

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19'uncu Toplantı
18 Kasım 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Covid-19 salgını nedeniyle hastalananlara acil şifa, vefat edenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve sağlık çalışanlarına fedakârlıkları için Komisyon adına şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Komisyon üyesi olmayan milletvekilleriyle ilgili alınan karara riayet edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Komisyon çalışmalarının Covid-19 tedbirlerine uygun şekilde yürütülebilmesi amacıyla konuşmacı sayısı ve konuşma süresiyle ilgili olarak bir gün önce alınan kararı hatırlatmak istediğine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Komisyon düzeniyle, söz sırası ve süreleriyle ilgili uyarıyı tekrarladığına ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Sağlık Bakanlığıyla ilgili Sayıştay raporundaki hususların Sağlık Bakanının sunumunda bulunmadığına

ve gelecek hafta bu konunun değerlendirilmesi kararının alınmasını teklif ettiğine ilişkin açıklaması

VI.- SUNUMLAR

1.- Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İşLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri

a)Sağlık Bakanlığı

b)Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

c)Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

19'uncu Toplantı

18 Kasım 2020 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.07'de açılarak dört oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz,

Covid-19 salgını nedeniyle hastalananlara acil şifa, vefat edenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve sağlık çalışanlarına fedakârlıkları için Komisyon adına şükranlarını sunduğuna,

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Komisyon üyesi olmayan milletvekilleriyle ilgili alınan karara riayet edilmesi gerektiğine,

Komisyon çalışmalarının Covid-19 tedbirlerine uygun şekilde yürütülebilmesi amacıyla konuşmacı sayısı ve konuşma süresiyle ilgili olarak bir gün önce alınan kararı hatırlatmak istediğine,

Komisyon düzeniyle, söz sırası ve süreleriyle ilgili uyarıyı tekrarladığına,

İlişkin açıklama yaptı.

Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu, Sağlık Bakanlığıyla ilgili Sayıştay raporundaki hususların Sağlık Bakanının sunumunda bulunmadığına ve gelecek hafta bu konunun değerlendirilmesi kararının alınmasını teklif ettiğine ilişkin açıklama yaptı.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunum yapıldı.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Sağlık Bakanlığının,

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün,

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun,

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının,

2021 yılı bütçeleri ile 2019 yılı kesin hesapları,

Kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 19 Kasım 2020 Perşembe günü saat 10.00'da toplanmak üzere 21.51'de toplantıya son verildi.

18 Kasım 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.07

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcıları, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 19’uncu Birleşimini açıyorum. (*)

“Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.” diye güzel bir söz var.

Bugün, Sağlık Bakanlığımız, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları gündemimizde yer almaktadır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz’ın, Covid-19 salgını nedeniyle hastalananlara acil şifa, vefat edenlere Allah’tan rahmet dilediğine ve sağlık çalışanlarına fedakârlıkları için Komisyon adına şükranlarını sunduğuna ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben, başlarken, dünyanın içinden geçtiği bu salgın döneminde hastalarımıza şifa, vefat etmiş olanlara Allah’tan rahmet diliyorum.

Covid rahatsızlığı geçirmiş, on gün hastanede kalmış bir arkadaşınız olarak, şahit olduğum sağlık çalışanlarının fedakârlıklarına burada hepinizin huzurunda Komisyonumuz adına şükranlarımı sunmak istiyorum. Gerçekten, gece gündüz bu sorunla, bu sıkıntıyla uğraşıyorlar. Hepsinden Allah razı olsun diyorum, hepsine şükranlarımı sunmak istiyorum.

Şimdi sunumlarını yapmak üzere Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca’ya söz veriyorum.

Sayın Bakanım, süreniz otuz dakikadır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, usulle ilgili bir söz istedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Affedersiniz Sayın Bakanım, usulle ilgili -gazeteci arkadaşlardan göremedim- Bülent Kuşoğlu Bey söz istiyor.

Buyurun lütfen.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu’nun, Sağlık Bakanlığıyla ilgili Sayıştay raporundaki hususların Sağlık Bakanının sunumunda bulunmadığına ve gelecek hafta bu konunun değerlendirilmesi kararının alınmasını teklif ettiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

(*) Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Biliyorsunuz, yoğun bir süreç geçiriyoruz, 1 Ekimde Meclis açıldığından beri de 2 kanun görüşmesi yaptık, 2 torba kanun görüşmesinde aşağı yukarı 70'e yakın madde görüştük. 200'e yakın kurumun kesin hesabı dolayısıyla Sayıştay raporlarını da okumak, değerlendirmek zorundayız. Her gün buradan ayrıldıktan sonra gidip çalışarak geliyoruz. Ben dün buradan ayrıldıktan sonra -dün Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesi vardı- Sağlık Bakanlığıyla ilgili çalışma yaparken gördüm. Şimdi, şu Sağlık Bakanlığıyla ilgili Sayıştay raporu. 42 bulgu var, bunların çoğu şu anda gündemde olan ve çok da önemli olan şehir hastaneleriyle ilgili, köy projeleriyle ilgili bulgular. Bunları ayrıca değerlendirelim. Gördüğüm kadarıyla Sayın Bakanın gönderdiği sunumunda da bu konuyla ilgili ayrı bir bilgilendirme yok. Önümüzdeki hafta boş günümüz var, o gün hiç olmazsa bu konuyu değerlendirirsek hem kamuoyunu tatmin ederiz hem de görevimizi Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, Plan ve Bütçe Komisyonu olarak yapmış oluruz. Böyle bir kararı teklif ediyorum Sayın Başkanım, doğru bir iş yapmış oluruz.

Bilginize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, teşekkür ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- *Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Komisyon üyesi olmayan milletvekilleriyle ilgili alınan karara riayet edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bildiğiniz gibi usulümüz gereği bütçe ve kesin hesabı ayrı ayrı konuşma imkânımız yok, ele alamıyoruz ama eminim Sayın Bakanımız buradaki müzakerelerden sonra yapacağı değerlendirmelerde mutlaka Sayıştay bulgularına gerekli önemi de atfedecek ve değerlendirmelerini bizlerle paylaşacaktır.

Şimdi, yalnız sunuma geçmeden önce, değerli milletvekili arkadaşlarımız, özellikle Komisyon dışından gelenlerle ilgili dün aldığımız birtakım kararlar oldu Komisyonumuzda; içinden geçtiğimiz süreçte vatandaşlarımıza da örnek olmamız gerekiyor, aralara lütfen koltuklar koymayalım, sıkışık bir düzen oluşturmayalım burada komisyon üyelerimiz dışından gelen arkadaşlarımız belli bir saatten sonra zaten gelip burada fikirlerin paylaşılması, soruların sorulması mümkün. Bu düzen içinde gidersek hem sizin sağlığınız açısından hem genel sağlık açısından çok daha faydalı olur diye ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakanımıza söz veriyorum. Süreniz otuz dakikadır, Sayın Bakanım.

Buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Arkadaşların konuşmalarıyla ilgili bir sorun olmaz değil mi? Daha sonra gelip konuşabilirler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Tabii ki daha sonra gelip konuşabilirler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bakanımıza söz verdim, daha sonra müzakerelerde diğer hususları değerlendirelim.

Buyurun Sayın Bakanım.

VI.- SUNUMLAR

1.- *Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu*

SAĞLIK BAKANİ FAHRETTİN KOCA – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın milletvekilleri; 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi kapsamında; Sağlık Bakanlığının 2021 yılı bütçesi ve 2019 yılı kesin hesabının görüşülmesi dolayısıyla huzurunuzda bulunuyorum. Göstereceğiniz ilgi ve teveccüh için teşekkür ediyor, hepinizi şahsım ve Bakanlığım adına saygı ile selamlıyorum.

Bugün, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşları tarafından gerçekleştirilen icraatlar ile 2020 yılına ait hizmetlerimiz hakkında komisyonunuza bilgi arz edeceğim. Bildiğiniz gibi öncelikli gündemimiz tüm dünyayı etkileyen pandemi ancak bu bizim sağlık hizmetleri planlamamızın bir parçası olup, Covid-19 ile mücadelemizi ayrı bir bölüm halinde arz edeceğim.

Bir taraftan artan nüfusu ile dinamik bir yapı gösteren ülkemiz, diğer taraftan uzayan yaşam süresi ile birlikte hızla yaşlanan bir nüfusa sahip olmaktadır. Hızlı kentleşme, içinde bulunduğumuz coğrafyanın göç kavşağında bulunması, yakın komşularımızdaki güvenlik sorunu gibi hususlar sağlık hizmetlerinin yaygınlığı ve sürdürülebilirliği konusunda son derece dinamik olmamızı gerektirmektedir. Bakanlık olarak önceliğimiz topluma yönelik koruyucu sağlık hizmetleri olmaktadır. Ancak özellikle yaşla birlikte ortaya çıkan hastalıklar, ayakta ve yataklı hasta hizmeti yanında rehabilitasyon hizmet talebinin artmasına yol açmaktadır. Bir taraftan temel sağlık göstergelerimizde iyileşme sağlarken, diğer taraftan hastaya zamanında ulaşılması, yerinde müdahale, ihtiyaç duyulan yatak sayısının ve niteliklerinin artırılması, cihaz parkının genişletilmesi, evde sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması gibi hizmetlerin eksiksiz olarak yerine getirilmesi gerekmektedir.

Bakanlığımız bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da insanı temel alan bir sağlık politikası izlemeye devam edecektir. Amacımız, tüm vatandaşlarımıza sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde sunulmasıdır.

Türkiye’deki sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde üniversiteler ve özel yatırımcılar da rol almakla birlikte hizmetin büyük bir kısmı Bakanlığımız teşkilatınca yürütülmektedir. 934’ü hastane, 8 bini aile sağlığı merkezi olmak üzere toplamda 14 bini aşkın sağlık kuruluşumuzla hizmet vermekteyiz.

1 milyon 100 bini aşan sağlık çalışanı ile 83 milyonu aşkın insanımıza hızlı ve kaliteli sağlık hizmeti sunmanın uğraşı içindeyiz. Tüm insan gücü planlarımıza rağmen hekim sayımızda OECD ülkelerine göre geride olduğumuzu biliyoruz. Başta hekimler olmak üzere sağlık personelinde hızlı bir artış göstermemize rağmen açığımızın bir süre daha devam edeceği anlaşılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2003 yılında uygulanmaya başlanan sağlık politikalarıyla geçirdiğimiz süreci özetlemek ve geleceğe yönelik hedeflerimizi sunmak isterim.

Sağlık Bakanlığı olarak nihai vizyonumuz, tüm toplum olarak sağlıklı hayat tarzının benimsendiği, herkesin sağlık hakkının korunduğu, ihtiyaç hâlindeki herkesin vaktinde ve kaliteli sağlık hizmetine kolayca erişebildiği bir Türkiye’ye sahip olmaktır. Birçok ülkeyle kıyasladığımızda, sağlık için ayrabildiğimiz kaynakların oldukça sınırlı olduğunu biliyoruz. Gayrisafi yurt içi hasıla içindeki paya göre sağlık harcamalarımız gelişmiş ülkelerin altında olmasına rağmen en kapsamlı sağlık hizmeti sunan ülke konumundayız. Amacımız, sürdürülebilir bir sağlık hizmetini kalıcı kılmaktır.

Kişi başı toplam kamu sağlık harcamamızda da görüleceği gibi, daha iyi bir sağlık hizmeti için sağlığa ayrılan kaynakları önceliklendirmemiz gerektiğini de söylemeden geçemeyeceğim. Tüm dünyada olduğu gibi vatandaşlarımızın sağlıklarını korumak ve iyileştirmek için harcanan kaynağın yıldan yıla artış göstermesi bir zorunluluktur. Bu artışa rağmen OECD ülkeleriyle karşılaştırıldığında kişi başı kamu cari sağlık harcamasının oldukça düşük olduğu bir gerçektir.

Ülkemiz, genel sağlık sigortasının geniş kapsamına rağmen sağlık hizmetinin son derece ekonomik olarak sunulduğu tek OECD ülkesidir. OECD sağlık verileri ve Avrupa Komisyonu raporlarında Türkiye, yaptığı sağlık harcamasına göre sağlık hizmetlerinden en üst seviyede memnuniyet elde eden ülkedir.

2002 yılından bu yana temel sağlık göstergelerinde önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Sağlıkta gelişmişlik endekslerinden olan anne ölüm oranı, 100 bin canlı doğumda 64'ten 13,1'e; bebek ölüm hızı 31,5'tan 6,7'ye düşmüştür. Artık vatandaşlarımız ortalama altı yıl daha fazla yaşam süresine sahiptir. Yaşam süresinin uzaması, yaşlı nüfus oranını artırmaktadır. Bu, kişi başına sağlık hizmet maliyetini yükseltmektedir.

Ayrıca evde verilen sağlık hizmeti, son dönem hastaları için palyatif bakım gibi yeni sağlık hizmetlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

2002'den sonra bebek ve 5 yaş altı ölüm hızını önemli ölçüde ve olağanüstü bir hızla düşürdük. 2012'den beri çizilen plato, 2016'dan itibaren başlayan yoğun gayretler sonucu yeniden düşey eğilime geçmiştir. Tek bebeğimizin bile önlenebilir bir sebepten kaybedilmesini istemiyoruz.

Sağlık sisteminin gelişmişliğini gösteren en temel göstergelerden birisi, bilindiği gibi, anne ölüm oranıdır. Gebelerimizin yakın takibi, özellikle riskli gebeliklerin yönetimi ve doğumların sağlık kuruluşlarında yapılmasıyla annelerimizin ölüm oranını yüz binde 64'ten 13,1'e indirdik. Önlenebilir nedenle bir tek annemizin bile hayatını kaybettiği bir ülke olmak istemiyoruz.

Sağlıkta cepten yapılan harcama, vatandaşımıza doğrudan yansımaktadır. Cepten yapılan sağlık harcamalarının oranı dalgalanma gösterse de genel sağlık sigortasının devreye girmesi ve vatandaşlarımızın tamamına yakınının sağlık güvencesi altına alınmasıyla bu oran yüzde 17'ler seviyesine kadar inmiştir.

Türkiye sağlıkta hızlı bir memnuniyet artışı yakalamıştır. Bunu kalıcı kılmak için sürekli takip ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de sağlık hizmetlerine erişimin ne denli kolaylaştığı hepimizin malumudur. Bundan sonraki süreçte bir taraftan kalitenin geliştirilmesi, diğer taraftan da yeni ortaya çıkacak ihtiyaçlara yönelik sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine gayret gösterilmektedir. Tüm bunları yaparken en önemli önceliğimiz, merkezine vatandaşımızı almış, sağlam temellere oturan, hakkaniyetli ve sürdürülebilir bir sağlık sistemidir.

Sağlık Bakanlığının temel görevlerinden olan koruyucu ve temel sağlık hizmetleri, Bakanlığımızın her zaman önceliği olmuştur. Bir taraftan hastalıklardan korunmaya yönelik çalışmaları sürdürürken diğer taraftan belirlediğimiz standartlar, izlemler, denetim ve ölçümlerle evde, okulda, iş yerlerinde ve insanın olduğu tüm alanlarda sağlıklı ilgili tedbirler almaya devam ediyoruz. Halk sağlığını tehdit eden tüm unsurlarla mücadele etmek ve halkın yaşam kalitesini yükseltecek tüm önlemleri almak için elimizden gelen çabayı harcıyoruz.

Anne adaylarımızın yüzde 98,2'si hastanelerimizde doğum yapmayı tercih ediyor, hastane dışı doğumların da büyük kısmı sağlık profesyonelleri eşliğinde gerçekleşen doğumlardır. Bakanlık olarak bir yandan güvenli doğumu ön planda tutarken diğer yandan da hastanelerimizde doğumu teşvik ediyoruz.

Bebeklerimizin hayata en sağlıklı şekilde başlayabilmeleri için erken tanının kritik önem taşıdığı taramaları yürütüyoruz. Ücretsiz demir ve ücretsiz D vitamini desteğini sürdürüyoruz. Bu sayede yaklaşık 7 bin çocuğumuzu gelişebilecek hastalıklardan koruyoruz.

Toplunun temel taşı olan kadınlarımızın sağlığını öncelemeğe devam ediyor, içinde bulunduğumuz pandemi sürecinden olumsuz etkilenmemeleri için gerekli tedbirleri alıyor, onların sağlık bilinci ile donatılması ve sağlıklı bir hayat geçirmeleri için programlarımızı titizlikle uyguluyoruz.

Gebelik, doğum ve lohusalık süreçlerinde doğum ünitelerinin sunduğu sağlık hizmetlerini her açıdan geliştirmek ve normal doğumu desteklemek amacıyla “Anne Dostu Hastane” sayımızı her yıl artırıyoruz.

Gebelerin, güvenli merkezlerde konaklamalarını ve doğumu hastanede yapmalarını sağlayan “Misafir Anne Uygulaması”nda yatak sayımızı 1.698’den, 1.740’a çıkardık.

Hastanelerimizde 419 gebe okulunda ve birinci basamak hizmet birimlerinde, 1.080 gebe bilgilendirme sınıfında gebe ve eşlerine yönelik doğuma hazırlık ve danışmanlık hizmeti sunuyoruz.

Sezaryenin kadın ve bebek sağlığını riske sokacak şekilde gereksiz yere yapılmasını önleme kararlılığındayız. Bu konuda kamu hastanelerinde geline düzeye özel sektör ve üniversite hastanelerinde de ulaşmayı amaçlıyoruz. Tüm çabalarımıza rağmen sezaryen oranlarını düşürmede yeterince başarılı olamadık.

Bağışıklama çalışmaları, aşı ile önlenabilir hastalıklardan korunmada ve hastalık yükünün azaltılmasında en önemli etkidir. “Genişletilmiş Bağışıklama Programı” çerçevesinde, 13 antijenle en geniş bağışıklama programını uygulayan ülkeler arasındayız. Yıllık 1 milyon 200 bin civarında çocuğun doğduğu ve nüfus büyüklüğüne göre aşılama başarısı en yüksek olan ülkelerin başında gelmekteyiz.

24 binden fazla birimde aile hekimi ve aile sağlığı çalışanıyla ülke genelinde 8 bini aşkın noktada vatandaşlarımızın sağlığını korumak ve geliştirmek için hizmet vermekteyiz. Pandemi sürecinde hasta ve temaslı takibinde aile hekimliğinin önemi daha iyi anlaşılmıştır.

“Sağlıklı Hayat Merkezi” sayımızı 2020 Ekim ayı itibarıyla 207’ye çıkardık. Aile hekimlerimizin hizmet alanını güçlendirecek olan bu merkezler, geçmişte sadece hastanelerde verilen hizmetlerin daha yaygın bir şekilde verilmesine imkân tanıyor.

Toplum sağlığını tehdit eden en önemli sağlık risklerinden biri olan obezite ile mücadelemizi sürdürüyoruz. Yüzde 34 gibi yüksek bir obezite sıklığı bulunmakta ve yıllar içindeki artış hızı yavaşlama eğiliminde olsa da artmaya devam etmektedir. Bu kapsamda 300’e yakın personelin eğitimlerini tamamladığımız obezite merkezlerimizin sayısını 2021 yılında 140’a çıkarmayı hedefliyoruz.

2025 yılına kadar obezite ve diyabet artışının durdurulması küresel hedefi doğrultusunda “Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı”nı uygulamaya devam ediyoruz. 2021 yılından itibaren trans yağların gıdalarımızdan uzaklaştırılmış olması, bu yolda çok önemli bir adımı atmamızı sağlamış oldu.

El hijyeni, pandemiden korunmada önemli olduğu gibi sağlık kuruluşlarında enfeksiyonların önlenmesi için de büyük önem taşımaktadır. Bu konuyu hassasiyetle takip ettiğimizi belirtmek isterim.

İçme-kullanma sularının kontrolü için şebeke sularının “Coğrafi Bilgi Sistemi” üzerinden ulaşılmadık nokta kalmayacak şekilde elektronik takibini yapıyoruz.

“Toplu Beslenme Sistemleri için Ulusal Menü Planlama ve Uygulama Rehberi”yle işyerleri, kurumlar, okullar, çocuk ve huzurevleri, hastaneler ve cezaevleri gibi toplu beslenme yapılan yerler için gramajları belirlenmiş, örnek menülerle önemli bir boşluğu doldurmuştur.

Vatandaşlarımızın sağlıklı beslenme çabalarına destek olmak, obezite ve bulaşıcı olmayan hastalıklarla mücadelede destek sağlamak için tuz ve şeker azaltma programlarımızı yürütmeye devam ediyoruz. Fiziksel aktiviteyi destekleyici çevre oluşturma çalışmalarına devam ediyoruz.

Tütünle kararlı mücadele politikalarımızla iniş trendi yakalamış olmamıza rağmen istenen düzeye gelemedik. Her yıl artan sayıda denetim yapıyor olmamıza rağmen 2020 yılında yaşadığımız pandemi nedeniyle denetim sayısında bir azalma gerçekleşmiştir. İçişleri Bakanlığımızın destekleriyle 1.500 denetim ekibimizde sabit kolluk personeli yer almaya başladı. Bundan sonraki süreçte denetim ekiplerimizde polis ve jandarma kuvvetlerinin daimi olarak yer almalarını sağlayacağız.

Sigara içenlere bu bağımlılıktan kurtulmaları için ALO 171 Sigara Bırakma Danışma Hattı ve sigara bırakma polikliniklerimize destek oluyoruz. Bugün itibarıyla faaliyet gösteren sigara bırakma polikliniği sayısı 721'e ulaştı. Ücretsiz ilaç imkânımızdan ise şimdiye kadar 1 milyon 172 bin vatandaşımız faydalandı.

ALO 191 Uyuşturucuyla Mücadele Danışma ve Destek Hattı'mızla bugüne kadar 275 bin kişiye hizmet verdik. Bu süreçte tedavi merkezlerinin sayı ve kapasitesini artırdık. 2014 yılında 21 ilde 30 adet tedavi merkezimiz varken bu sayıyı 76 ilimizde 129 merkeze çıkardık.

Toplumun ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesine yönelik olarak çok sayıda program ve hizmetlerimizi devam ettiriyoruz. Çok önem verdiğimiz Davranışsal Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planı'nı da uygulamaya başladık.

Kanserde erken tanının kıymetinin bilinciyle kanser tarama hizmetlerimizi yürütüyoruz. 2020 yılında Covid-19 yoğunluğuna bağlı olarak tarama sayıları azalmakla birlikte 2020 yılının ilk dokuz ayında yaklaşık 3 milyon vatandaşımız tarama hizmetlerinden yararlanmış. 658 mobil sağlık ekibiyle belde, köy, mezra ve uzak mahallelerde yaşayanların koruyucu sağlık hizmetlerine erişilebilirliğini kolaylaştırıyoruz.

2019 yılı Şubat ayından itibaren tüm yurttan kullanmaya başladığımız Bulaşıcı Hastalık Sürveyans ve Erken Uyarı Sistemi'yle bulaşıcı hastalık sürveyansı ve salgınlara erken uyarısına yönelik teknik altyapımızı güçlendirdik. Bildirim oranımız yüzde 95'e ulaştı.

Coğrafi bilgi sistemi entegrasyonu ile vakalara süratle müdahale ediyoruz. Tüberküloz hastalığıyla mücadeleimiz sürüyor. Yıllık tüberküloz sıklığı açısından Dünya Sağlık Örgütü Avrupa bölgesi ortalamalarından daha iyi durumdayız. Ülkemize sığınma durumunda kalmış geçici koruma altındaki misafirlerimize 29 ilde, 175 Göçmen Sağlığı Merkezinde, 791 sağlık ekibi ile hizmet veriyoruz. İhtiyaçlar çerçevesinde insani sorumluluğumuzu yerine getirmeye devam edeceğiz.

Hudut ve Sahiller Sağlık Hizmetleri kapsamında halk sağlığı risklerinin ülkemize girmesini önlemek amacıyla uluslararası giriş noktalarında gerekli her türlü sağlık tedbirini alıyoruz. Yurt dışına giden kişilere verilen seyahat sağlığı hizmetini yaygınlaştırıyoruz. Türk ve yabancı gemi adamlarını uluslararası standartlara uygun sertifikalandırıyoruz.

Program bütçeye göre 2021 yılı merkezi yönetim bütçesinde koruyucu sağlık hizmetleri için ayırdığımız kaynağı 2020 yılına göre yüzde 24,1 artırarak 19 milyar liraya çıkardık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız ekip ve ekipman olarak afet ve acil durumlara hazırdır ve dünya standartlarında hizmet sunmaktadır.

Ülkemizin tamamını kapsayan Acil Sağlık Hizmetleri organizasyonu kurduk. 2020 yılı içerisinde 5,5 milyona yakın vatandaşımıza ambulanslarımızla müdahale ederek sağlık tesislerimize naklini gerçekleştirdik. 5.930 olan ambulans sayımızı 2021 yılında 6.340'a çıkarmayı hedefliyoruz. Standart ambulanslarımızın ulaşamadığı vakalara motosikletli ekiplerle müdahale ediyoruz. 2002 yılından bu zamana kadar ambulans başına düşen nüfusu 107 binden 14 bine indirerek vatandaşımıza daha etkili acil sağlık hizmeti vermeyi başardık. Önümüzdeki yıl yeni açacağımız istasyonlarla 112 istasyon sayısını 3.100'e çıkaracağız.

2020 yılı içinde 17 helikopter ambulans ve 3 uçak ambulans ile hizmet vermekteyiz. 2008 yılından 2020 yılı Ekim ayına kadar hava ambulanslarıyla yaklaşık 49 bin vakanın naklini gerçekleştirdik. Çeşitli bölgelerde hizmet veren 6 deniz bot ambulansımızla yaklaşık 23 bin vakanın naklini gerçekleştirdik.

Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı Harekâtları kapsamında UMKE ve acil sağlık personelimiz triyaj destek merkezlerimiz ve ambulanslarımızla 24 saat esasına göre kesintisiz hizmet vermiştir.

23 Eylül 2020 tarihinde Ulusal Medikal Kurtarma Ekiplerimiz ile Seyyar Hastane Sistemimizin, Dünya Sağlık Örgütü tarafından uluslararası standartlarda (EMT Tip-2) olduğu tescil edilmiştir.

2020 yılı içinde Somali'nin başkenti Mogadişu'da yaşanan terör saldırısında, Beyrut Limanı'nda yaşanan patlama sonrasında ulusal medikal kurtarma ekiplerimiz görev almıştır. Acil yardım ve UMKE ekiplerimiz 2020 yılı içinde yaşanan, başta Elâzığ Sivrice depremi olmak üzere, çeşitli afet ve kazalarda olay mahalline erkenden ulaşarak hizmet vermiştir. Yirmi gün önce İzmir ilinin Seferihisar ilçesinde yaşadığımız deprem sonrasında bölgede 2 helikopter ambulans, 171 acil yardım ambulansı, 68 UMKE aracı, 335 UMKE personeli, 35 adet acil müdahale ünitesi, 3 mobil komuta aracı, toplam 917 sağlık personeliyle arama kurtarma ve acil sağlık hizmetleri yürütülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde ilgili tüm paydaşlarla birlikte nitelikli sağlık hizmeti sunulması için çalışıyoruz. Poliklinik ve acil servislerin nitelikli hizmet vermesinden nitelikli yatak sayısının artırılmasına, acil servislerdeki yoğunluğun azaltılmasından hasta ve çalışan memnuniyetinin artırılmasına, kullandığımız ilaç, malzeme ve cihazların yerleştirilmesine kadar, birçok alanda ülkemizin daha iyi bir noktaya gelmesini hedefliyoruz. Sağlık hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması hekime kişi başı müracaat sayımızı 3 kata yakın artırmıştır. Bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonraki süreçte de hedefimiz aile hekimliği uygulamasını güçlendirerek ikinci ve üçüncü basamağa gereksiz başvuru sayısını azaltmaktır.

Hastanelerimizde, büyük oranda, koğuş tipi odalardan, hasta mahremiyetinin daha korunaklı olduğu tek ve iki kişilik, tuvalet ve banyosu bulunan nitelikli odalara geçtik. Yoğun bakım üniteleri hızlı şekilde artarak önemli sayılara erişmiştir. Pandemi mücadelesinde yoğun bakım yataklarının önemi bir kez daha anlaşılmıştır. Yaşamı tehdit eden sağlık sorunları nedeniyle uzun süreli tıbbi bakım ihtiyacı bulunan hastalarımızın için palyatif bakım merkezlerini çoğaltıyoruz. Yanık yatağı kapasitemizi on sekiz yılda 16 kat artırarak toplamda 569 yatağa ulaştırdık. Ağız ve diş sağlığı teşhis ve tedavi hizmetlerinin erişilebilirliğini ve etkinliğini artırıyoruz. Yatağa bağımlı hastalara evde tıbbi bakım hizmeti sunarak devletimizin şefkatli elini uzatıyoruz. Böylece hastane sonrasında da hastalarımızı yakından takip ediyor ve sağlık hizmetinin sürekliliğini sağlıyoruz. Özellikle sağlık hizmeti alanında hizmet alanımızı genişleterek erişimi kolaylaştırıyoruz. Yüksek teknolojiye sahip tıbbi cihaz kapasitemizi hizmet ihtiyaçları kapsamında geliştiriyoruz.

Sık tüketilen, satın alma ve iş gücünün büyük kısmını oluşturan tıbbi malzemelerin temininin kolaylaştırılması ve tüketimde yerlilik oranını artırmak amacıyla Devlet Malzeme Ofisiyle birlikte Sağlık Market'i hayata geçirdik. Pandemi döneminde koruyucu malzeme, kit ve ilaçların hızlı temininde bu modelimizin yararını gördük.

Kadavradan organ naklinde, istediğimiz düzeyde olmasa bile, önemli bir aşama kaydettik. Yürütülen kampanyalarla gönüllü bağışçı sayısı 600 bini buldu. Organ ve doku bağışı oranını artırmak, organ ve doku bekleyen hastaların bekleme sürelerini kısaltmak için toplumsal ve sosyal duyarlılığı artırmak, kadavradan yapılan organ ve doku bağışı oranlarını yükseltmek amacıyla farkındalık çalışmamız devam etmektedir.

Bildiğiniz gibi, ilik naklinde yabancı ülkelere bağımlılıktan kurtulmak için TÜRKÖK adıyla Ulusal Kemik İliği Bankamızı kurduk. Nisan 2015 tarihinden sonra yaptığımız çalışmalar sonucunda, 695.967 gönüllü bağışçı adayı kaydı yaptık. TÜRKÖK'ün hizmet vermeye başladığı Nisan 2015'ten bu güne kadar 2.314 hastamıza nakil yaptık. Böylece ülkemizde nakil olan hastaların kök hücrelerini kendi imkanlarımızla karşılama oranımız yüzde 88'e ulaşmıştır.

Son on yılda sağlık turizminde dünyanın en önde gelen ülkelerinden biri olduk. 2019 yılında faaliyete geçen USHAŞ'la birlikte sağlık ürün ve hizmet ihracatçılarımızla yeni hedefimize kararlılıkla ilerliyoruz. Sağlık turizmi konusunda yetkilendirilen sağlık tesisi sayısı 957'ye, aracı kuruluş sayısı 126'ya ulaşmış olup sağlık turizmi alanında tesislerimizi ve aracı kuruluşları yetkilendirmeye devam ediyoruz.

6 dilde 7/24 hizmet veren Uluslararası Hasta Destek Birimi Tercümanlık ve Çağrı Merkezimizle yabancı hastalarımıza hizmet veriyor, onlara destek veriyoruz. Kıtalar arasında kurduğumuz gönül bağında sağlığın büyük rolü var. Köklü devlet ve insan olmanın gereği olarak ihtiyaç duyan herkese yardım, bilgi ve tecrübe desteği sağlamaya devam ediyoruz. Dünyamızın zor bir sınavdan geçtiği bugünlerde mazlumlara kucak açma konusunda hiç tereddüt etmedik. Gerekli pandemi tedbirlerini alarak 26 ülkeden 445 yabancı hastanın ülkemizde ücretsiz tedavisini sağladık. Sudan, Somali, Nijer ve Bangladeş'te hastanelerimizde toplamda 494 yatakla hizmet sunmaya devam ediyoruz. Filistin ve Kırgızistan'da hastanelerimizi hizmete hazır hale getirilmiş olup 2021 yılında açacağız. Ayrıca, Suriye'de; Cerablus, Afrin, Elbab, Çobanbey ve Mare'den sonra Azez, Telabyad ve Rasulayn'da da yeni hastanelerimizi hizmete açtık. Şu an toplam 8 hastane, 1 ağız dış sağlığı merkezi, 61 sağlık ocağı, 5 dispanser ve 3 mobil sağlık ünitesiyle bölge halkının yaralarını sarmaya devam ediyoruz.

İçinde bulunduğumuz salgın süreci bizlere dijitalleşmenin, zaman ve mekandan bağımsız verilen hizmetler ile iletişim ve bilişim teknolojilerinin önemini bir kez daha gösterdi. Bu alanda sahip olduğumuz altyapı ve tecrübeyle ihtiyaçlara çok daha hızlı cevap verebilir hâle geldik. Vatandaşlarımız MHRS üzerinden aile hekimlerine veya istedikleri hastane ve polikliniklere randevu oluşturabilmektedir. MHRS üzerinden 2020 yılının ilk dokuz aylık döneminde 86 milyona yakın randevu oluşturulmuştur. E-Nabız Sistemi ülkemizin tüm sağlık kuruluşlarını bilgi sistemleri aracılığıyla birbirine entegre eden bir kişisel sağlık kaydı sistemidir. Pandemi döneminde kurduğumuz dijital sistemlerin altyapısını oluşturmuştur. Hâlihazırda 27 milyondan fazla vatandaşımız e-Nabız kullanıcısıdır; kendi sağlık kayıtlarına ulaşabilmektedir. Sağlık bilgi sistemlerinde geliştirdiğimiz projelerle tüm süreçleri birbiriyle entegre ediyor, sağlık hizmetlerinden faydalanmayı kolaylaştırıyor, hizmetlerin kalitesini artırıyoruz.

Güvenli veri akışında ve hasta güvenliğinde en güçlü aracımız dijitalleşmedir. Bu amaçla hastanelerimizde dijitalleşme seviyesini artırma yönünde yoğun çalışmalar yaptık. Dijitalleşme konusunda HIMSS kriterlerine göre “seviye 6” hastane sayımız 177'ye, en üst seviye olan “seviye 7” hastane sayımız ise 3'e ulaşmıştır. ABD'den sonra dünyada en fazla dijital hastaneye sahip ülke olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yerli sağlık teknolojilerinin geliştirilmesi bütün dünyada güvenliği de ilgilendiren öncelikli stratejik alandır. 2014 yılında kurulan Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) kısa sürede kurumsallaşma yönünde önemli adımlar atmış ve bütün bu alanlarda yerli teknolojilerin geliştirilmesi için çalışmalara başlamıştır. Sağlık bilimi ve teknolojileri alanında yerleşme, millileşme kapsamında 7 farklı alanda proje çağrılarını çıkılmıştır. Bu çağrılarla stratejik önemi haiz aşı ile ilaç, tıbbi cihaz ve tanı kitleri geliştirilerek üretimi hedeflenmektedir. Çağrılar kapsamında 81 proje başvurusu alınmış, 42 proje desteklenmiştir.

Ülkemizin ilk Ulusal Biyobankası ve Omik Merkezi Aziz Sancar Araştırma Merkezi bünyesinde kurulmaktadır. TÜSEB bünyesinde Klinik Araştırmalar Merkezi kurulmuştur. Klinik öncesi aşamayı başarıyla tamamlayan aşı adaylarından 2 Covid-19 aşı adayının klinik çalışmaları desteklenmektedir. Ayrıca, klinik öncesi aşamayı tamamlayarak izin süreçleri devam eden aşı ve ilaç adayları desteklenmeye devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu toplumun kaliteli, etkili ve güvenli ürünlere ulaşmasını sağlayarak toplum sağlığı açısından son derece önemli bir görevi yerine getirmektedir. Kurumumuz Uluslararası Uyumlaştırma Konseyi ve Uluslararası İlaç Denetim Birliği üyelikleri yoluyla uluslararası tanınırlığa sahiptir.

2019 yılında ülkemizde ruhsatlı satışı bulunan ilaç tüketim miktarı 2,4 milyar kutuya ulaştı. Geçtiğimiz yılda tüketilen her 100 kutunun 88'i ülkemizde üretilmiştir. 2020 yılı ilk 8 ay verilerine göre kutu bazından imal ilaç oranımız senenin ilk yarısında yüzde 88'e ulaşmıştır. Sene sonunda bu rakamın daha da artacağı öngörülmektedir. Kutu bazında gittikçe artan bir yerli imal ilacımız olsa da, katma değeri daha yüksek ürünlerin yerel üretilmesine ihtiyaç vardır.

Akılcı ilaç kullanımı konusunda son yıllarda yürüttüğümüz etkili saha çalışmaları ile antibiyotik bulunan reçete yüzdesini yüzde 35'ten, yüzde 24'e indirdik.

2010 yılından bu yana başarı ile faaliyet gösteren, güvensiz ilaçla mücadele kapsamında dünyada, alanında bir ilk olan İlaç Takip Sistemi'mizi daha etkin hale getirmek için İTS bazlı mobil uygulamaları vatandaşımızın hizmetine sunduk. "ilacım nerede" uygulamasıyla tedariki kritik ilaçların hangi eczanelerde bulunabileceği bilgisini vatandaşlarımıza gösteriyoruz. Ayrıca, yine, dünyada alanında tek olan Ürün Takip Sistemi'yle de tıbbi cihazlar ve kozmetik ürünler açısından izlenebilirliği en kapsamlı şekilde takip edecek altyapımızı kurmuş bulunmaktayız. ÜTS'de yaklaşık 4,5 milyon ürünün kaydı bulunmaktadır.

2019 yılında ülkemizin tıbbi cihaz ithalatı yaklaşık 1,9 milyar dolar olup ihracatımız ise 640 milyon doların üzerine çıkmıştır. Son beş yılda ithalatımız yüzde 15 azalırken ihracatımız yüzde 36 artmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sınırlı insan kaynağıyla, gelişmiş ülkelerdeki standartlarda sağlık hizmeti veren bir ülke olarak kaynaklarımızı iyi bir şekilde yönetmek büyük önem arz etmektedir. Sağlık çalışanlarının sayısı, 720 bini Bakanlığımız bünyesinde olmak üzere 1 milyon 100 bini aşmış durumdadır. Sağlık personelinin yurt içinde dengeli dağılımını sağlamak için uğraş veriyoruz. 2002 yılında uzman hekim başına düşen nüfus açısından en yüksek ve en düşük il arasında 13 kat fark var iken bugün bu fark 2 kata inmiştir. Bu çalışmalarla vatandaşlarımızın sağlık talebi için seyahat etme zorunluluğunu ortadan kaldırmak istiyoruz.

Sağlık kuruluşlarımızda vuku bulan şiddet eylemleri içimizi acıtıyor. 15 Nisan 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde tüm partilerin mutabakatıyla kabul edilen kanuni düzenlemeyle, sağlıkta şiddetle mücadelenin etkinliği artırılmıştır. Bu vesileyle emeği geçen tüm vekillerimize teşekkürlerimi sunuyorum. Ancak görüyoruz ki bu düzenleme olay sayısını istediğimiz bir seviyede azaltmamıştır. Şiddetle mücadelemize çok yönlü olarak devam etme kararlılığındayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nüfusu yıllara göre artış gösteren ülkemizde, vatandaşlarımıza yerinde nitelikli sağlık hizmetinin verilmesi amacıyla yeni sağlık tesislerinin eklenmesi, mevcut olanların yenilenmesi kaçınılmaz bir gerekliliktir. Bölge ve kentlere göre değişen ihtiyaçları doğru tespit ederek planladığımız sağlık yatırımlarını hızla hayata geçirdik. Hızlı, güvenilir, kaliteli, konforlu

hizmet verebilmesi için nitelikli hasta odalarından, son teknolojiye sahip tıbbi cihazlarına, gelişmiş ameliyathanelerinden, modern laboratuvarlarına kadar uluslararası standartları gözeterek hastaneler ve sağlık tesislerini ülkemize kazandırdık.

Son on sekiz yılda 3.605 sağlık tesisini tamamladık. Bunların; 2.439'u birinci basamakta hizmet veren aile sağlığı merkezi, toplum sağlığı merkezi gibi sağlık tesisleri, 1.166'sı ikinci ve üçüncü basamakta hizmet veren sağlık tesisleridir. Bu tesislerin 678'i hastane, 386'sı ek bina ve 102'si ağız ve diş sağlığı merkezidir. Önümüzdeki yıl 54'ü hastane olmak üzere 273 sağlık tesisini tamamlayarak, 13.995 nitelikli yatak kapasitesini daha ülkemize kazandırmayı hedefliyoruz.

Geçtiğimiz hafta sonu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılışını yaptığımız 100 yataklı acil durum hastanesiyle proje aşamasında olan 500 yataklı Lefkoşa Eğitim Hastanesini de ayrıca belirtmek isterim.

Son üç yılda sağlık alanında hizmette kalite çitasını yükselten 17.509 yataklı 13 şehir hastanemizi vatandaşlarımızla buluşturduk. 5 adet kamu-özel işbirliği modeli şehir hastanesi için inşaatlarımız devam ediyor. Genel bütçe kaynaklarımızla yaptığımız şehir hastanelerimizi de bir yandan hizmete almaya devam ediyoruz. Bu kapsamda; 1.850 yatak kapasiteli 2 şehir hastanemizin ihale süreçleri tamamlanmış olup inşaat çalışmaları başlayacaktır. 6.500 yatak kapasiteli 6 şehir hastanemizin ise ihale hazırlıkları devam etmektedir. 3.900 yatak kapasiteli 3 şehir hastanemizin proje çalışmaları da satın alma hazırlık aşamasındadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, normal süreniz bitmiştir. Size, sunumunuzu tamamlamak üzere on beş dakika ek süre veriyorum.

Buyurun lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz üzere 2019 yılının Aralık ayından itibaren dünyayı etkisi altına alan bir pandemiyle mücadele ediyoruz.

Türkiye sağlık sistemi birçok ülkenin aksine pandemiye sürpriz olarak karşılamamıştır. Daha önceki çalışmaların neticesi olarak 2019 yılı içinde de “Pandemik İnfluenza Ulusal Hazırlık Planı” hazırlanarak yayımlanmıştır.

Türkiye, daha Covid-19 vakaları ülkede baş göstermeden çok önce proaktif bir şekilde davranarak başta sağlık sektörü olmak üzere bütüncül bir şekilde gerekli risk ve kriz yönetimi önlemlerini Ocak 2020'nin başından itibaren almaya başlamıştır. Ocak ayı içinde operasyon merkezi kurulmuş, ülkemizin önde gelen üniversitelerinden bilim adamlarının katılımıyla Coronavirüs Bilimsel Danışma Kurulu oluşturulmuştur.

Sınırlarımızda güvenlik tedbirlerinin alınması, kara sınırlarımıza kurulan sahra hastaneleri, erken dönemde ulaşımın kısıtlanması yönünde aldığımız tedbirlerle hastalığın ülkemize girişi geciktirilmiştir.

Ülkemizde hastalık görülmesi üzerine, yoğun bir mücadele dönemine girdik. Hastanelerde elektif vakaların ertelenmesi, pandemi hastanelerinin ilanı, pozitif vakaların izolasyonu, temaslı takibi, karantina ve sınırlandırma önlemleri, yaşlı ve genç nüfusun sokağa çıkışının sınırlandırılması, seyahat yasakları ve kısıtlamaları, okulların ve üniversitelerin uzaktan eğitime geçmesi, halka açık mekânların ve etkinliklerin iptali başta olmak üzere, hayatın hemen her yönüne yönelik çok çeşitli tedbirler hayata geçirildi.

Mart, nisan ve mayısı kapsayan üç aylık dönem; tanı laboratuvarlarının yaygınlaştırılması, erken tanı ve tedavi, temaslı takibi, ilaç ve koruyucu madde lojistiğinin yönetimini öne alan stratejinin izlendiği aktif hastalık mücadelesi dönemidir. Tüm hastalar ve şüpheli vakalar Halk Sağlığı Yönetim Sistemi'yle merkezî olarak kontrol edilmiştir. Bu suretle karar alma ve politika değişikliklerinde dayanak oluşturan

veriye erişim kolaylaşmıştır. Hayat Eve Sığar mobil uygulaması geliştirilerek riskli bölge ve riskli kişilerin takibi yapılmaya başlanmıştır. Avrupa'nın odak hâle geldiği bu dönemde başarılı bir sınav verilerek hastalık kontrol altında tutulmuştur.

Maske ve tulum gibi koruyucu malzemelerin üretim kapasitesinin artırılması, yerli tanı kitinin, solunum cihazının üretilmesi, tedavide kullanılan “hidroksiklorokin” ve “favipiravir” içeren ilaçların yerli üretime geçmesi, yerli aşı çalışmalarının desteklenerek insanda uygulama yani faz 1 düzeyine kadar ulaşması bu dönemde atılan somut adımlar olmuştur. Ayrıca insani yardım kapsamında 159 ülkeye koruyucu malzeme yardımı ve ihracı yapılmıştır.

Tespit edilen vakaların temashılarının da bulunarak izolasyona alınmasını sağlamak üzere yaygın bir temaslı taraması yani filyasyon yapılmıştır. Bu konuda valilerimizin ve belediyelerimizin desteğiyle oluşturulan motorize ekipler salgın kontrolünde önemli rol üstlenmiştir. Aile hekimleri ve çağrı merkezlerimiz vasıtasıyla izolasyondaki kişilerin düzenli takibi sağlanmıştır. Türkiye; yaygın filyasyon yapılması, vakaların hızlı tespiti, standart tedavi protokollerinin uygulanması, erkenden tedaviye başlanması, evde izole edilen hastalara ilaç teslimi ve tüm bu hizmetlerin ücretsiz gerçekleştirilmesi yönünden fark yaratmıştır, bu dönemdeki başarılı uygulamalarıyla dikkat çeken ülke olmuştur.

Yakın desteğini gördüğümüz Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Başkanı Hans Kluge Türkiye'nin pandemi mücadelesindeki başarısından övgüyle söz ederek özellikle koruyucu malzemeler konusunda, İtalya ve İspanya dâhil olmak üzere, birçok ülkeye yardım ettiğini belirtmiş ve ülkemize teşekkür etmiştir. Dünya Sağlık Örgütü'nün Türkiye hakkında yayımladığı raporda pandemiye karşı elde ettiğimiz başarı kapsamlı şekilde ele alınmış; temaslı taramasıyla vaka tespiti, izolasyonla riski kontrol altına almaya dayalı stratejisi ve buna ek olarak erken tanı ve tedaviye dayalı klinik uygulaması örnek gösterilmiştir.

Ayrıca şahsımın teklifi üzerine Dünya Sağlık Örgütü Genel Kurulu 2021 yılını Sağlık Çalışanları Yılı olarak kabul etmiştir. Bu dönemde yayımlanan Avrupa Birliği İlerleme Raporu, sosyal güvencelerine bakılmaksızın herkese ücretsiz test ve tedavi imkânı sağlandığına işaretle Türkiye'nin sağlık sisteminin Covid-19 pandemisinin gereklerini sağlayabilecek güçte olduğunu teyit etmiştir.

Haziran başından itibaren ise “kontrollü sosyal hayat” adını verdiğimiz normalleşme sürecine geçilmiş ve kısıtlılıklar belli bir plan dâhilinde kademeli olarak kaldırılmıştır. Bilindiği gibi, normalleşmenin başladığı haziran ayından itibaren test kapasitemizi tedricî olarak artırmaya başladık. Önce Bakanlık laboratuvarlarının sayısını ve kapasitesini artırdık, ardından üniversitelerimize yetki verdik, son olarak da özel hastaneleri ve laboratuvarları yetkilendirdik. Bu arada sanayi bölgelerinde, spor müsabakalarında, askerî birliklerde, cezaevlerinde, havaalanlarında, belli tören ve toplantılarda rutin ve tekrarlayan testler yapılmaya başlandı. Büyük iş yerleri, oteller, sağlık kuruluşları; çalışanlarına belli aralarda testler yaptırdı. Ayrıca “barometre” adını verdiğimiz insidans çalışmaları yürüttük. Bu dönemde filyasyon çalışmalarımızı daha da artırarak temaslı takip süresini en aza indirmeye çalıştık.

İstanbul'un Anadolu ve Avrupa yakasında 2 adet 1.008 yataklı Acil Durum Hastanelerimizi çok kısa sürede tamamlayarak hizmete açtık. Bu hastanelerimizi pandemi sonrasında da hizmet verecek şekilde planladık. Bildiğiniz gibi Kurban Bayramı sonrası Anadolu'da hızlı bir artış yaşadık; Konya, Gaziantep, Şanlıurfa, Van, Diyarbakır başta olmak üzere birçok ilimizde hızlı artışlar gözledik. Konya, Kayseri, Gaziantep, Diyarbakır, Batman, Van, Muş, Hakkâri ve Ankara'da yüzde 100'e varan artışlarımız oldu.

Bölgelere bizzat giderek, yerel yöneticiler ile illeri ayrı ayrı değerlendirmeye tabi tuttuk. Yerinde yaptığımız değerlendirmelerle yaz döneminin bitmesine bağlı artan seyahatlerin getirdiği ve öngördüğümüz artışların, alınan tedbirlerin sayesinde kısa zamanda kontrol altına alındığını gördük.

Test sonuçlarının erken alınması, tedaviye erken başlama, filyasyon ekiplerinin artırılıp filyasyon süresinin kısaltılması, etkili temaslı takibi ve izolasyon, semptomlulardan hızla numune alınması bilinen tedbirlerimiz. Bunun yanında hastanelerimizde yoğun bakım kapasitelerinin artırılması, çağrı sistemiyle evlerin aranması, mobil doktor ekiplerinin evlere giderek hasta takibi yapması gibi ek tedbirleri devreye soktuk.

Mahallinde yaptığımız müdahalelerle hasta sayılarında dramatik düşüşler sağlanmış, hastanelerimizin yükü hafiflemiştir. Mahalli sıkıntılara verilen ulusal desteklerle hiçbir ilimizde ciddi sıkıntı yaşanmamıştır. Bu tedbirlerle hayatı kısıtlamadan, sokağa çıkma kısıtlılığı gibi yasaklayıcı önlemler almadan olumlu neticeler alabildik.

Kış aylarının gelmesiyle birlikte insanların kapalı ortamlarda birlikte bulunmasının da getirdiği riskle tüm dünyada âdeta patlama şeklinde bir artış başladı. Virüs bulaştırıcılığından hiçbir şey kaybetmeden, âdeta kitlesel bulaşma dönemine geçti. Bugün itibarıyla dünyada pozitif vaka sayısı 55 milyon oldu, ölüm sayısı ise 1 milyon 326 bini geçti. Hâlihazırda 100 bini aşkın ağır vaka, hastanelerde yaşam mücadelesi veriyor.

Dünyada ilk zirvenin yaşandığı Nisan ayında günlük yeni vaka 80 bin civarında iken Eylülde günlük vaka neredeyse 4'e katlanarak 300 bini buldu. Son bir ay içinde yüzde 100'lük bir artışla Kasım ayında günlük vaka sayısı 661 bine ulaştı. Yine Nisan ayında günde 8500 kişi bu hastalıktan hayatını kaybederken, içinde bulunduğumuz Kasım ayında günlük ortalama ölüm sayısı 10 bini aştı. Bugün birçok ülke kapanma tedbirlerine ve hareket kısıtlamalarına yeniden başvurmaya başladı.

Dünyadaki bu artışa paralel olarak ülkemizde önce İstanbul, İzmir, Bursa gibi batıdaki büyük illerimizde başlayan artış trendi neredeyse bütün ülkeye yayılmış durumdadır. Her ne kadar güçlü altyapımız ve fedakâr çalışan sağlık personelimiz sayesinde bu artışı göğüsleyebilmiş durumda isek de gidişatı durdurmak için radikal tedbirlere başvurmamız kaçınılmaz olmuştur. Nitekim dün yapılan Kabine toplantısında, Bilim Kurulumuzun önerileri doğrultusunda bir dizi kararlar alınmış oldu.

Görünen o ki hayatımızı bir süre daha sıkı bir disiplin altına almak zorundayız. Hastalıktan bizi koruyacağını umduğumuz aşı çalışmalarını biliyorsunuz. Birçok ülkede aşı çalışmaları yürütülmektedir. Dünyaya paralel olarak ülkemizde de 16 ayrı aşı çalışması yapılmaktadır. Bunlardan bir tanesi klinik öncesi dönemi başarıyla tamamlayarak insan denemelerine başlamıştır. Bu arada da Çin ve Almanya kaynaklı aşılarda ülkemizde de faz çalışmaları devam etmektedir. Bu yıl henüz bitmeden aşıya kavuşmanın ümidi içindeyim. Bize düşen, bu süreci güvenli bir şekilde atlatabilmektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak Sağlık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatının yanı sıra bağlı ve ilgili kuruluşların 2019 yılı kesin hesabı ve 2021 yılı bütçesi hakkında bilgi vermek isterim.

2019 yılı kesin hesabı, Sağlık Bakanlığı 47 milyar 913 milyon, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 454 milyon, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 155 milyon, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı ise 13 milyon lira olarak gerçekleşmiştir.

Sağlık Bakanlığı merkezî yönetim 2020 yılı toplam bütçesi 58 milyar 876 milyondur, 2021 için bu rakam yüzde 31,8 artışla 77 milyar 615 milyon lira olarak planlanmıştır. Ayrıca bağlı kuruluşlarımızdan Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün bütçesi 175 milyon, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun bütçesi 188 milyon, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının bütçesi ise 176 milyon lira olarak planlanmıştır.

Değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılmasına müteakip ilk kurulan bakanlıklar arasında olan Sağlık Bakanlığının kuruluşunun 100'üncü yılı münasebetiyle yüzyılın Sağlık Bakanları ve bütçe konuşmalarının yer aldığı eserin hazırlanmasına emek harcayan Profesör Doktor Necdet Ünüvar'a teşekkür etmek isterim.

Ayrıca meslek hayatlarının her gününde olduğu gibi pandemi döneminde de canla başla çalışan, bu dönemde en büyük destekçimiz ve güvencemiz olan, kendi canlarını riske atarak toplum sağlığı için gece gündüz demeden mücadele eden, gerektiğinde bireysel yaşamlarından fedakârlıklar yapan, haftalarca sevdiklerini görmeden uykusuz geceler geçirerek görev yapan sağlık ordumuzun her bir çalışanına sizlerin huzurunda bir kez daha teşekkürü borç bilirim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi sonlandırırken 2021 yılı bütçemizin ve bu bütçeyle gerçekleştireceğimiz çalışmaların hayırlara vesile olmasını diliyorum, yapacağınız katkılar için şimdiden teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, yaptığınız sunum için çok çok teşekkür ediyorum.

Böylece bütçeler üzerindeki sunum tamamlanmıştır, müzakerelere geçeceğiz ama geçmeden önce Komisyonda bulunan Bakan Yardımcılarımızı ve bürokratlarımızı tanımak istiyoruz. Ben şimdi Bakan Yardımcılarımızın mikrofonlarını açıyorum, kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakan Yardımcılarımıza, bürokratlarımıza tekrar hoş geldiniz diyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Komisyon çalışmalarının Covid-19 tedbirlerine uygun şekilde yürütülebilmesi amacıyla konuşmacı sayısı ve konuşma süresiyle ilgili olarak bir gün önce alınan kararı hatırlatmak istediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz müzakerelere geçmeden önce usulle ilgili sayın vekillerimize tekrar hatırlatmada bulunmak istiyorum.

Biliyorsunuz Covid, bütün toplumu, dolayısıyla Meclisimizi de etkileyen bir süreç. Komisyon çalışmalarımızın sağlıklı yürütülmesi bakımından bu mekânı belirledik. Aralarda dezenfeksiyon yapıyoruz, havalandırmaya dikkat ediyoruz, başka tedbirlerimiz var; dün sabah itibarıyla da oylama yaptık, daha önce gruplarla da istişare etmiştik. Yaşanan birtakım gelişmeler çerçevesinde dün sabah yaptığımız oylamada da Komisyon olarak şöyle bir karar verdik: Komisyonumuzda gruplar konuşacak ve üyeler konuşacak. Saat beşten önce, Komisyon dışından gelen vekillerimize söz verme imkânı olmuyor genellikle, onu ifade etmek isterim, beşten sonra ancak söz verme imkânı bulabiliyoruz. Komisyon dışından gelen üye sayısına bir sınır getirdik, bütün grupların üye sayısının 2 katı kadar Komisyon dışından üye arkadaşımızın gelip söz almasına imkân tanıyabileceğiz. Daha fazlasını yapmamızın hem kendi sağlıkları hem burada bulunan bütün insanların sağlığı açısından risk oluşturacağını düşünüyoruz.

Diğer taraftan, süre olarak da Komisyon dışından gelen arkadaşlarımıza en fazla beş dakika süre verme gibi bir uygulamayı yine kabul etmiş durumdayız. Bu çerçevede, beşten sonra söz alacak arkadaşlarımızın o saatte gelmeleri sağlık açısından daha uygun.

Takdirlerine sunuyorum.

Bu konuda Komisyonumuza yardımcı olursanız, anlayış gösterirseniz minnettar kalırız. Onu da ifade etmek istiyorum.

Şimdi müzakerelere geçiyoruz.

Önce gruplar adına söz vereceğim, daha sonra üyeler, daha sonra da -dediğim gibi- Komisyon dışından gelen arkadaşlarımıza söz verme imkânımız olacak.

İlk sözü, Cumhuriyet Halk Partisi adına Sayın Kuşoğlu'na...

Sayın Kuşoğlu, hazır mısınız, yoksa...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım “Burada olan arkadaşlarımız saat beşten sonra konuşacak.” dediniz. Hiç olmazsa onların isimlerini alalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şöyle: Çok sayıda isim yazdıran var, isterseniz arada onu sizinle bir müzakere edelim, hangi arkadaşlarımızı diyorsanız... Yani onları tutmak durumundayız. Arkadaşlarımızın anlayışına sığınıyoruz, başka da... Topluma bizim örnek olmamız lazım -bu, sağlığa verdiğimiz önemi de- kendi sağlığımız açısından ve başkalarının sağlığı açısından bazı kısıtları da kabul etmemiz lazım. Dolayısıyla isterseniz o liste üzerinden sizinle birlikte tekrar bir müzakere edelim, hangi arkadaşlarımız konuşacaksa onlara söz verelim. Saat beşten önce mümkün değil. Sağlık Bakanlığına olan ilgiyi görünce beş bile iyimser bir süre olabilir, onu da söyleyeyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii... Ama bu konuda ben milletvekili arkadaşlarımızın hangisinin konuşup hangisinin konuşamayacağına karar veremem.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – O zaman onu vekil arkadaşlarımız aralarında konuşsunlar, bizim 15'i aşmamız mümkün değil. 15'e gelince ben daha fazla söz vermeyeceğim, onu çok net söyleyeyim çünkü bu, sağlıkla ilgili bir konu yani 15'in ötesine geçme imkânımız yok.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, Sağlık Komisyonu üyesi 6 arkadaşımız var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onlara öncelik verin değerli arkadaşlar, onlara öncelik verin.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Doktor, hekim arkadaşlarımız var. Konu çok önemli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Konu önemli ama sağlık da her şeyden önemli dediğiniz gibi.

Değerli arkadaşlar, dün sabah oylama yaptık, bu bir Komisyon kararıdır, benim kişisel...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Konuşamayacaksak ne zaman konuşacağız?

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım, lütfen...

Bu benim kararım değil, bütün gruplarla istişare ettiğimiz, oyladığımız bir karardır, buna uymak durumundayız.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan, oylamayla milletvekilinin söz hakkını kesemezsiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Dün sabah oylama yaptık efendim, dolayısıyla buna uymak durumundayız ama...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Sayın Başkan, kendiniz mi karar veriyorsunuz buna?

MURAT EMİR (Ankara) – Bulaşın arttığını nereden biliyorsunuz? Hekim misiniz siz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır.

MURAT EMİR (Ankara) – Bilim Kurulundan görüş aldınız mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün gruplardan görüş aldık, bütün gruplarla istişare ettik. Sayın Vekilim, bütün gruplarla istişare ettik...

MURAT EMİR (Ankara) – Bizim konuşma hakkımızı oylayamazsınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Demokrasi kurallar rejimidir. Bu, keyfi bir karar değildir.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Milletvekilinin konuşma hakkını oylamayla alamazsınız.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Böyle bir karar alamazsınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün gruplarla...

MURAT EMİR (Ankara) – Konuşma hakkımızı oylayamazsınız, konuşma hakkımızı biz milletten aldık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen... Popülizm yapmayalım. Sağlıktan bahsediyoruz, lütfen... Rica ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Yapamazsınız!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben keyfi bir karar vermedim, keyfi bir uygulama yapmıyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Beş dakika veriyorsunuz, oyluyorsunuz. Protesto ediyorum sizi!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün gruplarla... 15 arkadaşımıza üye dışında söz veriyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Türkiye’de yer yerinden oynuyor!

MURAT EMİR (Ankara) – Ne hakla yapıyorsunuz bunu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun verdiği hakla yapıyorum, İç Tüzük’ümüzün verdiği hakla yapıyorum. Keyfi bir durum söz konusu değildir.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Konuşma hakkını alamazsınız.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Bütçede konuşma, Mecliste konuşma, sokakta konuşma!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün gruplarla istişare edilmiştir, Komisyonumuzda oylanmıştır.

Değerli arkadaşlar, gruplar adına konuşmalara geçiyorum.

Sayın Kuşoğlu, lütfen...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bir sürü yapılan yanlış var! İnsanlar ölüyor ya! Covid fırsatçılığı yapmayalım lütfen!

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Böyle bir şey olabilir mi ya? Milletvekilinin konuşma hakkı alınır mı hiç oylamayla? Tövbe ya...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Meclise de gelmeyelim artık.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bir sürü yapılan yanlış var, biz bunları burada dile getirmeyecek miyiz?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Genel Kurulda konuşma, bütçede konuşma, sokakta konuşma bu ne ya?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – İnsanlar ölüyor ya, insanlar ölüyor, hatalardan dolayı insanlar ölüyor biz buna müsaade edecek miyiz?

(AK PARTİ sıralarından “Covid var!” sesleri)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ya, şu anda Covid yok mu arkadaşlar, şu anda yok mu sanki? Saat dokuzdan sonra mı tehlikeli oluyor? Allah Allah ya...

Covid fırsatçılığı yapmayalım lütfen, Covid fırsatçılığı yapmayalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, değerli arkadaşlar gruplar adına söz verelim, öğle arasında yapabileceğimiz hususları Sayın Grup Başkanları Sözcüleriye konuşuruz.

(Uğultular)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, şimdi, eğer grup adına konuşacaklar zamanından tasarruf yapabilirsek onunla ilave arkadaşları dâhil edebiliriz.

(Uğultular)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Birtakım esnekleri Grup Sözcümüzle birlikte konuşabiliriz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleleri (**)

a)Sağlık Bakanlığı

b)Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

c)Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu

ç) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, CHP Grubu adına Bülent Kuşoğlu Bey’e söz vermek istiyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen. Süreniz yirmi dakikadır, daha az kullandığınız süreyi başka arkadaşlara tahsis etme imkânımız olacaktır.

Buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcıları, değerli bürokratlar ve basın mensupları hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(Uğultular)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli arkadaşlar, bizler Komisyon üyeleri olarak... Bir açıklamada bulunayım: Bizler Komisyon üyeleri olarak söz hakkımızı kısıtlı tutacağız, daha az süre konuşacağız, bütün arkadaşlarımızın dolayısıyla konuşmasına imkân vermeye çalışacağız ama lütfen burada çok kalabalık olmayalım, parti parti gelip konuşmalarımızı yapalım.

Teşekkür ederim.

Şimdi, 1923’te Cumhuriyet kurulduğunda...

(Uğultular)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, lütfen Değerli Hatibi dinleyelim. Lütfen karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar. Bir usulümüz var; bu, teknik bir Komisyon lütfen.

(Uğultular)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Adalet Bakanlığında bu konuşulmuyor, avukat var bu kadar konuşmuyor doktorlar kadar.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bülent Bey, biz, sizi dinliyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasıl?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Biz, sizi dinliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kuşoğlu devam edelim lütfen.

(**) (1/281) ve (1/280) esas numaralı Kanun Teklifleri 21/10/2020 tarihli 3’üncü Toplantı tutanağına ektir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Cumhuriyet kurulduğu zaman 1923’te 300 küsur doktor varmış, 300 küsur hekimimiz var, 60 eczacı, hemşire yok, ebe de 100 küsur.

(Uğultular)

SALİH CORA (Trabzon) – Yeter, Yeter...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen sessizliği, sükûneti koruyalım, hatibi dinleyelim lütfen.

Sayın Cora, lütfen... Sayın Cora lütfen... Komisyonumuzda sükûneti koruyalım. (Karşılıklı birbirlerinin üzerine yürümeler)

Lütfen sükûneti koruyalım, lütfen arkadaşlar...

(Uğultular)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım bir ara verelim. Bir ara verelim mi?

(Uğultular)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Mesafe, mesafe...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, şu an sağlık koşulları açısından bir sorun görüyorum, beş dakika ara veriyorum, beş dakika sonra başlayacağız.

Kapanma Saati: 11.08

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 11.14****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 19’uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz ’ın, Komisyon düzeniyle, söz sırası ve süreleriyle ilgili uyarıyı tekrarladığına ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun düzenini koruyalım lütfen. Basın mensuplarını yerlerine davet ediyorum. Ayakta olan herkesi yerlerine davet ediyorum.

Komisyon üyelerimizin oturduğu yerlerde isimlikler var, oralara başka arkadaşlarımızın oturmamalarını rica ediyorum. Komisyon üyelerimizin yerlerini lütfen boş tutalım, üyelerimizin yerleri belli; dışarıdan, diğer komisyonlardan gelen arkadaşlarımız için ayrılan yerler var.

Az önceki uyarımı tekrarlıyorum: Önce gruplara söz vereceğiz yirmişer dakika, daha sonra Komisyon üyelerine söz vereceğiz onar dakika, sonra Komisyonumuz dışından gelen arkadaşlarımıza söz vereceğiz beşer dakika. Komisyon dışından gelenlere saat beşten önce sıra geleceğini düşünmüyorum, takdirinize bırakıyorum. Bu salondaki sayıyı ne kadar azaltırsak, sağlık şartları açısından o kadar iyi olacağını ifade etmek istiyorum. Özellikle sağlıkçı arkadaşlarımızın bu konuda daha hassas olmalarını beklediğimi ifade etmek istiyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleleri (Devam)

a)Sağlık Bakanlığı (Devam)

b)Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Devam)

c)Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (Devam)

ç) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, müzakereleri tekrar başlatıyorum.

Sayın Kuşoğlu, sürenizi tekrar başlatıyorum, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakikadır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Salonda da sükûnet temin edilirse...

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcıları ve değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Görüşmelerimizin iyi geçeceğini umut ediyorum, Covid koşullarına da uygun bir şekilde.

Sayın Bakanım, sağlık çok pahalı bir alan, sürekli yeni bir teknoloji gerektiriyor, sürekli olarak teknolojinin yenilendiği ve teknolojiye çok bağımlı bir sektör sağlık, dolayısıyla da çok pahalı. Biz de ülke olarak dışarıya bağımlı bir ülkeyiz bu alanda. Dolayısıyla da ne olursa olsun yetişmemiz mümkün değil, dolayısıyla sürekli olarak inovasyona, AR-GE'ye ağırlık vermemiz, bu alanda yatırım yapmamız lazım, kendimizin üretmesi lazım birçok konuyla ilgili araç gereç ve cihazları, ilaçla ilgili aynı şekilde üretim yapabilmemiz lazım, inovasyona dayalı.

Bu pandemi çıktıktan sonra da eski paradigma bozuldu tümüyle. Yani, sizin daha önce, mesela geçen yıl yaptığınız bu tür bir çalışma ya da bu sene verdiğiniz bu tür çalışmalar, buradaki paradigmlar, buradaki seriler, veri setleri falan, çok anlamı kalmadı bunların, çok daha farklı hâle geldi maalesef. Bu pandemi sonrası ne kadar zamanımızı alacak bilmiyorum ama ondan sonrası sizin de söylediğiniz gibi yeni bir normal söz konusu olacak. Normali bulmamız epey bir zaman alacak ya da farklı bir koşulda yaşayacağız.

Ben de mümkün olduğunca konuşmamı kısaltmaya çalışıyorum, mümkün olduğunca sağlıkta şiddet, sağlık çalışanlarının özlük hakları gibi konuları hekim olan arkadaşlara ya da sağlıkçı arkadaşlara bırakıyorum. Biraz önce bahsettiğim konuya özellikle girmek istiyorum. Şimdi şehir hastaneleriyle ilgili Sayın Bakanım, siz geçen yılki konuşmanızda -sorumluluğunuz da o konuda fazla olmadığı için-şunu söylediniz: “Biz, mevcut kaynaklarla ve kısa sürede sonuç alacak şekilde 150 bin yatak üretmenin finansal olarak mümkün olmayacağı, bu sebeple dış finansman kullanılması gereği değerlendirilmiş ve o tarihte birçok kişinin başvurduğu kamu-özel iş birliği modeli bu yüzden tercih edilmiştir.” Ondan sonra da “Son beş yılda genel bütçe kaynaklarıyla 351 sağlık yapısı inşa edilerek ülkemize 31 bin yatak kazandırıldı.” dediniz. Bütçe imkânlarıyla son beş yılda 31 bin yatak kazandırıldı, bu süreç içerisinde de 10 şehir hastanemizde 13.423 yatak kazandırıldı. Yani 31.096 yatak bütçe imkânlarıyla, KÖİ projeleriyle de 13.423 yatak. Yani, 150 bin yatak üretmenin finans tarafına da girmediniz ama. Şimdi, kısa sürede aslında bütçe imkânlarıyla 2 mislinden daha fazla yatak üretmişiz KÖİ projelerine göre. Demek ki bütçe yöntemiyle, yani bütçeden finanse edilerek yapılması daha hızlı, daha verimli olabilmiş.

Rakamlara girmediniz, ona da ben gireyim, bir de işin hukuk boyutu var. KÖİ projeleriyle ilgili herhangi bir sorun, sıkıntı olduğu zaman Londra mahkemeleri yetkili, Türk mahkemeleri değil. İşin hukuki boyutu, bürokratik boyutu vesaire, o bizi ezen, devlet egemenliğini sıkıntıya sokan ayrı bir konu bunun dışında. Ama işin mali boyutuna -dediğim gibi- girmediniz, onunla ilgili olarak yapılmış bir akademik çalışma var, çok kısa olarak da ondan bahsedeyim.

2020 Yılı Yatırım Programı'nda devlet hastanesi yatak maliyeti 600 bin lira olarak belirlenmiş. Bu, Strateji ve Bütçe Başkanlığının belirlediği bir rakam. 2020 Yılı Yatırım Programı'nda şehir hastanesi yatak maliyeti 981.044 lira olarak belirlenmiş. Şehir hastaneleri projesinde toplam yatak sayısı 42.103 alınmış, siz daha farklı rakamlar veriyorsunuz. Dolayısıyla 2020 fiyatlarıyla şehir hastanelerinin yıllık toplam yatak maliyeti 41 milyar küsuru bulurken, yirmi beş yılda yüzde 12'lik bir enflasyon varsayımıyla 5 trilyon 507 milyarlık bir rakam ortaya çıkıyor, bunun yirmi beş yıl boyunca ödenen o tarihteki dolar karşılığı da 790 milyar dolar. Şehir hastaneleriyle ödenen yıllık tutarla her yıl yapılabilecek devlet hastanesi yatak sayısı bu durumda 68 bin ilave oluyor. İş, sizin anlattığınız şekilde, “Şu amaçlarla yapıldı.” dediniz, orada bütçe yönteminin daha hızlı, daha makul olduğu rakamları da ortaya koyunca ortaya çıkıyor yani hem daha hızlı olan devlet imkânlarıyla devlet bütçesinden yapılması hem de maliyet olarak daha ucuza olan devlet bütçesinden yapılması. Ama onun haricinde, demin usulle ilgili olarak söz aldığım da söylediğim konu var.

Şimdi, bakın Sayıştayın Sağlık Bakanlığıyla ilgili bu seneki raporuna. Dediğim gibi, 42 bulgusu var, bunlardan birçoğu şehir hastaneleriyle ilgili, çok önemli tespitler. Bunları aslında -Sayın Başkan kabul etmedi- ayrı bir günde değerlendirmemiz gerekir, Türkiye'nin gündemini işgal eden çok önemli bir konu bu. Türkiye bundan sonra sağlıkta yatırım konusunda özellikle bir tercihte bulunacaksa, bu konuyu çok iyi irdelemesi lazım. Biraz önce benim kısaca ortaya koymaya çalıştığım, devlet bütçesinin hem zaman olarak daha olumlu hem de rakam olarak, tutar olarak maliyeti daha düşük yatırım sonucu verdiği tezi net olarak ortaya çıkıyor ama Sayıştayın raporunda da çok daha farklı olarak işin bürokratik boyutu, hukuki boyutu, işin mali boyutuyla ilgili olarak, mali bürokratik boyutuyla ilgili olarak da birçok avantajın bütçe imkânlarıyla hastanelere yatırım yapılması durumunda ortaya çıktığını görüyoruz.

Bakın, sadece başlık olarak bildirebileceğim, bu durumda okuyabileceğim, kayıtlara girsin. Şehir hastanelerinin muhasebe işlemlerinde karşılaşılan bir yığın sorun var. Ankara Bilkent ve Bursa Şehir Hastanelerinde kemoterapi, ilaç hazırlama, TPN hizmetlerinin yürütülmesinde yaşanan aksaklıklar, hizmetler kapsamında bedelsiz devredilen... Bunlar tabii, orijinal rapor olsa daha düzenli bir şekilde gelirdi, derli toplu, kategorik bir şekilde gelirdi, daha iyi tartışabilirdik. Şehir hastanesi sözleşmelerinde görevli şirketin sorumluluğuna gidilebilmesi için idareye ispat yükümlülüğünün getirilmesi; önemli bir konu bu. Hizmete giren şehir hastanelerine ait sözleşmelerde atıf hataları ve mahiyeti belirsiz hükümlerin bulunması, şehir hastanelerine ilişkin kullanım bedeli hesabında döviz cinsinden sağlanan kredilerle birlikte öz kaynak tutarı için de döviz kuru güncellemesi yapılması... Bunlar -sizin gerçi işletmeciliğiniz de var bir taraftan ama- hakikaten çok önemli konular, tek tek tartışılması gereken konular. Mesela, kamu-özel ortaklığı modeliyle yapılan Ankara Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi yenileme işinde sözleşme hükümlerine uyulmaması; bu bile sadece başlı başına büyük bir sıkıntıdır. Ki ben, tek tek bunları işaretlemişim; bu 42 bulgunun yaklaşık yarısından fazlası şehir hastaneleriyle ilgili, yarıdan fazlası. Bunları oturup tartışmamız lazım ve bu konuyu sarahate kavuşturmamız lazım aslında.

Sayın Başkanım, aslında bunu, teklif ettiğim şekilde bir başka gün yapsaydık gerçekten de doğru bir iş yapardık, ülke adına doğru bir iş yapardık. Bu tartışılan konunun ne ölçüde doğru, yanlış olduğu ortaya çıkardı. Zaten bu Plan ve Bütçe Komisyonun da amacı bu değil midir? Yani bunu yapmamız gerekirdi.

Evet, bir konuyu sormak istiyorum Sayın Bakanım. Şimdi, bu toplam kamu sağlık harcamalarıyla ilgili olarak geçen yıl da verdiğiniz rakamda, "Sağlıkta Nereden Nereye" başlığıyla sağlık harcamasının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı, diyorsunuz. 10'uncu sayfada burada, 2017'deki kamu sağlık harcamaları gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 3,5; 2018'de 3,4 olarak görünüyor, hemen yanında 11'inci sayfadaki OECD ve Amerika Birleşik Devletleri kıyaslamasında ise 3,2 görüyor yani geçen yıl da bu rakam var, bu kıyaslamada 3,2. Türkiye gayrisafi yurt içi hasılası tablosunda da 3,5 ve bu sene, 2018 için 3,4; bir farklılık var. Zaten 12'nci sayfada da toplam cari sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki oranlarına baktığımız zaman 2018'i yine 4,2 olarak vermişsiniz yani 11'inci sayfadaki OECD kıyaslamasındaki rakamı baz almışsınız.

Sayın Bakan, bir de çok kısa olarak, pandemiyle ilgili mücadele ediyorsunuz; başlangıçta bir devlet adamı gibi hareket edip işte, medya konusunda bir kısıtlama getirmemeniz, siyaset yapmamanız açıklamalarınızda toplumda da büyük bir mutluluk yaratmıştı, sizi de popüler hâle getirmişti ama son zamanlarda özellikle rakamlara güvenilmemesi büyük bir sıkıntı yaratıyor. Belki söylemezsiniz, "Bu, benim elimde olan bir konu değil." diyebilirsiniz ama bu rakamların doğru olması lazım. Nasıl, doktora güvenilmesi gerekiyor ise aynı şekilde kurum olarak Sağlık Bakanlığına da güvenilmesi gerekiyor. Herkesin bu rakamlara inanması lazım, ben doğru rakamlar açıklanırsa toplumun daha duyarlı olacağını düşünüyorum.

Şimdi, dün bazı açıklamalar yapıldı. Mesela, hafta sonları sabah on ile akşam sekiz arasında sokağa çıkma yasağı yok, diğer saatlerde var. Yani bir pazar günü sabahın onuna kadar zaten çok az kişi sokağa çıkar, akşam sekizden sonra o sayı yine azalır. Zaten saat on ile sekiz arasında cumartesi, pazar asıl sokağa çıkanlar olur. Şimdi, bu tür yasakları gerekçeleriyle anlatabilsek çok daha verimli olur, çok daha iyi sonuç alınır. Sosyal medyaya bakarsanız bu yasakların ya da Covid'le ilgili düzenlemelerin anlaşılmadığını -o konularla ilgili espriler de var- sıkıntı yarattığını da görürüz yani birçok kişi konuyu anlayamamış ama gerekçeleriyle beraber anlatılırsa, şu gerekçeyle biz sabah on ile akşam sekiz arasında sokağa çıkma yasağı getirmiyoruz, diğer saatlerle ilgili getiriyoruz... Önce, birçok kişi sabah on ile akşam sekiz arasında yasak olacağını düşünmüştü. Buna benzer şekilde diğer konularda, diğer yasaklarda da gerekçelerin anlatılması, izah edilmesi durumunda daha yararlı olacağını düşünüyorum.

İlaçla ilgili tartışmalarımızda geçen yıl da, biraz tali konu olarak kalıyor ama ilaç çok önemli bir konu. Harcamalarımız gittikçe artıyor, ilacımız millileşmiyor, yabancılaşıyor aslında. Büyük sıkıntılar var, ona biraz daha dikkat etmemiz lazım.

Bu, özellikle ruhsatlandırma konusunda problemler var. Evet, onlarla ilgili bazı şeyler yapıldı ama uygulamayla ilgili problemler var. İlaça ulaşmada sıkıntılar var, kanser ilaçlarına ulaşmada özellikle sıkıntılar var. “Kanser ilacı” deyince insanların şu anda para toplamaya çalıştığı, yardım toplamaya ve dışarıdan ilaç tedarik etmeye çalıştığı durumlar akla geliyor maalesef. Orada bir sıkıntı söz konusu.

Yine, teşvik ve hibelerimiz bu konuyla ilgili yeterli görünüyor ama süreç şeffaf işlemediği için TÜBİTAK, KOSGEB, TÜSEB gibi alanlarda danışmanlar türemiş vaziyette. Bunlar güya hizmet veriyor, bu konuları biliyorlar ama maalesef istismar ediyorlar piyasayı. Bu konulara da biraz daha dikkatinizi çekmek istiyorum. Bilgi verebilerseniz memnun oluruz.

Evet, kısaltmaya çalıştım mümkün olduğunca ama...

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum. Kullanmadığınız süreyi arkadaşlarımıza ek olarak tahsis edeceğiz inşallah.

Şimdi HDP Grubundan Sayın Habip Eksik'e söz vermek istiyorum. Kendisi grup adına konuşacağı için yirmi dakikadır süresi.

Buyurun lütfen.

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Komisyon ve değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, Bakan Yardımcıları, bürokratlar, değerli meslektaşlarım ve basının kıymetli mensupları, ayrıca Meclisimizin değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, şöyle bir şey söyleyelim: Gerçekten biz yıllardır ifade ediyoruz fakat bir türlü hem iktidarınız hem de diğer iktidarlara karşılık bulmadı ama bu pandemi, gerçekten, bu neoliberal politikalar ve sağlıkta dönüşüm programıyla hastanın müşteri olarak algılanması, sağlığın ticari bir meta olarak görülmesi olayının ne kadar yanlış olduğunu ispatladı ve küçücük bir virüs bütün dünyayı alt etti. Küresel kapitalizmin bir avuç insan için milyarlarca insanın bedenini sömürerek bir avuç insanın yaşamını daha güzel kılmaya çalıştığını ve bunun neticesinde de büyük acılara sebep olduğunu bir kez daha gördük. Fakat küçücük bir virüs Çin'den, Vuhan'dan çıktıktan sonra işte her şeyin böyle yürümeceğini bir kez daha gösterdi; sağlığın evrensel olduğunu, sağlığın ticari bir meta olmaması

gerektiğini, sağlığın herkese eşit, adil ve parasız olması gerektiğini gösterdi. Çünkü yoksul bir insanın sağlık hizmetine erişmemesi durumunun aslında hepimizi ilgilendiren bir durum olduğunu ortaya koydu ve bunun için de gerçekten devletlerin görevlerini kendilerine hatırlattı.

Bakın, devletlerin öncelikli görevi, insan sağlığını korumaktır; sadece beden değil, ruhen de korumaktır ve bunun için önlemler alır. Fakat baktığımız zaman, maalesef bu mevcut sistem, bu sağlıkta dönüşüm programı, ülkemizde sağlığa -bir ticari metaya- piyasacı bir anlayışla baktığı için, doğasında, ciddi anlamda, insanların hasta olması için ön açıcı bir durum söz konusu. Bütçenizde de bunu görüyoruz zaten. Bütçenizin dörtte 3'ü tedavi edici sağlık hizmetlerine ayrılmış. Bu gerçekten dehşet verici bir durum ki bunun neticesinde zaten siz pandemiyle mücadele konusunda da sürü bağışıklık sistemini esas aldınız, toplumu sürü bağışıklığına yönlendirdiniz ve aynı zamanda sadece bulaşıcı hastalıklarla ilgili değil, bulaşıcı olmayan hastalıklarda da böyle bir durum söz konusu.

Bakın, yüzlerce ürünün kanser yaptığını ortaya koydu, bu raporu bizimle açıkladı diye Bülent Şık ceza yedi. Bakanlığınızca soruşturma açıldı ve bu kişi ceza yedi, bu gerçekten talihsiz bir durum. Sizlerin, hem Sağlık Bakanlığı olarak hem de devletin görevi insan sağlığını korumaktır, birinci görevlerinden bir tanesidir fakat burada şunu görüyoruz: İnsan sağlığını korumaktan ziyade iktidarların bekalarını sürdürmek için politikalar geliştiriliyor, buna yönelik durumlar yapılıyor. Kısacası, önerimizdir Sayın Bakan: Bu coronavirus pandemisinden ders çıkarılmalı. Adil, eşit, ulaşılabilir, parasız sağlık hizmeti her bireye sağlanmalı, anayasal güvence altına alınmalı ve aynı zamanda bu özel sağlık sisteminden vazgeçilmeli, özel hastanedar, şudur, budur. Bunlar gerçekten sağlığın evrenselliğine aykırı durumlar, bu açıdan da gerekli adımların atılması gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Bakan, gerçekten, bir hekim olarak, yemin etmiş bir hekim olarak, bütün hekim arkadaşlarımızı kardeşimiz gibi göreceğimize yemin eden bir hekim olarak samimiyetle şunu söyleyebilirim: Pandemi konusunda sizler başarısız oldunuz, evet, doktorlarımız, sağlık emekçilerimiz başarılı oldu, büyük emek verdiler, onları alkışlıyoruz ama maalesef Bakanlığınızı bu konuda alkışlayamayacağız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Millet alkışlıyor.

HABİP EKSİK (İğdır) – Gerçekten bu konuda sizleri de bugün alkışlamak isterdik, samimiyetle söylüyorum ama maalesef yürüttüğünüz politikalar sürü bağışıklığındaki ısrarınız, yaptığınız hatalar, yanlışlar, birçok insanın yaşamına mal oldu, birçok insanın sağlığını yitirmesine sebep oldu. O açıdan bu insanların vebalinin kimler tarafından ödeneceğini bilmiyorum, onun için de maalesef böyle bir durumu söyleyemeyeceğim, başarılısınız diyemeyeceğim Sayın Bakan.

Onlarca insan, yüz binlerce insan bu hastalıktan etkilendi. Bakın, her gün insanların sofralarından sandalyeler boşalıyor, evlerinden insanlar son anlarında vedalaşmadan ayrılıyorlar. Bakın, vedalaşma fırsatı bile yakalayamıyorlar. Ama siz başta iyi başladınız, doğru, Bilim Kurulunu oluşturarak çok iyi bir adım attınız. Eksikleri vardı Bilim Kurulunun, meslek örgütlerinden insanları katmamanız, muhalefetten insanları katmamanız, büyük bir eksiklikti ama genel anlamda Bilim Kurulu doğru bir adımdı, gerçekten bu konuda da takdir ediyoruz ama Bilim Kurulunun kararlarını kamuoyuyla paylaşmayı önce götürüp sarayın ve Kabinenin onayına sunduktan sonra, o zaman şu durum ortaya çıkıyor: Siz Bilim Kurulunu da baypas etmişsiniz Sayın Bakan, bu anlama gelir. O açıdan önerimdir: Bilim Kurulunun kararlarını önce kamuoyuyla paylaşın, sonra saraya götürün. Aksi takdirde saray bu konuda doğru kararlar alamayacaktır, imkânı yoktur. Onun için de bu konuda önerimizi yapalım dedik.

Sayın Bakan, nasıl ki Genel Başkanınız darbe sürecini, darbe girişimini Allah'ın bir lütfu gibi gördüyse Bakanlığınız da iktidarınızın bekasını öncelediği için maalesef bu pandemiyi bir fırsata dönüştürme, Allah'ın bir lütfuna dönüştürme politikası yürütüyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Tövbe!” de, “Tövbe!” de, “Tövbe!” de.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hâlbuki sağlığı öncelemesi lazımdı. Evet, bir musibet başımıza gelen, bir musibet, Allah’ın gönderdiği bir musibet ama bundan ders çıkarmalıyız, bu yanlış politikalarından vazgeçmeliyiz.

Sayın Bakan, aynı zamanda şunu söyleyeyim: Gerçekten pandeminin ilk başladığı günden bu yana çok büyük eksiklikler yaptınız, çok büyük yanlışlara adım attınız. Bakın, 21-22 Şubat tarihinde yani başımızdaki İran’da insanlar yaşamlarını patır patır yitiriyordu; ben İğdır Milletvekiliyim, yani başımızda. İnsanlar, Caferi kardeşlerimiz oradan Meşhed’e giderler. Bir ay önce gitmişlerdi, yirmi gün önce gitmişlerdi. Fakat siz 21 Şubata kadar sınır kapılarını kapatmadınız, beklediniz. Hâlbuki ben size bir şey söyleyeyim: Wuhan’daki ilk çıkan vakanın aslında Eylül ayına denk geldiğini söylüyor insanlar, pandeminin aslında 2019 Eylül ayında başladığını söylüyorlar. Bunu neye göre söylüyorlar biliyor musunuz? Google Earth’ten baktıkları zaman Wuhan’daki hastanelerin otoparklarının ta, 2019 Eylül ayında çok yoğun bir durumda olduğunu, kapasitesinin çok çok üstünde olduğunu gösterdiler. Yine, İtalya’nın Lombardiya bölgesinde -ki Çinli çalışanların daha yoğunlukta yaşadığı bir bölge- bilim insanları, o döneme ait kan testlerine baktıkları zaman o döneme ait antikorların olduğunu, coronavirüse ait antikorların olduğunu gösterdiler. Yani pandeminin aslında Eylül ayında başladığını söylüyorlar ve siz, 11 Martta kadar bizi oyaladınız “Bizim ülkemizde vaka yok.” dediniz, sınır kapılarını kapatmadınız doğru düzgün, İran’la olanı 21-22 Şubatta kapattınız ama Batı’yla olan kapıları kapatmadınız. Ateş ölçme gibi -evet onu da yapmak lazım ama- küçük bir önlemlerle pandemiye engelleyeceğinizi, girişlerin engelleneceğini iddia ettiniz. Âdeta başımızı kuma gömdük Sayın Bakan.

Bakın, ben size bir şey söyleyeyim: 11 Martta siz vaka konusunda Sağlık Komisyonuna gelip bizimle bilgi paylaştığınızda, ondan önce bu tabloyu paylaşıyordunuz bütün televizyonlar, havuz medyası şu haritayı gösteriyordu, dünya kıpkırmızı ama biz Türkiye olarak ortada yemyeşiliz. Vallahi, kusura bakmayın ben de böyle olmasını çok isterdim ama böyle bir tablo yok ki nitekim iyi bir hekim olduğunu, iyi bir Bakan Yardımcısı olduğunu bildiğim Şuayip Bey, Mersin’de 24 Şubata ait hastaların olduğunu, bununla ilgili tedavi süreçlerinin yürütüldüğünü kendi makalesinde belirtti. Evet, gerçekten böyledir işte, gerçeklerin ortaya çıkma gibi bir huyu vardır Sayın Bakan. Şuayip Bey de iyi bir doktordur, onu da belirteyim yani bu konuda vicdanının sesini dinlemiştir eminim. Yani sonra “Sehven oldu.” dese de aslında gerçekte durum öyledir. O açıdan bu tabloya kadar gerçekten sizler seyrettiniz, beklediniz.

Şimdi, Sayın Bakan, bunlarla bitmedi tabii. Bir yasak kararı alıyor Bilim Kurulu, sokağa çıkma yasağı kararı veriliyor, önerisi yapılıyor daha doğrusu, Kabinemiz bunu kabul ediyor, karar veriyor. Fakat sonrasında Kabinenizin bir bakanı âdeta pandemiyle mücadele sürecini sabote ediyor. Bakın, 250 bin insan o gece yanlış saat seçildiği için sokağa döküldü ve alınan önlemlerin hepsi boşa gitti. Bu kişi istifa etti fakat bir kişi çıkıp “Bu istifayı kabul etmiyorum.” dedi. Peki, Türkiye kamuoyu ne dedi?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Kabul etme.” dedik.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hata yapmışsa hatasının hesabını verecektir, bu veballerin hesabını verecektir. İstifasının kabul edilmesi lazımdı. Siz bu konuyla ilgili tek kelime etmediniz Sayın Bakan. Her fırsatta İstiklâl Caddesi’nin görüntüsünü paylaştınız. “Maske, mesafe, temizlik.” dediniz. Çok doğru, hiçbir itirazımız yok. Peki, bu görüntüyle ilgili bir şey söylediniz mi? Hayır, söylemediniz. Peki, ben size bir şey söyleyeyim: Sadece bu görüntü mü? Hayır. Bakın, maçlarda Genel Başkanınızın isimlerini taşıyan insanlar, bu şekilde yan yana poz verdi, hiçbir itirazınız olmadı, hiçbir söz söylemediniz. Ayasofya Camisi’nin açılışına 350 bin kişinin katıldığı söyleniyor; Ankara’dan, Yozgat’tan, Kayseri’den, Konya’dan insanlar götürüldü, bunların hiçbirine bir tek söz söylemediniz, beraber gidip orada açılış yaptınız 350 bin kişiyle, tek kelime söylemediniz.

Bununla bitmedi Sayın Bakan. Muhalefet olarak yerelerde 5 kişiyle, 10 kişiyle basın açıklaması yapmak istediğimiz zaman karşımıza il Hıfzıssıhha kurul kararları çıkıyor. Fakat sizin Genel Başkanınız, bakın, bir sürü insanla miting yapıyor, çay dağıtıyor çay. Tek bir sözünüz oldu mu? Bir doktor olarak, mesleki etik olarak tek bir sözünüz oldu mu? Hayır. Çay dağıtılırken Giresun'da izdiham yaşandı. Hastalık o insanlara yok mu Sayın Bakan? Böyle bir şey var mı? Niçin bunlar için tek söz söylemediniz? Bizim basın açıklamalarımızı engelleyen, il hıfzıssıhha kurul kararlarını alan kayyumlar gidip orada sizin kongre çalışmalarınıza katılıyorlar ve görüntü ortada. Ben söylemiyorum Sayın Bakan, görüntüler söylüyor. O zaman sizin partililerinize, sizin belirlediğiniz kişilere hastalık bulaşmıyor mu, insan mı seçiyor, haberimiz mi yok?

Bakın, Şırnak'ta, evet, mesafe var, doğru, Genel Başkanınız ve protokol üyeleriniz ile halk arasında bir mesafe var doğru ama halkın canı cehenneme tarzi da var bu görüntülerde, öyle bir tabir da var. Bakın, tekrar söylüyorum, bunlar tarihe geçti, tarihe ve tek söz söylemediniz Sayın Bakan. O açıdan yani şunu net bir şekilde ifade edin: Büyük hatalar yapıldı, büyük yanlışlar yapıldı.

Bakın, DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu on beş gün önce bu Meclise geldi, 5 kişiyle geldi, açıklama yapmak istedi, kıdem tazminatıyla ilgili bir kanun teklifinden dolayı fakat onlarca polis tarafından engellendi; bir hafta sonra kendisi pozitif çıktı. Defalarca orada bağırımıza rağmen, uyarmamıza rağmen "Ya, konuşalım, bu şekilde hastalık bulaşır, yazıktır, günahıdır." dememize rağmen kolluk güçleri dinlemedi. Bizim bölgemizde, seçim bölgelerimizde yaşadığımız tablo bu Sayın Bakan, il hıfzıssıhha kurul kararları bahane edilerek bize yapılan zulüm bu ve siz bunlara tek bir kelime söylemiyorsunuz. Orada kayyumlar, valiler iktidarın borazanlığını yapıyorlar. Bakın, bu fotoğraftan sonra Arzu Çerkezoğlu pozitif oldu ve bir tek sözünüz olmadı, yanlışlır demediniz.

Sayın Bakan, şunu söyleyeyim: Gerçekten şeffaf olmadınız, şeffaf yürütmediniz ve sağlığı ötelediniz, yaygın test yapmadınız, gerçek verileri paylaşmadınız, ölüm sayılarını sakladınız. Bakın, 7 Mayıs 2020'de Mezopotamya Ajansı bir çalışma yaptı, gitti, mezarlıkları saydı, 3.164 ama sizin o dönemde verdiğiniz toplam Türkiye rakamı bunun altındaydı. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı İmamoğlu açıklamak zorunda kaldı "Bulaşıcı hastalıklardan ölen kişi sayısını yanlış veriyorsunuz, sadece İstanbul'da 2-3 katıdır." diye.

Bakın, sağlık emekçimiz Cuma Ağabey Diyarbakır'da yaşamını yitirdi, Covid'den dolayı tedavi alıyordu, yaşamını yitirdi fakat siz ölüm raporuna "doğal ölüm" yazdınız, "bulaşıcı olmayan hastalık" yazdınız. Bunun yüzünden onlarca imam yaşamını yitirdi, onlarca insan orada hastalık kaptı. Çıkıp da ondan sonra "Biz başarılıyız." dediniz. DSÖ'nün verdiği ICD kodlarının kullanılmamasıyla ilgili genelge gönderdiniz. Maalesef sağlık çalışanlarının, doktorların başarısını gölgelediniz Sayın Bakan. Hele ki "Pozitif olan kişiler vaka sayılarına dâhil değildir." diyerek gerçekten bizi şaşkınlığa uğrattınız. Bir hekim olarak sizin sağlığın başında olmanız her zaman bizi mutlu ediyordu ve diyorduk ki: "Sağlığı önceleyecek." Ama gördük ki ekonomiyi önceleyerek AKP iktidarının çıkarlarını, bekasını öncelediniz ve orada talihsiz bir açıklama yaptınız, çok yanlış. Şöyle söyleyeyim: Bu süreci hiçbir şekilde şeffaf yürütmediniz, doğru yürütmediniz, kamuoyuyla paylaşmadınız ve aynı zamanda ciddi anlamda büyük hatalara sebep oldunuz, birçok insanın yaşamını yitirmesine sebep oldunuz.

Covid-19 hastalığının meslek hastalığı sayılması için kanun teklifi verdik, iktidarınız hâlâ bekletiyor. Hâlbuki sizin bu konuda iktidarınızı ikna etmeniz lazım. Verdiğim teklif hâlâ Komisyonunda bekliyor Sayın Bakan. Elinizi vicdanınıza koyun, bu hastalık meslek hastalığı mıdır, değil midir? Yani elinizi vicdanınıza koyun ve şöyle bir şey söyleyeyim, bir hekim arkadaş ölmeden önce şunu söyledi, "Benim çocuklarım daha küçüktür." dedi. Ne yaptınız onlar için, ne yapabileceksiniz? Meslek hastalığı sayılsa en azından ona göre bu insanlara, yaşamını ve sağlığını yitiren insanlara bir hak verilmiş olunur.

Yine, şehir hastaneleriyle ilgili sürekli övünüyorsunuz. 10 tanenin üstünde hastaneyi kapattınız ama bu pandemide en çok faydalı olan bu hastaneler oldu; Zekai Tahir Burak'tan tutun da bir sürü hastane. Onlarca kilometre uzağa götürmüşsünüz, dünya kadar para akıtıyorsunuz, her yıl artın miktarlarla kira ödüyorsunuz, ne faydası var? Hiçbir şey. Gelin bu şehir hastanelerini kamulaştıralım Sayın Bakan, kamu zarar ettiriliyor. Bunu yapabilirsiniz, bunun mevzuatta yeri var. Bunun önüne geçelim ve pandemiyle mücadele konusunda da kaynağı buradan oluşturalım. Ama biliyoruz ki sizler yine iktidarınızın bekasını düşüneceksiniz, onun için de bunu yapmayacaksınız.

Sayın Bakan, ben size bir şey söyleyeyim: Onlarca spot yaptınız, onlarca; her dilde yaptınız. Peki, 20 milyondan fazla yaşayan Kürt var bu ülkede, dünyada 50 milyona yakın Kürt var, değil mi? Niçin bir gün, bir tane bile spotu Kürtçe yapmadınız? Niçin? Kürt düşmanlığı var bu iktidarda, bunu dediğimiz zaman işte, böbürleneler oluyor. Evet, var, iktidarınızda Kürt düşmanlığı var ve bu sağlığa da sirayet ediyor. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

Sayın Bakan, elinizi vicdanınıza koyun. Siz bir doktorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Eksik, değerli arkadaşlar; bir saniye...

Sayın Eksik, her türlü görüş, eleştiriyi elbette dile getirebilirsiniz ama lütfen temiz bir dil kullanalım, seviyeli bir dil kullanalım.

Süreniz dolmuştur, size bir dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayalım.

HABİPEKSİK (İğdır) – Sayın Bakan, bir anne Covid oluyor ve Türkçe bilmiyor. Hastanede yatıyor, son anlarını o şekilde geçiriyor, yanına refakatçi de alınmıyor. Biliyorsunuz, derdine tercümanlık yapacak refakatçi de alınmıyor ve siz bunu seyrediyorsunuz. Hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Ana dilde sağlık hizmetini istediğimiz zaman bölücü oluyoruz birilerine göre, dilimiz kirli oluyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Samimi değilsiniz, samimi değilsiniz.

HABİPEKSİK (İğdır) – Ben, şöyle söyleyeyim: Sayın Bakan, pandemiyle ilgili kısıtlamalar getiriyorsunuz, doğrudur. Kısıtlamalar getiriyorsunuz, evet, kısıtlamaları getirin ama o insanları eve tıkiyorlar, iş yerlerini kapatıyorlar. Peki bu insanların ruh sağlığı ne olacak? Bu insanlara devletin kaynak aktarması lazım, işleriyle ilgili kaynak vermesi lazım ama maalesef bu yapılmıyor; kapattım oldu bitti. Olur mu öyle şey? Keyfi karantinalar uygulanıyor bölgede, Kürt bölgesinde

NURAN İMİR (Şırnak) - Ceza olarak.

HABİPEKSİK (İğdır) – Keyfi karantinalar uygulanıyor Kars'ın 1 tane beldesinde; ben şahit oldum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, keyfi karantina nasıl oluyor ya?

HABİPEKSİK (İğdır) – Ve şunu söyleyeyim: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Eksik, ek süreniz de dolmuştur, lütfen toparlayınız.

HABİPEKSİK (İğdır) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

İSG'yle ilgili 6333 sayılı Kanun 2023'e kadar uzatıldı.

Sayın Bakan, devlet hastanelerinde şu an iş sağlığı ve güvenliği hizmeti alınmıyor. Özel hastanelerde mecburi ama devlet hastanelerinde mecburi değil. Eczanelerde iş sağlığı ve güvenliği hizmeti alınmıyor ve insanlar bugün Covid'den dolayı yaşamını yitiriyor, basit önlemlerle engellenebilecekken yaşamını yitiriyor, siz seyrediyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

HABİPEKSİK (İğdır) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Son söz olarak söylüyorum, bütçenin halkımıza hayırlı olmasını istiyorum ama şunu da özellikle sizden rica ediyoruz Sayın Bakan: Koruyucu sağlık hizmetlerine önem verin. Ülkede kangrenleşen sorunlarla ilgili, yapılan yanlışlarla ilgili şeffaf bir şekilde, eşit bir şekilde, çıkıp açıklama yapın. Eğer yapmayacaksanız, sadece İstiklal Caddesi’ni paylaşmayın lütfen. Biliyoruz, gücünüz bir yere kadardır, biliyoruz, belki size de bazen Kabine içerisinde bazı şeyler yapılabilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Eksik, rica ediyorum, tamamlarsanız... Son cümmeniz evet...

HABİPEKSİK (İğdır) – Ama lütfen Sağlık Bakanı olduğunuzu, doktor olduğunuzu unutmayın. Bu halkın sağlığı, 83 milyonun sağlığı size emanet, bunun sorumluluğunu taşıyın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Eksik, lütfen tamamlayın.

HABİPEKSİK (İğdır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, bütçenin de hayırlı olmasını diliyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi grubu adına Sayın İsmail Faruk Aksu’ya söz vereceğim.

Sayın Aksu, süreniz yirmi dakikadır, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, saygıdeğer Komisyon üyeleri, Değerli Bakan Yardımcıları, bürokratlar, basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, sunumunuz için teşekkür ediyor, salgın sürecinde Türkiye’nin her yöresinde üstün bir adanmışlıkla görev yapan, kahramanca mücadele eden doktorlarımıza, hemşirelerimize, diğer sağlık personelimize ve tüm Bakanlık çalışanlarına şahsınızda şükran duygularımızla birlikte takdir ve teşekkürlerimizi iletiyoruz. Hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımıza Allah’tan rahmet, tedavi görenlere acil şifalar diliyoruz. Güvenimizin ve desteğimizin tam olduğunu bu vesileyle bir kez daha belirtmek istiyorum.

2020 yılında 58,8 milyar lira olan Bakanlığınız bütçe başlangıç ödeneği 2021 yılında yüzde 32 oranında artırılarak 77,6 milyar liraya çıkarılmıştır. Bakanlığın merkezi yönetim bütçe içindeki payı yüzde 6’dır. Sağlık sektörü yatırımları bir önceki yıla göre yüzde 73 oranında artırılarak 20,1 milyar liraya yükseltmiştir. Söz konusu rakamın 18,5 milyar lirasının Sağlık Bakanlığı, 1,6 milyar lirasının ise üniversiteler için ayrılması öngörülmüştür. Anayasa’nın 56’ncı maddesi “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir. Devlet herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlama; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimdeki sağlık ve sosyal kurumlardan yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir. Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.” hükmünü amirdir. Sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde organize edilmesi, finansmanının sağlanması ve sunulması devletin sorumluluğundadır. Günümüzde, sağlık, bedensel, ruhsal ve sosyal yönden tam iyilik durumu olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım çerçevesinde sağlık politikalarındaki öncelikler seti de yıllar itibarıyla değişiklik göstermektedir. Bu çerçevede hastalıkla gelişen bir tedavi sürecinin yerine koruyucu, önleyici sağlığın geliştirilmesi, erken teşhis ve tedavi yöntemleriyle kişilerin yaşam sürelerinin ve kalitelerinin artırılması benimsenmektedir.

Sağlığın çok sektörlü olarak ele alınması diğer sektörel politikaların odağında giderek daha fazla yer bulması ekonomik ve sosyal kalkınma ile sağlık arasındaki ilişkinin tahmin edilenden daha güçlü olduğunu ortaya koymuştur. Önceleri, belirli bir ekonomik gelişmişlik seviyesini yakalamanın sağlık üzerindeki olumlu etkileri ön plana çıkarken -bir başka ifadeyle nedensellik ilişkisinin kalkınmadan sağlığa doğru olduğu düşünülürken- artık kalkınma ve daha iyi sağlığın birbirini karşılıklı olarak pozitif etkilediği ortaya konmuştur.

Ülkemizde, sağlık alanında fiziki ve teknolojik altyapı, insan kaynağı, hizmete erişim ve hizmet kalitesinde sağlanan iyileşmeler neticesinde sağlık hizmet sunumunda ve halk sağlığının korunmasında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Sürdürülebilir bir ekonomik ve sosyal kalkınmanın en temel gereklerinden birisi toplumların sahip oldukları nitelikli beşerî sermaye seviyesidir. Sağlık şüphesiz, eğitimle beraber beşerî sermaye oluşumunda en önemli unsurlardandır.

Değerli Komisyon üyeleri, dünya kamuoyu Çin’in Wuhan kentinde solunum yollarını etkileyen ve sebebi bilinmeyen bir hastalığın baş gösterdiğinin Dünya Sağlık Örgütüne rapor edilmesiyle yeni tip coronavirüsün neden olduğu hastalıktan haberdar oldu. İlk günlerde yerel bir sorun olduğu zannedilmiş olsa da ocak ayı başından sonra geçen sürede virüsün çok hızlı bir şekilde yayıldığına ve kısa sürede tüm dünyada yıpratıcı etkilerini hissettirdiğine şahit olundu.

Dünya Sağlık Örgütünün “Covid-19” adını verdiği hastalığın küresel salgına dönüştüğünü ilan etmesiyle birlikte karşılaşılan sorunun tahmin edilenden çok daha ciddi olduğu idrak edilmeye başlandı. Covid-19’un sağlık başta olmak üzere hayatın her alanında sorunları tetikleme karşısında harekete geçmek zorunda kalan devletlerin salgınla mücadele kapsamında almış olduğu tedbirler salgının yarattığı tahribatı sınırladıysa da henüz durduramamıştır. Güçlü ekonomilere sahip olmalarına rağmen, ABD ve Avrupa ülkelerinde salgın nedeniyle başta sağlık sistemleri olmak üzere birçok devlet fonksiyonunda aksamaların yaşanması ve yetersizliklerin baş göstermesi neticesinde sistemsel sorgulamalar yaşanmıştır. Salgınla birlikte güçlü devlet olgusunun da gündemde daha fazla yer edindiği görüldü. Özellikle güçlü ekonomiye sahip bazı ülkelerin salgınla mücadele yönetimi bakımından gösterdikleri zayıf performans dikkate alındığında; gücün ne olduğu, kimin gelişmiş olduğu veya gücün ve gelişmişliğin nasıl ölçülebileceği hususları da tartışmaya açıldı. Toplumsal dayanışmanın insan sağlığına ve güvenliğine yapılan yatırımların öneminin ortaya çıktığı bu süreçte Türkiye sağlık altyapısı, sosyal güvenlik sistemi, fiziki ve beşerî kapasitesi, etkili yönetim şekli, sevk ve idare yeteneği, insan merkezli medeniyet tasavvuru ve buna uygun politikalarıyla dünyada bu sürecin öne çıkan ülkelerinden biri oldu. Şüphesiz, millet ve devlet olarak daha güçlü olabildiğimiz ölçüde önemli sorunlar karşısında daha dayanıklı bir toplum ve ülke olacak, yeni krizleri dayanışma içerisinde atlatmamız çok daha kolay hâle gelecektir. Nitekim, salgın devlet-millet kenetlenmesinin bu tür sorunlarla mücadelede hayati bir rol oynadığı gerçeğini de açıkça göstermiştir.

Güncel, güvenilir ve doğru bilgiye ulaşmak salgın sürecinde en önemli ve kritik noktalardan biri olmuştur. Özellikle sosyal medya ve internet aracılığıyla dolaşıma sokulan yalan haberlerin oluşturduğu dezenformasyon Covid-19’la mücadele sürecinde en çok zarar veren hususlardan biri olmuştur. Bu süreçte, vatandaşın güvenilir veriyle bilgilendirilmesi, resmi kurum ve kuruluşların şeffaf, hızlı ve güvenilir bilgilendirme için sağlık sisteminin otomasyon verilerinden temin edilen bilginin paylaşılması önemli olmuştur. Böylece toplumsal panik ve güvensizlik yerine, sağlıklı bilgi ile gerçekçi önlem ve teşvikler konusunda bireyin bilgi ve donanımına sahip olması daha kolay sağlanmıştır. Ne yazık ki, özellikle medya yoluyla kamuoyunun takip ettiği programlara dâhil olan yorumcular, uzmanlık

alanları olmadığı hâlde yaptıkları hatalı değerlendirmelerle kamuoyunu yanıltmışlardır. Bunlar vatandaşlarımızın umutsuzluğa düşmesine ve devletin kurumlarına güvensizliğe neden olmakta, kaos ve karmaşa çıkarmak için çabalayanlara fırsat yaratmaktadır.

Pandemi süreç yönetimi teşhis, tedavi, izleme, yeni tıbbi ürünler ve yöntemler geliştirmeyi de kapsayan; uluslararası ilişkiler ile ülkelerin güvenliğinden ekonomisine, halkla ilişkilerden sağlık yönetimine birçok iç içe geçmiş farklı bilim alanlarının etkileşimiyle özenle yürütülmesi gereken kritik bir süreçtir. Salgın hastalıklarla ilk olarak hekimler, özellikle de aile hekimleri ve acil servis uzmanları karşılaştığından salgınların erken fark edilmesinde bu hekimlerin rolü çok önemlidir.

Ülkemiz, Covid-19'la ilgili olarak dünyada en erken önlem alan ülkelerden biri olmuştur. Türkiye, hastalık ortaya çıkar çıkmaz engelleyici tedbirleri sıkı bir şekilde almaya dikkat ve titizlikle özen göstermiştir. 6 Ocak 2020'de Sağlık Bakanlığı bünyesinde bir operasyon merkezi kurulmuş, 10 Ocak 2020'de de Bilim Kurulu teşekkül ettirilerek gelişmeler yakın takibe alınmıştır. Hiçbir ihmale, hiçbir gevşekliliğe, hiçbir duyarsızlığa müsaade edilmemiştir. Sağlık Bakanlığı, süreci etkin ve başarılı bir şekilde yönetmiş ve kamuoyu mücadeleye ilgili doğru bilgilerle aydınlatılmıştır. Devlet, tüm kurum ve kuruluşlarıyla seferber edilmiştir. Bu bağlamda, ülkemizde kaynağın bulunması, hastalığın bildirilmesi, kesin tanı, hastaların tedavisi, izolasyon, taşıyıcı araması gibi kaynağa yönelik önlemler; çevre koşullarının düzeltilmesi, yiyecek ve içecek maddelerinin denetimi, sağlık eğitimi, kişisel temizlik, koruyucu ekipman kullanımı, nüfus hareketlerini kısıtlamak gibi bulaşma yoluna yönelik önlemler; karantina ve gözlem gibi sağlam kişiye yönelik önlemler alınmıştır ve alınmaya devam edilmektedir.

Ülkemiz, şu ana kadar salgınla mücadele performansında birçok ülkeden müspet anlamda ayrılmıştır. Sağlık altyapımızın güçlü olması ve organizasyonel yönetimin başarılı bir şekilde uygulanması başarı öyküsünün detayları olarak göze çarpmaktadır. Ayrıca, hızlı karar alma, etkin yönlendirme, esnek üretim kapasitesi ve teşebbüs kabiliyeti sayesinde de ortaya çıkan birçok ihtiyaç kısa sürede üretilerek hizmete sunulmuştur. Bu süreçte kamu başaktörü olarak çok güçlü bir katkı sunmuştur. Solunum cihazı gibi millî güvenlimizin söz konusu olduğu ürünlerde ithalata dayanmayan üretim yapıları, tedarik zincirlerinin güvenliği, gıda başta olmak üzere tüketim ihtiyaçlarının zamanında karşılanması gibi birçok faktörde kurumlar arasında etkili bir koordinasyon sağlanmış, vatandaşımız mağdur edilmemiştir.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri; doktor, diş hekimi, hemşire, ebe ve diğer sağlık personeli sayısında önemli artışlar olmuş olmakla birlikte sunumunuzda ve Cumhurbaşkanlığı yıllık programında da ifade edildiği gibi özellikle bazı alanlardaki sağlık personeli açığının giderilmesine yönelik çalışmaların devam etmesi gerekmektedir.

Anne ve bebek sağlığına yönelik hizmetlerdeki iyileşmeler sonucunda, anne ve bebek ölümlerindeki azalma sağlık alanındaki önemli gelişmelerdendir.

Giderek yaygınlaşan evde ve palyatif bakım hizmetleri son derece önemli bir hizmet, başarılı bir uygulamadır.

Hasta yatak kapasitesi ve hasta yataklarının niteliği açısından sağlık hizmet altyapısı iyileştirilmiştir. Sağlık altyapısının iyileştirilmesi ve hizmete erişimin kolaylaştırılması toplam hastane müracaat sayısının artışında etkili olmuş, 2015 yılında 8,4 olan kişi başı hekime müracaat oranı 2019 yılında 9,8'e yükselmiştir.

Nitelikli yatakların toplam yataklar içerisindeki oranı toplamda 2018 yılında yüzde 71,9 iken 2019'da 74,7'ye yükselmiştir.

İlaç tüketimi son yıllarda önemli ölçüde artmıştır. İlaç ve sağlık harcamalarındaki artışın kişilerin sağlık durumlarına olumlu etkisi, sayısal çalışmalarla da ortaya konulmuştur. Bununla birlikte ilaç harcamalarının kontrol altına alınması ve gereksiz ilaç kullanımının önüne geçilmesi de önemli hâle gelmiştir. Gereksiz ilaç tüketiminin sadece ilaç harcamalarını artırmakla kalmayıp, ilaç yan etkileri üzerinden sağlık kaybına da yol açtığı, ilaçlara karşı direncin yoğun kullanım sonucu arttığı ifade edilmektedir. Bu söylentiler toplumda kimi zaman ilaç kullanımıyla ilgili defansif bir durumun oluşmasına da sebep olmaktadır. Bu nedenle hekim tavsiyesine uymanın, sadece Sağlık Bakanlığı açıklamalarına itibar etmenin önemi yönündeki farkındalığın artırılması oldukça önemli hâle gelmektedir.

Değerli Komisyon üyeleri, biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak yaşam kalitesini ve yaşama sevincini geliştiren, insan ömrünü uzatan, vatandaşın ve hizmet sunanların memnuniyetini esas alan, hayatı anlamlı ve dengeli kılan bir sağlık sistemi tesis edilmesini istiyoruz. Sağlıkta tüm karar alma ve icra mekanizmalarında koruyucu ve önleyici hekimliği ön planda tutan bir anlayışla, ilgili tüm tarafların katılım, katkı ve memnuniyetlerinin esas olmasını arzuluyoruz.

Sağlık hizmetlerinde sürekliliği ve erişilebilirliği sağlamak amacıyla sağlık insan gücünün ülke genelinde dengeli dağılımını temin edecek bir istihdam ve ücret politikasının uygulanmasını gerekli görüyoruz.

Hastanelerde hasta yatağı, donanım ve insan gücü kapasitesinden daha iyi yararlanılması, hasta taleplerinin zamanında karşılanması ve hizmet bekleme süresinin asgari düzeye indirilmesi için tam gün, tam kapasite çalışma sağlanmasını, bu kapsamda hizmet veren personelin özlük haklarının da buna göre tanzim edilmesini önemli buluyoruz.

Ülkemizin sağlık turizmi yönünden cazibe merkezi hâline gelmesini arzu ediyoruz.

Madde bağımlılığıyla mücadelenin etkinleştirilmesini, bunların tedavi için tüm psikiyatri klinikleri içinde ayrı bir birim açılmasını öneriyoruz.

Aşı ve ilaç çalışmalarının bir an önce neticeye ulaşıp hizmete sunulmasını bekliyoruz.

Vaka sayısında meydana gelen artış nedeniyle vatandaşlarımızın duyduğu kaygının giderilmesini umut ediyoruz.

Bir başka önemli konu olan sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddetin tamamen ortadan kalkmasını gerekli görüyoruz. Sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddet asla kabulü mümkün olmayan bir durumdur ve bu vakaları şiddetle lanetliyoruz. Şifa dağıtan kardeşlerimize saldıran her kim olursa olsun en ağır şekilde cezalandırılmalıdır. Nitekim 17/4/2020 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7243 sayılı Kanun’la sağlık hizmeti sunumunda tüm sağlık çalışanlarına yönelik hasta veya hasta yakınlarından kaynaklanan şiddetin önlenmesi için gerekli yasal düzenleme yapılmış bulunmaktadır.

Bir başka konu da veteriner hekim olan bilim insanlarının bu sürece daha çok katkı vermesi, karar süreçlerinde yer alması amacıyla Sağlık Bakanlığı içinde oluşturulacak bir birim ile sağlıkta tekliğin sağlanabileceği bir yapı oluşturulmasının yararlı olacağını ifade etmeleridir, bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Yine, salgın sürecinde önemi daha da çok anlaşılan, yurt içinde ilaç, aşı, serum ve tıbbi cihaz üretimini önceleyen, bunun için uygun AR-GE iklimi yaratan, üretim süreçlerinin kamu alım politikaları ve üretim teşvikleriyle desteklendiği bütüncül bir ilaç ve tıbbi cihaz stratejisinin daha da geliştirilmesini istiyoruz.

Bilim ve teknikte yaşanan gelişmeler asırlar içinde ortaya çıkan salgın hastalıkların tedavisinde insanlığa eşsiz imkân ve fırsatlar sunmuş, öldürücü virüslerin kökü böylelikle kurutulmuştur. Koruyucu sağlık ve tedavi hizmetleriyle eş zamanlı ilerleyen ve gelişen ilaç ve aşı sektörü insanlığı pek çok hastalığın musibetinden korumuş, can kayıplarını engellemiştir. Bu konuda alınan önemli mesafeden, yapılan ilaç ve aşı çalışmalarından ve bunları dünyadaki sınırlı çalışmalarla eş zamanlı olarak gerçekleştirmiş olmaktan ülkem ve milletim adına gurur duyuyorum.

Konuşmamın sonunda verdikleri insanüstü mücadele için sağlık çalışanlarımıza, insanlığa katkı için gece gündüz çalışarak yaptıkları araştırma ve geliştirme faaliyetleri için bilim insanlarımıza, sağlığa yönelik araç gereç, malzeme ve tüm gereçlerin üretiminde gösterdikleri performans için sanayicilerimize, her an görevde olan güvenlik görevlilerimize ve gösterdiğiniz irade ve mücadele kararlılığıyla etkin sevk ve idare için size, Cumhurbaşkanımıza ve Hükûmetinize bir kez daha teşekkür ediyor, başarılarınızın devamını diliyorum.

Son olarak, sağlık çalışanlarımıza yönelik bize ulaşan talepleri de ifade etmek istiyorum. Mali ve sosyal haklarda bazı iyileştirmeler yapılmış olsa da yine bazı iyileştirmelerin yapılması, atanmamış olan sağlık ve yardımcı sağlık personelinin atama beklentilerinin karşılanması, özel sektörde çalışan sağlık personelinin Bakanlık bünyesine geçme taleplerinin dikkate alınması, kamu dışı aile sağlığı çalışanlarımızın izin, yer değiştirme ve tazminat ve benzeri haklarının iyileştirilmesi, sözleşmeli ve vekil olarak çalışanların kadroya geçirilmesi ve genel olarak sağlık çalışanlarımızın çalışma şartlarının iyileştirilmesi yönündeki taleplerinin olduğunu da iletmek istiyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu yöndeki yapacağınız çalışmalara destek ve katkı vereceğimizi de buradan belirtmek istiyorum. Bu düşüncelerle bütçenizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aksu, çok teşekkür ediyorum.

Zamana riayetiniz için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Şimdi de İYİ PARTİ Grubu adına konuşmasını yapmak üzere Sayın Arslan Kabukcuoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Kabukcuoğlu, lütfen buyurun.

Süreniz yirmi dakikadır.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı, Sayın Bakan, değerli üyeler, Sayın Bakan Yardımcıları, Bakanlık bürokratları, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sağlık Bakanlığına genel bütçeden ayrılan payın TÜİK verilerine göre 2018 yılında gayrisafi millî hasılanın yüzde 4,4'ünü oluşturduğu, harcamaların yüzde 77,5'inin genel bütçeden, yüzde 17,3'ünün ise hane halkı tarafından karşılandığı belirtilmektedir. Toplam harcamalar kişi başına 2018 yılında 1.227 dolar iken OECD ortalaması 3.999 dolardır yani biz OECD ülkelerinin harcadığının üçte 1'i kadar sağlığa para ayırmaktayız.

Ülkemizin temel sağlık verilerini OECD ülkeleriyle karşılaştırdığımız zaman bazı veriler şöyledir: Sayın Bakanın da açıkladığı gibi her bir doğumda kaybedilen çocuk sayısına baktığımızda OECD ortalaması 3,5 iken bizde 6,7; 100 bin canlı doğumda anne ölüm sayılarına baktığımızda OECD ortalaması yaklaşık 3,5'ken bizde 13,1'dir. Personel, hastane kapasitesi dikkate alınırsa Türkiye, OECD ülkelerinin epey altında kapasiteye sahiptir. Sağlık verileri yalnız Sağlık Bakanlığının gücüyle değil, aynı

zamanda eğitim, beslenme gibi parametrelerle Maliye Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının da görevlerine giren kısımlar vardır. Eğer bunlar tam olarak görevlerini yerine getirmezlerse, bu tür eksiklikler tamamlanmazsa biz Sağlık Bakanlığının gayrisafi millî hasıladaki payını yüzde 10'a da çıkarsak, 15'e de çıkarsak parametrelerimizde çok ileri bir iyileştirme bekleyemeyiz.

Yataklı tedavi kurumları her zaman daha sükseli, daha cezbedici olmuştur. AK PARTİ'nin oylarının 5 puanının sağlıktan ileri geldiği iddia edilmektedir. Dolayısıyla AK PARTİ'nin, yataklı tedavi kurumlarına, hastanelere yatırımı son derece çekicidir, cezbedicidir. Devlet hastanesinde 1 yatak 43.650 dolara mal olmuşken -bu Ödemiş örneğidir- Bilkent Şehir Hastanesinde 328 bin dolara mal olmuştur. Kamu-özel iş birliğiyle hastane yapımından kesinlikle vazgeçilmesi gereklidir, kamu-özel ortaklığı işletmeleri bizim için cazip değildir, ekonomik değildir.

Şehir hastaneleri ülkenin bir kamburudur. Yirmi beş yıl süreyle bizden sonraki nesilleri de borca sokan bir yatırım kabul edilemez. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in söylediği gibi, başka ülkeler evlatlarına servet bırakırken biz borç bırakmaktayız. Gerekiyorsa bir çadır hastanesinde tedavi olalım ama çocuklarımıza asla borç bırakmayalım. 12 adet şehir hastanesi hizmete girmişken 30 adet devlet hastanesi de kapatılmıştır. Yapılan işlerin sırf ihtiyaçtan ileri geldiğini savunmak zordur. “Şehir hastanesi çalışsın diye devlet hastaneleri kapatılıyor.” gibi bir intiba uyanmaktadır.

Seçim bölgem Eskişehir'de 2 tane devlet hastanesi varken ve bunlar yeterince hizmet verirken, hastalarda bir yığılma olmazken, 15 Temmuzda el konulan Hava Kuvvetleri Askeri Hastanesi de boş durmaktayken 1.000 yataklı bir şehir hastanesi yapıldı. Bu hastane yapıldıktan sonra da devlet hastanelerinden biri yıkıldı, Hava Hastanesi hâlâ boş olarak duruyor. Bunun yanında, Eskişehir'in içerisindeki 28 adet devlet okulu ikili eğitim veriyor. Burada devlet aklı falan yok, devlet israfı vardır. Şehir hastanelerine aktarılan parayla okul yapılmalıydı, en azından Eskişehir için böyleydi. Eğitilmiş vatandaşın devlet politikası olmadığı bir yana konulursa olayın mantıklı bir açıklaması yoktur. Eskişehir'de 70 bin nüfusa yakın bir semtte lise yoktur, buraya lise yapılamamaktadır; gerekçe, maddi yetersizliklerdir, çocuklar uzak yerlerde eğitime devam etmektedirler.

Yataklı tedavi kurumlarının değerlendirilmesinde hasta memnuniyeti gibi kriterlerin yanında, daha objektif tıbbi kriterler de konulmalı ve kullanılmalıdır. Hastane enfeksiyonları, hastaların “rehospitalizasyonu”, opere ve vakalarda klinik, patolojik korelasyon gibi kriterler dikkate alınmalıdır.

Sezaryenle doğumlar ise ülkemizde büyük bir yaradır. Bizde sezaryenle doğumlar yüzde 50 oranı civarındadır, oysa Dünya Sağlık Örgütü'nün önerisi yüzde 15 civarındadır. İnanıyorum ki Bakanlık çözümü biliyor, Hükümet politikası Bakanlığın elini kolunu bağlıyor ve bu çözüm yerine getirilemiyor.

Türk sağlık sistemi Çin'den yayılan Covid-19 pandemisiyle önemli bir sınav vermiştir. Ülkemizde pandemiyle mücadelede her şey sağlık personelinin fedakârlığı üzerinedir. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Tanrı'dan rahmet diliyorum. Hükümet pandemiye gerekli önemi vermemelidir. Örneğin, 1 milyon nüfusa düşen test sayısı Amerika Birleşik Devletleri'nde 510 bin, Fransa'da 293 bin, İngiltere'de 572 bin, Almanya'da 298 bin, İtalya'da 314 bin iken bizde sadece 192 bindir. Bunu şöyle de yorumlayabiliriz: Ekonomimiz kötü, işsizlik rekorda, hayatı yeterince yavaşlatamıyoruz; hiç olmazsa şehir hastanelerinin birinden vazgeçelim, zaten parasıyla ne kadar hastane yaparsak yapalım, bizim pandemiye yetişmemiz mümkün olmayacak. Onun yerine oradan gelecek ekonomik tasarrufla biz test sayısını artıralım.

Gelişmiş ülkelere göre pandemide ülkemizin şanssızlığı zaten kötüye giden ekonominin daha da kötüleşmesidir. Ekonomik olarak mecali kalmamış millet daha da yoksullaştı. Bu gidişin sonucu olarak Merkez Bankası Başkanı görevden alındı, Hazine ve Maliye Bakanı istifa etti.

Pandemide sağlık çalışanları 164 kadar şehit vermiştir, hepsini rahmetle anıyorum. On binlerce çalışan ise hastalığa yakalanmıştır. Gelin görün ki müteahhitlere ülkece sonu gelmeyen rakamlarla kaynak aktarılırken çok hakettikleri hâlde memleketi hizmet esnasında canını verenlere Hükümet şehitlik unvanını vermekten kaçınmaktadır. Hastalığın içinde mücadele verirken Covid-19’la hastalığa yakalanan sağlık çalışanlarına “Bu hastalık meslek hastalığı.” denilmiyor. Hâlbuki Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden sağlık personeline “şehit” denilmesi veya meslek hastası sayılmaları hem onların motivasyonunu artıracak hem de bir hakkın teslimi olacaktır.

Sağlık Bakanlığı internet sitesinde “Birinci basamak sağlık hizmetlerini bireylerin yaşadıkları ve çalıştıkları yerlerde tanı koyucu tedavi ve rehabilite edici yönleriyle sunmak temel hedefimizdir. Sağlık hizmeti sunumunda birinci basamak sağlık hizmetlerinin sürekli eğitimle geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, çalışan hekimler ile diğer sağlık elemanlarının özendirilmesi, birey ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak koruyucu sağlık sistemine ağırlık verilmesi ve kabul edilebilir sevk sisteminin uygulanması ana ilkedir. Bu ilkeler ikinci basamakta yığılmayı engelleyecek, ikinci basamakta tedavi edilmesi gereken hastalara yeterli zaman ayrılmasını sağlayacaktır. Aile hekimliğinin multidisipliner bir sağlık yaklaşımı olduğu düşünülürse bütüncül bir sağlık hizmeti yaklaşımı öngörülür. Güvene dayalı iletişim kurar, sorunları fiziksel, psikolojik ve sosyal yönleriyle ele alır. Birey merkezli olmasının yanında bütünleştiricilik, süreklilik, aile ve topluma yönelik olma özellikleri nedeniyle aile hekimliği uygulamasının önemli bir yapı taşıdır.” denilmektedir. Teorik olarak Sağlık Bakanlığı bunu düşünmüş. Pratiğe bakalım, pratik ile teori arasında bazı farklılıkları maalesef yaşamaktayız. Sağlık Bakanlığı popülizmi bir tarafa bırakıp prensipleri uygularsa yatak ve tedavi kurumlarının yükü azalır. Hasta başına muayenenin sadece aile hekimliğinde 10 Türk lirası olduğu dikkate alınırsa, birinci basamak uygulamasıyla önemli bir maddi tasarruf sağlanmış olur.

Yine Sağlık Bakanlığının verilerinde; hastaların müracaatları birinci basamakta 3,5 iken, ikinci ve üçüncü basamakta 6,3’tür. Hâlbuki bunun tersi olmalıdır. Aile hekimliğinde hasta-doktor arasında insani ilişkiler fazladır. On-on beş yıl aynı bölgede çalışan hekimler, çocukları tanımakta, onları askere göndermekte, düğünlere davet edilmekte, ailede vefat olduğunda başsağlığına gitmektedirler. Hastalar her konuda onlara güveniyor, Covid ortamında hastaneye gitmek istemiyorlar. Aile hekimlerinin pek çok sorunları var: Aile hekimleri, Bakanlıkla sözleşmeli çalıştıkları için Bakanlık işine gelirse memur statüsünde görüyor, işine gelirse sözleşmeli statüde görüyor. Örneğin, yıllık izne ayrılan aile hekimleri, yerine bir hekimi bırakmak zorundadırlar. Böylece devlet, o hekim üzerinden ekonomik olarak yüzde 8 tasarruf sağlıyor. Tüm giderler aile hekimlerine yüklenmiştir. Her konuda aile hekimliği külfetleri yüklenir hâlde getiriliyor. Sağlık Bakanlığı, hekimlerin bu yüzlerini de görmeli, karar verirken göz önünde bulundurmalıdır.

Aile hekimlerinin hizmet kalitesini artırmak için bazı talepleri var. Görüldüğü kadarıyla Bakanlık hizmetin doğası içinde ayrıca -bu biricik bir örnektir- aile hekimlerine bazı yükleri yıkmış durumdadır, bina kiralama, giderleri karşılama ve insan çalıştırma gibi. Hastalara medikal hizmet dışında aile hekimlerine “Gel şu ilacımı yaz, banan rapor ver.” gibi taleplerle geliyorlar. Uyuşmazlık durumunda sağlık müdürlüklerinin aile hekimlerinin yanında bulunduklarını söylemek zor. Aile hekimlikleriyle ilgili birtakım düzenlemeler yapılırsa inanıyorum ki sağlık hizmetleri daha da gelişecek ve ikinci basamakta yığılmaların önüne geçilecektir. Hiç olmazsa -ki burada 3 hekim, 5 hekim, 8 hekim çalışıyor, bunu Sayın Bakanım, siz de biliyorsunuz- hemogram, idrar, kan grubu gibi tetkiklerin yapılması hep baştan beri bahsedilen hasta memnuniyetini artıracak ve de buradaki performansı yükseltecektir.

Belli sayıda hekim baz alınarak sosyal hizmetler uzmanı istihdam edilmelidir. Bir diyetisyen istihdamı talep edilmektedir. Mademki biz obeziteyle bu kadar mücadele ediyoruz -toplumun yaklaşık dörtte 1'i bundan muzdariptir- bunlara yoğun bir ihtiyaç vardır.

Tekrar söylüyorum, lütfen bunların maddi giderlerini aile hekimlerinin üzerine yıkmayı düşünmeyiniz, bunun için Sağlık Bakanı uygun bir çözüm getirir.

Sağlık Bakanlığının bir alışkanlığı var, yatak ve tedavi kurumlarındaki çalışanlara yaptığı gibi aile hekimlerine de yapıyor, aile hekimleri aldıkları ücretin emeklilik için de dikkate alınmasını talep ediyorlar. Ayrıca aile hekimlerine pandemi esnasında vadedilen bir ücret iyileştirilmesi var. Aile hekimleri bu ücreti alamadıklarını ve de diğerleri tarafından bir dalga geçme konusu olduğunu dillendiriyorlar.

Pandemi konusunda aile hekimlerinin pek çok sorunu var. “Telefon et, hastanı sor.” deniyor veya hasta, ilaç verilmeden evine gönderilip, şikâyet ederek aile hekimini arıyor. Pandemiye ilde bir sorumlu olması ve koordinasyonu onların sağlamasını istiyorlar. Aynı şekilde Covid pozitif hasta aile sağlık merkezine geliyor, enjeksiyon yaptırmak istiyor. Bu orada bekleyen hastalar için bir kontaminasyon nedeni olabileceği gibi, oradaki akışı da bozan bir durumdur.

Dünyada yatak ve tedavi kurumlarına olan ihtiyaç azalmaktadır. 2000 yılında, OECD ortalaması, 100 bin kişiye düşen yatak sayısı 590’ken, 2017’de bu sayı 470’e düşmüştür. Ülkemizde ise 2000 yılında 100 bin kişiye düşen yatak sayısı 230’ken, bu sayı 2017’de 280’e yükselmiştir. Her ne kadar onlardaki yatak oranı bizimkinin 2 misli ise de dünyada yatak ve tedavi kurumuna duyulan ihtiyaçta bir azalma olduğu da gerçektir.

Türkiye’de birinci basamak sağlık hizmetlerinin tedavi kalitesini artırıp kuralları tam uygularsak ikinci basamak sağlık kurumlarına ihtiyaç azalır, sağlık kurumları daha ekonomik ve rantabl olarak çalışabilirler. Bu cümleye ek olarak Türkiye pandemiye ilave bir de grip aşısı sorunu yaşamıştır. Grip nedeniyle 2.600-2.800 civarında insanımızın hayatını kaybettiği tahmin edilmektedir. Bilim çevreleri, ülkemizin yıllık grip aşısı ihtiyacının 18 milyon civarında olduğunu belirtmektedirler. Sağlık Bakanlığı aşı temininde oldukça yetersiz kalmıştır.

Sağlıkta şiddet, AK PARTİ Hükûmetinin aşırı popülizm düşkünlüğünün bir sonucudur. Her ne kadar burada sayın konuşmacılar “Sağlıkta şiddete karşıyız, bunun için yasa çıkardık, şöyle yaptık, böyle yaptık.” diyorlarsa da 15 Temmuz-15 Nisan 2019’da çıkan bu yasada hükmün geriye bırakılmasının engellenmesi konusunda bir konuşmamız oldu. Hem AK PARTİ Sayın Grup Başkanı hem de Milliyetçi Hareket Partisi Sayın Grup Başkanı buna şiddetle karşı çıktılar. Ayrıca savcının gelip olay mahallinde ifade alması bir mecburiyetken şiddete uğrayan personelde bunun yerine getirilmediğini görüyoruz. Bununla ilgili sayın bakanlar üzerine düşenleri yapıyorlar mı çok emin değilim. Örneğin bu yasa konusunda bilgilendirmek için Sağlık Bakanlığı, personeline bir genelge gönderebilir ya da Adalet Bakanı, savcılarına bir genelge gönderebilir, bu konuda onların dikkatini çekerler.

Hükûmet vatandaşın bir oy almak için onun her türlü taşkınlığına göz yumuyor, git sağlık kurumlarına muayene ol, tedavi ol, sağlık çalışanına iki tokat at gel deniyor. Vatandaş da bunu daha ileri götürüyor, sağlık personelinin canına kastediyor, bazen de canını alıyor. Bunun için gerekli yasal tedbirlerin alındığı ve herkesin üzerine düşeni yaptığını söylemek biraz zordur. Aslında dört başı mamur yeni bir sağlıkta şiddeti önleme yasası hazırlanmalı ve bu, uygulamaya konulmalıdır.

Teknik ekip olarak Sağlık Bakanlığı, Bakanından hizmetlisine kadar fedakârca çalışıyor, Türk milletinin sağlığı için ellerinden geleni yapıyorlar. Temennimiz siyasi mülahazalardan uzak ve vicdanlarının emrettiği gibi, işlerinin emrettiği gibi çalışmaları.

2021 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, çalışanlarına başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kabukcuoğlu, teşekkür ediyorum; sürenize riayetiniz için ayrıca çok teşekkür ediyorum.

Şimdi de AK PARTİ Grubundan Sayın İsmail Güneş’e söz vereceğim.

Sayın Güneş, buyurun.

Süreniz yirmi dakikadır.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, çok Değerli Bakanımız, Bakan Yardımcılarımız, çok değerli bürokratlarımız, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz ve basın mensuplarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Sağlık Bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz. Ben de bir hekim olarak, aşağı yukarı otuz yıl Sağlık Bakanlığımızda hizmet vermiş biri olarak tabii ki hükûmetlerimiz döneminde Sağlık Bakanlığımızın nereden nereye geldiğini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılında Çin’de başlayıp tüm dünyaya yayılarak pandemi yapan Covid-19 virüsü sonucu dünyada 55,5 milyon kişi hastalanmış, 1 milyon 300 bin kişi hayatını kaybetmiş, maalesef ülkemizde de 417.500 kişi hastalanmış, 11.600 kişi de vefat etmiştir. Bu pandemi sürecinde hem bizler hem de dünya tecrübe sahibi olduk ve salgın hastalıklar karşısında her ülkenin vatandaşlarına karşı nasıl hizmet verildiğine bakıldığında, ülkemizin sağlık alanında hangi konumda olduğunu görme fırsatını da yakalamış olduk.

Ekonomik anlamda bize göre çok güçlü ve kişi başı sağlık harcamaları bizim 3-4 katımız olan İtalya, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere gibi ülkelerin vatandaşlarına ya yeterli sağlık hizmeti veremediğini ya da vatandaşlarının çok pahalıya sağlık hizmetleri almak zorunda kaldıklarını gördük. 2002 yılında iktidara geldiğimiz günden beri sağlık alanında pek çok değişim ve dönüşümün yaşandığını, pek çok yeniliğin yapıldığını, sağlık alanında verdiğimiz hizmetlerin önceki yıllara göre daha iyi olduğunu hep iddia edegeldik. Bu pandemi süreci Türkiye Cumhuriyeti devletinin sağlık alanında verdiği hizmeti diğer ülkelerinkiyle kıyaslama fırsatını vermiştir. Bu salgın sürecinde 82 milyon vatandaşımıza ve misafirlerimize sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın herkese ücretsiz ve daha kaliteli sağlık hizmeti verilmesi sağlıkta nereden nereye geldiğimiz açısından çok önemli bir testtir. Bundan yirmi otuz yıl önce vatandaşlarımız hastalandığında, ekonomik durumu iyi olan vatandaşlarımız bu yukarıda saydığımız ülkelerde olmayı isterlerken bugün, bu salgın sürecinde aşağı yukarı 115 ülkeden yaklaşık 70 bin vatandaşımız ülkemize gelmek istemiştir ve Türkiye Cumhuriyeti bunları ülkemize getirmiştir.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarında pek çok alanda olduğu gibi sağlık alanında da bir zihniyet değişikliğine ve yönetim şekli değişikliğine gidilmiştir. Neler değişti diye bakacak olursak; birinci basamak sağlık hizmetlerinde sağlık ocağı uygulamasından vazgeçilerek aile hekimliği uygulamasına geçilmiştir. Sağlık ocağı sisteminde bir sağlık ocağında 6-7 hekim bulunmasına rağmen 1 poliklinik bulunduğu için hekimler sırayla sağlık hizmeti vermekteydi. Aile hekimliğine geçilmesiyle beraber hem hekimin bakacağı nüfusun belli olması sağlanmış hem de toplumdaki kişilere hekimini daha yakinen tanıma fırsatı verilmiştir. Ayrıca yeni sisteme geçildiğinde pratisyen hekimlerimize daha etkin ve verimli çalışma ortamı sağlanarak hem pratisyen hekimlere verilen statü ve ekonomik alandaki değerin artırılması yanında hem de birinci basamaktaki sağlık hizmetinin daha çok yaygınlaştırılarak

ikinci ve üçüncü basamağa düşen yükün azaltılması hedeflenmektedir. Aile hekimliğine geçilmesi ve toplum sağlığı hizmetleri biriminin kurulmasıyla koruyucu sağlık hizmetleri çok önem kazanmıştır. Bizden önceki konuşmacılar maalesef sadece yataklı tedavi hizmetlerine önem verildiğine atfetmektedirler. Bunun tamamen yanlış olduğunu, özellikle koruyucu sağlık hizmetlerinde AK PARTİ iktidarlarında çok büyük adımlar atıldığını biraz sonra sizlerle paylaşacağım.

Aile sağlığı merkezleri aracılığıyla, tüm bebeklerimizin 2002 yılında 3,4 olan izleme oranı 2020 yılında 9'a çıkmıştır. Diğer taraftan, 6 yaşına kadar en az 7 kez ve çocukluk çağının sonuna dek de her yıl en az 1 kez olmak üzere sağlık kontrolü yapılmaktadır. Bunun neticesinde bebek izlenim oranı yüzde 93'e, tam izlenen çocuk oranı da yüzde 96,3'e çıkmıştır.

Burada iyi bir hizmet neticesinde dünyada önemli bir kriter olan bebek ölüm hızı, Türkiye'de 2002 yılında 100 bin canlı doğumda 31,5 iken bugün aşağı yukarı 6,7'lere düşmüştür. Hemen hemen de OECD rakamlarına yaklaşmış olması çok önemli.

Diğer taraftan, hamilelerin takibi bakımından da yüzde 70'lerdeki gebelerin doğum öncesi takip izlenimi yüzde 99,7'lere ulaşmıştır. Hastanede yapılan doğum oranları yüzde 75'ten yüzde 98,2'ye çıkmıştır. Yine, riskli gebelerin doğumlarının en uygun yerlerde yapılması sağlanmıştır ve bebek dostu hastane sayısı artırılmıştır. Bunun neticesinde yine önemli kriterlerden biri olan anne ölüm oranı da 100 bin annede yüzde 64 iken bu oran yüz binde 13,1'lere düşürülmüştür.

Diğer taraftan, yine koruyucu sağlık hizmetleri anlamında hamilelerimize, gebe ve lohusalarımıza ücretsiz demir ve D vitamini dağıtmaya devam ediyoruz.

Tüm bu yapılanlar neticesinde Türkiye'deki sağlıktan memnuniyet oranı iktidara geldiğimiz dönemde yüzde 39,5 iken bugün bu oranlar aşağı yukarı yüzde 70'lere tırmanmıştır.

Diğer taraftan, yine koruyucu sağlık hizmetleri bakımından gerçekten de aşılama çok önemli. Aşılama oranları yüzde 78 iken bugün aşağı yukarı bu oranlar yüzde 99'a çıkarıldığı gibi sadece aşılama oranları yükseltilmemiş, aynı zamanda genişletilmiş bağışıklama programına geçilerek boğmaca, difteri, tetanos, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, tüberküloz, poliomiyelit, hepatit B, enflüenza, hemofilüs enflüenza tip B, invaziv pnömokokal hastalık hepatit A, suçiçeği ve hepatit B aşılama programlarına geçilmiştir. Ülkemizde 5'li aşı oranları 2018 yılı itibarıyla yüzde 98'dir. Bu rakam gerçekten de birçok Avrupa ülkesinden de daha iyi konumda olduğumuzu göstermektedir.

Diğer taraftan, yine koruyucu sağlık hizmetleri bakımından yeni doğanlarda fenilketonüri, kistik fibroz, hipotiroidi, biyotinidaz, konjenital adrenal hiperplazi, yeni doğan işitme taraması gibi taramaların yapılmış olması da çok önemlidir. Yine, ilkökul 1'inci sınıftaki çocuklarımıza göz taraması da koruyucu sağlık hizmetleri anlamında çok önemlidir.

Diğer taraftan tabii ki, ölümlerin büyük bir kısmı kardiyovasküler hastalıklardan meydana geldiği için özellikle kalp damar hastalıkları, hipertansiyon, obezite ve diyabet gibi kronik hastalıkların oluşumunu önleme ve bunlar için gerekli tedbir alma anlamında sağlıklı hayat merkezleri kuruldu ve bunların sayısı bugün 207'ye ulaştı. Bugün buralarda psikolog olsun, sosyolog olsun, diğer taraftan doktorlarımız olsun hizmet vermektedir. Bu da koruyucu sağlık hizmetlerimizde nereden nereye geldiğimizi göstermektedir.

Tabii, diğer taraftan, sağlıklı beslenme ve hareketli hayatı önemsiyoruz. Bir, tuz tüketimini azaltıyoruz arkadaşlar. Bu AK PARTİ hükûmetlerinin yüz akı olan önemli projelerden biri de tütünle mücadele arkadaşlar. Tütünle mücadele anlamında AK PARTİ çok önemli adımlar attı, kapalı ortamlarda sigara içilmesinin yasaklanması, ulaşım araçlarında sigara içilmesinin yasaklanması, özel

araçlarda sigara içilmesinin yasaklanması, 18 yaş altı küçüklere sigara satılmasının yasaklanması gibi pek çok önemli adım attı. Çok önemli mesafeler katetmemize rağmen hâlâ istediğimiz yerde olmadığımızı düşünüyorum.

Diğer taraftan, uyuşturucuyla mücadele anlamında da Sağlık Bakanlığımız çok büyük hizmetler vermektedir AMATEM'lerle. Diğer bir önemli koruyucu sağlık hizmetleri ve erken teşhis anlamında kanserle mücadelede çok önemli adımlar atıldı ve bugün aşağı yukarı 178 merkezde erken teşhis ve tespit açısından taramalar yapılmaktadır, bunun da çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Bir diğer önemli hizmet, gerçekten de vatandaşlarımız için hayal olan evde sağlık hizmeti. Devlet; evlerinden ayrılamayan, yatalak durumda olan, kalkamayan vatandaşlarımızın ayağına gitti ve onlara önemli hizmetler sağladı arkadaşlar.

Diğer taraftan, gerçekten de acil sağlık hizmetleri anlatmakla bitirilmez. Daha önce acil sağlık hizmetleri, şehir merkezlerinde hizmet verirken 100 bin kişiye 1 ambulans düşerken bugün, Türkiye'nin her tarafına yaygınlaştırıldı ve kırsal kesimde de bu hizmet vermeye başlanarak -hem de ücretsiz verilmiş olması çok anlamlı- bugün aşağı yukarı 14 bin kişiye 1 ambulans düştü ve kentsel kesimde 10 dakikada, kırsal kesimde de 30 dakikada hizmete ulaşım sağlandı. Bu oranlara da aşağı yukarı yüzde 96 oranında uyulmaktadır arkadaşlar. Bizim için hayal olan, daha önce Avrupa ülkelerinin ve gelişmiş ülkelerin uyguladığı uçak ambulanslar, helikopter ambulanslar olağan hâle geldi arkadaşlar. Bugün aşağı yukarı 17 helikopter ve 3 uçak ambulansla 2008 yılından beri kişinin herhangi bir statüsüne, sosyal güvencesine, eğitim durumuna bakılmaksızın kimin ihtiyacı varsa verildi arkadaşlar. Bu çok önemli bir şey ve 48.600 vatandaş bu yolla taşındı. Yine aynı zamanda deniz bot ambulanslarının devreye girmesi de çok önemli.

Kamu hastaneleri hizmetlerinde arkadaşlar -tabii süre çok kısıtlı, saymakla bitmiyor- yataklı tedavi hizmetlerinde büyük bir değişim ve dönüşüm yaşanmıştır. İlk önce değişik kurumlara ait olan hastanelerin hepsi Bakanlık çatısı altında toplanmış, hastanelere yeni bir standardizasyon sistemi getirilmiştir. Her hekime bir poliklinik odası uygulaması ve hekim seçme hakkı verilmesi getirilmiştir. Dijital kayıt sistemine geçilerek yapılan tetkik ve tahlillerin sonuçlarını direkt hekimin bilgisayarına göndererek gereksiz zaman kaybı ve kâğıt israfından kurtulmuş, hastanelerde yapılan tahlil, tetkik ve görüntüleme sistemlerinin hem çeşidi artırılmış hem de en hızlı şekilde hizmet verilmesi sağlanmıştır.

Hasta hakları birimi kurularak vatandaşların hizmeti en iyi şekilde alması sağlanmış, hasta memnuniyeti ve çalışan memnuniyetine önem verilmiştir. Türkiye'deki sağlık memnuniyeti -daha önce de söyledim bunu- yüzde 39,5'tan 67'ye çıkmıştır.

Fiziki anlamda hastanelere yeni bir standardizasyon getirilmiştir. Tuvaleti, banyosu olan nitelikli oda sayısı 19 binden 147 bine yükseltilmiştir. Nitelikli yatak oranı yüzde 72'ye çıkmıştır.

Diğer taraftan arkadaşlar, tabii diyaliz hizmetleri dediğimizde, gerçekten de bugün 522 diyaliz merkezinde hastalar, ister özel merkezlerde olsun ister Sağlık Bakanlığının merkezlerinde olsun, hiçbir ücret ödemeden evinden alınıp diyalizi yapıp evine götürülmektedir. Haftada yaklaşık 2-3 gün -yani mesafenin ne olduğunun hiçbir önemi yok- her vatandaşımıza bu hizmet verilmektedir arkadaşlar.

Diğer taraftan, ağız ve diş sağlığı konusunda çok önemli adımlar attık. Eskiden hastanelerimizin bir köşesinde sadece çekim işleri yapılırken bugün ağız ve diş sağlığı merkezleri ve hastaneleri kurarak buralarda tüm vatandaşlarımızın sadece çekim değil, diğer tedavilerinin, implant tedavisi, protez tedavisi gibi pek çok tedavilerinin yapılmasına da fırsat verdik arkadaşlar.

Diğer bir önemli özellik de yanık ünite sayımızı hızla artırıyoruz, 569'a çıkardık. Geçenlerde Uşak Devlet Hastanesine gittiğimde misafir anne odalarının gerçekten de otel konforunda olduğunu; çocukları hastanede kalmış, tedavi gören annelerin bekleyebileceği çok konforlu odaların olduğunu gördüm.

Diğer taraftan, mesela hastanede doğum yapan hastaları eskiden doğumhaneye gönderiyorduk, şimdi doğumhaneye göndermiyoruz. Her hastanın kendi odasında doğum yapmasını sağlıyoruz arkadaşlar. Bunlar çok büyük özellikler.

Diğer bir özellik, tabii ki organ naklinde çok önemli mesafeler katettik ve gönüllü bağışçılarımızdan 3.029 organ nakli yapıldı. Bu önemli bir şey arkadaşlar. Yine, diğer taraftan, kemik iliğinde kendi TÜRKÖK kemik iliği bankasını kurmuş olmamız, gerçekten de çok önemli diye düşünüyorum.

Diğer taraftan, Sağlık Bakanlığımızın çok önemli hizmetlerinden bir tanesi, e-Nabız sistemi arkadaşlar. Bu, gerçekten de gereksiz tahlilleri, gereksiz diğer radyolojik işlemlerin tekrarlamasını önledi. Bugün tüm vatandaşlarımız bu sisteme girerek -yanılmıyorsam, aşağı yukarı 27 milyon insanımız bu sistemi kullanmakta- daha önce kendisinin kullandığı, verilmiş olan tüm ilaçları, görüntülemeleri buradan görerek gereksiz tetkiklere ve tahlillere buradan sınırlama getirilmiş oldu. E-rapor sisteminin hayata geçirilmiş olmasını çok önemsiyorum ben. Yine, Tıbbi Cihaz Kurumunun çok önemli çalışmaları var. Burada yani millî cihazların üretilmesi konusunda da çok önemli çabalar sarf ediyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; tabii, burada şuna değinmek istiyorum ben, şunu da yadırgıyorum: Yani sağlıkta bu kadar önemli adımlar atılırken, vatandaşların hepsine bedava hizmet verilirken, 83 milyon vatandaşımız sosyal güvenlik çatısı altında toplanmışken bunu görmeyip bunun aksi yönde ifadeler kullanmayı gerçekten de ben hangi kelimelerle ifade edeceğimi bilemiyorum arkadaşlar; böyle bir şey olmaz.

Diğer taraftan, 2003-2020 yılları arasında arkadaşlar, tam 3.604 sağlık tesisi yapmışız; bunlardan 2.439'u birinci basamak, 1.165'i ikinci ve üçüncü basamak. Tam 677 hastane, 386'sı ek bina, 102 ağız ve diş sağlığı merkezi yapmışız arkadaşlar.

Ben şu örneği vereyim arkadaşlar: Şimdiye kadar Uşak merkezde aşağı yukarı 33 bin metrekare kapalı alanlı hastane vardı ve son AK PARTİ iktidarları döneminde 130 bin metrekare kapalı alanlı, yine aynı kapasiteye sahip 700 yataklı bir hastane yapıldı arkadaşlar. Şunu söyleyeyim ben size arkadaşlar: 2000 yılından önce yapılmış, 2000'de yapılmış, 90'da yapılmış, 70'de yapılmış, 1950'lerde yapılmış hastanelerin hepsi depreme dayanıksız çıktı. Dolayısıyla ben şunu ifade etmek istiyorum arkadaşlar: Uşak merkezde yatak sayısı artmış görünmüyor ama biz 700 yatağı sıfırdan nitelikli yatak olarak yapmışız. Sadece Uşak merkezde mi yapmışız? Eşme'de 60 yataklı yapmışız, Banaz'da 60 yataklı yapmışız, Karahallı'da yapmışız, Ulubey'de yapıyoruz ve Sivaslı ilçemizde yapıyoruz. Ben şunu ifade etmek istiyorum arkadaşlar: Bugün Türkiye'de bizden önceki dönemlerde bu depreme dayanıklılık konusunda çok intizam gösterilmediği için -tabii, 99 depreminden sonra belli adımlar atıldı- eskiden yapılmış yapıların hepsini yenilemek gerekiyor arkadaşlar. Dolayısıyla tüm cumhuriyet tarihi boyunca yapılmış yapıları siz tekrar yeniden yapacaksınız. Bunu kendi kaynaklarınızla yapmak mümkün mü? Belli bir yere kadar, biraz önce saydığım rakamlarla, Sayın Bakanlarımız, hükûmetlerimiz bunu yapmış.

Şimdi, diğer taraftan, sağlıktaki tüm bu kadar iyilikleri, güzellikleri, vatandaşın memnuniyetini, gerçekten de çalışma ortamlarındaki iyiliği, hepsini görmüyorsunuz, sadece burada yapılmış olan şehir hastanelerine kafayı takmışsınız.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hepsini zarar ediyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım, böyle bir usulümüz yok, karşılıklı konuşmayalım.

Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bugün şehir hastanelerini eğer devlet kendi imkânlarıyla tek tek yapsa her yıl bir hastane veya iki yılda bir hastane yapar. Şimdi, ihtiyaç çok fazla, bu ihtiyaçları karşılamak için o günkü tercih edilen sistem kamu-özel ortak iş birliğiyle bu yapılmış olabilir. Tabii ki kurlardaki birtakım artışlardan dolayı... Eğer kurlar yerinde kalsaydı bu cazip olacaktı.

CAVİT ARI (Antalya) – TL'yle niye yapamıyorlar sözleşmeyi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsmail Bey, siz devam edin.

Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Arkadaşlar, şimdi, şöyle bir şey: Kamu-özel ortak iş birliğinde Türkiye’de çok iyi olan şeyler de vardır, devletin zarar ettiği şeyler de vardır. Ben size şöyle söyleyeyim: İstanbul Havaalanı aşağı yukarı kırk altı ayda tamamlandı. Bugün Almanya gibi güçlü bir ülke 2006 yılında başladığı havaalanını on dört yılda bitirdi. Bak, şimdi, iyi olanları, güzel olanları söylemiyorsunuz ama bunu kümülatif değerlendirmek lazım. Türkiye’deki tüm kamu-özel ortak iş birliklerini kümülatif değerlendirmek lazım arkadaşlar.

Şimdi, Sayın Bakanım, ben şunu da ifade etmek istiyorum. Gerçekten de arkadaşlar kıskandıkları için midir, yoksa dünyayı bilmedikleri için midir, nedendir bilmiyorum ama şunu ifade etmek istiyorum: Gerçekten de şu Covid salgını sürecinde dünyaya örnek bir tedbir aldınız, gerçekten de hem 16 bin fiyasyon ekibimize ve HES Kodu uygulaması sistemiyle ve gerçekten de bu işleri çok yakinen takip ederek dünyaya örnek oldunuz. (HDP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, bunun tabii... Dünya sizi takdir ediyor, vatandaş takdir ediyor ama muhalefet takdir edemiyor, etmesini de beklemiyoruz arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsmail Bey, normal süreniz tamamlanmıştır. Bir dakika ek süreniz var, toparlayın lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İki dakika Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle bu güzel hizmetleri verdiğiniz için başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sağlık Bakanımıza, sizlere, ekibinize canı gönülden teşekkür ederim. Canla başla çalışıyorsunuz. Allah yolunuzu, bahtınızı açık etsin.

Ben, sağlık çalışanlarımızla ilgili iki hususu dile getirmek istiyorum. Birincisi şu: Sayın Bakanım, şimdi, burada bizim sağlık çalışanlarımızın, özellikle hekimlerimizin bir bordrolu maaşı var, bir mecburi döneri var, bir de üzerine kazandığı döneri var. Şimdi, toplamda maaş ve mecburi döner sermayeye baktığınız zaman maaşlar normal fakat bunlar emekliliğe yansımadığı için bu arkadaşlar gelecek yıllarda mağduriyete uğrayacaklar. Bizim tavsiyemiz şudur: Bu zorunlu döner sermayenin de merkezi bütçeden ödenmesi ve dolayısıyla da bu hakların özlük haklarından kaybolmaması.

Sayın Bakanım, bir diğer şey şu: Şimdi, diyelim ki bir hekim 3 bin lira zorunlu döner sermaye alıyor. Bunun üzerine de diyelim ki 3 bin lira normal döner sermaye alsın, 6 bin lira. Bu hekim arkadaşımızın izin kullandığı zaman sanki 6 bin lira üzerinden hesap yapılmış gibi... Diyelim ki günlük 200 lirasını kesiyorsunuz, oysa alacağı olan 3 bin liranın üzerinden kesseniz... Burada bir mağduriyet var, ben bunun da düzeltilmesini istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayınız lütfen İsmail Bey.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Bakanım, ben burada bu zorlu süreçte canla başla çalışan tüm sağlık çalışanlarımıza, hekimlerimize, hemşirelerimize, yardımcı sağlık personellerimize; oradaki temizliği yapan arkadaşlarımızdan, bilgi işleminden tutun ameliyathanede çalışan tüm kardeşlerimize, yoğun bakımda çalışan kardeşlerimize canıgönülden teşekkür ediyorum. Onların hakkı asla ödenmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsmail Bey, teşekkür ediyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Arkadaşlar “Biz tükendik.” diyorlar ama Sağlık Bakanlığı çalışanlarımız, sağlıkta çalışanlarımız Türkiye’yi hiçbir zaman da zor durumda bırakmamıştır. Nasıl bu milleti askerlerimiz Çanakkale’de “Biz yorulduk, bıktık.” diye bırakmadıysa, ben aynı şekilde bırakmayacağını düşünüyorum ve bunlara canıgönülden teşekkür ediyorum. Hepsinin başımızın üzerinde yeri vardır diyorum.

2021 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Güneş.

Böylece grupların görüşleri ifade edilmiş oldu. Şimdi de Komisyon üyelerimize söz vereceğim.

Yalnız, şöyle küçük bir hatırlatma yapmak istiyorum. Koyduğumuz kurallar çerçevesinde baktığınızda Cumhuriyet Halk Partisi dışındaki diğer partilerde bir sorun görünmüyor. Sadece Cumhuriyet Halk Partisinde söz talebi...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sorun demeyelim Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorun demeyelim yani tablo böyle.

Şunu söyleyeceğim: Üye arkadaşlarımız yani Komisyon üyesi Cumhuriyet Halk Partisi mensubu arkadaşlarımız zamanlarından biraz tasarruf ederlerse o tasarrufu ben diğer söz talep edenler için değerlendireceğim. Onu ifade etmek istiyorum. Eğer tasarruflar yaparsanız ben buraya kaydedeceğim ve onu Komisyon dışından gelip söz talep eden yine, Cumhuriyet Halk Partisi üyesi arkadaşlarımız için değerlendireceğim.

Şimdi Sayın Mehmet Bekaroğlu’na söz vermek istiyorum.

Sayın Bekaroğlu, süreniz on dakikadır buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Sağlık Bakanlığı bütçesi hayırlı olsun.

Sayın Bakanım, bu pandemi sürecinde büyük gayretle çalıştınız, yorulunuz; gördük sizi, izledik, teşekkür ediyorum ama büyük teşekkürü sağlık personeline etmek istiyorum. Gerçekten büyük bir fedakârlıkla çalışıyorlar. Onlara, haklarını nasıl helal ettireceğiz bilemiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Affedersiniz.

Sayın Bakanımızla lütfen daha sonra görüşelim. Sayın Bakanımızın konuşmacıyı dinlemesi gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanımızla lütfen şu anda konuşmayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, ben devam ediyorum. Sanıyorum, süremi Başkan verecek.

AK PARTİ Grubu adına konuşan arkadaşımız muhalefetin hiç iyi tarafları görmediğini söyleyerek yakındı ve bir rakam verdi, dedi ki: “Büyük bir memnuniyet var sağlıkta ama siz bunu görmüyorsunuz.” Yüzde 38’lerden, önce “70” dedi, sonra “67”ye indirdi. Daha da iniyor değerli arkadaşlarım. Evet, sağlıkta bir memnuniyet vardı ama son beş seneden beri ciddi bir şekilde erozyon var.

İyi şeylerinizi söyleyeyim: Dış hekimliğiyle ilgili yaptığımız hastaneler, poliklinikler, tedavi yapılması, protez, implantasyon yapılması, bunlar yeni şeyler Türkiye’de. Bundan dolayı çok teşekkür ediyoruz, hiçbir şey yapmadınız değil.

Sayın Bakanın konuşmasını, metnini dikkatlice okudum, önceki bakanların sürekli üzerinde durdukları sağlıkta dönüşümden çok fazla söz etmedi, şehir hastanelerinden de çok fazla söz etmedi. Hâlbuki bu iki kavram üzerinde ciddi bir şekilde konuşmak lazım.

Değerli arkadaşlarım, tabii, sağlıkta iyileşme oldu. Türkiye, gelirlerini artırdı, gayrisafı yurt içi hasıla 3’e katlandı falan ama bu, dünyada olup bitenlerin yansımasıdır. Bu iş -tınmak içinde, şimdi Garo hemen kızacak- gâvur parasıyla oldu yani borçla oldu, oradan alıyoruz ya borçları, şimdi de tekrar almak için düzenlemeler yapıyorsunuz, hukuk mukuk, reformlar oradan oldu ve bütün dünyada buna “neoliberal dönüşüm” diyorlar değerli arkadaşlarım. Kapitalizm -çok söyledim bu Komisyondaykandı 70’li yılların ortalarında. Ne yapacağız, tekrar kriz? O zamana kadar ticarileştirilmesi akla bile gelmeyen alanlar, hizmetler ticarileştirildi. Değerli arkadaşlarım, bunlardan bir tanesi de sağlıktır. “Neoliberal dönüşüm” diye anlattınız, şimdi artık anlatmıyorsunuz; “sağlıkta dönüşüm.” dediğiniz şey, bu neoliberal dönüşümdür yani sağlığın ticarileştirilmesidir değerli arkadaşlarım.

Bakın, bu neoliberal ideoloji hiçbir ayırım yapmıyor. Demokrasilerde böyle, otokrasilerde böyle; sosyal demokrasilerde, krallıklarda, komünizmde, her yerde aynı şeyi yapıyor. Yani sağlıkta kaliteyi artırıyor ve bunu ticarileştiriyor, satıyor değerli arkadaşlarım. “Dönüşüm” dediğiniz şeyin... Parametreyi söylüyorum: Bir, özelleştirme; iki, yerinde koruyucu hizmet değil ve başvurana hizmet verme anlayışı önde. Kamu hastaneleri, birlikleri kuruldu. Döner sermaye ve performansa dayalı ödeme sistemi, rekabete dayalı ücretlendirme sistemi, katkı payı gibi şeyler geldi. Bunların tamamı sağlığın ticarileştirilmesiyle ilgili değişikliklerdir değerli arkadaşlarım.

Sağlık alanına kâr, ticaret, kazanç girdi mi değerli arkadaşlarım, orada hizmet de olmaz, başka hiçbir şey de olmaz, eğitim hiç olmaz değerli arkadaşlarım. Bakın, eski özel hastanelerin hepsi vakıf kuruyor. Vakıf bu kadar istismar edilir mi? Daha fazla kâr... Kârı maksimize etmek için vakıf kullanılır mı? Vakıf ideolojisini üç saat anlatacak arkadaşlar var aranızda. Anlatmıyor musunuz bunlara değerli arkadaşlarım? Vakıf kurdular, hastaneleri tıp fakültelerine çevirdiler. Ne oldu onun sonucunda? Covid’i fırsata çevirdiler. Sayın Bakanım, doğru mudur? İstanbul’da ve başka yerlerde Covid için başvuran hastadan poliklinikte 500 TL, test için 350 TL alındığı. 1.750 lira yoğun bakım yatağına ödüyorsunuz, 750 lira normal yatağa ödüyorsunuz. Yetmiyor, katkı payı alınıyor; o da yetmiyor, Sağlık Bakanlığı ambulanslarıyla sürekli olarak havaalanından, yurt dışından gelen yabancı hastalar alınıp özel hastanelere dolduruluyor.

Sağlık satılmaz değerli arkadaşlarım. Sağlıkta kamusalığa tekrar, behemehâl, derhâl dönmek gerekiyor. Arkadaşım dedi ki: “Memnuniyet araştırması yaptırıyorsunuz.” Covid’le ilgili araştırmayı kime yaptırdınız değerli arkadaşlarım? GENAR’a. GENAR kim? İhsan Aktaş’ın şirketi. Kim? Daha bir önceki dönemde İstanbul’da her şeyi araştıran arkadaşımıza bir de Covid araştırdınız. Her şeyi ticarileştirdiniz. Krizi bile yandaşa, yakına bir şeyler aktarmanın aracı hâline getirdiniz. Tıp fakülteleri hastaneleri batıyor Sayın Bakanım -siz bunu çok iyi biliyorsunuz- batıyor. Niye batırılıyor tıp fakültesi hastaneleri? Türkiye’nin en iyi doktorlarının, hocalarının bulunduğu tıp fakültesi hastaneleri niye batıyor? Ben söyleyeyim değerli arkadaşlarım, korkarım ki bu arkadaşlar, tıp fakültesi öğretim üyeleri şehir hastanelerinde patronların emrine gönderilecek. Bakın, değerli arkadaşlarım, paralı hizmet veren yerde eğitim olmaz, eğitim ticarileştirilmez. Hiçbir özel hastanede ve parayla çalışan şehir

hastanesinde, patrona çalışan şehir hastanesinde bir asistana gerçekten ameliyat yaptırılmaz çünkü parayı bastıran istemez değerli arkadaşlarım. Olmaz Sayın Bakanım; sağlıkta eğitimi, tıp fakültesi eğitimi sıfırlarsınız, bunu yapmayın derim.

Covid'le ilgili elbette bir şeyler yapıldı, sağlıkla ilgili işler doğru ama rakamlarınızla ilgili müthiş itirazlar var Sayın Bakanım. Siz de bir ara işte “Bunlar vakadır, pozitif olanlar değildir...” Niye rakamları açıklamıyorsunuz, bütün dünya açıklıyor; açıklayın ne var bunda değerli arkadaşlar. Ona göre tedbir alınır, ona göre bir şeyler yapılır. “Efendim, ekonomi kapanır...” Ya, kapanmaz, bütün dünyada böyle. Açıklayın ki insanlar ne olduğunu bilsinler.

Sayın Bakanım, yoğun bakım yataklarıyla ilgili ciddi problem var. Bakın, Sayın Cumhurbaşkanımızın açıklamaları var. “İstanbul’da 2 tane pandemi hastanesi yapıyoruz biner yataklı ve bütün yatakları yoğun bakıma dönüşebilir.” dediniz, ne oldu bu yataklar? Bu hastaneler ne oldu? Gerçekten merak ediyorum ve soruyorum.

Değerli arkadaşlarım, süre kısıtlı, Başkan da çok fazla izin vermeyeceğini söylüyor... Sağlık personeli tükeniyor arkadaşlar, sağlık personeli tam tükenme sürecine girmiştir. Geziyor musunuz, gidiyor musunuz, bakıyor musunuz bilmiyorum. Gidin, bakın yani sağlıkta hizmetlisinden doktoruna, hocasına kadar ciddi bir tükenmişlik sendromuna girmişler ve şimdiye kadar 64 hekim, 155 de sağlık personeli ölmüş. Ciddi bir şekilde risk altında bu arkadaşlarımız. Bunlarla ilgili mutlaka bir şeyler yapmak lazım. Mesela deniliyor ki: “Bu, meslek hastalığı sayılsın.” Yapılmıyor değerli arkadaşlar. Niye meslek hastalığı sayılmıyor, niye bu insanlar bir şekilde ödüllendirilmiyor bilemiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bundan sonra kalan süremde -üç dakika buradan, üç dakika da Başkanım verecek; altı dakika- şehir hastaneleri üzerinde konuşacağım. En çok kızdığınız konudur, görmezlikten geldiğiniz konudur. Sayıştay raporlarından başlayacağım. Sayıştay raporlarında, biliyorsunuz, bir denetim görüşünü etkileyen bulgular var, bir de denetim görüşünü etkilemeyen bulgular. Mesela “kişilerden alacaklar hesabına hatalı muhasebeleştirilmesi” diye bir şey denetim görüşünün dayanakları olarak konulmuş ama yabancı para cinsinden alınan kesin teminat mektuplarının mevzuata uygun olmaması şehir hastanelerinde denetim görüşünü etkilememiş. “Şirkete tazminat ödeyecek olması, sözleşmenin erken feshiyle maruz kalınan her türlü ceza...” “Sözleşmelerde mahiyet belirsizliği var.” diyor. Ne demek arkadaşlar? Mahiyet belirsizliği, öyle bir şey yazılmış ki ne anlama geliyor belli değil, her şey konuluyor. Ya, bu Yüce Divanlık bir iştir biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Görüşünü etkilememiş Sayıştayın ama gene de Sayıştay denetçilerine teşekkür ediyoruz çünkü bugüne kadar “ticari sır” diye bir şekilde bizden saklanan Sayıştayla ilgili, şehir hastaneleriyle ilgili karanlık noktaları denetim görüşünü etkilemese bile bize bir şekilde vermişler değerli arkadaşlarım.

Aranızda hiç Ankara Şehir Hastanesine, Bilkent’e giden var mı arkadaşlar? Tövbe ediyorsunuz, tövbe ya. Tövbe ediyorsunuz, o kadar güzel, hayranlıkla seyrederken yoruluyorsunuz, uykunuz geliyor, gidiyorsunuz! Ankara’nın güzelim hastanelerini kapattınız ya. Numune Hastanesini kapattınız ya. Ya, siz nasıl insan... Niye kapatıyorsunuz ya? İnsanlar şurada, evinin önünde, oraya gidiyor. Niye? Çünkü patronlara gidecek. Böyle bir şey var mı değerli arkadaşlarım ya, böyle bir şey var mı, gerçekten dünyanın neresinde böyle bir şey görülmüş? Birisi geliyor, çağırıyor müteahhidi, diyor ki: “Burada 1 milyarlık bir iş var, paran mı yok, ben sana parayı bulacağım, yirmi sene garanti vereceğim; hiç bakmasan da hastalar olmasa da ben ödeyeceğim.” Değerli arkadaşlarım, o şehir hastanesinde var ya karpuzun kilosunu 15 kuruştan alıyorlar, çöpünü atmak için parasını 115 kuruştan bizden kesiyorlar biliyor musunuz? Böyle bir sistem var. Böyle bir sistem olduğundan dolayı sağ olsun Sağlık Bakanımız, Hükümet şehir hastanelerini KÖİ’yle ihale etmekten vazgeçti ama hâlâ “şehir hastaneleri” ismiyle geçiyor. Eski hastaneler var yine “şehir hastanesi” diye geçiyor. Niye şehir hastanesi? Şehir hastanesi

özel bir statüyü gösteriyor, KÖİ yani orada hizmet... Şimdi, şehir hastanelerini birilerine peşkeş çekmesi, bu firmaları da soracağım, Sayın Bakanım bu firmaları da soracağım. Bu şehir hastanelerini verdiğiniz firmalar kimin? Niye hep aynı insanlara veriyorsun? Bu Rönesans kim arkadaşlar ya, her şey ona veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dakika ek süre veriyorum Sayın Bekaroğlu, lütfen tamamlayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Cumhurbaşkanımız diyor ki: “Pandemi hastanelerinin ikisini de Rönesans’a verdik, birini bedava yapacak.” Devlete bedava hastane yapmak nerede değerli arkadaşlarım? Böyle bir ihale sistemi var mı? Birini parayla, birini parasız almak var mı? Burada ne dönüyor değerli arkadaşlarım? Bu konuyla ilgili herkes sizden şüpheleniyor.

Bakın, KÖİ’yi kaldırdınız, Kamu Özel İşbirliği’ni kaldırdınız şehir hastanelerinde. Ne getirdiniz şimdi? 21/b’yle ihale ediliyor, acil durumlarda 21/b. Çağırıyor, çağırdığınız şirketlerin tamamı beş altı tane şirket, her yer aynı. Sırayla almışlar Sayın Bakanım, sırayla. Burada sizin sorumluluğunuz var mı yok mu bilmiyorum. Bunlar kim, bu şirketler kimin? Gürbağ, Kolin, Ilgar, Taşyapı, YDA, REC, Limak, Akfen, Kalyon, IC İttaş, kim bunlar? Nasıl geliyor da sırayla ihale alıyorlar? Biri düşük veriyor, öbürü yüksek veriyor. Bunlar var ya, bu şehir hastanelerinizden memleketi kurtarıyorsunuz ama 21/b getiriyorsunuz daha beter bir şekilde yandaşa aktarıyorsunuz değerli arkadaşlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, ek süreniz de dolmuştur. Lütfen toparlayınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Son cümlelerim, bitiriyorum.

Sayın Bakanım, bunlar var ya, bunlar... Yani sağlık hizmetini şöyle yaptık, böyle yaptık falan... Evet, yani ama bunlar tüyü bitmemiş yetim hakkını götürmektir. Sizi ya da özel bir insanı suçlamıyorum ama şuna adım gibi inanıyorum: Bu şirketlerin var ya, bu şirketlerin hepsinde devletin içinden ortaklar vardır değerli arkadaşlarım, böyle iş olmaz. O zaman şöyle yapın: Samsun’da yapılacak hastaneyi -devlet hastanesi mi, şehir hastanesi mi belli değil- açık ihaleye sunun. Devlet hastanesi ya da şehir hastanesi yapabilecek bir firmanın özelliklerini sayın, herkes başvursun, ihale etsin. Açık ihale yap, niye yapmıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Ya, Devlet İhale Kanunu’nda istisna maddesinde alfabenin harfleri bitti Sayın Bakanım, ondan sonra “aaaa, bbbb” diye gitmeye başladı. Böyle bir şey olmaz, bunlardan elbette endişe ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burada tüyü bitmemiş yetim hakkının paylaşıldığına dair ciddi bir şekilde endişemiz var.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Bu arada, tabii, sizin de bir tedavi süreciniz var, Allah şifalar versin diyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Eyvallah.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bütün hastalarımıza da aynı şekilde.

SALİH CORA (Trabzon) – Allah şifa versin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Cora, hastalığım senin hastalığımdan değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, Abdul Ahat Andican’a söz vermek istiyorum. İYİ PARTİ’den Sayın Durmuş Yılmaz konuşmadığı için kendisi üyelerimiz için tanıdığımız süreyi yani on dakikayı değerlendirecektir.

Lütfen buyurun Sayın Andican.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlarım, değerli üyeler; aslında, tabii böyle bir konuşmada biraz önce konuşmacı arkadaşımın da söylediği gibi iktidarın sağlıkta büyük reform diye sunduğu şehir hastaneleri merkezli bir konuşma yapmak gerekiyor ama ben bugün farklı bir yaklaşım göstermek istiyorum çünkü o konularla ilgili yatırımlar ve onlarla ilgili sürece bağlı olarak, zannediyorum, Bakanlık bütçesini konuşurken aşağıda, Genel Kurulda konuşacağız Sayın Bakanım.

Burada benim aslında tartışmak istediğim konu, çok kısa bir süre içerisinde, iktidarın pandemiye siyasallaştırması ve geleceğe yönelik bir iç politika malzemesi yapabilmek için altyapı hazırlaması. Ne demek istiyorum? Şunu söylemek istiyorum: İktidar bu pandemi olayı başladığından bu yana -ilginç bir şekilde- bugünlerde yoğun bir şekilde tartıştığımız verilerin gizlenmesi veya değiştirilmesi şeklinde bir politika uyguluyor. Bu politikayı başlangıçta fark etmiştim. Nasıl fark ettim? Bakanlık ilk defa 11 Martta Türkiye’de pozitif bir corona vakasının varlığını söyledi ama daha önce eski bir general, sanıyorum ismi Aytaç Yalman -aklımda yanlış kalmadıysa- o da ölmüştü ve medyada, kamuoyunda onun coronadan öldüğü şeklinde bir söylenti vardı. Başlangıçta, Sağlık Bakanlığı bunu doğrulamadı, kabul etmedi; hatta yanlış olduğu şeklinde demeçler verildi, daha sonra, coronadan öldüğü doktorunun ve diğerlerinin beyanlarıyla, raporlarla kanıtlandı. Şimdi, o zaman benim kafamda şöyle bir soru ortaya çıktı: Bir iktidar coronadan öldüğü belli olan hastaları ve pandeminin geçmişte yani 11 Mart yerine diyelim ki 3 Martta başlamış olduğunu niye kabul etmez? Niye kabul etmez?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Öyle değil.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – İzin verin Sayın Bakanım, devam edeyim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – O açıklamayı şimdi ben...

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Benim konuşma süremden kullanmayalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, karşılıklı konuşmayalım, daha sonra cevabını verelim.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Daha sonra –atlayarak devam ediyorum- yine Sağlık Bakanlığı Bakan Yardımcısının da içinde olduğu bürokratlar, bürokratlar demeyelim ama doktorlar veya bilim insanları Avrupa’da bir mecmuada bir yayın gündeme getirdiler. DOI’si yani bilimsel manada kabul edilmiş, düzeltilmeleri yapılmış, yayınlanmaya hazır ve yayın günü verilmiş -akademisyen arkadaşlar bunu bilirler -ve bakıyorsunuz ki materyal olarak bu yayında “Şubat ve mart aylarında yapılan çalışmadır ve sadece Tarsus bölgesine özel olarak 24 Covid vakası kanıtlanmış, tespit edilmiş ve bunlar da tedavi edilmiş.” deniliyor. Şimdi, daha sonra kamuoyuna bunun yansımaları üzerine Bakanlık yetkilileri, daha doğrusu o konunun kapsamında olan Bakan Yardımcısı arkadaş diyor ki: “Hayır, sehven olmuştur bu, sehven olmuştur.” Yani ne olmuştur? Yanlışlıkla, aslında “mart-nisan” yazılacağı yerde “şubat-mart” yazılmıştır. Daha da öte, “Tarsus” yazılmıştır ama aslında yazılması gereken şey neydi? İstanbul ve Mersin. Burada 2 nokta var, dikkat edin. “Tarsus’ta bir özel hastanede 24 vaka, şubat ve mart aylarında...” orijinal metin böyle. Şimdi, bu noktadan yola çıktığınız zaman arkadaşlar, ya Bakanlık yalan söylüyor ya da bir Bakan Yardımcısının içinde olduğu bu bilim adamı grubu sahtekârlık yapıyor; yalan bilgiler üzerine bir yayın hazırlıyor.

Bunun üzerinde konuşulacak çok şey var ama geçiyorum. Arada başka şeyler de yaşanıyor; işte, belediyelerden, şuradan buradan... Yahu “Sadece bugün belediye bünyemizde şu kadar hasta, şu kadar vefat var.” gibi laflar -onların ayrıntılarına girmiyorum, zamanım kısıtlı- son olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı, zannediyorum geçen cumartesi için 194 vakanın bulaşıcı hastalık tanısıyla öldüğünü söylüyor, bulaşıcı hastalık tanısıyla. Ama aynı gün Sayın Bakanın veya Bakanlığın gündeme getirdiği şeylerde neredeyse 90 küsur -şu anda aklımda kalmadı net olarak- kadar bir sayı veriliyor. Bunun doğru olabileceğini nereden düşünüyorum arkadaşlar? Yakın aile çevremden bir aile, kayınbiraderimin ortağı, ailede 5 kişi Covid’e yakalandı; büyükbaba, büyükanne, büyük teyze, torun ve oğul. Hepsinde corona tespit edildi, 3’ü coronadan vefat etti; büyükbaba, büyükanne ve büyük teyze. 3’ünün de bulaşıcı hastalık tanısıyla gömme işlemi yapıldı; bunu da buradan biliyorum. Yani Bakanlık bana istediği kadar şu desin, bu desin, gözlediğim şey bu.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Öyledir zaten.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Demek ki verilen rakamlar doğru değil. Peki, niye doğru değil?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bulaşıcı hastalık var.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Bakan, 15 Ekim itibarıyla Dünya Sağlık Örgütünün verilerini yayınlacağınızı ifade ettiniz, ona uygun verileri yayınlacağınızı ifade ettiniz ve tıp literatürüne hiç uymayan bir şeyi gündeme getirdiniz: “Vaka başkadır, hasta başkadır.” Böyle bir şey yok Sayın Bakan. Pandemide mühim olan coronalı olan veya pandemiye yakalanmış olan hastanın yayıp yaymamasıdır, onun hastaneye yatıp yatmamasının önemi yoktur. Yani, adam coronaya yakalanmış, yayma potansiyeline sahip ama sözde vaka; siz: “Bunun şey yapılmasına gerek yok, bunu hasta kabul edemeyiz, öbürünü hasta...” Almanya, ondan sonra size dedi ki: “Dünya Sağlık Örgütünün kurallarına göre bildirim yapın.” ondan sonra da Antalya vesaire gibi bölgelere verdiği kısıtlı izni kaldırdı. Tabii, niye 15 Ekim diye söylediğinizi de anlıyorum, 15 Ekim turizm sezonunun bitimi ki ondan sonra Almanya, İngiltere veya İspanya -neyse- öyle bir karar alsın da bu umurunuzda olmayacağı için böyle bir şey yaptınız.

Sayın Bakanım, işin özeti, özetin özeti; bu konuda şeffaf olamadınız. Pandeminin başlangıcında size karşı duyulan azami güvenin muhtemelen çoğu elinizde olmayan sebeplerle, muhtemelen çoğunu veya tamamını yukarıdan verilen bir direktif doğrultusunda şekillendirmiş olmanız nedeniyle ne yazık ki bugün yüzde 20’lere düştüğünü görüyoruz.

Buradaki temel şey neydi? Yaz aylarında coronanın sonlanacağı ihtimali göz önündeydi veya o dönemde algı öyleydi ve muhtemelen iktidar ve iktidarın mensupları şöyle bir algı içerisinde oldular: “Rakamları düşük gösterelim; bütün dünyada, gelişmiş ekonomilerde rakamlar bu boyuttayken -ki adamlar şeffaf, ilan ediyorlar- corona pandemisine ve ekonomik zorluklara rağmen çok başarılı bir mücadele vermiştir Türkiye’deki iktidar.” Sadece bunu yansıtabilme, sadece bu siyasal hedefi gerçekleştirebilmek için bu şeffaflığı feda ettiniz. Artık bugün geldiğimiz noktada ne yazık ki Türk halkının -şöyle ya da böyle, bana şunu da söyleyiniz bunu da söyleyiniz- kamuoyunun pandemiyle ilgili iktidara, iktidarın şahsında veya iktidar bünyesinde size olan güveni maalesef büyük ölçüde kaybolmuştur. Bundan sonraki...

BAŞKAN CEVDETYILMAZ – Sayın Andican, ek bir dakika veriyorum, tamamlarsanız sevinirim.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Peki, çok teşekkür ediyorum.

Bir pandemide nasıl mücadele edilmesi gerektiği konusunda söylenecek birçok şey var ama en önemlisi şeffaflıktır, en önemlisi şeffaflıktır, halka güven oluşturmaktır. Eğer pandemide -şu ya da bu şekilde yanlış algılar nedeniyle olabilir, yanlış değerlendirmeler sonucunda olabilir- sizin aslında haklı olduğunuz ama halk tarafından yanlış algılanan şeyler varsa, güven erozyona uğramışsa pandemiyle mücadeleye halkı katamazsınız. Halkı katamadığınız bir pandemiye ise sonlandırma şansınız yoktur; böyle bir pandemide başarılı olma şansı yoktur, dünyada hiçbir iktidar bu başarıyı gösterememiştir Sayın Bakanım, bundan sonra da gösteremeyecektir. Onun için benim size naçizane önerim şudur: Şu anda içinde bulunduğumuz pandemiyle mücadelenizi şeffaflaştırın, şeffaflaştırın. 40 bin hasta mı, 30 bin hasta mı? Hasta. Ne olacak? Yani, bütün dünyada oluyor da Türkiye’de olmasının ne sakıncası var?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Andican, toparlarsanız çok sevinirim.

ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum.

Söylenecek şeyleri, pandemiye yönelik bir tutumun nasıl olması gerektiği konusunda görüşlerimi daha sonra aşağıda, Genel Kurulda ayrıntılı bir şekilde size aktaracağım.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, saat bir buçuk gibi bir yemek arası vermeyi düşünüyorum.

Bu oturumun son konuşmacısı olarak Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Kamil Okyay Sındır’a söz vereceğim.

Süreniz on dakikadır ama hepsini kullanmak zorunda değilsiniz.

Buyurun lütfen.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sağlık Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, değerli milletvekili arkadaşlarım; Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Sayın Bakanım, bütçenin, aslında merkezî yönetim bütçesinin ülkenin ihtiyaçlara ve koşulları dikkate alarak sınırlı olan kaynaklarını bu ihtiyaçları göre en doğru şekilde dağıtımını öngören bir cetvel olduğunu, bir metin olduğunu düşünerek, içinde bulunduğumuz pandemi koşullarında, yani dünyada küresel bir salgın koşulunda özellikle sağlık sektöründe, özellikle de gittikçe artan bu Covid-19 vakaları nedeniyle Sağlık Bakanlığı bütçesinin daha yüksek olmasını beklerdik ama merkezî yönetim bütçesinde yüzde 5,7’lik bir pay çok düşük kalmış, yüzde 10 düzeyine getirilmesini beklerdim açıkçası. Birkaç konuya, böyle, hızlı hızlı değineceğim.

İkincisi, Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden 18 Kasım tarihi itibarıyla 64 hekim, 156 sağlık çalışanı ortadayken bunun hâlâ meslek hastalığı olarak tanımlanmamış olması da ayrıca üzerinde durulması gereken bir konu.

Üniversite hastanelerinin borç batağı altında olduğu, Sağlık Uygulama Tebliği nedeniyle borçlarını ödeyemediği ve bu borçların artık içinden çıkılmaz hâle geldiğini ve tıbbi cihaz üreticisi ve tedarikçisi firmalara borçlarının yaklaşık 17 milyar liraya ulaştığını belirtmek istiyorum; bu, 2021 yılında şehir hastanelere ayrılan bütçeye neredeyse eşit. Bu da derhâl bu konuda yani Sağlık Uygulama Tebliği’nde bir düzenleme yapılmasını gerektiriyor yoksa bu sıkıntı birtakım yapılandırmalarla çözülebilecek bir sorun değil gibi görünüyor.

Sayıştay raporundaki bulguları, Sayın Kuşoğlu’nun ifade ettiği bulguları çok ciddi buluyorum. Bu konuda dikkatinizi çekmek ve bu konuya özel olarak eğilmenizi rica ediyorum.

Şehir hastanelerindeki durum, yani 2021 yılında örneğin, yüzde 21,3 Sağlık Bakanlığının bütçe teklifi yani 77,9 milyarın yüzde 21,3'ü hizmet ve kira bedeli olarak şehir hastanelerine gidiyor Sayın Bakan ve hatta sermaye giderlerindeki payı ise yüzde 53,8; çok ciddi bir rakam Bakanlığın kira bedelini dikkate aldığımızda, kullanım bedelini. Sermaye giderleri içerisindeki payı yüzde 53,8, 2022 yılında bu yüzde 59,8'e çıkıyor; yani Bakanlık bütçesindeki oranı yüzde 24,2; 2023'te yüzde 25 şehir hastanelerinin Sağlık Bakanlığı bütçesindeki payı, yine, 2023 yılında sermaye giderlerindeki payı yüzde 57,5. Bu ciddi rakamlar... Evet, şehir hastanelerinde KÖİ projelerinden, KÖİ kamu-özel iş birliğindeki uygulamalardan vazgeçtiğinizi ifade ediyorsunuz ama pazarlık usulü yapılan ihalelerle sonuç değişmiyor; yine aynı düzen bu şekilde devam edecek gibi görünüyor.

Sayın Bakan, ben bir konuya daha vurgu yaparak düşüncelerimi paylaşacağım, o da şu: Tabii, OECD rakamlarını verdiniz, "Gayrisafi hasıla içerisinde düşük ama biz daha etkin bir sağlık hizmeti veriyoruz." gibi ifadeler kullandınız. Bakın, OECD ortalamasında 10 bin kişiye düşen yatak sayısı 47 iken bizde 2020 hedefi 29,2'ydi; Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda 2021 hedefi 30 olarak tanımlanmış. 100 bin kişiye düşen hekim sayısı 2021 yılı hedefi 221 olarak yine Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda ifade edilmiş, OECD ortalaması 340 iken. 100 bin kişiye düşen hemşire ve ebe sayısı 2021 hedefi 343, OECD ortalaması 900; hâlâ üçte 1'e yakın bir oranda hemşire, ebe ve hedeflediğimiz oran üçte 1'e yakın bir oranda OECD ortalamasının.

Tabii, Sayın Bakan, bunların yanında, İzmir'le ilgili birkaç rakamla sürecin de beş dakikanın uzatması olarak da ifade etmiş olayım. Sayın Bakanım, siz her gün tabii... Hepimiz heyecanlı bekliyoruz, acaba bugün durum nedir? Tabii, biraz da endişeyle bekliyoruz, inşallah bir öncekine göre daha iyidir heyecanıyla ama gittikçe artan bir durum var ve alınan tedbirler de bunu teyit ediyor aslında.

Bakın, 18 Kasım yani bugün İzmir'de bulaşıcı hastalık nedeniyle ölüm sayısı 48 yani dün itibarıyla, bugün defnedilecek olan 48 kişi var ve siz dün için, Covid nedeniyle vefat eden sayısını 103 tanımladınız; neredeyse yarısı İzmir'de vefat etmiş anlaşılan. 17 Kasım'da 20, sizin rakamınız 94 idi. 16 Kasım'da İzmir'deki bulaşıcı hastalık ölümü 36, siz Türkiye genelinde toplam 89 ifade ettiniz. İzmir, Türkiye'nin nüfus oranının yaklaşık yüzde 5'i dersiniz; 20 katı deseniz, hadi 10 katı diyelim yüzde 10'u olsun, çünkü rakamların 48 olması beklenir Türkiye genelindeki bir ortalama üzerinden değerlendirdiğimizde. Bu rakamların gerçekten gerçekçi olmadığını... Şunu söylemek istiyorum aslında: Bu rakamları gerçekçi bir şekilde, doğru bir şekilde paylaşmanız, aslında kamuoyunda, toplumda da belki önlemlerin alınması noktasında bu konuya daha ciddi yaklaşılmasına neden olabilir diye düşünüyorum.

Bakanlığımızın bütçesinin -her ne şekilde olursa olsun- en etkin, en verimli değerlendirmeniz temennisiyle; milletimize, ülkemize iyilikler, yararlar getirmesini, hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sürenizden tasarrufunuzu ben mutlaka değerlendireceğim, arkadaşlara ilave söz vereceğim, onu da ifade etmek istiyorum.

Böylece, İkinci Oturumumuzun sonuna gelmiş olduk. Şimdi bir yemek aramız var, herkesi davet ediyoruz. Bu arada salonumuz dezenfekte edilecek ve havalandırılacaktır.

Saat 14.10'da tekrar bir araya gelmek üzere oturumu kapatıyorum, hepinize afiyet olsun diyorum.

Kapanma Saati: 13.28

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 14.26****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım; 19’uncu Birleşimimizin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Komisyon üyelerimizin değerlendirmeleriyle devam edeceğiz.

Şimdi sözü CHP’den Emine Gülizar Emecan Hanım’a vermek istiyorum.

Süreniz on dakikadır Sayın Emecan.

Buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tasarruflu kullanmaya çalışacağım ben de süremi.

Sayın Bakan, değerli Bakanlık mensuplarımız, değerli milletvekili arkadaşlarımız, basın mensubu arkadaşlarımız; herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, bu zorlu süreçte özveriyle mücadele veren hem Sağlık Bakanlığı çalışanlarımıza hem de ölümüne sahada mücadele veren sağlık çalışanlarımıza minnetimi açıklayarak başlamak istiyorum. Hepinize minnettarız, öncelikle teşekkür ediyoruz.

Zorlu bir süreçten geçiyoruz Sayın Bakan, bunun hepimiz farkındayız; hem Bakanlık olarak hem de şahsi olarak üzerinizdeki yükün de farkındayız; bu nedenle aslında mümkün olduğunca yapıcı bir şekilde konuşmaya çalışacağım.

Tabii, Sağlıkta Dönüşüm Programı altında yapılan birçok olumlu çalışma var ama hâlâ birçok eksiğin de olduğunu görüyoruz. Ben konuşma zamanımı da tasarruflu kullanmak adına, öncelikle pandemi süreciyle ilgili birkaç değerlendirme yapmak istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, toplam vefat sayımız 11.704 olmuş; aslında bu, daha önce psikolojik sınır olarak açıklanan 5 binin artık çok üzerinde, 2 katı üzerinde. Ancak bugün toplumun birçok kesiminin bu sağlıkla ilgili, vakalarla ilgili açıklanan verilere artık güvenmediğini de görüyoruz. Bugün, herkes bu rakamları 3’le, 5’le, 10’la çarparak gerçek sayılara ulaşmaya çalışıyor. Aslında bu konuda, düğmeyi en başta yanlış iliklediniz, bunu söylemek zorundayız; doğru ilikleseydiniz, bugün toplum belki de bu kadar rehavet içinde de olmayacaktı. Sizin bu sayıları düşük tutma yönündeki politikanız toplumu da biraz rehavete iten unsurlardan biri oldu maalesef ve şimdi de sizin panikle yaptığınız bütün duyuruların -aman, mesafeyi koruyalım, aman maske takalım- çok da ciddiye alınmamasından kaynaklanıyor bugün başımıza gelenler. O yüzden en azından bundan sonra bu konuda verilerin biraz daha doğru paylaşılmasını tabii ki öneriyoruz biz.

Şimdi, Sayın Bakan, vakaların neredeyse yüzde 40’ı, yüzde 50’si İstanbul’da yaşanıyor; bunu zaten siz de ifade ettiniz. Ben bir İstanbul Milletvekili olarak biraz İstanbul’la ilgili konuşacağım.

Şimdi, İstanbul'da, erişkin yoğun bakımlarda doluluk oranı artık yüzde 70'i geçmiş durumda, özel hastanelerde de yataklar dolmak üzere, hatta özel sağlık sigortası olan hastalar bile kendilerine yer bulamaz durumdadır. İstanbul Tabip Odası ve Türk Toraks Derneğinin de İstanbul'la ilgili acil bir kapatma çağrısında bulunduğunu biliyoruz, en az iki hafta bir kapatma duyurusunda bulundular.

Şimdi, Sayın Bakan, burada aslında en önemli unsur hekimlerin ve sağlık çalışanlarının tükenmişlik boyutuna gelmiş olması. Bizlerin ve sizlerin, meslektaşlarınızı acilen rahatlatması gerekiyor, onları bu tükenmişlikten çıkarmamız, hastanelerdeki doluluk oranını katlanılabilir düzeye çekmemiz gerekiyor çünkü "İş, hasta seçmeye bile gelebilir." diye söylentiler dolaşıyor doktorlar arasında, bunu duyuyoruz, ben de bir doktor eşiyim, hekim eşiyim. Ağır hastalar çoğaldı, bunu duymak bile çok rahatsız edici aslında. Şimdi, böyle bir süreç İtalya'da yaşanmıştı. Umarım o noktaya gelmeyiz, gelmeyeceğimizi düşünüyorum açıkçası.

Örneğin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız da bu yönde bir çağrı yapmıştı iki hafta kapatmayla ilgili, ama orada bir siyasi sıkıntının yaşandığını da görüyoruz. Mesela, siz bulaşın yüzde 40'nın toplu taşımadan kaynaklandığını ifade etmiştiniz Bakanlık olarak. İBB Başkanımız toplu ulaşım ile ilgili önlemlerini İstanbul'da artırabilmek için sizden verileri istediğinde verileri kendisiyle paylaşmadığınızı öğrendik. Mesela, neden paylaşmadınız, neden bundan imtina ediyorsunuz? Ekrem İmamoğlu'nun toplantılara çağrılmaması büyük bir sıkıntı. Belki bugün paylaştınız bilmiyorum, bu bilgiyi de bizimle paylaşırsanız seviniriz.

Şimdi, bir koordine olamama durumu yaşanıyor İstanbul'da. Mesela, İstanbul'da da bir bilim kurulu var, bu bilim kurulu İstanbul özelinde tavsiyelerde bulunuyor, bunları dikkate alıyor musunuz, o bilim kurulunun tavsiyelerini? İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve diğer illerde hangi partiden olursa olsun belediyelerle iş birliği ve koordinasyon içinde olmazsanız bu sorunun altından kalkamayız gerçekten. O yüzden, bu mücadelenin bir an önce siyasi saiklerden kurtularak biraz daha toplumu, halkı, halk sağlığını düşünerek yürütülmesi gerekiyor.

Ben, bir soru sormak istiyorum burada. Örneğin, bu kadar yoğunlukta Atatürk Havalimanı'na yapılan Prof. Dr. Murat Dilmener Acil Durum Hastanesinin kapasitesinin yüzde 50 dolu olduğunu öğreniyoruz. Neden burada bir eleman eksikliği var? Yani taşıma suyla sanki değirmen dönüyor. Oraya günlük personel gönderildiğini, bu şekilde hasta kabul edildiğini, hasta sayısının 450 civarında olduğunu öğreniyoruz. Özellikle havalimanında pistler bozularak yapılan bu hastane neden yüzde 100 doluluk kapasitesiyle çalışmıyor, neden oraya personel takviyesi yapamıyorsunuz diye de sormak istiyorum.

Şimdi, bu güçlü sağlık sistemimiz -hani bahsettiğiniz- çökmeden bu kahramanca mücadele eden sağlık çalışanlarımızı da düşünerek bir an önce önlemlerin radikal bir şekilde artırılması gerekiyor. Örneğin, şehirlerarası kısıtlamalara, ulaşım kısıtlamalarına gidilebilir en azından İstanbul özelinde; belki bunu düşünebilirsiniz, bu, önemli bir önlem. Hiçbir şekilde ilimin kapanmasını tabii ki arzu etmem ama bu mecburiyet karşısında...

HES uygulaması mutlaka yaygınlaştırılmalı. Özellikle özel şirketlerde, otellerde, daha büyük işletmelerde Covid pozitif personelin çalıştırıldığını görüyoruz, duyuyoruz ve yayılma da zaten bundan gerçekleşiyor. Vakit geçirmeden harekete geçilmeli. Covid-19, mutlaka sağlık çalışanlarına meslek hastalığı olarak kabul edilmeli. Bu konuyla ilgili kanun teklifleri verdik, birçok parti verdi ama hiçbir şey yapılmadı.

Şimdi, Sayın Bakan, kalan çok kısa süremde de bütçeyle ilgili birkaç değerlendirme yapmak istiyorum. Sağlık Bakanlığınıza ayrılan 77 milyar 615 milyon TL'lik bütçe aslında yeterli bir bütçe değil. Geçen yıla göre yaklaşık yüzde 32'lik bir artış olmasına rağmen enflasyondan arındırıldığında bu artışın yüzde 28 olduğunu görüyoruz. Üzerinizdeki yüke göre yeterli değil bu bütçe; büyük payın da personel giderlerine ve kamu-özel iş birliği özelinde şirketlere gittiğini düşünürsek hiç yeterli değil.

Örneğin, yine bütçenizde koruyucu sağlık programı altında bir Covid-19 pandemisiyle ilgili bir alt program olmalıydı. Neden olmadı? Bu, büyük bir eksiklik. Tedavi edici sağlık programıysa Sağlık Bakanlığı bütçesinin en fazla kısmını oluşturuyor, aslında, yüzde 69'unu oluşturuyor. Tedavi edici hizmetlere karşılık koruyucu hizmetlere yüzde 25 bütçe ayrılmış. Konuşmanızda da bu konunun önemine değindiniz ama bütçeniz yansıtmıyor bunu. Oysaki sağlık sistemini hastalıkları önleme yerine tedavi edici olarak kurgulamak dünyadaki en pahalı sağlık hizmet sunumlarından biri; bunu herkes biliyor.

Yine, sağlık çalışanlarının salgın nedeniyle risk altında, uzun süre düzensiz mesai yaptıkları hâlde aylardır hak ettikleri ek ödemeleri alamamalarıyla ilgili de bir sorun var. Çalışanlar arasında da bir ayrımcılık yapılmıştır, belki bunun da artık düzeltilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakan, bütçenizin en büyük bölümünü alan şehir hastaneleri tabii bir kara delik, keşke vakit olsa uzun uzun konuşsak. Kira ve hizmet bedeli olarak bu sene 16 milyar 392 milyon TL'ye çıkarılmış bu bütçe ama nereye gidecek bu bütçe? Müteahhitlere gidecek. Şimdi Sayın Kuşoğlu hastanelerin devlet imkânlarıyla yapılsaydı daha hızlı ve daha az maliyetli olacağını rakamlarla ortaya koydu konuşmasında; yani bunlar için katlanılan maliyetin küçük bir kısmıyla ülkede sağlam bir sağlık altyapısı da kurulabilirdi bu süreçte. En azından bu Covid pandemi sürecinde gelirlerin dağılımını aslında tekrar gözden geçirmenizi tavsiye edeceğim ben.

Umarım bu zorlu süreçten daha fazla zarar görmeden hep birlikte çıkarız. İstanbul özelinde Türkiye genelinde alınan önlemleri tekrar gözden geçirmenizi ve daha radikal önlemler almaya cesaret etmenizi, bu konuda da yanınızda olacağımızı belirterek sözlerime son veriyorum.

Herkesi selamlıyorum, teşekkür ederim, hayırlı olsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Emecan. Sürenize riayetden dolayı da ayrıca teşekkür ediyorum.

HDP Grubundan Sayın Erol Katırcıoğlu üyemiz biliyorsunuz kendisini karantinaya almış durumda; inşallah tabii olumsuz bir gelişme yaşanmaz onu temenni ediyoruz. Onun yerine Semra Güzel Hanım'a söz vereceğim.

Süreniz on dakikadır. Buyurun lütfen.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; öncelikle, bütçenin çok tartışmalı olduğunu ve halk sağlığı konusunda birçok şüpheyi barındırdığını belirtmek isterim. Pandemi süreci bize aslında şunu çok iyi gösterdi: Neoliberal piyasalaşmış sağlık anlayışı halk sağlığını koruyamıyor maalesef. Mevcut sağlık sistemleri dünyanın birçok yerinde çökme aşamasına geldi ve dünya artık bu sağlık sisteminin insanları ve toplumları koruyamadığını tartışıyor. Bugün salgın koşulları karşısında yetersiz kalan sağlık sistemi koruyucu sağlık hizmetlerinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymuş durumda. Salgın koşullarında koruyucu sağlık hizmetlerinde en önemli unsurlardan birisi de yaygın test uygulaması; daha önce defaatle dile getirdik, sendikalar, odalar dile getirdi test sayısının artırılması konusunu. Test sayısı her ne kadar artırıldıysa da yine de yeterli düzeyde değil ki bu da zaten açıklanan tablolara da yansıyor. Yaygın test yapılarak pozitif vakalar toplumdaki izole edilmeli ve filyasyon yapmak, temasları

tespit edip bunların takibini yapmak gerçekten çok önemli ancak Bakanlığın geçtiğimiz hafta il sağlık müdürlüklerine gönderdiği bir genelge coronavirüse yakalanan kişilerin test yaptırması konusunda kimi temaslı kişilerin veya coronavirus şüphesi olan kişilerde bulgu varsa test yapılacağı yönünde. Koruyucu sağlık hizmetlerinin doğru yürütülmemesinin diğer bir nedeniyse sürecin şeffaf yürütülmemesi. Maalesef bu süreç şeffaf yürütülmedi bu da pandemi krizinin derinleşmesine neden oldu.

Değerli arkadaşlar, TTB çağrı yapmıştı, koruyucu sağlık hizmetlerinin önemine değinmişti. “Pandemi hastanelere gerek kalmadan, epidemiyolojik gerekler doğrultusunda enfeksiyon zinciri birinci basamakta kırılarak pekâlâ kontrol altına alınabilir.” dedi. “Siz hastanelerde yığılmalara, sağlık personelinin yorulmasına, tükenmişliğe sürüklenmesine sebep oldunuz.” dedi. “Şimdi yükümüz daha fazla arttı. Sağlıkçıları dönüşümlü çalıştıracak şekilde gerektiğinde izin kullanmalarını teşvik edeceğinize zorla çalıştırmaya kalkıyorsunuz, yasaklamalarla bizi daha fazla tüketiyorsunuz.” dedi. Evet, gördüğünüz gibi sağlık çalışanları “Tükendik.” diyor, sağlık emekçileri “Tükendik.” diyor. Sağlık emekçilerinin izinleri durduruldu, istifalar kabul edilmiyor, fazla mesai yapmak zorunda kalıyorlar. Biliyorsunuz, çalışanların birçoğu izin kullanırken aslında yoruldukları için, tükendikleri için izin kullanıyorlar, artık o yükü kaldıramadıkları için istifa etmek istiyorlar ama bugün bunlar yasaklanıyor. Bu şekilde maalesef salgın yönetilemez. Salgını engellemek için güçlü, bölge ve nüfusa dayalı birinci basamak örgütlenmelerine ihtiyaç olduğu bir kez daha ortaya çıktı ama bu iktidar maalesef pandemide ikinci basamağı önceledi. Şu an maalesef, bitirilen sağlık ocağı sistemi yerine aile hekimliği sistemi getirilmiş durumda ve birinci basamak da ticarethanelere çevrilmiş durumda aslında. Hekim, işveren pozisyonuna sokulmuş durumda ve aile hekimleri birimlerinde çalışan hekimlerin, birimin işleriyle uğraşırken bir yandan da artan vakalar dolayısıyla iş yükü daha da artmış durumda, 3-4 katına çıkmış durumda. Bu da konsantrasyonda ciddi sıkıntılara yol açmakta, daha fazla çalışma saatleri viral yükü artırmakta ve sağlık emekçilerinin koruyucu sağlık ekipmanlarının eksikliği de maalesef devam ediyor. Evet, koruyucu sağlık ekipmanlarını maalesef hâlâ sağlayamıyoruz, birçok yerde hâlâ yok. Birçok sağlık emekçisi bu eksikliklerden kaynaklı Covid pozitif olmuş durumda ve yaşamlarını yitirenler var. O yüzden, biz şunu ifade ediyoruz: Bütçede, tedavi edici hizmetlerden çok, koruyucu sağlık hizmetlerine ayrıca pay ayrılması gerekli. Birinci basamağı pasifleştirerek lüks, şatafatlı şehir hastanelerinde hasta yoğunluğunun artışına neden olarak pandemi riskini 2 kat daha fazla arttırmayalım diyoruz. Bugün birçok hastane de hasta yoğunluğundan dolayı pandemi hastanesine çevrilmiş durumda ve yatak sayısı yetersiz şu an. Kimi hastanelerde ameliyathanelerin mekanik ventilatörleri kullanılıyor yani ameliyathaneler de aslında bir nevi yoğun bakıma çevrilmiş durumda ve ameliyathaneler sadece acil vakalar alıyor. Bu da hastaların özel hastanelere gitmelerine neden oluyor ve özel hastanelerin de hasta potansiyelinin artmasına neden oluyor. Maalesef, biliyoruz ki özel hastanelere herkes gidemiyor, yoksul gidemiyor, işsiz gidemiyor, ekonomik durumu olmayan bu hastanelere gidemiyor.

Evet, değerli arkadaşlar, bütçede, koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan bütçenin yetersizliği, pandemiye dair bir kalemin olmaması pandemiyle yeterince mücadele edilemeyeceğini gözler önüne seriyor. Türkiye’de sözde, olası salgınlara karşı 2019 yılında “Pandemik İnfluenza Ulusal Hazırlık Planı” var dedik, Sağlık Bakanı da burada ifade etti. 2019 yılında bu plan hazırlanmıştı ama maalesef, ilk vaka çıktığından beri bir kaos hâli var, bir maske krizi yaşandı, daha sonra koruyucu ekipman krizi yaşandı, işçilerin çalışma şartlarına dair kriz yaşandı, şimdi de bir grip aşısı krizi yaşanıyor ve grip aşısı gibi en temel aşılarda dahi üretilmesine veya alınmasına dair bütçeden yeterince kaynak ayrılmadığı ortaya çıktı aslında. Corona salgını nedeniyle grip aşısına olan talep en az yüzde 200-300 arttı bu süreçte. Türkiye geçen sene aldığı aşıyla aynı miktarda aşırı bu sene aldı yani nüfusu 84 milyon olan ve kronik rahatsızlıkları olan milyonlarca insanın yanı sıra, 65 yaş üstü 7 milyondan fazla insanın olmasına rağmen sadece 1 milyon 300 bin doz aşı alındı ve risk grubundaki 25 milyondan fazla yurttaş için 1

milyon 300 bin aşı yeterli olmayacaktır. Öte yandan, vatandaşların grip aşısı yaptırmak için e-nabız sistemine girerek risk grubunda olup olmadıklarını öğrenmeleri veya İlaç Takip Sistemi'nde aşı temin hakkı oluşturması gerekmektedir. Fakat eczacılar ve aile hekimleri, kronik hastalığa sahip birçok kişinin e-nabız sisteminde olumsuz yanıt aldığını söylüyor, birçok kronik hasta, risk grubunda görünmüyor ve e-nabız sisteminde görünmüyor bu kişiler.

Evet, değerli arkadaşlar, Sağlık Bakanlığının 2011 yılında şehir hastanelerine ayırdığı bütçeyi gördük hepimiz, çok fazla; yani rakam olarak girmeyeceğim içerisine ama bu rakamın büyük bir çoğunluğu da kira bedeli olarak ödeniyor, hizmet bedeli değil de kira bedeli olarak ödeniyor. Pandeminin bu aşamaya gelmesinin ve krize neden olmasının sebebi, aslında bu yanlış, sermayeyi ve şirketleri önceleyen sağlık politikaları.

Evet, değerli arkadaşlar, sağlık çalışanları salgın nedeniyle risk altında. Uzun, düzensiz mesai yaptığı hâlde aylardır hak ettikleri ek ödemeleri alamıyorlar; kimi yerlerde kimi meslek grupları aldı ama eşitsiz bir şekilde aldı ve kimi alamadı. Sağlık emekçilerine ayrıca ek bütçe ayrılmalı. Aylardır talep ettikleri ve bizim de buna dair kanun teklifi verdiğimiz, pandemi meslek hastalığı olarak kabul edilmeli ve sağlık çalışanları pandeminin meslek hastalığı olarak kabul edilmesini istiyor.

Sağlık Bakanlığı bütçesinin de genel bütçenin en az yüzde 10'undan fazla olması gerekmektedir.

Yine pandeminin doğru yönetilmemesinden kaynaklı olarak hastanelerde daha da artan yoğunluk nedeniyle bunun sağlık emekçilerine şiddet olarak yansıdığını gördük. Sağlıkta şiddetin daha da arttığı bir süreci yaşıyoruz. Sağlık sisteminde yaratılan piyasacı uygulamalar hasta ve sağlık emekçilerini bir kez daha kritik süreçte karşı karşıya getirdi. Bu görüntüyü hepimiz hatırlıyoruz. Sağlık Bakanımız ziyaret de etti bu hastaneye giderek ama önemli olan, bu yaşanmadan önüne geçebilmek, yaşandıktan sonra ziyaretin çok da bir anlamı olmuyor maalesef. Bunun çözümü, tek başına sağlıkta şiddete karşı cezai işlemleri artırmak değil, sağlık sistemindeki yetersizliği, sağlık alanında faaliyet yürüten emek ve meslek örgütleriyle ortaklaşarak gidermek gerekiyor.

Bildiğiniz gibi, evet, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında 10 binden fazla tecrübeli sağlık emekçisi işinden ihraç edildi. Pandemi koşullarında sağlık ve sosyal hizmet alanında yaşanan çalışan eksikliği çok daha fazla görüldü. O yüzden, ihraç edilen tüm sağlık emekçileri işe geri dönmeli ve keyfi güvenlik soruşturmalarına son verilmeli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Güzel, bir dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayınız.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Toparlıyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, bir diğer kanayan yaramız, bütçede maalesef kadının adı yok. Kadın sağlık çalışanları hem evde hem iş yerinde artan iş yükü yüzünden erkek meslektaşlarına göre daha fazla yıpranmakta, artan bakım hizmetleri karşısında emeğinin karşılığını alamamakta, artan mesai saatleri yüzünden çocuklarını emzirememekte ve kreş hakkı olmadığı için çocuklarını bırakacak yer bulamamakta. Sağlık çalışanlarının sorunlarına dair bir çözüm göremiyoruz, kadın sağlık çalışanlarının sorunlarına dair. Bugün, sadece İtalya, sağlık çalışanlarının evde çocuk bakımı ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için bin euroya kadar ek bütçe ayırdı.

Evet, değerli arkadaşlar, doğaya, ekolojik yaşama verilen tahribat, bilinçsiz tüketim... Her geçen gün artan ve plastikleşen bir dünyada ve ülkede artık hiç birimiz sağlıklı bireyler olamıyoruz böyle bir ortamda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Güzel, ek süreniz de bitti, lütfen, toparlayalım.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Toparlıyorum.

Öncelikle ekolojik sistemin insan sağlığı üzerindeki tahribatları artık görülmeli ve sağlık sistemi kendini buna göre örgütlenmeli. Özcesi, bu bütçe işçinin, emekçinin, kadının, toplumun sağlığını değil; şehir, şirket hastanelerinin varlığını önemsemekte. “Sağlık piyasası” diye bir kavram oluşmuş ve toplum sağlığının asıl...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Güzel, tamamlarsanız çok memnun olurum, lütfen.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Tamamlıyorum.

Bu yüzden doğayı, ekolojiyi, yaşamı baz alan, insan haklarına duyarlı, koruyucu sağlık hizmetlerini gözeten, herkes için ulaşılabilir, erişilebilir bir bütçe maalesef ki göremiyoruz. Bakanlığın bu pandemi sürecinden bir ders çıkarması ve gerçekten toplumun sağlığını gözeten bir politika yürütmesi gerektiğini bir kez daha ifade ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, AK PARTİ Grubundan Sayın Yaşar Kırkpınar’a söz vereceğim.

Süreniz on dakikadır, ne kadar az kullanırsanız başkalarına o kadar fazla zaman kalmış olur.

Buyurun lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok Saygıdeğer Bakanım, kıymetli Bakan Yardımcılarımız, çok değerli bürokratlarımız, değerli milletvekili arkadaşlarım, basınımızın çok değerli mensupları; ben de hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bütçenizin hayırlı, bereketli, uğurlu olmasını temenni ediyorum, ekibinize de sizinle birlikte başarılar diliyorum.

Başta size ve sağlık ordumuza en kalbî şükranlarımı sunuyorum, adanmışlar olarak çok büyük hizmetler yaptınız, bizleri gururlandırdınız, göğsümüzü kabarttınız. Dünyanın en anlı şanlı ülkeleri, en zengin ülkeleri bu süreçte gerçekten âdeta çuvalladılar; sağlık sistemleri çöktü, hasta seçmeye başladılar, insanların ölüme terk ettiler ve o zengin ülkeler birbirlerinin mallarını, sağlık eşyalarını havaalanlarında çalmaya başladılar birbirlerinden. hiçbir sağlık malzemesine ulaşamadılar, en basit maske dahi aylarca ulaşılamayan bir sağlık malzemesi oldu ve Avrupa’dan Amerika’ya kadar hepsi âdeta bu süreçte mahşeri yaşadılar. Aynı zaman diliminde özellikle Türkiye de hiçbir sıkıntı yaşanmadı, âdeta dünyanın gözdesi bir ülke hâline geldik. Tabii ki bu süreçte cansiparane çalışan fedakâr sağlık ordumuzun değerli mensuplarına Rahmetirahman’a kavuşanlara Allah’tan rahmet, hastalarımıza da acil şifalar diliyoruz.

AK PARTİ hükümetleri olarak en büyük devrimi, sağlıkta değişim ve dönüşümü bizler gerçekleştirdik; bunları burada anlatmaya bizim ne gücümüz ne de zamanımız yeter, ben sadece pandemi süreciyle ilgili birkaç hususa temas etmek istiyorum.

Bu kapsamda, tüm dünyayı olumsuz etkileyen coronavirüs salgınıyla mücadelede Bakanlığımızın ve ülkemizin göstermiş olduğu performans, yapılan çalışmalar ve gelinek nokta bunun en bariz göstergesidir. Salgın döneminde gelişmiş ülkeler dâhil dünyadaki tüm devletler gerçek kapasitelerini görmüş oldular; maskeden solunum cihazına, sağlık personelinin sarf malzemelerinden ilaca kadar üretime dayalı her konuda dünya ciddi sıkıntılar yaşadı. Kâğıt üzerinde maddi bakımdan zengin gözüken ülkelerin ne hastane kapasitelerinin ne sağlık personeli sayılarının ne de sağlık sigorta sistemlerinin böyle bir yükü taşıyamayacağı görülmüş oldu; oysa 2002 yılından beri Hükümetimizin sağlık alanındaki yaptığı reformlarla ülkemiz çoğu Avrupa ülkesini geride bırakmış durumdadır. Ülkemizin

çok ciddi bir sağlık ordusu olduğunu hatırlatarak, bu sağlık ordumuzun da bu süreç içerisinde çok ciddi bir gayret verdiğini bir kez daha burada ifade etmek istiyorum. Sağlık ordumuzun içerisinde tabii ki hayatını kaybeden şehitlerimiz oldu. Sağlık personelimiz de yılmadan usanmadan bütün bu enfeksiyonlarla mücadele etti, etmeye de devam ediyorlar. Türkiye, sahip olduğu güçlü sağlık altyapısı ve genel sağlık sigorta sistemiyle salgın sürecinde dikkatleri hep üzerine topladı. 158 ülkeye maske, tulum, ilaç ve benzeri ihtiyaç malzemelerini gönderdik çünkü biz her zaman için nerede bir sıkıntı varsa onların yanında olmayı kültürümüzün ve medeniyetimizin bir gereği olarak biliyor ve adımlarımızı da bu doğrultuda atıyoruz.

Covid-19 salgınının bir süre daha bizimle olacağının da farkındayız. Nitekim son haftalarda dünya genelinde vaka, hasta ve vefat sayılarında yaşanan artışın bu acı gerçeği hepimize bir kere daha hatırlattığını görüyoruz. Coronavirüsün ilacı veya aşısı bulunana kadar rehavete kapılmadan hastalıkla mücadele etmeyi sürdürmemiz gerekiyor. Ülkemizde özellikle aşı konusunda yapılan çalışmalar çok yönlü bir şekilde sürdürülüyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi üretilen aşı tüm insanların ortak malı olmalı, şirketlerin kâr hırsına kurban edilmemelidir, zengin fakir demeden tüm ülkelerin aşuya erişiminin kolaylaştırılması sağlanmalıdır.

Yaşanan günler, bir ülkenin geleceğinin teminatı için sağlık sistemine ve sağlık sisteminin gücüne ne kadar ihtiyaç duyulduğunu da ifade ediyor. İçinde bulunmuş olduğumuz bu sıkıntılı süreci atlatacak adına sağlık sistemimizi daha da güçlendirecek çok ciddi adımlar attık, atmaya da devam ediyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın “Hayalim.” diye nitelendirdiği şehir hastaneleri ve acil durum hastaneleri bu dönemde ülkemize kazandırıldı. Bu güzide eserler son günlerde gayret ve fedakârlığıyla iftihar ettiğimiz yetişmiş sağlık insan gücümüze hizmet sunma ve eğitim verme adına müstesna bir imkân sağlamıştır.

Kimsenin beklemediği bir zamanda ortaya çıkıp dünyayı esir alan salgın süresince altyapımız Türkiye’yi kimseye muhtaç etmeden büyük bir amme hizmeti gördü ve görmeye de devam ediyor. Yürekten inanıyorum ki istikametimiz doğru, gayemiz milletimize hizmet etmek olduğundan yüce Allah da bu anlamda bu milletimize yardım ediyor. Hava ambulansı hizmetlerini kamu kaynaklarıyla yurt içinde ve yurt dışında ücretsiz olarak sunan tek ülkenin Türkiye olduğunu da bu süreçte hatırlatmak istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın ülkemizi her alanda lider ülke olma hedefine götüren anlayışıyla uyumlu bir şekilde bizler de hem kültür, sanat hem de kamu diplomasisi ve turizm alanında üzerimize düşen görevleri eksiksiz olarak yerine getiriyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle, başta sağlık çalışanlarımız olmak üzere sağlık nedeniyle hayatını kaybeden kıymetli sağlık çalışanlarımıza bir kere daha Allah’tan rahmet diliyorum.

Çok değerli Bakanım, tabii ki, yapmış olduğunuz hizmetler hem ülkemiz için hem de İzmir’imiz için fevkalade önemli, medyunuşükran olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Özellikle İzmir’de birkaç ilçe hastanemizle ilgili birkaç hususu tekrar sizlere hatırlatmak istiyorum çünkü vatandaşlarımızın talebi bu doğrultuda. İzmir Aliağa ilçesi Devlet Hastanesi 65 yataklı şu an hizmet veriyor. Hazineye ait 120 dönümlük arazi üzerine inşa edilecek 250 yataklı yeni hastanemizin proje çalışmaları devam ediyor, bu anlamda biraz hızlandırılmasını sizlerden talep ediyoruz.

Yine, İzmir’imizin Kemalpaşa ilçesinde 50 yataklı Devlet Hastanemizin 50 yataklı ek binasının ihalesi yapıldı, ödeneğinin biraz hızlandırılması konusunda himmetlerinizi bekliyoruz hem de teşekkür ediyoruz sizlere.

Yine, İzmir'in Dikili ilçesi Devlet Hastanesi 25 yatakla hizmet veriyor, 70 yataklı yeni hastane ihalesi Haziran 2020 tarihinde yapıldı, ancak burada yer teslimi yapılmadı, bu sürecin de biraz hızlandırılmasını arzu ediyoruz.

Son olarak, İzmir'imizin Kiraz ilçesi Devlet Hastanesi 30 yatakla hizmet veriyor, orada ciddi anlamda ihtiyaç var. 75 yataklı yeni hastane inşaatımızın ihalesi sonuçlanmış, hastane inşaatı başlatılmış, İzmir Büyükşehir Belediyesi hastane inşaatının imar mevzuatına aykırı olduğunu ve rant sağlandığını iddia ederek bir dava açmış ve yürütmeyi durdurmuş. Buradan ben, hem Büyükşehir Belediye Başkanımıza hem de İzmir milletvekillerimize seslenmek istiyorum; bu sürecin bir an önce vatandaşımızın sağlığı için sulha erdirilmesi konusunda yardımlarını bekliyorum.

Kıymetli Bakanım, ben sizlere bir kere daha başarılar diliyorum, bütçenizin hayırlı ve bereketli olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kırkpınar.

Şimdi, İYİ PARTİ'den Aylin Cesur Hanım'a söz vereceğim, Sayın Erhan Usta'nın yerine on dakika konuşmuş olacak, ardından da Sayın Süleyman Girgin Bey'e söz vereceğim.

Buyurun Sayın Cesur.

Süreniz on dakikadır.

AYLİN CESUR (Isparta) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri ve değerli meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, çok kısa durumumuzu özetleyip daha sonra dostane olarak bir meslektaşınız, doktor olarak neler yapmak gerekiyor, kendi kaygılarımı ve kendi düşüncelerimi aktarmaya çalışacağım.

Durum şu; üzülerek söylüyorum: OECD ülkeleri arasında istatistiklere baktığımızda pek çok alanda son sıradan çıkmayı başaramamış ve OECD ortalamasına çok uzak kalmış bir durumdayız. Vereceğimiz sayılar da bilinmeli ki en gerideyiz veya sondan 2'nciyiz ve ortalamayı biz aşağıya çekiyoruz. Örnek verelim: Halk sağlığında çok gerideyiz, yetişkinlerde diyabet yaygınlığı yüzde 12, OECD ortalaması yüzde 6,4; 15 yaş üstü nüfusta sigara içme oranı yüzde 26,5; OECD'de yüzde 18; birinci basamak sağlık hizmetlerinin kalitesini ölçmek için her 100 bin kişide astıma baktığımızda 425, OECD ortalaması 225; 65 yaş üzerine grip aşısı yapma oranı -geçmiş yılları en azından söyleyelim, bu sene galiba daha düşük ama- yüzde 7, OECD ortalaması yüzde 41 ve bir yılda kişi başı doktora gitme sayısı 8,9; OECD'de 6,8.

Şimdi, bunlar sadece ufak doneler ama diğer ülkelere kıyasla bizim daha çok sağlık hizmetine, daha çok personele ve harcamaya ihtiyacımız var, bunlar bunun kanıtı ve koruyucu sağlık önlemlerinde yetersiz kalmışız, bunları gösteriyor. Kişi başına düşen sağlık harcamamız 1.227 dolar, OECD ortalaması 3.994 dolar. Niye dolar? Çünkü tıbbi ekipmanları, teknolojiyi, ilaçları dışarıdan dolarla alıyoruz o nedenle öyle dedim. Sağlık harcamalarının gayrisafı millî hasılaya oranı 2002'de siz geldiğinizde 5,2; bugün 4,2'ye düşmüş, OECD ülkelerine baktığımız zaman en çok düşen ülkeyiz ve ortalama yüzde 8,8; sağlık harcamalarının toplam Hükûmet harcamaları içindeki payı bizde yüzde 10, OECD ortalaması yüzde 15. Olması gerekenin altında olan bu harcamaların sonuçları da şu şekilde: Bin kişiye 1,9 doktor düşüyor hâlâ, OECD ortalaması 3,5; son sıradayız. Bin kişiye 2,1 hemşire düşüyor, OECD ortalaması 8,8; son sıradayız. 100 bin kişiye bizde 36 eczacı, OECD ortalaması 83; dış doktoru bizde 40, OECD 59,3; doktor başına 4.765 muayene var, OECD ortalamasında doktor başına 2.181 muayene ve son olarak hastaneler... 1 milyon kişiye düşen hastane sayısı bizde 19, yüzölçümü ve nüfusu bizimle benzerlik gösteren ülkelerde bu sayı 30-40 arasında ve 1 milyon kişiye düşen bilgisayarlı tomografi

sayısı bizde 15, OECD ortalaması 27; manyetik rezonans görüntüleyici bizde 11, OECD 17; bin kişiye düşen hastane yatağı bizde 2,8 iken OECD ortalaması 4,7. Hâliyle hastanede kalış süresi de düşüyor; bizde ortalama 4,1 gün, OECD’de 7,7; tesis ve hastanelerde 65 yaş üstü her bin kişi uzun süreli bakım yatakları sayısı bizde 8,7; OECD ortalaması 47,2.

Şimdi, bunca veriyi niye saydım? Bununla şunu söyleriz biz: On sekiz yıldır ülkeyi siz yönetiyorsunuz; on sekiz yıllık iktidarınız boyunca bütçe yetersiz ve olanı da doğru kullanmadınız. Nerelere kullandık biraz da onlardan bahsedeceğim. Bu istatistiklerde yer alan 30 kadar ülkenin hepsinde en gerilerde olmayı başka türlü açıklayamıyorum ben ve 2021 bütçesine baktığımız zaman, 77 milyar 615 milyon liralık bütçenin genel bütçenin yüzde 5,8’ini oluşturduğunu görüyoruz ve eksiklikleri düzeltmek yönünde miktar artsa da maalesef vizyonu olmayan bir bütçe ortaya konmuş.

Şimdi, 2020 bütçesine oranla baktığımızda yüzde 32 nominal bir artış var ama yüzde 12’lik enflasyonu hesaba kattığımızda artış yüzde 16’ya denk geliyor ve şehir hastanelerine bu yıl geçen yıla nazaran ilave 6 milyar lira ödeyeceğimizi düşünürsek OECD standartlarını yakalamak için ve salgınla mücadele etmek için bu bütçenin çok yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Üstelik lira cinsinden bütçedeki artışa rağmen geçen yıla göre dolar oranında da yüzde 17’lik bir azalma söz konusu, bir de böyle bakmak lazım.

Koruyucu sağlık önlemleri için 2021 bütçesinden 19 milyar 48 milyon lira yani yüzde 24,5’lik bir pay ayrılması öngörülmüş; oysaki Sağlık Bakanlığı bütçesinin pandemi koşullarına uygun hâle getirilmesi bu yıl için çok çok elzem, en elzem konumuz.

Şimdi, bütçe neredeyse şehir hastaneleri için 2021’de ödenecek 16 milyar 392 milyon liraya denk yani pandemiyle mücadele vizyonumuz yok ve şehir hastaneleri Bakanlığın elini ayağını bağlamış durumda. Ben sizi suçlamıyorum; genel, yapısal bir sorun yani size yardımcı olmak adına esasında bunları sayıyorum meslektaşınız olarak. Geçen yıl yüzde 17,8’di şehir hastanelerinin payı, sonraki yıllarda bu pay daha da çok artacak.

Şimdi, bakın, Sayıştay tam olarak denetleyemiyor, ticari sır gerekçesiyle ihaleler, sözleşmeler gösterilmiyor ve Sayıştayın denetleme görüşünü etkileyen 37 bulgusundan 21 tanesi şehir hastaneleriyle alakalı; hem bütçemizde ciddi büyüyen bir delik bu hem de usulsüzlükler çok fazla demek. Paralar ve muhasebe usulsüzlükleriyle alakalı konular...

Şimdi, bu projeler verimsiz diye defalarca uyardık. İdeal verimlilik için 200, 600 yataklı pek çok küçük hastane yapmakla vatandaşın sorunları çözmek mümkündü; kiralama hizmet bedelleriyle bütçeyi boyunduruk altına, geleceği de ipotek altına aldırmanın lazımdı. Tabii, bu, sizin döneminizde olmadı Sayın Bakanım, sizin şahsınızda değil bu söylediklerim, genel olarak söylüyorum.

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı’nda genel bütçeyle 10 tane şehir hastanesinin yapımını devlet üstlenmiş, toplam 10 milyar 104 milyon lira maliyete. Madem bu fiyatlar bu kadar uygundu, niye şirketlere yaptırdığımız 11 hastane için bir yılda aynı miktarda kira ve hizmet bedeli ödemeyi kabul ediyoruz? Ve soruyoruz: Neden İngiltere mahkemeleri bu konuda yetkili kılındı? Yüzde 70 doluluk garantisi nedir? Yok, diyorsanız ki “İhaleleri, sözleşmeleri göremiyoruz, nereden bileceğiz olmadığımızı?” Garanti meselesi mantıken yanlış, şöyle yanlış: Eğer koruyucu sağlık önlemlerini artırırsanız garantilerin gerisinde kalıp daha çok garanti bedeli ödemek zorunda kalırsınız, eğer koruyucu sağlık önlemleri az tutuluyorsa garantiler daha az ödenir, bu sefer de tedavi için harcanan masraf artar. Burada ciddi bir çelişki var, bunun için filozof olmaya gerek yok.

Şimdi, şehir hastaneleri ülkemizde sağlık alanındaki ihtiyaçları karşılama amacıyla çok iyi niyetle yola çıkılan ancak bunun yerine, sağlık alanında cumhuriyet tarihi boyunca en fazla bizi boyunduruk altına alan ve memleketi bugün yokluğa mecbur bırakan çok önemli israflardan bir tanesi olarak karşımızda, çok üzülererek söylüyorum.

Şimdi, ilaç borçluluğuna bakalım. 11 Mart 2019’da dışa bağımlılığımızın yoğun olduğu, özellikle sağlık sektöründe, ilaçta yüzde 54, malzemede yüzde 82, cihazda yüzde 84, aşıda yüzde 100’e yakın bağımlılığımızın olduğu bir Türkiye’den bahsediyoruz. “Dört yıl içinde buralarda yüzde 50 millileşme, aşı içinse yüzde 100 millileşme olacak.” demiştiniz Sayın Bakanım. Siz bunu dediğinizden beri bir buçuk yıl geçti, iki buçuk yılımız kaldı. Ne kadar iyileşme oldu bir buçuk yılda? Bunu da öğrenmek isteriz.

Şimdi, sağlıkta şiddet artmaya devam ediyor. Alo 113 Beyaz Kod uygulamasına 2012-2019 arası 91.355 şiddet vakası bildirilmiş ve 431 sağlık çalışanı intihar etmiş. Kariyerleri boyunca çalışanların yüzde 80’i en az 5 defa söz ve fiziksel şiddetle karşılaşmış. Sağlıkta şiddeti önleyelim diye yasa çıkardık ama daha iyi yaptırımlar istemiştik, tam istediğimiz şekilde bunu artırmak gerekiyor.

Coronavirüse gelince... Salgın yönetiminde üzülererek söylüyorum çok iyi niyetle çaba gösterdiğinizizi de biliyoruz, baştan beri söylüyoruz ama başarısız olduk. Neden başarısız olduk? Bunun da tek sorumlusu siz değilsiniz, çok zorda olduğunuzu tahmin ediyorum ve bu zordan çıkmak için öncelikle mesleki duygularınızı ve yemininizi daha ön plana almanızı ve daha şeffaf olmaya, vatandaş şeffaf olarak yönlendirmeye davet ediyorum çünkü şeffaf olunmadığı zaman vatandaşın yapmaya çalıştığınız önlemlere uyumu gerçekten çok yetersiz, dünya da sayılarla bunu kanıtıyor. Şeffaf olma/ olmama tercihinin sizin olduğunu düşünmüyorum ama bu konuda sizi de sizinle çalışan insanlara karşı rahatlatmak adına bu düşüncelerimizi bir bilim adamı olarak söylemek istedim.

Yine, Dünya Sağlık Örgütü standartlarıyla uyuşmuyorsa eğer test, tanı ve takip kriterleriniz tüm yükü sağlık çalışanlarının üzerine bindirmek zorunda kalıyorsunuz; bugün böyle olmuş durumda, meslektaşlarımızın üzerinde bu yük. Temel hak ve gerçekten ihtiyaç duydukları izinleri iptal edildi. Genç mezunlar yetersiz koruyucu önlemlerle sahadalar; öldü, intern doktorlarımız öldü, gencecik, pırlıl pırlıl. İstanbul’da iki üç hafta içerisinde sürekli hastalanıyor doktorlar. Aile sağlık merkezleri, il filyasyon ekipleri arasında koordinasyon yok. Hastalar, her şey için aile hekimlerini aramak zorunda kalıyor ve rapor almaya ASM’lere gidiyor maalesef. Salgın nedeniyle yapılan ek ödemelerde adaletsizlik var. Sağlık gruplarının bir kısmı ek ödemeleri düşük aldı, bir kısmı hiç alamadı, bir kısmı geç aldı; oysaki kapıda çalışan güvenlik görevlisine kadar verilmeliydi, ayırt etmeden, hepsi risk altındalar. Sizin verilerinize göre, 12 Eylül’e kadar 7.428 sağlık çalışanına coronavirus teşhisi konmuştu ancak gelen bilgiler bu sayının çok daha fazla olduğunu göstermişti. O günden bugüne bu konu tartışılıp duruyor. “Covid-19’un meslek hastalığı sayılması lazım.” dedik. Bu konuda sizden istihdam ediyoruz çok şiddetle; -kanun teklifleri verdik- 141 sağlık çalışanımız hayatını coronadan kaybetti, bugün hastane doluluk oranı yoğun bakımlar da yüzde 70’lerde, koridorlarda gördüğümüz manzaralar ve meslekten, sahadan gelen, arkadaşlarımızdan gelen tablo çok iç karartıcı. İstihdam ediyorum, Bilim Kurulunun da, oradaki değerli bilim adamlarının da sizinle beraber, şahsınız da dâhil benimle aynı şeyleri...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cesur, bir dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayınız.

AYLİN CESUR (Isparta) – İlave üç dakika veriyorsunuz Başkanım; üç dakika rica edeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, bir dakika.

AYLİN CESUR (Isparta) – Peki, ben o zaman neler yapılmalı, hızlıca söyleyeyim.

Bu yıldan başlayarak Sağlık Bakanlığı bütçesi elbette SGK sağlık giderleri dışında, merkezi yönetim bütçesinin 1/10'undan az olmamalı ve bu ilke hep sürdürülmeli. 2020 için yeterli ek ödenek sağlanmalı; birincisi, israftan vazgeçilmeli ve ödenek bulmalısınız, -İspanya iki hafta önce 240 milyar avro ek gelir sağlayacak servet varlık vergisi koydu- şehir hastaneleri derhâl -fahiş kiralama bedelleriyle- taksitlendirilerek kamulaştırılmalı ve talana son vermelisiniz. Birinci basamağı kesinlikle güçlendirmelisiniz; aile hekimliği birimleri bölge, nüfus temelli olmalı. Kasımın ilk haftası “12 bin sağlık personeli atayacağım.” dediniz, bunu hatırlatmak istiyoruz; en az 100 bin idari, 200 bin yeni sağlık çalışanı atanmalı, yarısı birinci basamağa, kalan yarısı ikinci ve üçüncü basamağa atanmalı. Aşılama hizmetleri aksamamalı, okul sağlığı birimleri hekimliği, hemşireliği kurulmalı, Covid-19 sağlık emekçileri, sağlık çalışanları personeli için mutlaka meslek hastalığı sayılmalı, sağlık çalışanlarının özlük hakları ve çalışma koşulları mutlaka iyileştirilmeli.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cesur, ek süreniz de dolmuştur, lütfen toparlayalım.

AYLİN CESUR (Isparta) – Eve gidemeyenler için mutlaka kalacakları yer ayarlanmalı, salgın için gerekli aşı bağlantıları -grip aşısında olduğu gibi olmadan- mutlaka şimdiden yapılmalı; şimdiden uyarıyoruz, çok çok önemli. Piyasadaki dezenfektan, maske gibi ürünlerin denetimleri yapılmalı, Bilim Kurulu kararları halka şeffaf bir şekilde açıklanmalı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cesur, lütfen toparlayalım, tamamlayalım.

Teşekkür ediyorum.

AYLİN CESUR (Isparta) – Toparlıyorum.

Sağlık Bakanlığı nepotizmi bırakmalı ve liyakat temel esas olmalı. Pandemiye özel sektörden mutlaka yararlanmalısınız ve pandemi hastanesi olan/olmayan hastaneleri net olarak açıklamalısınız, Refik Saydam Hıfızısıhha, ulusal kurum tekrar çalışmaya başlamalı ve salgın yönetimini bu kuruma devretmelisiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

AYLİN CESUR (Isparta) – Son iki cümle daha söyleyeceğim Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

AYLİN CESUR (Isparta) – Aşılar, temel ilaçlar ve biyolojik ürünlerde öz yeterliliği mutlaka sağlamalısınız, askerî sağlık birimlerimiz -Mecliste çok konuştuk tutanaklarda var- mutlaka hizmete girmeli ve gayrimillî, IMF dayatması olan Sağlıkta Dönüşüm Projesi’nden bir an önce vazgeçmelisiniz.

Bugüne kadarki çabalarınız ve emekleriniz için bir meslektaşınız olarak da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi CHP Grubundan Sayın Süleyman Girgin.

Buyurun Sayın Girgin, süreniz on dakikadır; süre tasarruflarınız diğer arkadaşlarımız için kullanılacaktır.

Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, sevgili bürokratlar ve pandemi sürecinde risk altında haberdan habere koşan basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz zorlu bir halk sağlığı mücadelesi sürecinin içinden geçiyor. Bu mücadeleyi sırtlanan bütün doktorlara, sağlık emekçilerine teşekkür ederek başlamak istiyorum.

Salgın kadar halkımızı zora sokan durumlardan biri de gerçek vaka sayılarına ulaşamayan bir Bilim Kurulu tarafından bu sürecin yönetilmeye çalışılması. Bir Bilim Kurulu üyesi dün şöyle diyor arkadaşlar: “Gerçek vaka sayıları bize de verilmiyor, tabloya bakmakla yetiniyoruz.” Bilim Kurulu görevini tablolara bakarak mı yapacak Sayın Bakan, bu nasıl iştir? Gerçekleri gizleyerek ne ekonomi ne de salgın yönetilir. Son yıllarda sağlık alanında yaptığınız birçok düzenlemeyle nitelikli bilim insanlarını, sağlık çalışanlarını bezdirdiniz. Hiçbir gerekçe olmaksızın sırf siyasi amaçlarınız yüzünden tıp fakültelerini ikiye böldünüz, binlerce sağlık çalışanını KHK’lerle ihraç ettiniz, askerî hastaneleri kapattınız. Türk Tabipleri Birliğine “Terörist.” dediniz, sırf fikir beyan ettiği ve gerçekleri söylediği için Tabipler Birliğini hâlâ tehdit ediyorsunuz, Covid’le ilgili İstanbul’da yaptığınız toplantıya o ilin Belediye Başkanı Sayın Ekrem İmamoğlu’nu çağırmadınız. Tüm dünya emekli sağlık çalışanlarını bile göreve çağırıyor ya da yurt dışından doktor davet ediyor iken Bakanlık, sağlıkçılarımızı el üstünde tutacağı yerde haklarını elinden alıyor, ölümlerine seyirci kalıyor.

Sağlık çalışanları ne istiyor biliyor musunuz Sayın Bakan? Sağlık sunumu sırasında görevlerini şiddetsiz koşullarda yerine getirmek; emeklerinin karşılığı olan özlük haklarını tam olarak almak; her türlü birincil korunma önlemlerinin alınmasını, hastalanmalarının önlenmesini, mevcut riskler nedeniyle aralıklı olarak gerekli kontrollerden geçirilmelerini, bu kontroller sırasında ya da semptomlarla etkilendikleri, hastalandıkları zaman bunun kayda alınmasını; işe bağlı bu hastalıklarının meslek hastalığı olarak kabul görmesini; işe bağlı bu hastalıkları nedeniyle kendilerinde geçici ya da kalıcı olarak çalışma güçlerinde bir kısıtlama olduğu zaman bunun geçici ya da kalıcı maluliyet yönünden değerlendirilmelerini; işe bağlı meslek hastalıkları nedeniyle ölümleri hâlinde geri kalanlarının mağduriyetinin önlenmesini; sağlık çalışanları mutlaka ama mutlaka Covid-19’un meslek hastalığı olarak kabul edilmesini istiyor Sayın Bakan.

Sayın Bakan, salgın koşullarına rağmen 2021 yılı Merkezî Yönetim Bütçesi Teklifi’nin yalnızca yüzde 5,76’sı Sağlık Bakanlığı bütçesine ayrılmıştır. Sağlık Bakanlığı bütçesinden personel gideri ve SGK devlet primi gideri olarak planlanan kısmı çıkartıldığında sağlık harcamalarına yalnız 40 milyar TL kalıyor. Bu pay önceki iki yılla aynı olup, ekonomik kriz sonucunda TL’nin değer kaybı dikkate alındığında gerilemeye işaret etmektedir. 2021 bütçesinde sağlık sektörü yatırımlarına sadece 20 milyar TL ayrılmış olup bu rakamın 18,5 milyarı TL’si Sağlık Bakanlığı, 1,6 milyar TL’si ise üniversiteler için ayrılmıştır. Yine, salgında en ön safta yer alan sağlık emekçilerine yönelik bütçeden ayrılan pay oranında değişikliğe gidilmemiş, “Hakkınız ödenmez.” denilen emekçiler canları pahasına hizmet üretirken yeni personel alımına pay aktarılmadığı gibi ücretlerinde de artış yaşanmamıştır.

Sayın Bakan, Türkiye’nin sağlık sorunları sadece şehir hastaneleriyle çözülemez. Hastaneler için ihtiyaç planlamasından seçilecek ölçeğe, yapımına ve işletilmesine kadar aklı, bilimi, planlamayı, insanı, çevreyi, emekçileri gözetenek kamucu bir politika uygulanmalıdır. Açıklamalarınızdan, Covid-19 pandemisiyle mücadelede bazı olumlu yanlar şehir hastanelerine mal edilmeye çalışılmakta ve bu yönde bir algı oluşturulmaktadır. Böyle bir kabulün tüm doktorlara ve sağlık emekçilerine haksızlık olduğunu düşünüyorum. Bu ülkenin sağlık sistemi cumhuriyetimizin yaklaşık yüz yıllık kamucu birikimlerinin eseridir; çok sayıda tıp fakültemizin, devlet hastanemizin, en elverişsiz koşullarda ülkenin her köşesinde hizmetlerini canla başla sunan doktorların, hemşirelerin, diğer sağlık emekçilerinin geçmişteki birikimlerini bir kalemde silmek doğru değildir. Sağlık hizmetlerinin piyasalaştırılmasına dayalı, neoliberal zihniyetin ürünü olan ve Türkiye’de sağlık sisteminin başına ne tür belalar açacağı önümüzdeki günlerde daha da açığa çıkacak olan ve sizlerin de pandemiden bir an önce kurtulmamız gerekli.” diye feryat edecek şehir hastaneleri modelini ön plana çıkartmanızı, sizin de meydan meydan gezerek abartılı açılış törenleri yapmanızı da bir algı yönetimi çabası olarak değerlendiriyoruz. Bu durumu, bu modelin çarpıklığını pandemi fırsatçılığı ile örtme çabası olarak düşünüyoruz.

Sayın Bakan, bu ülkenin geçmiş birikimlerine sahip çıkınız, geçmişle hesaplaşma ve rövanş alma çabalarından vazgeçiniz, bu ülke hepimizin. Söz konusu şehir hastanelerinin sözleşmelerinin detayları ticari sır kavramına sığınarak kamuoyuyla paylaşılmamaktadır. Hiçbir kamu hizmeti ticari sır olamayacağı gibi bir kamu yatırımının her aşaması şeffaf olmalıdır. Sayıştay raporlarında da şehir hastanelerine yapılan ödemelerin kayıt dışı kaldığı, şehir hastanelerine ilişkin finansal kiralama işleminin uygun muhasebeleştirilmediği için borcun gizlendiği, milyarlarca liralık tıbbi cihazların parası ödenmesine rağmen satın alınmadığı görülmektedir. Bu iktidarın sağlık bakanları yap-kirala-devret modelinin tercih edilmesini kısa sürede sonuç alacak şekilde 150 bin yatak üretmenin finansal olarak mümkün olmayacağı, bu nedenle de dış finansman kullanılması gerektiği, klasik yöntemle ortalama sekiz on yılı bulan bina yapım sürecinin üç yılın altına düşürülmesi, yatırım yükünün uzun yıllara yayılması gibi nedenlere dayandırmaktadır. Bu gerçeklerin hiçbirisi bu kadar pahalı bir yöntemin tercih edilmesinin gerekçesi olamaz; aksine yirmi yirmi beş yıllık uzun vadeli yabancı paralar üzerinden ve yüksek miktarlarla belirlenen kiralamalar gelecek yılların bütçe disipliniyi şimdiden tehdit ederken, bütçe hakkına da ters düşmektedir. Şehir hastanelerini üstlenen şirketler bu yatırımların finansmanını dış borçlanmayla gerçekleştirmişlerdir. Bu yöntem ilk bakışta kamu borç yükünü artırmıyor olsa da kiralama anlaşmalarının yabancı para cinsinden yapılmış olması bu borçların sonunda hazinenin, dolayısıyla merkezî yönetim bütçesinin üzerinde kalmasına yol açacaktır; üstelik bu yatırımcıların borçlanma maliyetlerinin devletin borçlanmasından daha yüksek olduğu dikkate alındığında yap-kirala-devret modelinin çok pahalı bir yatırım modeli olduğu gerçeği kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Yol yakinken bu modelden vazgeçiniz. Bir ölçüde vazgeçtiniz ama 21/b ihaleleriyle yeni hastaneleri yine yandaşlara veriyorsunuz, bu model de yanlıştır. Gerekli kanun teklifini getiriniz şehir hastanelerinden vazgeçmeye bizler de destek verelim. Uluslararası tahkim meselesinin çözümü için de gerekli düzenlemeleri yapalım; aksi takdirde bu durumun faturası bir akşam geç saatlerde size de çıkabilir Sayın Bakan, bir gece ansızın görevden affınızı isteyebilirsiniz veya görevden alınabilirsiniz. Sayın Cumhurbaşkanı “Benim bu işlerden haberim yok” diyebilir, aynen “Merkez Bankası döviz rezervinin negatife düşmesinden benim bir haberim yok.” dediği gibi.

Tek adam rejiminin bakanlarına yaklaşımı ortada diyor, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Çok kötü bir dil kullanıyorsunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Demokrasi var bu ülkede.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) - Her şeyi yukarısı belirliyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Girgin.

Değerli arkadaşlar, şimdi de AK PARTİ Grubundan Sayın Bekir Kuvvet Erim Bey’e söz vereceğim.

Sayın Erim süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) - Sayın Başkan, Kıymetli Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarım, kıymetli bürokratlar ve çok kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ olarak kurulduğumuz günden özellikle de iktidara geldiğimiz 2002 yılı Kasım ayından bu yana her alanda ülkemizi geliştirmenin, kalkındırmanın, ileriye götürmenin çabası içinde olduk. Bu çerçevede eğitimden sağlığa, adaletten emniyete, ulaşımdan enerjiye, tarımdan sanayiye, sosyal güvenlikle çevreye kadar her alanda tarihi reformlar hayata geçirdik; son on sekiz yılda demokraside, ekonomide gerçekleştirdiğimiz adımlar ve atılımlar sonucunda kısa sürede büyük başarılarla imza attık.

Pandemi sürecinde Dünya Sağlık Örgütü takdir ediyor, siz etmiyorsunuz. Sayın Bakanım, biz işimize bakacağız, meyve veren ağaç taşlanır. Bu başarılarımızın en yakın örneği de, içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde koronavirüs hastalarının en çok ihtiyaç duyduğu yoğun bakım solunum cihazlarıydı. Sağlık Bakanlığımız ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız öncülüğünde Biosis, Baykar, ASELSAN ve Arçelik mühendislerimizin yoğun çalışması sonucunda kısa sürede yerli ve millî solunum cihazımızı üreterek insanlığa nefes olduk. Sağlık alanında fiziki altyapı, insan kaynağı...

Pardon, şimdi, arada şunları bir göstereyim de çünkü unutuyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Göster, göster hastane kuyruklarını göster.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Göster, göster!

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Bak, unutuyorsunuz. Bakın, Fethiye Devlet Hastanesi; tarih 28/1/2000, 51 milyar 550 bin lira...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Garo'ya göster, Garo'ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kameraya göster.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Evet, Mustafa Gülhan, senedi hatıra olarak saklıyormuş, babasını tedavi ettirmiş, hastanede imzaladığı senedi yirmi yıldır saklıyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Hâlâ var o senet.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Muğla'nın Fethiye ilçesinde 99 yılında babasını hastanede senetle tedavi ettirebilen ve para yatırmadığı için ambulans verilmeyen Mustafa Gülhan, imzaladığı senedi hatıra olarak saklıyor. Yaşadıklarını unutmayan Gülhan “Bugün gelinek noktada sağlıkta âdetâ devrim yapıldı.” dedi.

Bakın, bunlar da laboratuvarlardaki sıra, hastanelerdeki. Çorlu Devlet Hastanesinde, saat 06.40... Bakın, Acil; hâli görün.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Savaş Ay'ın belgeselini seyretsinler.

CAVİT ARI (Antalya) – Bırak Savaş Ay'ı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım hatibi dinleyelim lütfen.

Sayın Erim'i dinleyelim lütfen, karşılıklı konuşmayalım, böyle bir usulümüz yok.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Gerçekleri söylüyoruz.

Sağlık alanında fiziki altyapı, insan kaynağı, hizmete erişim ve hizmet kalitesinde sağlanan iyileşmeler neticesinde sağlık hizmeti sunumunda ve halk sağlığının korunmasında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Diğer taraftan fiziki altyapı ve sağlık personelinin bölgeler arası dağılımındaki farklılıklar, sağlık hizmetlerinin finansmanının sürdürülebilirliğine ilişkin sorunlar ile hizmet sunum kalitesinin yükseltilmesine ve koruyucu sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Hasta, yatak kapasitesi ve hasta yataklarının niteliği açısından sağlık hizmeti altyapısı iyileşmiş olup 2015 yılında 26,6 olan ve 10 bin kişiye düşen yatak sayısı, 2019 yılında 28,6'ya; nitelikli yatak sayısı da aynı yıllarda 106.279'dan 147.655'e yükselmiştir. Ayrıca, nitelikli yatak sayısının yoğun bakım yatakları hariç tüm yataklara oranı 2015 yılında yüzde 59,7 iken 2019 yılında 74,7'ye çıkarılmıştır.

Sağlık biliminde altyapının iyileştirilmesi ve hizmete erişimin kolaylaştırılması hastaneye toplam müracaat sayısının artışında etkili olmuş, 2015 yılında 8,4 olan hekime kişi başı müracaat oranı 2019 yılında 9,8'e yükselmiştir.

İlaç sanayisinde üretim 2005-2009 yılları arasında yüzde 237 artmıştır. İlaç sanayisinde 2005-2019 yılları arasında ithalat yüzde 65 artarak 5,2 milyar dolar, ihracat ise yüzde 356 artarak 1,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ilaç pazarı 2019 yılında kutu bazında yüzde 2,6; değer bazında ise yüzde 31,3 büyümüştür.

Covid-19 pandemisi, tıbbi ilaç, cihaz sektörlerinin kapasitesinin ve çeşitliliğinin acil durumlarda hızlı yanıt vermedeki yeteneği ile AR-GE faaliyetlerinin önemini ortaya koymuştur. Aşı, ilaç, koruyucu ekipman ve tıbbi cihazlarda yerleşme politikalarına gereksinim daha da belirgin hâle gelmiştir. Pandemi sürecinde tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de aşı geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Sağlık hizmetlerindeki gelişmeler doğrultusunda ülkemizde sağlık hizmetlerine duyulan memnuniyet 2003 yılında 39,5 iken 2019 yılında yüzde 67,1'e yükselmiştir.

2002'de 24,8 olan 10 bin kişiye düşen toplam hastane yatağı sayısı 2019'da 28,6'ya yükselmiştir, 3,2 kişi olan kişi başına düşen hekim ve müracaat sayısı 9,8'e çıkmıştır, 378 bin olan sağlık personeli sayısı 1 milyon 34 bin kişiye çıkmıştır, 2019 yılı itibarıyla toplam hekim sayısı yaklaşık olarak 161 bine ve hemşire sayısı 198 bine ulaşmıştır, 2013 yılında 21 bin 175 olan aile hekimliği birim sayısı 2019 yılında 26 bin 476'ya, 2002 yılında 84 olan kanser erken teşhis tarama ve eğitim merkezi sayısı da 2019 yılında 178'e yükselmiştir. Sağlık hizmetlerindeki iyileşmelerin bir sonucu olarak 2006 yılında bin canlı doğumda 16,5 olan bebek ölüm hızı, yirmi sekiz hafta ve üzeri için 2019 yılında 6,7'ye; 2006 yılında 100 bin canlı doğumda 28,5 olan anne ölüm oranı 2019 yılında 13,1'e gerilemiş. 2002 yılında yüzde 78 olan aşılama hızı 2019 yılında yüzde 99'a çıkmıştır.

Diğer yandan, sağlık hizmetlerinde kalitenin artırılmasına yönelik devrim niteliğinde şehir hastaneleri açılmıştır. 2020 yılı Ekim ayı itibarıyla 16.965 yatak kapasiteli 12 adet şehir hastanesi vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur; hem bina hem cihaz hem hizmet kalitesi bakımından en üst sınıfta yer alan şehir hastanelerimiz aynı zamanda ülkemizin sağlık turizminin de lokomotifleri olacaktır. Aile hekimi birimi başına düşen nüfus 2019 yılı itibarıyla 3.110 kişiye düşürülmüştür. 2019 yılında evde sağlık hizmeti verilen yaklaşık 521 bin takipli hasta bulunmaktadır. Kamu hastanelerini tek çatı altında birleştirerek 37 milyon SSK'linin kamu hastanelerinden hizmet almasının önünü açarak 83 milyon vatandaşımızın tüm hastanelerden hizmet almasına imkân sağladık, 18 yaşın altındaki tüm nüfusun ve eğitim görenlerin sosyal güvence aranmaksızın genel sağlık sigortası kapsamına alınmasını sağladık, vatandaşlarımıza 182 çağrı merkezinden, internet üzerinden ya da mobil uygulama ile istedikleri hastane ve hekimden randevu alabilme ve beklemeden sağlık hizmetine ulaşabilme imkânı sağladık. Hani, diyoruz ya: Nereden nereye; işte, tam olarak bu.

Görüldüğü gibi hangi açıdan bakarsanız bakın, Türkiye, sağlık hizmetlerinde bir destan yazmıştır, aynı başarıya eğitimden ulaştırmaya, adaletten enerjiye kadar her alanda rastlamak mümkündür. Evlatlarımıza çok daha güçlü bir Türkiye bırakmak istiyoruz; bunun için temel hizmet altyapısı yanında sağlıktan yüksek teknolojiye kadar her alanda ülkemizi bir üst lige çıkarmakta kararlıyız. Birliğimizi, beraberliğimizi, kardeşliğimizi güçlü tuttuğumuz sürece Allah'ın izniyle bu hedeflere ulaşmamıza kimse mani olamayacaktır.

Coronavirüs salgını sonrası yeniden kurulacak dünya düzeninde ülkemizi hak ettiği yere ulaştırmak için hep birlikte daha çok çalışacağız. Son on sekiz yılda yaptığımız yatırımlar, ortaya koyduğumuz icraatlar, gerçekleştirdiğimiz reformlar ve neticelendirdiğimiz değişimlerle büyük ve güçlü Türkiye'nin yolunu açtık; sorunları çözerek, fırsatları değerlendirerek, imkânları genişleterek bu günlere geldik. Önümüzdeki dönemde de aynı anlayışla ve kararlılıkla yolumuza devam edeceğiz.

Sözlerime son verirken Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesinin devletimize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, sizleri tekrar saygıyla selamlıyorum. Bu arada Sayın Bakanım, ekibine ve Sağlık Bakanlığımıza da pandemi sürecindeki başarılarından dolayı tekrar tekrar teşekkür ediyorum, tebrik ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Erim, çok teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

Buyurun, lütfen Sayın Cavit Arı.

Sayın Arı, süreniz on dakikadır.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, bakan yardımcılarımız, değerli bürokratlarımız, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Gerek dünyayı ve gerekse de ülkemizi saran bir pandemi süreci yaşandı. Bu süreçte fedakârca görev yapan, emek veren, mücadele eden doktorundan hemşiresine, bakıcısından temizlik görevlisine kadar tüm sağlık çalışanlarını buradan bir kez daha kutluyorum, emeklerinden dolayı kendilerine çok çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle şunu sormak istiyorum sizlere: Bu pandemi süreci içerisinde çok sık bir şekilde televizyonda yer alıyordunuz, belli saatlerde açıklama yapıyordunuz ve Türk halkı da sizin o açıklamalarınıza güvenip sizi o saatlerde televizyondan izlemeyi bekliyordu ama bir anda yayın kesildi, yani çıkmaz oldunuz. Acaba bunun sebebi nedir? Yani o yayınlara çıkmamanızın, açıklama yapmanızın bir anda durmasının anlamı nedir? Bunu halkımız merak ediyor. Acaba sizin yerinize başkaları mı bu açıklamaya devam etmeye başladı?

Sayın Bakanım, bugün sizin Bakanlığınızın bütçesi olacağını duyan, örneğin aile hekimleri der ki: “Covid testi daha bize yapılmadı, zatürre aşısı yapılmadı. Dezenfeksiyon konusunda Bakanlık desteği yok, belediyeler yapıyor, aile hekimlerinin ek ödeme konusu da büyükşehirlerde daha tamamlanmadı.” şeklinde bir talepleri ve şikâyetleri var; yani aile hekimleri ek ödemelerden büyük şehirlerde tam anlamıyla yararlanamamış durumda.

Yine, çok yoğun bir şekilde bize gelen mesajlar var; 24 bin mezunu olan diyaliz teknikerleri atama bekliyor. Son iki yıldır sadece 350 diyaliz teknikeri ataması yapılmış, bu gençlerimiz, çocuklarımız atama beklemekte.

Yine, radyasyonla çalışan personelin fiili hizmetten sayılma sürelerinde hastaneden hastaneye değişkenlikler bulunduğu dair bir eleştiri ve şikâyet var; bu konuda bir uygulama birliğinin sağlanması gerektiği ifade edilmekte.

Yine, medikalcilere çok yoğun bir talep var Sayın Bakanım. Malum, siz de biliyorsunuz, derler ki: “Biz tıp fakültelerine ve devlet hastanelerine vermiş olduğumuz malzemelerin ücretlerini uzun sürelerdir alamıyoruz. ‘Eğer paramı alacaksan faturadan yüzde 25 indirim yap.’ şeklinde bir taleple karşı karşıyayız. Bu indirimi yapanlar kısmen de olsa paralarını alabilmekte.” Bu indirimi yapmayanlar ise şu an kaderiyle baş başa kalmış durumdalar Sayın Bakanım. Bu konuda da sizden bir cevap beklenmekte, kaldı ki burada yüzde 25 indirimin anlamı nedir? Yani bu medikalcilerin kâr oranının yüksek olduğu mu kabul edilmekte yoksa nasılsa uzun bir süreçte bunun parası ödenecek, o nedenle “Böyle bir rakamdan alındı, o yüzden indirim yap.” mı demek istenilmekte? Böyle bir karmaşa söz konusu bu konuda.

Sayın Bakanım, bir hizmetin olması gerçekten değerli ve önemlidir ama daha önemli olan, bu hizmet sunulurken birincisi, güvenilir olması, ikincisi de malum, ucuz olmasıdır. Şimdi, burada gündemde yer alan şehir hastaneleri konusu ilk baştan beri eleştiri konusu yapılmaktadır; yani sözleşmelerin kapsamı itibarıyla, yetkili mahkeme itibarıyla, şehir hastanelerinin hemen hemen her aşaması eleştirilmiştir. Öncelikle şunu söyleyelim: Biz hastane yapımına karşı değiliz, mutlaka hastane yapılmalı, hastaneler modernize edilmeli, günün koşullarına uyarlanmalı, efendim, nüfus oranına göre yeni yeni hastaneler yapılmalı. Bir kere ihtiyaçtır, bunlar yapılmalı ve biz de muhalefet olarak efendim, bu tip hizmet alanlarının yerinin de genişletilmesini savunuyoruz. Bizim eleştirimiz, eğer varsa bir eksiklik bunların giderilmesine dairdir; öncelikle bunun böyle bilinmesi gerektiğini bir kez daha ifade ediyorum.

Önce şunu söyleyeyim Sayın Bakanım: Bakın, şimdi, son üç ayda şehir hastaneleri için yaklaşık 3 milyar lira civarında bir ödeme yapıldığı kayıtlarda gözükmemekte. Şimdi, bizim bugüne kadarki tüm yapageldiğimiz eleştirilerimizin altında en önemli şey şuydu: Biz diyoruz ki bu şehir hastanelerini devlet kendi imkânlarıyla yapsın, devletin gücü buna yeter. Şimdi, bugüne kadar siz de değişik gerekçelerle, bahanelerle bunun kamu-özel iş birliği yöntemiyle yapılması gerektiğini dile getirdiniz, ancak geline sonuça gördük ki bundan da memnunuz, sizin biraz önceki sunumunuzdan, en son, doğruyu gördüğünüzü, doğruyu bulduğunuzu gördük. Bu anlamda da uyarılarımızı dikkate almanızdan memnun olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, 2 hastaneyi, şehir hastanesini ihaleye çıkardığınızı görüyoruz, Samsun ve Antalya ve bunların da yaklaşık maliyeti 1 milyar 100 milyon TL civarında. Yani bu şunu göstermekte: Yedi ayda şehir hastaneleri için ödenen 3 milyar için neredeyse 3 tane şehir hastanesi yapılabileceğini göstermekte.

Şimdi, Sayın Bakanım, yine aynı şekilde kamu-özel iş birliğiyle devam eden 5 tane hastaneden bahsetmektesiniz ama bunun yanı sıra da yine devlet imkânlarıyla yapıma aşamasında, ihale aşamasında olan şehir hastaneleri, proje aşamasında olan şehir hastaneleri ve ihale aşamasında olan şehir hastaneleri olduğunu görmekten memnunuz çünkü yanlıştan dönmek lazım. Burada, kamu kaynaklarının doğru kullanılmasını biz savunuyoruz. Kamu kaynakları doğru kullanılsın ki bizim zor imkânlarla oluşturduğumuz bu bütçeden daha verimli sonuçlar çıksın.

Şimdi, bakın, şehir hastaneleri, yine köprüler, efendim, otoyollar; bunların hepsi kamu-özel iş birliğiyle yapılan, aslında bir anlamda kamu hizmeti veren tesisler, kurumlar olmakla beraber, geri planına baktığınızda bunlar birer işletme.

Şimdi, siz işletmede yükleniciye diyorsunuz ki “Kardeşim, sen zarar etmeyeceksin, her türlü teminatın benim.” Şimdi, şöyle bakarsak eğer biz bu işletme sahiplerine imkân tanır da “Tamam arkadaş, sen hastane kurabilirsin ama kârı da senin zararı da senin.” dersek bunun bir mantığı var. Ama siz hastaneyi yaptırıyorsunuz ve hasta garantisi veya en azından ona belirli garantiler vererek bugün bütçeden neredeyse yatırıma ayrılan pay kadar ciddi paylar bu kamu-özel iş birliklerine ayrılmakta Sayın Bakanım. Bunu sadece şehir hastanesi yönüyle söylemiyorum, bütün kamu-özel iş birlikleri yönünden söylüyorum. Kaldı ki işte, arkadaşlarımız da ifade etti; bu kamu hastanelerini, şehir hastanelerini yapan firmalar da zaten adrese teslim, kim oldukları hemen hemen belli olan, işte “İhaleye dahi katılmadan ihale aldı” diye haberler çıkan firmalar.

Şimdi, Sayın Bakanım, bakın, bizim Sayıştayımız çok kibardır. Burada Sayıştayımızın zor şartlar altında çalıştığını, rapor hazırladığını biliyoruz. Bu psikolojik baskı altında olmalarına rağmen yine de rapor hazırlayıp kurumların yanlışlarını burada nezaketli bir dille de olsa dile getirebilmelerinden dolayı kendilerine her seferinde teşekkür ederim. Çünkü Sayıştay görevini yapıp bir kurumun, bakanlığın

yanlışını tespit ettiğinde, uygulama hatasını tespit ettiğinde tahmin ediyorum ki kendilerine de sonuçta bir uyarı gittiği ortada. O yüzden de Sayıştay dilini çevirmiş, düzeltilmiş bir vaziyette ve çok nezaketli yazarlar raporlarını, genelde de uyarı mahiyetinde ifade ederler.

İşte, buradan yola çıkarak Sayın Bakanım, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda çok sayıda bulgu var. Şimdi, bu bulguların hepsini ben tek tek saymak istemiyorum ancak bir mantığı ortaya koymak istiyorum. Burada bir savrulmuşluk var Sayın Bakanım, bakın, bir savrulmuşluk yani bir gelişigüzellik var, şirketlere bir teslimiyet var. Bunların hepsini okursanız neredeyse devlet olarak siz ipi şirketlere vermişsiniz, ipin ucu şirketlerde. Şirketler bu sözleşmeleri kendi istediklerine göre uyarlamışlar, yorumlamışlar ve gerekli denetimleri yapmadan teslimler alınmış, gerekli denetimler yapılmadan, uyarılar yapılmadan devletin lehine olmayacak hükümler kabul edilerek teslimler yapılmış.

Sayın Bakanım, bu Sayıştay raporundaki bulguların ana yorumlaması budur. Yani kısacası devlet burada gücünü hissettirip “Otur kardeşim, ancak şu şartlarla ben seninle anlaşma yaparım, şu şartlarla senin yapmış olduğun işi teslim alırım ve buna göre başlarım.” diyememişsiniz, tabiri caizse teslim olmuşsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Arı, süreniz geçmiştir. Bir dakika ek sürenizi veriyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum.

Buradaki bütün bulguların yorumlaması bu Sayın Bakanım. Yani siz şirketlere kamu-özel iş birliği anlaşmalarıyla devletimizin gücünü bu anlamda teslim etmiş gözüktüyorsunuz.

Ben bu corona sürecinin bir an evvel sona ermesini diliyorum ve bu süreçte de büyük emekler gösteren Sağlık Bakanlığı çalışanları, sağlık konusunda emek veren tüm çalışanlarımıza bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum. Bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Arı.

Buyurun Sayın Ök.

Süreniz on dakikadır.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – “Adrese teslim.” diye...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye Sayın Ök.

Buyurun lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ben kısa bir şey söyleyeceğim, sonra cevabı daha geniş vereceğim ama...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kayıtlara girmiyor Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye Sayın Bakanım.

Buyurun tekrar, kayıtlara geçmesi bakımından.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yapılan ihaleler için “Adrese teslim.” diye 2 defa tekrarlandı. 2 tane hastanenin yani şehir hastanesinin ihalesi yapıldı; bu ihaleyi kazananlar daha önce şehir hastanesi yapan firmalar değil. Bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Nilgün Ök, buyurun lütfen.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli bürokratlar, çok değerli milletvekillerimiz; ben de hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi sürecinde canla başla çalışan, gecesini gündüzüne katan tüm sağlık çalışanlarımıza Sayın Bakanımızın nezdinde teşekkür ediyorum; iyi ki varlar.

Tabii, AK PARTİ olarak 2002’de göreve geldiğimizde ülkemizi üzerinde yükselteceğimiz 4 ana unsuru belirledik; bunları eğitim, sağlık, adalet ve emniyet olarak düzenledik. Bugün baktığımız zaman, bütün vatandaşlarımızın sağlığa ulaşmasında engelleri kaldırdığımızı ve güçlü bir sağlık sistemi için Sağlıkta Dönüşüm Programı’nı başlattığımızı övünerek söylemek istiyorum. Bu projeyle gelişmiş ülkelerin otuz yılda ulaştığı hedeflere biz ülke olarak on yılda ulaşmış bulunmaktayız. Dünyanın ekonomik bakımdan en zengin ülkelerini bile sarsan salgın karşısında Türkiye olarak çok başarılı bir sınav verdiğimizizi düşünüyorum. Salgının en kritik evresini vakitlice aldığımız tedbirler ve sağlık altyapımızın gücü sayesinde daha rahat atlattık.

Sosyal güvenlik sistemimizin kapsayıcılığı ve kuşatıcılığı sayesinde vatandaşlarımızı, kimi yerlerde olduğu gibi, milyon dolarlık faturalarla karşı karşıya bırakmadık. Testten teşhise, tedaviden ilaca kadar hastalıkla mücadele için gereken her şeyi vatandaşlarımıza ücretsiz olarak sunduk.

İnsanların dünyada ilgisizlikten öldüğü, sağlık çalışanlarının maske dahi bulamadığı, yaşlı bakımevlerinden hepimizin yüreğini dağlayan görüntülerin yansıdığı durumlarla karşı karşıya kaldık. Ülkeler öyle oldu ki maske korsanlığı yaptı.

Türkiye, sahip olduğu güçlü sağlık altyapısı ve Genel Sağlık Sigortası sistemiyle de salgın sürecinde tüm dünyada dikkatleri üzerine çeken bir ülke konumuna geldi. Aslında, bu noktada -bir hatip söyledi- “Salgın yönetiminde başarısız oldunuz.” denilmesinin çok büyük bir haksızlık olduğunu düşünüyorum. Dünya Sağlık Örgütü de bizimle aynı doğrultuda düşünüyor, çok gurur verici bir durum. Dünya Sağlık Örgütü Türkiye’nin Covid-19’la mücadelesi konusunda Avrupa bölgesinde ilk olma özelliği taşıyan bir rapor yayınladı. Raporda kararlılıkla uygulanan tedbirler ve çok sektörlü yaklaşım sonucu ulaşılan başarı ele alınıyor. Rapora göre Türkiye uygulamalarıyla birçok ülkeye örnek olmuş durumda. Dünya Sağlık Örgütü Türkiye temsilcisi Doktor Irshad Ali “Türkiye’nin Covid-19 salgınında aldığı tedbirler ve izlenen politika çok etkileyici ve Türkiye dünyaya örnek oluyor. Türkiye’nin kuruluşlarından alınan tedbirleri bir yayın hâline getirerek Dünya Sağlık Örgütü içinde yayınlanması kararı aldık.” diyor, kendi ifadesi. Yani dünya takdir ediyor ama nedense bir türlü takdir edemiyoruz.

Sayın Bakanım, ben bu anlamda da sizleri tebrik ediyorum. Çok teşekkür ediyorum, sağlık çalışanlarımıza da çok teşekkür ediyoruz.

Tabii, dev şehir hastanelerini bir bir hizmete aldık. Çoğu zaman eleştiriyorsunuz, bugün de öyle. Herkesin konuştuğu şehir hastaneleri... Geçen yılki sunumunda Sayın Bakanımız çok samimiyetle ifade etti, “150 bin yatağa ihtiyacımız vardı ve biz bu 150 bin yatağı devreye alabilmek için KÖİ yani kamu-özel iş birliğini devreye soktuk ve bunu da başarılı bir şekilde yerine getirdik.” dedi. Sonra, yine bir örneği vardı görüntülemeyle ilgili -tam olarak hatırlamıyorum ama- şu anki aldığımız görüntüleme hizmeti ile şehir hastanelerinden aldığımız görüntüleme hizmeti arasında yüzde 40 yüzde 50 arasında bir indirimle aldığımız gibi örnekler verdi. Yani bunları da görmezden gelmemek gerekiyor. Bugün, şimdi, şehir hastanelerimizde, tüm dijital ve teknolojik donanımlara sahip olan bir üniversitesi hastanesi gibi araştırma, geliştirme faaliyeti yürütülebilecek en fazla ikişerli odaların olduğu bir hizmetten bahsediyoruz. Bunu eleştirmenin açıkçası çok da doğru olduğunu düşünmüyorum. Sayın

Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde -bu pandemi sürecinde de gördük- her gün bir yeni hastane açılışını gerçekleştirdik. Şunu da ifade etmek istiyorum: Temel atma töreni değil, açılış gerçekleştiriyoruz. Yine, geçtiğimiz cuma Tekirdağ Şehir Hastanesini açtık, Konya Şehir Hastanesi, Kıbrıs'taki kardeşlerimizle bir dayanışma örneği olan Lefkoşa'da açılan Acil Durum Hastanesi gibi.

Bu arada Sayın Bakanımıza da teşekkür etmek istiyorum. Yine, Denizli'de bir şehir hastanesinin projesi tamamlanmak üzere, bu yıl içerisinde inşallah, kısa bir sürede devreye alınacak.

Tabii ki şimdi, biz ne yaptık peki, göreve geldik, ne yaptık? Bir kere bütün hastaneleri tek çatı altında birleştirdik. 82 milyon vatandaşımızı bu hastanelerden yararlanabilecek hâle getirdik. Bakın, bugün Türkiye'de sosyal güvenlik sisteminin o kapsayıcılığıyla yüzde 99,8'i, vatandaşlarımızın hepsi bu sosyal güvenlik sisteminden yararlanabiliyor. Tabii, burada eleştirenler oldu, geçmişle ilgili. Geçmiş merak edenler bence -hani, biz izledik gençliğimizde- Savaş Ay'ın belgesellerine baksınlar, o SGK'nin nasıl batırıldığına baksınlar. Bir de böyle bir Türkiye gerçeklerimiz var.

Şimdi, OECD verilerine göre, OECD sağlık verileri ve Avrupa Komisyonu raporlarına göre memnuniyet değerleri ile harcama verilerinin karşılaştırıldığı ülkeler içerisinde Türkiye yaptığı sağlık harcamalarına göre sağlık hizmetlerinden en üst seviyede memnuniyet duyulan ülkeler arasında. Sabahleyin Sayın Bakanımız sunumunda da söyledi, dedi ki: "Genel sağlık sigortasının geniş kapsamına rağmen sağlık hizmetlerinin son derece ekonomik olarak sunulduğu tek OECD ülkesi Türkiye." Şimdi, tabii, hastane ve yatak sayılarını Sayın Kırkpınar söyledi, diğer arkadaşlarımız da söyledi. Şimdi şunu ifade etmek istiyorum: Neredeyse bütün hastanelerimizde yoğun bakım üniteleri var, son model MR cihazlarımız var, yeni tıbbi cihazlarımız var. Yani tıbbi cihaz fakiri olan bir ülkeden çıkmış bulunmaktayız.

Tabii, şundan da bahsetmek istiyorum: Bugün, Türkiye'de dış tedavisini de vatandaşlarımıza ücretsiz olarak vermekteyiz, bunu da sosyal güvenlik sistemi kapsamında ücretsiz olarak yapıyoruz. Belki de bilemiyorum nasıl ama dünyada ücretsiz şekilde vatandaşlarına bu imkânı sağlayan yegâne ülkelerden biri olduğumuzu düşünüyorum.

Şimdi, şundan da bahsetmek istiyorum: Tabii ki AK PARTİ iktidarlarımız zamanında uçak ve helikopter ambulansları da milletimizin hizmetine sunduk. Hava ambulansında gece hizmetiyle dünyada gece uçuşu yapabilen 14'üncü ülke, Avrupa'da 11'inci ülkeyiz. Bakanlığımız bünyesinde 17 helikopter ambulans, 3 uçak ambulans... 2008 yılından 2020 yılı Eylül ayı sonuna kadar hava ambulanslarıyla 48.651 vakanın müdahalesini ve naklini gerçekleştirmiş bulunmaktayız. Bunu biz pandemi sürecinde de gördük. Yurt dışında birçok vatandaşımız pandemi sürecinde çok mağdur ve çaresiz kaldıkları durumlarda ülke olarak gittik, onları yurt dışından ülkemize getirerek ülkemizde tedavisini sağladık.

Ben Sayın Bakanımıza bugüne kadarki yapmış oldukları hizmetlerinden dolayı çok teşekkür ediyorum. Bakanlık bütçemizin de hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Ök.

Sayın Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, sizlerin şahsında tüm heyetinizi saygıyla selamlıyorum. 2021 yılı bütçenizin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Ben, sözü çok fazla uzatmak istemiyorum, arkadaşlarımız da benzer şeylerden bahsetti ama şunu ifade etmek istiyorum ki hükûmetlerimizin, AK PARTİ iktidarlarının genel felsefesi "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." mantığıdır, bu şekilde hareket etmektedir. Sağlıkta da hakikaten büyük bir dönüşümü gerçekleştirdik. Tabii, bu yıl bir Covid süreci, salgın süreci yaşadık. Sayın Bakanımızın ortaya koyduğu

irade, Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetinde oluşturduğu yönetim, Bilim Kuruluyla uyum çalışması sonucunda Covid salgınında Türkiye dünyaya örnek gösterilebilecek bir başarı ortaya koymuştur. Bu başarı, maalesef ki birileri tarafından küçük gösterilmeye çalışılmaktadır. Bu, doğru değildir. Maalesef ki Türkiye’de şöyle bir sıkıntı var: Muhalefet “İktidarın yapmış olduğu işlerin iyi tarafı vardır.” demekten kati surette imtina etmektedir. Bu, doğru bir yaklaşım değildir, özlenen bir zihniyet değildir.

Değerli arkadaşlar, şunu ifade etmek istiyorum: Bir Covid sürecinde biz sizin nasıl yaklaşım içerisinde olduğunuzu, Sayın Genel Başkanınızın nasıl bir tedavi yöntemi önerdiğini çok iyi hatırlıyoruz yani yapılacakları çok kısa özetlemişti. Nasıl bir hastane modeli olduğunu da Mersin’deki Sahra Hastanemizde çok iyi bir şekilde gördük. Şimdi, biz bir taraftan bu salgın sürecinde modern hastaneler açarken bir taraftan da bu salgın sürecinde tedavi sürecini hiçbir şekilde aksatmadan vatandaşımızın yanında yer aldık. Hastanemiz var çok şükür, yatak sayımızda bir problem yok, ilaç var, solunum cihazı var, tıbbi malzeme tedarikinde bir sıkıntı yok; yani böyle bir durumda şunu ifade etmek istiyorum: “Bu başarı doktorlarındır, Sağlık Bakanlığının değildir, Hükûmetin değildir.” Ya, Allah ızan versin, ne diyeyim ya, böyle bir yaklaşım olabilir mi! Eğer genel sağlık sigortası kapsamında bütün hastanelerde bütün vatandaşlarımızın tedavi imkânı olmamış olsaydı, isteyen istediği eczaneden ilacını alamamış olsaydı... Bütün herkes –ücretli olsun, çalışan olsun, herhangi bir sosyal güvencesi olmasın- hastane kapılarından bekletilmeksizin içeri girip eğer tedavi olabiliyorsa bu, bir sistem başarısının; bu, bir yapısal reformun sonucudur; bu, AK PARTİ iktidarının çok net bir şekilde başarısıdır. Şimdi, o kadar, onca güzel işler varken kalkıp... Şehir hastaneleri bir defa bizim iftihar tablolarımızdır. Siz kalkıp burada “Armudun çöpü, üzümün sapı...” neyse, bunu araştırmaya kalkmanız, olaylara bu şekilde yaklaşmanız, şu kadar söyleyeyim basit bir ifadeyle çekememezliktir, başka bir şey değildir.

Değerli arkadaşlar, biraz başka ülkelere bakın, oradaki sağlık tedavilerinin ne durumda olduğunu, hastanelerde hastaların nasıl perişan olduğunu takip edin, oradan Türkiye için gurur duyacağınız bir tablo... Türkiye yüzlerce ülkeden hastasını özel uçaklarla, ambulans uçaklarla getirip ülkesinde tedavi edebilen bir anlayışla hareket etmiştir. Aynı şekilde, yurt dışındaki birçok vatandaşımız Türkiye’de tedavi olmak için bir mücadele ortaya koymuştur. Tüm bunların hiçbirine kayıtsız kalmadık, büyük bir başarı ortaya koyduk. Zaten AK PARTİ’nin şu ana kadar girmiş olduğu bütün seçimlerde almış olduğu oylara baktığımızda sağlık alanındaki dönüşümümüz bunun sebepleri arasında en ön sıralarda yer almaktadır. Bu, size ders olsun, buradan sonuç çıkarın. Yani deyin ki: “Biz bunu niye yapamıyoruz, bunlar nasıl başarıyorlar?” Bunu araştırın, ona göre yol haritası belirleyin. Yani sürekli olarak karalama, kötü şeyleri ortaya koyma, iyi olan tarafları söylemekten imtina etme; bu, doğru bir davranış değil. Siyasetçi ilkeli olmak zorundadır, yapılmış olan güzel şeyleri de takdir etmesini bilmelidir. Bunu takdir edemediğiniz müddetçe bu millet sizi hiçbir zaman samimi kabul etmeyecektir, her zaman sandığa gömecektir.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

MURAT EMİR (Ankara) – Hem beş dakika konuşuyorsun hem de...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, lütfen, kimin ne konuşacağına biz karar veremeyiz, herkes... Size de söz vereceğim tabii ki müdahale etmeyin.

Sayın Yılmazkaya, buyurun lütfen.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarım, değerli bürokrat arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdiden 2021 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakan, kim ne derse desin, öyle ya da böyle, sebep kim veya ne ise bilmiyorum ama bu Covid pandemisiyle mücadelede maalesef başarısız olduk, istediğinizi söyleyin. Bu başarısızlığı doğrudan Sağlık Bakanlığına veya size bağlamak da istemiyorum ancak koordinatör Sağlık Bakanlığı olduğu için sonuçta başarısızlık size bağlanıyor.

Bakın, ilim Gaziantep dâhil, şu anda acil gözlemde bile yer bulamayan, yoğun bakıma sıra bekleyen mağdur vatandaşlarımız var arkadaşlar. Geceler dâhil, mağdur insanların feryadı gittikçe artmaya devam ediyor, hastanelerde, yoğun bakımlarda yer bulamıyoruz. İnsanlarımız yakınlarıyla vedalaşmadan ölüme gidiyor arkadaşlar. Pandemide toplumu sürü bağıışıklığına yönlendirdiniz maalesef, iktidarın ekonomik çıkarları öncelendi, Covid önlemleri muhalefete uygulanırken iktidar mensuplarına iktidar toplantıları serbest oldu. İşin başı olarak hiçbir uyarınız oldu mu acaba, merak ediyorum ama eminim ki iç sesiniz “Bu nedir böyle?” diye sesleniyordur.

Sayın Bakanım, savaş sadece ordular arasında olmaz, Covid’le mücadele bir savaştır, bu savaşın askerleriyse hekim arkadaşlarım, sağlık çalışanlarıdır, savaşın başkomutanı da sizsiniz. Bu savaşın öneminden dolayı keşke Bakanlık bütçenizi daha fazla artırabilseydiniz. İnanın, çok silaha ihtiyacınız olacak, sınırlı insan ve maddi kaynakla bu savaşta işimiz çok zor. Keşke şehir hastaneleri için ödenen paralar hekimlerimize, çalışanlarımıza harcanabilseydi. Keşke grip aşısı olması gerektiği gibi, 10 milyon sayısında gelseydi, keşke o paralarla ihtiyacımız olan ilave personel istihdamı sağlanabilseydi ama neden olmadı, olmuyor, anlamış değilim. Oysa o kadar çok ihtiyacımız var ki... Bekleyen diyaliz teknikerleri, bekleyen hemşireler, ATT mezunları, anestezi teknikerleri; hepsi atama bekliyor. Keşke gerekli personel alınıp hızlıca yoğun bakım ve genel bakım ilave eğitimi verilip Covid’e yakalanan vatandaşlarımıza rahat ve kaliteli bakım yapılabilseydi.

Sayın Bakanım, hem kamuda hem özel hastanelerde Covid’li hastalara bakım çok sıkıntılı. Gezip gördüğümüz kadarıyla insanlar yorgun, bıkkın. Serviste kapıdan içeri dahi girmeyen doktorlar ve hemşireler var. Doktor eksikliğinden yoğun bakımdaki entübe hastalarımıza cildiye doktorlarımız bakar hâle geldi maalesef. Özel hastanedeysse yardımcı personel ve hemşire bakımı daha da çok sıkıntılı. Yoğun bakımlara özetle tecrübesiz, yeni mezun insanları veriyorlar çünkü diğer personel kabul etmiyor. Bakın, özel hastanedeki Covid’li hastaların bakımı artık tamamen muamma hâline gelmiş. Ya bu hastanelere hasta yatırmayalım ya da özel hastanede mortalite oranı çok yüksekse denetleyelim, engel olalım. Şu anda, yoğun bakımlar kamu hastanesindeki kalifiye ve deneyimli eleman fazlalığından dolayı idare edilmekte ama özel hastanelerin çoğu da sıkıntılı hâldedir, bundan da haberiniz olsun diyorum.

Maalesef tehlikeyi de öngöremediniz Sayın Bakanım. Pandeminin sakın geçtiği iki üç aylık dönemde gerekli altyapı ve bu önlemler alınmalıyken önlemler alınmadı. Örneğin, eski hastaneleri tekrar organize edip açabilirdik. Bakın, yoğun bakımdaki yatak sayımız mutlaka daha artırılmalıydı. Gerek kamu gerekse özel hastanelerin kapalı alanlarında yoğun bakım ve servis yatak sayısı artırımı mutlaka organize edilmeliydi. 2 milyona yakın sayıda gelen grip aşısı organizasyonu tam bir fiyasko oldu. Korkarım Covid aşısında da aynı sorun olacak. Aşıyla ilgili bir anlaşmanın alt zemini oluşturuldu mu, doğrusu merak ediyorum.

Sayın Bakanım, hekim arkadaşlar ve sağlık çalışanları bitti, tükendi, dayanamayıp istifa edenlerin sayısı eminim sizde vardır. Sadece Avcılar Devlet Hastanesinde 15’e yakın hekim istifa etmişti. Arkadaşlarımıza verdiğiniz performans ödemeleri maalesef yapılmıyor ya da düzenli yapılamıyor. Hekimlerimiz ve sağlık çalışanlarımız ölüm korkusunda. Artık geride kalanlarını düşünmeye başladılar. Gelin, Covid meslek hastalığı kanun teklifimize destek çıkın, hiç olmazsa bu çalışanlarımıza ilave manevi destek verelim. Özellikle sizi bu konuda daha hassas olmaya davet ediyorum bir hekim olarak.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Yılmazkaya, lütfen tamamla mısınız.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Bitiriyorum.

Sayın Bakanım, bir konuda Danıştay Genel Kurulu tarafından emekli doktorların özel hastanede yaş sınırına bakılmaksızın çalışabilmesi imkânı düzenlendi, Danıştay 10. Dairesinde karar bekleniyor. Bakın, bu pandemiyle mücadelede özellikle yoğun bakımcı, göğüs hastalıkları, enfeksiyon, dahiliye uzmanı olan emekli arkadaşlarımız, 60 yaş altı, bu zor günlerde destek amaçlı çalışmak istiyorlar. Ancak düzenleme hâlen yapılmadı. Belki sayı çok değil ama az da olsa katkı sağlayacaktır. Bu sıkıntıyı kısa sürede düzenlemeniz gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmazkaya.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Halkımız, artık, hastanelere gitmeye korkuyor Sayın Bakanım. Covid harici hastalığı olanlar ön yargıdan hastaneye gidemez oldu. Bu nedenle, bölgede bazı hastaneleri “steril, pandemi hastasının olmadığı hastane” diye ilan etmemiz lazım. Çünkü artık korkudan gitmeyen insanlar evlerinde kalp krizi geçiriyor veya onkoloji hastası hâline gelip geciktiklerinden tedavileri uzuyor. Bu konuda hassas olmanızı diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Sayın İsmail Tamer, buyurun lütfen.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinize saygılar sunmadan önce, 2021 Sağlık Bakanlığı bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Her şeyden önce, şu ana kadar hayatlarını kaybeden, özellikle Covid nedeniyle kaybeden vatandaşlarımıza da Allah’tan rahmet diliyorum. Bu esnada, tüm sağlık çalışanlarımızı bir kez daha kutluyor, onların alınlarından öpüyorum. Allah kolaylık versin.

Değerli arkadaşlar, tabii, şu anda gördüğüm kadarıyla, dinlediğim kadarıyla hep muhalefetin eleştirisiyle karşılaşyoruz. Hiç şüphesiz, muhalefettir, eleştirecektir ama geçmiş dönemde sağlıktaki durumu bilip bir teraziye koyduğu zaman, artı yönlerini de bir nebze de olsa söylemelerini beklerdim; olmadı.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Söyledik, söyledik.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Aslında, insan aklı çabuk unuttur. Şunu ifade ediyoruz: Bakın, çoğumuz doktoruz. Bu doktor arkadaşlarım 2002 yılı öncesinde... Sağlık Bakanımız zaten hazırlamış olduğu bütçe sunumunda 2002 yılı öncesini ifade etmişlerdi ama ben yine size tekrar hatırlatmak istiyorum. Ben cerrah olarak Kayseri Devlet Hastanesinde çalışırken... 1990 yılında cerrah olarak başladım ve o dönem içerisinde bir haftalık nöbetler tutardık. Her nöbetimizde, inanın bize, sabahlara kadar hiç ameliyathaneden çıkmadan ameliyatlar yapardık. Onun haricinde, yeşil kartlı hastalar söz konusuydu, BAĞ-KUR’lu hastalar söz konusuydu ve SSK’li hastalar zaten SSK hastanelerinde gidip tedavi görmeye çalışırlardı, onların durumu çok acıydı. Onlarla, SSK Hastanesi ile bizim, Kayseri Devlet Hastanesinin arasında bir duvar vardı; 1,5 metre duvar, üzerinde de 1,5 metre tel örgü vardı. Ben 2003 yılının başında başhekim olduğumda, hemen, SSK Hastanesinin Başhekimine şöyle bir öneri götürdüm -o tarafın da Allah için bahçesi güzeldi, çam ağaçları, ağaçlar vardı- “Doktor arkadaşım, Başhekim arkadaşım; gel, biz burayı yıkalım, kaldıralım. Buraya tüm hastaların, hem devlete gelen

resmî hastaların hem de SSK'lı hastaların birlikte oturabilecekleri mekânlar yapalım.” dedim. O dedi ki: “Benim Ankara'ya sormam lazım.” Tamam, sordu; sonuçta, bir ay sonra dedi ki: “Ya, müsaade etmiyorlar.” Ben de direkt, hemen o dönemde belediyelere müracaat ederek bir dozer alıp orayı yıkmıştım. İşte, ondan sonra, Berlin duvarlarının yıkılışı bu şekilde ortaya çıkmıştı. Bakın, bir şey ifade edeceğim: Ben yıktıktan sonra yerel televizyonlar halka mikrofon tutuyordu. Bir taksi şoförünün söylediği çok manidardı değerli arkadaşlar. “Yıkıldı burası, siz beraber, ortak kullanacaksınız.” denildiğinde ifade ettiği söz şuydu: “Benim için bu duvarların yıkılması önemli değil; ben istediğim zaman, istediğim doktora, istediğim özel hastaneye, istediğim üniversite hastanesine rahat bir şekilde gideceğim zaman ancak duvarlar yıkılır.” Çok şükürler olsun ki biz onu gerçekleştirdik. Tüm hastaneleri birleştirdik ve o SSK'lı hastalar dâhil olmak üzere, tüm o durumları ortadan kaldırmış olduk.

Ayrıca, ben hastaları dışarıda bırakmamak adına bir yatakta 2 hasta yatırdığımı çok iyi hatırlıyorum. Fakir fukara köyden gelmiş, gidemiyor, gideceği bir yer yok değerli arkadaşlar.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tamer, lütfen tamamlar mısınız.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Peki, toparlıyorum.

O hastalar hep çift yatardı. Ben bebek ölümü hızının düşüşünden bahsetmiyorum, anne ölüm hızının düşüşünden bahsetmiyorum.

Mesela, Değerli Bakanımız, ben de Sivaslıyım. Sivas'a koordinatör başhekim olarak gittim, orayı da şey yapmaya çalıştım. 3 tane hastane vardı. Nüfus ne kadardı? 300 bin. 300 bin nüfusta Numune Hastanesi, SSK Hastanesi, Demiryolları Hastanesi ve biz onları birleştirerek tek hastane hâline getirdik. Şu anda Sivas halkı da Sivas'taki o hastaneden büyük bir oranda -şehir hastanesiyle birlikte- yararlanıyor.

Şunu ifade etmek istiyorum: Geçmiş unutmadan, sağlık sisteminde yapılan tüm bu reformlarda emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Sayın Bakanlarımızı kutluyor, hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Tamer.

Sayın Ahmet Kılıç, buyurun lütfen.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, kıymetli misafirler; Sağlık Bakanlığı bütçe görüşmelerinin milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bütün dünya olarak içinden geçtiğimiz Covid-19 salgını döneminde milletimizin sağlığı için canını dişine takan, çalışan sağlık çalışanlarımıza da şükranlarımı sunmak istiyorum.

Bu salgın açıkça gösterdi ki artık sağlık, insanımızın refahı, mutluluğu için gerekli bir mesele olmasının yanında, aynı zamanda millî güvenliğinin de konusudur. Bugün, ülkemizin Covid'le yürüttüğü mücadele, başta Dünya Sağlık Örgütü olmak üzere birçok uluslararası örgüt tarafından övgüyle karşılanmaktadır. Bugün gurur duyarak söyleyebiliriz ki Türkiye'nin son on sekiz yılda yaptığı sağlık yatırımları meyvelerini vermeye başlamış, birçok gelişmiş ülkenin sağlık sistemi çökerken bizim sağlık sistemimiz doğru süreç yönetimi ve güçlü sağlık altyapısı sayesinde ayakta kalmıştır.

Türkiye, on sekiz yıllık AK PARTİ iktidarıyla birlikte, tüm alanlarda olduğu gibi sağlık yatırımları alanında da cumhuriyet tarihinin en verimli dönemini yaşıyor. Elbette, bütün bu başarıyı yıllar süren yoğun çalışmanın sonucudur.

2002 yılından bugüne yapılan yatırımlar sayesinde, sağlık hizmetlerinde vatandaşımızın memnuniyeti gitgide artmıştır, yükselmiştir. Bu memnuniyet oranını elbette nihai hedef olarak görmüyoruz; hedefimiz, bütün vatandaşlarımızın hizmetten memnun kalarak sağlık kuruluşlarımızdan ayrılmasıdır.

Hastane yatağı ve nitelikli hastane yatağı sayısında ciddi bir artış söz konusudur. Devam eden ve yapımı proje aşamasında olan sağlık yatırımlarının da tamamlanmasıyla bu oranlarda ilerlemeler kaydedilmeye devam etmektedir.

Sağlık personeli sayımız 378 binden 1 milyon 119 bine yükselmiştir. Aile hekimliği sayısı 2020 yılında 26.476'ya, 2002 yılında 84 olan Kanseri Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi sayısı da şu anda 178'e yükselmiştir.

Sadece on sekiz yılda, hastane ve diğer yataklı tedavi kurumlarının sayısını 2.600'den 5.500'e yükselttik; hastanelerimizin toplam yatak sayısını 3 kat artırarak 240 bine, nitelikli yatak sayısını 20 kat artırarak 145 bine, yoğun bakım yatak sayısını da 20 kat artırarak 40 binin üzerine çıkardık.

Mevcut hastanelerimizin yaş ortalaması 49 iken -depresi güçlendirmesi ve fonksiyonel olarak da kötü durumdaydı mevcut hastanelerimiz- bugün hastanelerimizin yaş ortalamasını 49'dan 13'e düşürdük.

2002 yılında yüzde 70 olan doğum öncesi bakım hizmetlerini şu an itibarıyla yüzde 99'un üzerine çıkardık. Yüzde 75 olan hastanede gerçekleşen doğum oranı ise şu an itibarıyla yüzde 97'e çıkmış vaziyette.

100 bin kişiye düşen hekim sayısı 2002 yılında 138'den 2020 yılında 210'a, 100 bin kişiye düşen hemşire ve ebe sayısı da 2002 yılında 171'den 2020 yılında 306'ya yükselmiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, sağlık hizmetlerinde kalitenin artırılmasına yönelik devrim niteliğindeki şehir hastaneleri açılmıştır. 2020 yılı Ekim ayı itibarıyla 16.965 yatak kapasiteli 12 adet şehir hastanemiz vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuş ve yeni şehir hastanelerinin yapımları da devam etmektedir.

Tabii, muhalefetin itiraz ettiği her hizmet, yapılan yollardan açılan tünellere, eğitim yatırımlarından yapılan köprülere, millî savunma için harcanan paralara kadar neredeyse her şey bu milletin hak ettiği hizmeti layıkıyla alabilmesi içindir.

AK PARTİ iktidarları döneminde tıp fakültesi sayılarımızı yükselttik. Bunun nedeni, özellikle doktor sayımızı yükseltmek ve sağlık alanında çalışan personelimizin sayısını da yükseltmekti. Neticesinde, pek çok muhalefet direncine karşılık, özellikle tabipler odasının tıp fakültesi sayısında yaptığımız artışa yönelik bir sürü itirazına rağmen, şu an itibarıyla geldiğimiz konumda görüyoruz ki iyi ki bu hamleleri, iyi ki bu tıp fakültesi noktasında yaptığımız yatırımları gerçekleştirmişiz.

Nihai olarak, Sayın Bakanım, Bursa'daki sağlık yatırımlarıyla alakalı da 2002'den bugüne kadar Bursa'mıza sağlık alanında pek çok hizmeti Bakanlığımız getirmiş vaziyette. Sağlık hizmetlerinin daha iyi fiziki şartlarda sunulabilmesi ve nitelikli yatak kapasitesinin artırılması amacıyla 2002 yılından bugüne 685'i yoğun bakım yatağı olmak üzere toplam 4.278 yatak kapasiteli 17 hastane yatırımı şu anda hizmete açılmıştır. Toplam 90 ünitelik 2 ağız-diş sağlığı merkezi yatırımı tamamlanmış ve hizmet vermeye başlamıştır.

Sayın Bakanım, 1.281 yatak kapasiteli Çekirge Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesinin yapımı süreci devam etmektedir, yapım aşaması yüzde 38 civarındadır. 12 yataklı Büyükşehir İlçe Entegre Devlet Hastanemizin yapımı süreci devam etmektedir, yüzde 85 aşamasına gelmiştir. 12 yataklı Harmancık İlçe Entegre Hastanemiz de yeni ihale edildi. İnşallah bu da hızlı bir şekilde hayata geçecek.

Memleket Hastanesi renovasyon projeleri şu anda yapılmakta, Bursa'mızda. Oldukça uzun zamandır Bursalıların hizmetini gören önemli bir hastanemizdi Memleket Hastanemiz ve bu noktada da verdiğiniz desteklere de ben bir kez daha teşekkür etmek istiyorum. Söz konusu yatırımlarla beraber toplamda 600 milyon TL şu an itibarıyla tekrardan yatırım yapılmakta ve Bursa'mıza sağlık alanında 2002 yılından bugüne kadar 3,3 milyar TL yatırım yapılmıştır.

Sayın Bakanım, ilimizde ikinci basamak sağlık tesisi kapasitesinin artırılması amacıyla 2021 Yılı Yatırım Programı'na alınmasını istediğimiz projeler söz konusudur. Özellikle Yıldırım ilçemizde ikinci basamak sağlık tesisi istiyoruz ve 150 ünitelik ağız-dış hastanesi. Yine, Osmangazi ilçemizde 300 yataklı bir fizik tedavi rehabilitasyon hastanesi ve 150 ünitelik Emek'te ağız ve dış hastanesi, Nilüfer ilçemizde 200 yataklı Dörtçelik Çocuk Hastalıkları Hastanesinin ek binası ve yine Mudanya ilçemizde 100 yataklı Mudanya Devlet Hastanesinin ek binasını istiyoruz. 24 adet de birinci basamak sağlık tesisinin 2021 Yılı Yatırım Programı'na alınmasını talep ediyoruz.

Ben içinde bulunduğumuz bu hassas süreçte tüm sağlık çalışanlarımızın özverili çalışmalarından dolayı kendilerini tebrik ediyorum. Salgında hayatını kaybeden bütün sağlık çalışanlarımıza ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Tedavi gören vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Tekrardan hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Kılıç.

Sayın Ali Muhittin Taşdoğan, buyurun lütfen.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, kıymetli milletvekillerimiz; Dünya Sağlık Örgütünün başlangıçta bölgesel salgın tehdidi olarak tanımladığı, epidemik yayılımı geride bırakıp dünya üzerinde bütün ülkeleri etkisi altına alan pandemik bir krizden her ülke gibi biz de nasibimizi almaktayız. 21'inci yüzyılda böylesi bir küresel felaketle tanışan insanlık kendini felaketin eşliğinde hissetmektedir. Ülkemizde de artmakta olan vaka sayılarının yayılımı ve ölümler toplumumuzun tümünü kaygılandırırsa da bu durum tedbirlere uymadığımız ve dikkatsiz olmamızın doğal bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Salgınların hastane ortamında tedavi edilmesinin eksikliği veya tedavi ve aşının öneminin konuşulduğu bir dönemdeyiz ancak şu hakikat unutulmamalıdır: Salgının tedavisinden daha önemli bir konu onu sahada önleyici tedbirlerle kontrol altına alarak yenebilmektir. Hastanelerin veya sağlık çalışanlarının sayısının mücadeleyle direkt ilgisinden ziyade, önleyici ve koruyucu tedbirlerin uygulanması daha değerli bir durum olarak karşımıza çıkmıştır.

Bu dönemde, başta Sayın Bakanımız ve bürokratlarımız olmak üzere, Bilim Kurulunun önleyici tedbirleri anbean takibi ve kamuoyunu bilgilendirmeleri önemli ve kıymetlidir. Yine, kamu ve özel hastane ayrımı yapmadan bütün sağlık çalışanlarının özverili ve fedakâr çalışmalarını buradan tekrar takdir ediyoruz. Marifet iltifata tabidir diyoruz ve sağlık çalışanlarımızın üstün gayretlerini takdirle izliyoruz.

Sayın milletvekilleri, nadir hastalıklar komisyonu toplantılarımızda dile getirdiğimiz nadir hastalıkların izlenmesiyle ilgili daire başkanlığı talebinin olumlu karşılanarak yerine getirilmiş olması önemli bir ihtiyacı karşılamış ve bu bakımdan hem hasta yakınları hem de sağlık bürokrasisi açısından oldukça memnuniyet verici olmuştur.

Yine, bizim "HTS" diye ifade ettiğimiz Bakanlığımızın "HES" olarak adlandırdığı sistemin yürürlüğe girmesiyle önemli bir kazanım elde edilmiştir. Dikkate alıp değerlendireceğinizi düşündüğümüz bir başka konu da bu kadar mücadeleye rağmen, bu kadar azimle çalışmaya rağmen,

bu kadar titizliğe rağmen artan sağlıkta şiddet hadiseleridir. Sağlıkta şiddeti önleme daire başkanlığının kurulmasının da aynı ölçüde önemli bir ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz, bu konuyu da dikkate alacağınızı umut ediyoruz.

Yeri gelmişken, seçim bölgem Gaziantep’le ilgili de birkaç söz söylemek isterim: Gaziantep’te, başta uzman hekim, diş hekimi ve ebe hemşire olmak üzere, kişi başına düşen sağlık personeli sayısı Türkiye ortalamasının biraz altındadır. Bu eksikliğin giderilmesi ve söz konusu sağlık çalışanlarının atamalarının yapılmasını, Gaziantep’in sağlık hizmetlerine erişiminde Türkiye ortalamasına kavuşmasını arzu etmekteyiz. Gaziantep’te nüfus yoğunluğunun diğer illere göre daha fazla artması ve bu yoğunluğun şehir merkezinde birikmesiyle, yeni yatırımlara ve çağın gerekliliğine uygun bir şekilde yapılacak yeni hizmet binalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle, seçim bölgem Gaziantep’te arsa tahsisleri yapılmış, projeleri tamamlanmış Nurdağı, Araban, Yavuzeli ve Karkamış’ta birer tane, Islahiye’de 2, Nizip’te 3 tane, merkez ilçelerimiz Şehitkamil ve Şahinbey’de 5 ve 12 olmak üzere 24 adet aile sağlık merkezi ve sağlık ocakları ile göçmen sağlık merkezleri, 112 sağlık hizmetleri istasyonunun bir an önce yapılıp bitirilmesi gerekmektedir. 300 yataklı 25 Aralık Devlet Hastanesi, 400 yataklı Nizip Devlet Hastanesi yatırımları da bir an evvel gerçekleştirilerek hizmete sunulmalıdır.

Bu süreçte tüm sağlık kadromuza başarılar diliyorum. Bütçemizin memleketimize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Taşdoğan.

Sayın Neslihan Hancıoğlu, buyurun lütfen.

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2021 Sağlık Bakanlığı bütçemizin milletimize hayırlı olmasını dileyerek Sayın Bakanımıza ve bürokratlarımıza hoş geldiniz diyorum.

Sayın Bakan, son derece yoğun ve zorlu bir süreçten geçiyoruz ve Bakanlığımız da bu sürecin ağır yükünü sırtlamış durumda. Bu durumun da farkındayız ve sizlerin şahsında, hekiminden hasta bakıcısına, hemşiresinden temizlik görevlisine bütün sağlık emekçilerimize bir kez daha milletimiz adına şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Bakan, ben Mecliste Sağlık Komisyonu üyesiyim, aynı zamanda bir hekim eşiyim ve bir hekim annesiyim. İşte, bu nedenle salgın sürecinde verilen emekleri, yapılan fedakârlıkları, feda edilen pek çok şeyi birçok açıdan görme, yaşama ve siyaseten de analiz etme imkânım oldu. Son gelişmelerden başlayarak değerlendirme yaparsak Sayın Bakan, Başkanlığını yaptığımız Bilim Kurulu önceki gün tavsiye niteliğinde de olsa bazı kararlar aldı ve bunu yürütme organına ilettiler. Sayın Cumhurbaşkanı da dün Kabine toplantısının ardından, alınan yeni tedbirleri açıkladı. Ben sizden şunu duymak istiyorum: “Bilim Kurulunun aldığı tavsiye kararları Hükûmet tarafından harfiyen uygulamaya geçirilmiştir ve bu tedbirler salgını kontrol altında tutmamıza, bulaş zincirinin kırılmasına yetecektir.” Sayın Bakan, bunu içtenliğinizle söyleyebilir misiniz? Bunu sormak istiyorum size.

İkinci sorum ise şudur: Siz bir hekimsiniz -bunun altını çizerek söylüyorum- siz, siyasetçiden önce bir hekimsiniz. Bu salgın döneminde sağlık emekçilerimizin yaşadığı travmayı biliyor ve anlıyor olmalısınız. Aynı şekilde, bir hastalığın hangi niteliği taşıdığını da bildiğinizi varsayıyorum. Covid-19 salgınına karşı sağlık ordusu topyekûn bir savaşa girmişse ve her biri bu savaşta salgına sebep olan virüsün etkilerine maruz kalıyorsa o hâlde bu hastalık bu meslek grubu için bir meslek hastalığı niteliği

taşıır mı, taşııamaz mı? Covid-19 virüsüne maruz kalan sağıık alışanıları açısından bu hastalık bir meslek hastalığı olarak kabul edilmeli midir, edilmemeli midir? Bunu bir siyasetçi olarak değıil, bir hekim olarak cevaplandırmanızı rica ediyorum Bakanım.

Bir de önemli bir noktaya daha işareet etmek istiyorum, salgınla mücadele süreci bütün dünyaya ve ölkemize şu gereğı hatırlatmıştır: Sağıık kamusal bir haktır ve devletin asli görevi halkına nitelikli bir sağıık hizmeti sunmaktır. Türkiye Cumhuriyeti devleti, kurulduğı günden bugüne kadar kaynakları ve imkânları doğırultusunda kamucu bir yaklaşımla bu hizmeti sunmaya çalışmıştır fakat Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde sağıık kamusal bir hizmet niteliğinden çıkarılarak bir sektör kurgulaması yapılmış ve kâr amacı güdülen yeni bir sistem inşa edilmeye çalışılmıştır. Bu yaklaşıımın ne kadar yanlış bir yaklaşım olduğunu, sağıık sisteminin merkezinde her zaman kamu otoritesinin olması gerektiğini şu salgınla mücadele döneminde ölkemiz de bütün dünya da gördü. Bugün işbaşında olan iktidarın da aynı gerekliğı bir an önce görerek sağıığı özelleştirme, bazı sermaye çevreleri için yeni rant sahası yaratma politikalarından vazgeçmesini umut ediyor, dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

OTURUM BAşKAN ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Hancıoğlu.

Sayın Ayşe Keşir, buyurun lütfen.

AYşe KEşİR (Düzce) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, değıerli milletvekilleri, değıerli katılımcılar; öncelikle bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

“Önce sağıık, önce insan.” diyerek 2002’den bu yana çıktığımız yolda, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, on sekiz yılda büyük bir devrim ve dönüşüm gerçekleştirildi sağııkta. Anayasa’nın 56’ncı maddesi aslında bu anlamda vücut buldu. Özellikle, iftiharla söylemek isterim ki, OECD sağıık verilerinde ve Avrupa Konseyi raporlarında Türkiye, yaptığı sağıık harcamasına göre sağıık hizmetlerinden en üst seviyede memnuniyet elde edilen bir ölkedir. Bu, aslında, sadece iktidar partisi milletvekilleri ya da mensuplarının değıil, iktidar muhalefet, herkesin iftihar etmesi gereken bir konu. Tabii, sağııkla ilgili yapılan dönüşüm ve düzenlemeler bir günün ya da bugünün konusu değıil, on sekiz yıllık bir icraatın konusu ve geçmişten bugüne emeğı geçen tüm bakanlarımıza, onların yöneticilerine ben buradan teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Bakanımız da anlattı, pek çok veri var, hatta buradaki sürelere sıımayacak veriler ama ben iki konuyu çok önemseediğimi ifade etmek isterim. Daha önceki konuşmacılar da birkaç kez değıindiler, özellikle anne bebek ölüm oranlarındaki hızlı düşüş, alanı çalışan bir milletvekili olarak benim son derece önemseediğim bir konu. Yüz binde 64’ten yüz binde 13’e düşmesiyle en hızlı düşüşü yaşayan ölkedir dünyada Türkiye. Bu da hakikaten son derece gurur verici, tabii bundan sonraki hedefimiz de bu 13’ün altına düşmek.

Diğer yandan, yoğun bakım yatak sayımız benim son derece önemseediğim bir konu. Ondan önce tabii şunu söylemem lazım: Son dönemde art arda açtığımız, hızlıca peş peşe açtığımız, pandemiye rağımen açtığımız yaklaşık 13 hastane var. Tabii, buna rağımen OECD ortalamasının hâlâ biraz üzerindeyiz yatak sayısında.

Yoğun bakım yatak sayısında şu veri belki verildi ama ben tekrar vermekte fayda buluyorum çünkü Türkiye’yle iftihar edeceğimiz bir veri: Almanya’da 100 bin kişide 29, İtalya’da sadece 13, Fransa’da sadece 12 olmasına rağımen ölkemizde bu sayı 40’tır. Bu da, tekrar söylüyorum, hepimizin iftihar edeceği bir konu.

Süreyi de verimli kullanmak adına, öncelikle şunu söylemem lazım: İlk vaka görüldüğünden bugüne yani 11 Marttan itibaren, tüm dünyadaki uygulamaların aksine, ülkemizde Covid-19 tedavisi ücretsiz verilmekte. Bu da aslında Türkiye'nin sağlıkta nereye geldiğinin önemli bir göstergesi. Bu süreçte, hem genel sağlık politikalarından ve uygulamalarından hem ilimdeki uygulamalardan dolayı Sayın Bakanım, ben öncelikle size teşekkür etmek istiyorum, size ve ekibinize. İl müdürümüzün şahsında da ilimde çalışan her kademedeki sağlık çalışanlarına teşekkür ediyorum. Bugüne kadar son derece verimli, efektif bir performans gösterdiler. Umuyorum, bu son dalgayı da en verimli şekilde, onların gayretleriyle ve hemşhrielerimizin titizliğiyle atlatacağımıza inanıyorum.

Diğer yandan, ilimizle ilgili birkaç hususu burada ifade etmek isterim. Öncelikle, bizim ölçüğümüzdeki illerde ilk olarak ÇİM izni verdi Sağlık Bakanlığı. Bu anlamda da teşekkür etmek istiyorum. Çocuk izlem merkezini ilimizde açtık, bölgemizde de bir ilktir bu aynı zamanda. Umuyorum, çok fazla işleri olmasın ama sonuçta Türkiye'de bu da önemli bir ihtiyaç ve bu anlamda ben teşekkür ediyorum.

Diğer yandan, depremde ağır hasar gören ve uzun yıllardır metruk bir şekilde bulunan SSK hastane binamıza yine sizlerin teveccühü ve desteğiyle Millî Eğitim Bakanlığının arazisi devredildi ve biz oraya -geçtiğimiz günlerde işe başlama töreni de yaptığımız- büyük bir ortaokul eğitim kampüsü yapıyoruz. Bunun için de teşekkür ediyorum. Tabii, birkaç eksiğimiz de var bütün bu yaptıklarımıza rağmen. Son dönemde yoğun bir şekilde sağlık birimleri açtık, yoğun bir şekilde ambulans kadromuzu, araç filomuzu güçlendirdik ama buna rağmen tabii, hâlâ ilimizde bazı hekim eksiklerimiz var. Tabii, hekim taleplerimizin karşılanması mezun olan uzmanlarla çok doğru orantılı. Yani sizin elinizdeki kaynak ve bizim ihtiyaçlarımız konusundaki dengenin farkındayım. Ama bir göğüs hastalıkları doktoru, özellikle enfeksiyon hekimimiz eş durumundan da ayrılınca teke düştü. Bu anlamda, ilimizde bu 2 branş öncelikli olmak üzere ihtiyaçlarımızı da buradan ifade etmek istiyorum.

Ben de süreyi verimli kullanmak adına sözlerimi burada nihayetlendirirken tekrar sizin şahsınızda Türkiye'deki tüm sağlık çalışanlarına ve özellikle kendi ilimdeki çalışanların her kademesine -onların alın terinin yoğunluğunu inanın sahada görüyoruz- tekrar teşekkür ediyorum, Allah onlardan razı olsun.

Bir teşekkürüm ayrıca size. Şu -Dünya Sağlık Örgütünde- 2021 yılını "Sağlık Çalışanları Yılı" yapmanız hakikaten sağlık çalışanlarımızı çok onore eden bir uygulama, ben onun için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Bütçeniz şimdiden hayırlı olsun diyorum.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Keşir.

Ayrıca, süreyi tasarruflu kullandınız, sağ olun.

Sayın Tekin Bingöl, buyurun lütfen.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Teşekkürler.

Sayın Bakan, Sayın Başkanım; efendim, bütçe sunum kitapçığında sağlıkta nereden nereye geldiğimizi çok net bir şekilde ifade eden birçok sonuçla karşılaştım. Örneğin, sağlık harcamasının gayrisafi yurt içi hasılaya oranına baktığımızda, 2002'de 3,7 iken 2018'de 3,4'e gerilemişiz; işte, nereden nereye.

Bir başka örnek, kamu cari sağlık harcamalarının yine, gayrisafi yurt içi hasılaya oranına baktığımızda, 2002’de Amerika’da bu oran 6,3 iken 2018’de 14,3’e yükselmiş, OECD ülkelerinde 5,5 iken 6,5’a yükselmiş, ülkemizde ise 2002’de yani AKP’nin iktidara geldiği ilk yılda 3,6 iken 3,2’ye gerilemiş; nereden nereye.

Bir başka örnek, sağlıkta güvenilirlik oranına bakıyoruz, 2008’de bu oran yüzde 75’ler düzeyinde, 2020’de bu oran -yani sizin büyük bir gururla bahsettiğiniz sağlıkta güven- yüzde 67’lere düşmüş ve bu sürekli de düşmeye devam ediyor. İşte, nereden nereye geldiğimizin somut göstergelerinden birkaç örnek. İnanın, bu kitapçıkta sağlığın içinde bulunduğu dramatik durumu her sayfasında net bir şekilde görmek mümkün.

Bir başka şey, “Sağlıkta Nereden Nereye” diye bir sayfa var. Nüfusumuz artıyor yani bu nüfus artışının sağlayıcısı Sağlık Bakanlığı mı ki bu getirilip bu kitapçığın içine konulabiliyor.

Bir başka konu -nereden nereye konusuna muhtemelen açıklık getirmiş oldum- evet, pandemi başladığında Bilim Kurulu kuruldu, çok önemliydi, çok değerliydi ama Bilim Kurulunun sözcüsü yok. Bilim Kurulunun sözcüsü atanmış bir kişi olamaz. Bilim Kurulunun sözcüsü o Bilim Kurulu üyelerinden birisi olur. Bunu niçin söylüyorum? Çünkü Sayın Bakan açıklamalarında şu ifadeleri rahatlıkla kullanabiliyor: “Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatıyla... Sayın Cumhurbaşkanımız uygun görürse...” Şimdi, bilime atıfta bulunurken ya da Bilim Kurulunun almış olduğu kararlara bir icazetle Cumhurbaşkanının müsaadesiyle mi açıklama yapılacak? Bu son derece yanlış bir olay. Elbette Sayın Sağlık Bakanı toplantı yapabilir, basın açıklamaları yapabilir ama Bilim Kuruluyla ilgili açıklamaları özgürce, bir yerlerden icazet almadan bir Bilim Kurulu üyesinin yapması gerekirdi. Yapılmayınca ne oldu? İşte, bugün geldiğimiz noktada her şeyin altüst olduğu bir süreç yaşamaktayız. Rakamlar açıklanıyor, dünyanın hiçbir yerinde böyle bir uygulama yok, böyle bir tezat yok. Şimdi, Bakanlık açıklama yapıyor ama aynı gün mezarlıklardan alınan veriler var, hastanelerden gelen sonuçlar var, hepsi birbiriyle çelişiyor; 4 ayrı rakam. Niçin bu durumla karşı karşıyayız? Çünkü burada rakamlar siyasetin iradesine mahkûm edilmiş.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bingöl, lütfen tamamlar mısınız?

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Çok kısa bir süre isteyeceğim, bir dakika.

Peki, bütçenin durumu ne? 77 milyarlık bir bütçe söz konusu sağlığa. Sözüm ona yüzde 17’lik bir artış var. Aslında böyle bir artış yok, yüzde 25’in üzerinde bir düşüş var. Bunu dolara dönüştürdüğünüzde -hoş siz doları çok ciddiye almıyorsunuz dolarla maaş dağıtmadığınız için- böyle bir realite var. Demek ki 2021 bütçesinde bir artış yok. Başka bir şey, bu bütçe zaten tükenen bir bütçe, tükenmiş. Bu bütçeyle hiçbir şey yapamazsınız, Covid’le mücadele edemezsiniz. Niçin? 77 milyar 600 milyonluk bütçenin yarısı personel giderleri, maaşlar, sigorta ve vergi. Bir de asla vazgeçemeyeceğiniz bir ödemeniz var, asla vazgeçemezsiniz, mümkün mü? Saray...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Bingöl, ek süreniz de bitti.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Şehir hastanelerine ayrılan 16,5 milyarlık bir para var, bunu vermek zorundasınız.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen sözünüzü tamamlayın.

Teşekkür ederim.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Ne yapıp edip vereceksiniz. Ama 33 milyarlık bir borç var, bir borç yüküyle karşı karşıyasınız. Ne kadar? 2,7 milyar yabancı firmalara borcunuz var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Bingöl.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Tahsil edemedikleri için gidip büyükelçilerine şikâyet ediyorlar, büyükelçileri de bunu kamuoyuyla paylaşıyor, bu rezaletin bir daniskasıdır. Biz itibar kaybediyoruz sizin bu sağlık politikalarındaki yanlışlarınızdan dolayı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bingöl...

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Söylenecek çok söz var ama maalesef süre sınırlı olunca anca bununla yetiniyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Bütçe hayırlı olsun diyoruz her yıl ama on dokuz yıllık süre içerisinde maalesef Adalet ve Kalkınma Partisinin yaptığı hiçbir bütçe ne sağlık hizmetlerine ne de diğer kamu hizmetlerine en ufak bir yarar getirmedi.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Çok teşekkür ederim Sayın Bingöl, sağ olun.

Sayın Mustafa Kalaycı buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, Bakanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri, sayın basın mensupları; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsanlık çok tehlikeli bir musibetin tahribatı ve tasallutu altındadır. Covid-19 salgını hayatın akışkanlığını bozmanın yanı sıra siyasetten ekonomiye, ticaretten sosyal ilişkilere, sanattan spora, kısacası pek çok alanda olumsuz tesirlerini göstermektedir. Artık, insanoğlu farklı bir dünya tablosuyla karşı karşıyadır. Klişe sözler, şablon ifadeler, bildik ezberler bu yeni tabloyu açıklamakta şimdilik aciz kalmaktadır. Vahim hastalığın nerede, ne zaman bir bedene tutunacağı, nasıl ve hangi sonuçları doğuracağı belirsizliğini korumaktadır. Covid-19 salgını son günlerde dünya genelinde tekrar tırmanışa geçmiş, vaka ve vefat sayısı katlanarak artmaktadır. Anlaşılan önümüzde meşakkat dolu bir süreç vardır. Ülkeler yeniden kısıtlama tedbirlerini devreye almışlardır. Bütün ülkeler salgına karşı büyük uğraşlar vermektedir. Türkiye, dünyada salgın ortaya çıkar çıkmaz ölümcül virüsle ilgili gelişmeleri sıcak takibe almış, kısa süre içerisinde Covid-19 Bilim Kurulu, ulusal düzeyde ve illerde pandemi koordinasyon kurulları ve operasyon merkezleri oluşturmuş ve pandemiyle mücadele kapsamında hızlı, etkin ve sürekli güncellenen kararlar ve tedbirler hayata geçirilmiştir. Türkiye, salgınla mücadelede ihtiyaç duyulan her girişimi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin de sağladığı imkânlarla, akıl, sabır ve soğukkanlılıkla tereddütsüz ifa etmiştir. Böylesi bir felaket karşısında her alanda seri ve etkili kararlar alınarak kaosa ve karmaşaya müsaade edilmemiştir.

Türkiye'nin salgının başından itibaren gösterdiği risk ve kriz yönetimi bir başarı hikâyesi niteliğindedir. Sağlık altyapısıyla, fiyasyon çalışmalarıyla, erken tanı ve tedavi hizmetleriyle dünyayı kendisine hayran bırakan ülke Türkiye'dir. Covid-19 hastalarına ücretsiz tedavi hizmeti veren ülke Türkiye'dir. Dünyanın dört bir tarafında birçok ülkedeki vatandaşlarına sahip çıkan, onları uçaklarla ülkemize getiren ülke Türkiye'dir. Salgında çok zor durumlara düşen, aralarında gelişmiş olan ülkelerin de yer aldığı birçok ülkenin yardımına koşan, 150'den fazla ülkeye tıbbi malzeme yardımı yapan ülke Türkiye'dir. Varan ve vicdan hassasiyetini kaybetmemiş her Türk vatandaşı bu gerçeği bihakken teslim etmekte ve onaylamaktadır ve bununla iftihar etmektedir. Ülkemizin salgına karşı verdiği mücadeleyi

Dünya Sağlık Örgütü ve birçok ülke defalarca överken dünya çapında gazete, dergi ve büyük televizyon kanalları, başta filyasyon çalışması olmak üzere yaptığımız çalışmaları haber yapıp diğer ülkelere Türkiye'yi örnek olarak sunarken ülkemizde bu mücadeleyi karalamaya çalışanların bulunması dikkat çekmektedir. Eksiklikleri dile getirmek, eleştirmek elbette doğaldır ancak kara propagandayla salgınla mücadeleyi değersiz kılmaya çalışmak asla kabul edilemez. Bilinmelidir ki pandemiden medet uman, yalan ve uydurma haberlerle karamsar tablo ortaya koymaya çalışan, âdeta terör estiren, toplumsal psikolojiyi ve sağlık çalışanlarının moral ve motivasyonunu zedeleyen provokatörler virüsten daha tehlikelidir.

Değerli Sağlık Bakanımız, Bilim Kurulu üyelerimiz, hekimlerimiz, hemşirelerimiz, tüm sağlık çalışanlarımız çocuklarından, ailelerinden günlerce uzak kalarak özveriyle çalışmakta, şifa için çırpınmakta, takdire şayan bir mücadele yürütmektedir. Kim ne derse desin, Türk milleti yapılan çalışmaları yakından takip etmekte, Sağlık Bakanımıza büyük bir güven duymaktadır. Doktorlarımıza, hemşirelerimize, diğer bütün sağlık çalışanlarımıza çok şey borçluyuz. Habis virüsle kahramanca savaşılan sağlık ordumuzun hakkını ödeyebilmemiz mümkün değildir. Sayın Bakanım, size, çalışma ekibinize ve sizin şahsınızda tüm sağlık çalışanlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Covid-19 salgınında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, tedavi görenlere de acil şifalar diliyoruz.

Sayın Bakanım, Covid-19 salgınına karşı fedakârca mücadele ederek canlarını ortaya koyan sağlık çalışanlarımıza yönelik beklentileri karşılayacak düzenlemeler mutlaka yapılmalıdır. Döner sermayelerde kronikleşen sorunlar çözülmeli, sistem yenilenerek çalışan merkezli ve adaletli bir yapıya kavuşturulmalıdır. Sağlık çalışanlarının tamamının döner sermayesinin emekli aylığına yansıtılması için düzenleme yapılmalıdır. 3600 ek gösterge düzenlemesi bir an önce yapılmalıdır. Mevcut yıpranma payı düzenlemesi geçmiş hizmetleri de kapsayacak şekilde tüm sağlık çalışanları lehine revize edilmelidir. Kamuda sözleşmeli personel uygulaması homojen bir yapı olmayıp kendi içinde ayrılmıştır. Hangi gerekçelerle ayrıştırıldığına mantıklı bir izahı yoktur. Başlangıçta 4+1 olarak belirlenen, sonradan 3+1 olarak güncellenen uygulamayla, sözleşmeli personel olarak işe girenlere üç yıl sonunda kadroya geçme hakkı getirilmiştir. Bu durumda, süresiz sözleşmeliler, 4/B'liler mağdur edilmektedir. Süresiz sözleşmeli, 4/B'li sözleşmeli personel kadroya alınmayı beklemekte, hiç olmazsa, süresiz sözleşmeli uygulaması yerine 3+1 sisteminin genel uygulama hâline getirilmesini istemektedir. Aslında, süresiz sözleşmelilere, 3+1 süreli sözleşmelilere, vekil ebe hemşireler ile kamu dışı aile sağlığı çalışanlarına kadro verilmelidir. Yardımcı hizmetler sınıfı kaldırılmalı ve bu sınıfta çalışan personel, genel idare hizmetleri kadrolarına alınmalıdır, sağlık personeli istihdamı artırılmalıdır.

Ülkemizde sağlık alanında sağlık hizmetlerine erişim ve sağlık hizmet kalitesine ilişkin önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Sağlık hizmet altyapısı, hasta yatak kapasitesi ve hasta yataklarının niteliklerinde iyileşme sağlanmıştır. Sağlık sisteminin gelişmişliğini gösteren temel göstergelerde olumlu ilerlemeler sağlanmıştır. Sağlık hizmetlerine duyulan memnuniyet oranı yüksek seviyelere ulaşmıştır. Bununla birlikte fiziki altyapı ve sağlık personelinin bölgeler arası dağılımındaki farklılıklar, sağlık hizmetlerinin finansmanın sürdürülebilirliğine ilişkin sorunlar ile hizmet sunum kalitesinin yükseltilmesine ve koruyucu sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmelidir.

Sağlık harcamalarında etkinliğin sağlanması, arz ve talep yönlü düzenlemelerin hayata geçirilmesi önem taşımaktadır. İlaç harcamalarının kontrol altına alınmasına yönelik tedbirler ile ilaç ve tedarike ilişkin provizyon sistemlerindeki iyileştirmeler sonucunda toplam sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 4,4'e inmiştir. İlaç harcamalarının kontrol altına alınmasına yönelik tedbirler

almaya devam edilmelidir. OECD ülkelerinde 2018 yılında ortalama 18 olan bin kişi başına düşen günlük antibiyotik tüketim miktarı, ülkemizde aynı yılda 30,96 iken 2019 yılında 31,86 olmuştur. Gereksiz ilaç tüketiminin ilaç yan etkileri üzerinden sağlık kaybına da yol açtığı, ilaçlara karşı direncin yoğun kullanım sonucu arttığı ifade edilmektedir. Antibiyotik bulunan reçete sayısında çok önemli bir düşüş sağlanmış olmakla birlikte, antibiyotikler, solunum sistemi ilaçları ve psikiyatride kullanılan ilaçlar başta olmak üzere akılcı ilaç kullanımına yönelik özendirici ve zorlayıcı mekanizmalar oluşturulmalıdır. Kamuoyu bilinçlendirme faaliyetleri yoluyla akılcı ilaç kullanımı konusunda farkındalık artırılmalıdır. Hekimlerin akılcı ilaç kullanım konusunda desteklenmesi ve denetimini teminen karar destek sistemi kurulmalıdır. Ayrıca, yurt içinde ilaç, aşı, serum ve tıbbi cihaz üretimini önceleyen, bunun için uygun AR-GE iklimi yaratan üretim süreçlerinin kamu alım politikaları ve üretim teşvikleriyle desteklediği bütüncül bir ilaç ve tıbbi cihaz stratejisinin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Ülkemiz, sağlık turizmi konusunda bir cazibe merkezi olma yolunda önem kazanmıştır. Covid-19 salgını döneminde birçok ülkede açığa çıkan sağlık sektöründeki zafiyetleri fırsata çevirmek amacıyla ülkemizdeki sağlık turizmi potansiyeline yönelik projeler hızla hayata geçirilmeli ve ileri yaş turizmi ile termal turizme yönelik tanıtım stratejileri geliştirilmelidir.

Son olarak, Sayın Bakanım, biliyorsunuz, Konya’ımızda şehir hastanemiz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kalaycı, bir dakika ek süre veriyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bitiriyorum, teşekkür için...

Konya’da yapımı tamamlanan şehir hastanemiz hizmete açıldı. Konya’mızı şehir hastanesine kavuşturan başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, size ve emeği geçen herkese Konya olarak teşekkür ediyoruz.

Bakanlığın bütçesinin hayırlı ve bereketli olmasını diliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Şimdi de yine Komisyon üyelerimizden Sayın Erkem Çelebi, hazırsanız buyurun lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok değerli Bakanım, çok değerli milletvekillerimiz, çok değerli bürokratlarımız ve günlerdir kahrımızı çeken ve bizi sabah saat ondan belki de gecenin on birine kadar izleyen basın mensupları; ben de 2021 yılı Sağlık Bakanlığımızın bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce de özellikle Kanuni Sultan Süleyman’ın bir sözünü hatırlatmak istiyorum, bu da Sayın Bakanımızın yapmış olduğu kitapçığın hemen hemen birinci sayfasında da yer alıyor: “Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi; olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.” Biz bu cümleleri okuduğumuzda, düşündüğümüzde gerçekten... Elbette ki muhalefetin görevi şudur: Devleti, hükümeti eleştirebilir, ona bir şey söylemiyorum ama bazen bunu kendi içimizde de öz eleştiri olarak söylüyorum. Burada özellikle Sağlık Bakanlığından gelen arkadaşlarımız var, bürokratlarımız var. Onlar Türkiye Büyük Millet Meclisine geldiğinde elbette ki verdikleri emeğin karşılığını da almak istiyorlar. Nedir o emek? Özellikle mart ayıyla birlikte dünya genelinde yayılan Covid-19 salgınıyla birlikte... Sadece AK PARTİ’lilerin devleti değil değerli arkadaşlar, bu devlet 83 milyon insanın devletidir ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan 600 milletvekilinin de devletidir. Dolayısıyla şunu beklerdim... Demin de söyledim, elbette ki bizi eleştirebilirsiniz ama şu var: Başımızı sola döndürdüğünüzde ve ilk önce Sayın Bakanımız ve Bakanımızın arkasında oturan bürokratlar, akabinde, bir sonraki salonda oturanlar yine bürokrat çünkü bunların birçoğu sağlıkçıdır, belki bir kısmı genel idari hizmetler sınıfında olabilir ama yüzde 80’i Sağlık Bakanlığındakidir, sağlıkçıdır. Bir

teşekkür etmenizi isterdim ama şunu söyleyeyim: Ben özellikle Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetinde ve Sayın Bakanımızın da organize ettiği, gerçekten marttan bu tarafa geceli gündüzlü çalıştığında... Evet, biraz önce bir arkadaşımız, Sayın Vekilimiz söyledi, her gün televizyonlara çıktığınız gün hepimiz canla başla o saati bekliyorduk “Acaba bugün dünyada ve Türkiye’de neler oldu bitti?” diye. Ve Sayın Bakanımıza ben bütün sağlıkçıların adına ve kendi AK PARTİ Grubumuzun da adına, burada, yapmış olduğu çok büyük fedakârlıklardan dolayı teşekkür ediyorum, elinize sağlık diyorum. İyi ki varsınız Sayın Bakanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Avrupa’ya baktığımızda -demin bir milletvekili arkadaşımız söyledi, anladığım kadarıyla gitti Sayın Bingöl, geçen gün de biz Van üzerinden Ağrı’dan beraber geldik- Avrupa’da, gelişmiş olan birçok ülkede hastanelerde hastalara bakabilecek ne doktorları vardı ne hemşireleri vardı. Yaşlı bakımevlerinde -ki birçoğunuz bunu televizyonlarda izlediniz- vefatlar vardı, palyatif bakım merkezlerinde birçok vefat vardı, rehabilitasyon merkezlerinde birçok vefat vardı. Şimdi, biz oturup gerçekten şöyle bir, hani derler ya Anadolu’da, külahımızı önümüze alalım, bizim neyimiz eksikti, neyimizi yapamıyoruz...

Değerli arkadaşlar, şunu söyleyeyim: Biz elbette ki sistemi eleştireceğiz ama sistemin de nimetlerinden yararlanacağız. Nedir? Demin de söyledim, sağlıkçıları bizim motive etmemiz lazım. Şimdi, biz onlara baktığımız zaman, eğer bir arkadaş çıkıp da burada -demografik yapıda- AK PARTİ hükümetlerine iftira atıyorsa değerli arkadaşlar, bunun da doğru olmadığına karar vereceğiz.

HABİP EKSİK (İğdır) – İftira atmıyoruz, gerçekleri söylüyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli kardeşim, bak, ben sizi dinledim, kaç gündür geliyorsunuz buraya. Bak, Kürtler hiç kimsenin babasının hamisi değil.

HABİP EKSİK (İğdır) – İftira atmıyoruz, gerçekleri söylüyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu devletin hamisi, 83 milyonun hamisi ilk önce Başkanlık sistemindeki Recep Tayyip Erdoğan’dır, ondan sonra bu devletin kendisidir. Bunu herkes kendi adı gibi bilecek.

Burada bunu söylemeyecektim ama size şunu söyleyeyim: Dün akşam Azerbaycan’a bir tezkere oylandı. Azerbaycan’a dün bir tezkere oylandı Türkiye Büyük Millet Meclisinde. Burada ben başta AK PARTİ’ye, ondan sonra CHP’ye, ondan sonra MHP’ye, İYİ PARTİ’ye ve herkese teşekkür ediyorum ama şunu söyleyeyim: Eğer bir devlet, ilk önce benim ilim dâhil olmak üzere, doğu bölgelerini kendi haritası içerisine alıyorsa, bu harita içerisinde de işgal ediyorsa ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir grup, bir parti eğer buna el kaldırmıyorsa ben o partiyi burada, huzurlarınızda kınıyorum. Bu devletin toprak bütünlüğüne, bu devletin bayrak bütünlüğüne, bu devletin ezan bütünlüğüne ilk önce sizin sahip çıkmanız lazım. Bu, doğru bir şey değildir.

HABİP EKSİK (İğdır) – Sen susuyorsun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Öyle şey yok, herkes kendi düşmanını bilecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım. Herkes sırası geldiğinde görüşlerini ifade etsin lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – İki... Bakın, değerli arkadaşlar, ben Doğu Anadolu’nun çocuğuyum, ben Ağrı Milletvekiliyim. Bakın, bir şey söyleyeyim, bir zamanlar bu ülkede ne vardı biliyor musunuz sağlıkta verimlilik uygulamalarına ilişkin? Allah aşkına, burada yaşça bizden büyük olan insanlar var. Sağlıkta, Sağlık Bakanlığında böyle bir verinin, böyle bir analizin yapılabileceği bir şey var mıydı hiç? İlk kez AK PARTİ hükümetleri döneminde çıktı; bakın, burada 2 doktor arkadaşımız var. Bakın, bizde

ne vardı daha önce? İnsanlar kuyrukta ölüyordu; ilaç yok, ambulans yok -ambulans Hak getire zaten de-hastane yok, doktor yok, yatak yok, su yok, MR yok, röntgen yok, hava ambulansı yok, sedye yok, yok, yok, yok. Bakın, şunu söyleyeyim: Şimdi, AK PARTİ hükûmetleri dönemine geliyorsunuz. Bakın, 112 Acil Sağlık Hizmetlerini açın, kitapçıklar önünüzde. 112 Acil Yardım İstasyonu 2002’de 481; 2020’de 3.026; 2021’de 3.100 hedef. 112 Acil 2002’de 618, 2020’de 5.910, 2021’de 6.340.

Dolayısıyla, şunu söyleyeyim: Elbette ki bir şey söyleyeceksiniz ama söylediğiniz zaman da iftira atmayın değerli arkadaşlarım. Bakın, yurt dışından bir ambulans geldiği zaman bizim insanlarımız burada fotoğraf çekiyordu yanında yahu. Acaba biz gidelim de bunlar nasıl gelmiş? İlk kez, bakın, Sayın Cumhurbaşkanımızın sayesinde... Bakın, AK PARTİ hükûmetlerinin vermiş olduğu hizmetler: Deniz bot ve hava ambulansı hizmetleri; 17 helikopter, 3 ambulans hizmetiyle 2008 yılından 2020 yılı Ekim ayına kadar hava ambulansı ile 48.651 vakanın müdahalesini ve naklini gerçekleştirmiş, nereden nereye. 2007 yılından 2020 yılının Ekim ayına kadar 6 deniz bot ambulansı ile 22.802 vaka müdahalesi ve naklini gerçekleştirmiş. Bunu ben söylemiyorum, bakın, bunlar devletin bilgileri; siz kamuya girdiğiniz zaman her tarafta söylersiniz bunları.

Sağlık hizmetlerinde memnuniyet oranı; Allah aşkına, AK PARTİ’den önce böyle bir şey mi vardı? Bakın, 2003’te 39,5; 2019’un sonuna geldiğiniz zaman -diğerlerini okumuyorum çünkü zamanım geçiyor- 67,1. Bunu duymak istemeyenler varsa söylemek istiyorum: Harcanan paraya göre en yüksek memnuniyeti sağlayan ülkeyiz.

Kişi başına toplam sağlık harcaması...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – IBAN dağıtıyorsunuz, IBAN.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın, 2002’de 284; 2017’de 1.751; 2018’e geldiğiniz zaman 2.031. Değerli arkadaşlar, demin de söyledim, bakın, bu, birçok sosyal medyada, görsel medyada çıkıyor. Avrupa’ya gittiğiniz zaman insanlar 20 bin dolara gidip de bir Covid testi yaptırabiliyor ya. Bu ülkede her şey bedava, öğrencilerimize bile bedava. Geçen bir arkadaş söylüyordu burada “Ya, siz özellikle endüstri meslek liselerinden mezun olan, stajı olan öğrencileri sağlık sektörüne niye almıyorsunuz?” diye. Ben cevap verdim gerçi, burada yoktu da. Bakın, biz bunlara bir de sağlık sigortası yapıyoruz. Dolayısıyla, devletin aksaklıklarını söylememiz lazım ama olmayan aksaklıklara da burada Sayın Bakanımıza bizim teşekkür etmemiz lazım.

Bakın, daha önce bu devlet kendi vatandaşlarına bakmıyordu, bakamıyordu ama değerli kardeşlerim, bakın, biz şu anda sağlık turizminde dünyada neredeyse 1’inciyiz. 2012 yılında 216 bin kişi vardı, 2013’te 267... Bakın, sonlarına doğru geleyim, 2019’da 662.087 kişi gelmiş. Nedir bu? Sağlıkta, yurt dışından bizim ülkemize gelip de kendileri burada muayene olan ve bizden hizmet alan insanlardır. Bakın, biz, dolar bazında 1 milyar 65 milyon 105 bin dolar Türkiye Cumhuriyeti devletinin hazinesine gelir sağlamışız.

Yurt dışında sağlık hizmetleri sunumuna devam ediyoruz. Bakın, hani birileri diyorlar ya, sadece konuşuyorlar; bakın, Sudan, Somali, Nijer, Bangladeş... Ben de Bangladeş Dostluk Grubu Başkanım, ben burada Sayın Bakanımıza da teşekkür ediyorum. Ben söyledim Sayın Bakanımıza, Sayın Cumhurbaşkanımıza söyledik; bakın, pandemiden dolayı biz Bangladeş’e yardım ettik. Yani bu devlet sadece kendi vatandaşına bakmıyor, herhangi bir dinî unsur ayrımı yapmaksızın yurt dışındaki herkese bakıyor.

Yine, Suriye’de insani yardım hastaneleri... Hani, birileri “Biz Suriye’ye gidiyoruz.” diyorlar ya, biz kimsenin çocuğunu orada lejyoner yapmıyoruz, biz onlara yardım ediyoruz. Bakın, bizim şimdiye kadar, Azez’e, Tel Abyad’a, Resulayn’a, Cerablus’a, Afrin’e, Mare’ye, Çobanbey’e götürdüğümüz hastanelerin bilgisi burada var; 75 yatak, 200 yatak, 200 yatak, 41 yatak, 200 yatak.

HABİP EKSİK (İğdır) – Ne işimiz var orada? Niçin?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başka birilerinin gözüne sokmak için özellikle bunu söylemek istiyorum.

Değerli kardeşlerim, bakın, demin de söyledim, ben Ağrı Milletvekiliyim. Bakın, AK PARTİ hükûmetlerinden önce Ağrı’da sadece 30 yataklı 1 tane hastane vardı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilim, süreniz dolmuştur, bir dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayınız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – 2018’de bakın, Ağrı merkeze 400 yataklı, bu senede, önümüzdeki sene 2021 yılında da inşallah 200 yataklı kadın doğum ve çocuk hastanesinin temelini atacağız.

Bakın, Patnos 160 bin nüfuslu, inanın 18 yataklı 1 devlet hastanemiz vardı. Bizim Hükûmetlerimiz döneminde, biz, 2015’te açtık bakın, 150 yataklı Tutak; 2014’te 30 yataklı Eleşkirt, açtık, şu anda çalışıyor; Diyadin, açtık, şu anda çalışıyor; Doğubayazıt, 150 yataklı; Taşlıçay, 2021’deki yatırım programında var.

Değerli kardeşlerim şudur: Biz, özellikle cebimize gireni bilmemiz lazım, biz, özellikle bu devletin neye, nasıl hizmet ettiğini bilmemiz lazım ve bunda gerçekten Sayın Cumhurbaşkanımıza bizim teşekkür etmemiz lazım.

Bakın, güçlü bir sağlık politikasını ilk kez AK PARTİ hükûmetleri uyguladı. Bunun değerinin bilin bilmeyin ama herkesin şunu bilmesi lazım, bunu da hassaten istirham ediyorum: Bir şey varsa bizim teşekkür etmemiz lazım. Uçak ambulanslar, uçak helikopterler, kar üzerinde yürüyen ambulanslar var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilim ek süreniz dolmuştur, lütfen tamamlayınız.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – O ek süre hiç bitmiyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli kardeşlerim, bakın, benim annem hamileydi, inanın doğum yaptı Patnos’tan Erzurum’a gidinceye kadar benim kardeşim vefat etti.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hâlâ oluyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın, o tarihte kendisini arabayla götürdük. Neyle biliyor musunuz? Özel araba yok, samimiyetimle söylüyorum, babam aldı beni, ben de yanında gittim, otobüsle gittik ve gidinceye kadar düşük yaptı gitti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bizim şu anda...

Sayın Başkanım, şunları da arz edeyim istirham edeceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi, çok aştınız lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bizim özellikle hastanelerimize bakın hiçbir şey yapmazsanız, misafir doğum odalarımız var ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Çelebi lütfen, aştınız süreyi, lütfen, rica ediyorum, tamamlarsanız...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Gariban insanlar geldiği zaman burada oturuyorlar.

Ben özellikle 2021 yılının Sağlık Bakanlığı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

Sayın Hayati Arkaz, buyurun süreniz dört dakikadır.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcılarım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, Bakanlığımızın değerli bürokratları 2021 yılı Sağlık Bakanlığı bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

Geçen yıl aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde koronavirüsle ilgili ilk haberler geldiğinde Sayın Sağlık Bakanlığımızın gayretleriyle Türkiye'de derhâl uzman doktorlardan oluşan Bilim Kurulu kuruldu. Ben bir hekim olarak bunun üzerinde çok duruyorum, çok önemlidir. Tıp bilimsel ve ilimsel bir daldır. Bilim Kurulunun oluşturulması çok önemlidir ve başarıyı getirmiştir. Hastanelerimizin eksiklikleri giderildi ve salgın hastalığa karşı hazırlıklarımız tamamlandı.

Global ve küresel bir dünyada yaşıyoruz. Bu virüsün çok kısa bir sürede bütün dünyaya yayılacağı biliniyordu. Biz geçmişte çok tecrübeli olan büyük bir devletiz, köklü bir sağlık teşkilatımız var. Hastalığın Türkiye'de görülmesiyle çok ciddi bir mücadele vermeye başladık. Biz Avrupalılar ya da ABD gibi hastalarımızı parklara, bahçelere terk etmedik. Yaşlı-geç, zengin- fakir ayrımı yapmadık. Hekim arkadaşlarım ve tüm sağlık camiası hastalarımızın tamamına ellerinden gelen tüm hizmeti verdi ve vermeye devam ediyor. Bu mücadelede şu çok önemlidir arkadaşlar: Bütün dünya bizi gıptayla seyrediyor, bu bir gerçektir.

An itibarıyla aşı çalışmalarında büyük bir aşama kaydedildi. İnsanlar üzerinde yapılan testlerin olumlu sonuç vermesi bizler için umut olmuştur. En kısa zamanda vatandaşlarımızı aşılamaya başlayacağız. Sağlık camiamızın verdiği büyük mücadelede 40 binin üzerinde sağlık personeli koronavirüs hastalığına yakalandı. Ne yazık ki yaklaşık 150 personelimizi bu mücadelede kaybettik, Allah rahmet eylesin.

Virüs bizden çok değerli yakınlarımızı da aldı. Başta benim, İstanbul Tıp Fakültesinden hocam olan Profesör Doktor Murat Dilmener Bey, Değerli Arkadaşım Profesör Doktor Cemil Taşçıoğlu, Profesör Doktor Feriha Öz gibi ismini sayamadığım, bu yolda can veren tüm sağlık personeline Allah'tan rahmet diliyorum, nur içinde yatsınlar.

Ben iki buçuk yıldır konuşmalarında Türk tıbbının Avrupa'nın çok önünde olduğunu söyledim, koronavirüsle mücadelede başarı bunu misliyle göstermiştir.

Ülkemizde son yıllarda sağlığa çok büyük yatırımlar yapıldı. Toplam 13 şehir hastanesi hizmete girdi, 5 şehir hastanesi de 2021 yılında hizmete girecek. Sancaktepe ve Atatürk Havalimanı'na iki ay gibi kısa bir sürede 2 tane hastane yapıldı. On beş günde yerli imkânlarla solunum cihazı yapıldı, bu cihazlar onlarca ülkeye ihraç edildi hatta ihtiyacı olanlara da hibe edildi. 160 bini doktor olmak üzere 1 milyonu aşkın bir sağlık ordusuna sahibiz. Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak sağlık çalışanlarımızın her durumda yanındayız ve yanlarındayız.

Sayın Bakanım, virüsün ülkemizde görüldüğü ilk günden itibaren ortaya koyduğunuz özveri, çalışkan ve fedakâr mücadelenizi kutluyor, üstün başarılarınızın devamını diliyorum; millet bunun farkında.

Tüm sağlık çalışanlarımızı en içten dileklerle selamlıyorum, Türk milleti ve tüm insanlık için büyük riskler göze alarak gecesini gündüzüne katan, ailelerine hasret kalan doktor, hemşire ve sağlık memurundan, idari personeline kadar bütün sağlık çalışanlarımıza şahsım ve milletim adına şükranlarımı arz ediyorum.

Hepinize teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi de Sayın Gamze İlgezdi'ye söz vermek istiyorum.

Buyurun, Sayın İlgezdi.

Süreniz dört dakikadır.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri; Türkiye'nin en önemli bütçesini görüşüyoruz.

Bütçe sunumu yapıldığında, 2021 bütçesi için “Vatandaş odaklı icraat bütçesi” denilmişti. İcraat bütçenin neresinde bulamadık oysa gerçekler bambaşka. Bakın, bu bütçenin insan sağlığına ve hayatına değer verdiğini söylemek mümkün değil. İstedığınız sayfadan başlayın yoksulun, emeklinin, emekçinin ve engellinin sağlık hakkının olmadığını görüyoruz. Bu bütçede emekten, emekçiden, hekimden bahsetmenin imkânı yok. Kulağınızı tıkamışsınız, duymuyorsunuz. Açta açıkta kalana destek yok, şifa arayana درمان yok, derdi olana yardım elini uzatan yok anlamıyorsunuz ama bu bütçenin bize gösterdiği çok acı bir gerçek var ki cumhuriyetin eseri vatandaşlık hakkı sayılan güçlü sağlık sisteminin yerinde bugün enkaz altında kalmış bir felaket tablosu var.

On sekiz yılda sağlık alanında iğneden ipliğe her şeyi özelleştirdiniz, devlet kurumlarının şirkete çevirdiniz, kamunun adını yok ettiniz. “Sağlıkta dönüşüm” diyerek makyajlı reformlarla sağlık hizmetlerini piyasanın eline devrettiniz. “Her şeyin başı sağlık” derdik ama ne yazık ki bugün ödediğimiz katkı katılım paylarıyla teselliye bile ücretli hâle getirdiniz. “Performans” “kalite” “konfor” dediniz ama bu süslü sözlerle sağlığı pahalı bir hizmete çevirdiniz. Özel sigortalının teminat paketleriyle sağlığı lüks tüketim kategorisine koyup koruyucu tedavi yerine de tamamlayıcı sigortayı getirdiniz.

Peki, dediğiniz gibi muayene kuyrukları bitti mi? Elbette bitmedi. Bitse de iş tedavi aşamasına geldiğinde aylar sonrasına gün verilen hastalar, sağlık sistemini kilitledi. Yetti mi? Yetmedi, memleket hastanelerinden hasta teminatlı şehir hastanelerine geçtiniz, vatandaşın cebindeki parayla inşaat şirketlerinin kasasını beslediniz. Böylece, hastayı müşteri, hastaneleri ticarethane gören yeni bir yönetici türü ürettiniz. Sonuçta, sosyal devlet kalıcı olarak tasfiye edilince doktorlar yıprandı, atamalar yapılmadı, sağlık çalışanlarının hakları budandı. Yetmedi, önlemler alınmadı, meslek birlikleri dışlandı böylece sağlıkta şiddet tırmandıkça tırmandı.

Sayın Bakanım, bunlar sağlık sisteminin çürüdüğünü ve sıfırın tüketildiğini gösteren yapısal sorunlar. Bir de dünyayı etkisine alan pandemi süreci var. Sizin teklifinizle 2021 yılı Dünya Sağlık Çalışanları Yılı ilan edildi. Bugüne kadar 63'ü hekim 145 sağlık emekçimizi kaybettik, mücadeleleri önünde saygıyla eğiliyorum. Gönül isterdi ki bu bütçe sağlık emekçilerimizin cansıparane mücadelesini onurlandıran bir saygı duruşu olsun, olmadı. Bakın, sağlık emekçileri “Tükeniyoruz, ruhen ayakta kalamıyoruz.” diye sesleniyor. Adını sayamadığım nice isimsiz kahraman sağlık emekçisinin haklı talepleri var. Kaybettikleri mesai arkadaşlarına şehit unvanı verilmesini istiyorlar. Verecek misiniz? Tek kalemde maaş ödemesi yapılmasını, sabit ek ödemenin emekliliğe yansıtılmasını istiyorlar, çok şey mi istiyorlar? Yapacak mısınız? Ek ödemelerde adalet ve eşitlik istiyorlar. Çözecek misiniz? 145 arkadaşımızı cephede kaybettik, onlar rakam değil, her biri candı, Covid-19'u meslek hastalığı olarak kabul edecek misiniz? Geçmişte sağlıkta performans sisteminde çalışmış bir hekim olarak, sistem

sağlığın ruhuna aykırıdır diyorum. Kaldıracak mısınız? Bakın, atalarımız “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” diyor. Pandemide sağlık emekçilerinin ücretleri açlık sınırına yaklaşırken 2021 bütçesine neden özel bir kalem konulmadı? Anlaşılan o ki, pandemi emeğin, alın terinin hakkını da vurmuş.

Yine, başka bir konu da, bu bütçede üniversite hastaneleriyle ilgili bir çözüm yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İlgezdi, süreniz dolmuştur.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Bir dakika daha rica ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Lütfen, lütfen...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok sayıda arkadaşımız var.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – 17 milyar borcu olan üniversite hastaneleri iflas eşiğinde, hastanelerin iflasını, hastaların rehin kalmasını nasıl engelleyeceksiniz? “Bütçede 19 milyar lira kaynak ayrıldı.” diyorsunuz, 6 milyarı maaş, kalan 13 milyar, 83 milyona bölündüğünde 157 lira düşüyor. Sormak istiyorum: Bir PCR testi 250 lirayken, kişi başı 157 lirayla kaç yurttaşımız yıl boyunca hangi hastalıktan korunacak? Unutmayalım ki pandemiyle mücadele eden beton binalar değil, can taşıyan sağlık emekçileridir ve siz de bir hekimsiniz Sayın Bakanım, sağlık emekçisinin partisi yoktur, bu bütçenin vebalı ağırdır ve gelin burada bu yanlış düzeltelim, bütçeyi sosyal refah devletine yakışır biçimde yeniden düzenleyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Hemen, Sayın Gamze Taşcier’e söz vermek istiyorum.

Bu arada, affedersiniz, yani tabii, anlayışınıza sığınarak söylüyorum, çok sayıda konuşmak isteyen arkadaşımız var. Konuşan arkadaşlarımız eğer bir zorunluluk yoksa yerlerini diğer arkadaşlarımıza bırakabilirlerse bu salon şartlarında, sağlık şartlarında görevimizi ifa etmiş oluruz.

Sayın Taşcier, sözü size veriyorum.

Buyurun lütfen.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, süre çok kısıtlı olduğu için çok hızlı sorularımı sormak zorundayım. Soru sorarak aslında bu süreyi değerlendireceğim çünkü iki buçuk yıldır hiçbir soruma neredeyse cevap alamadım ve 665 gündür de bilgi edinmeden hâlâ cevap gelmeyen sorularım var.

Ben, ilk soruma şöyle başlamak istiyorum: Milletten seçtiği bir milletvekili olarak, sorduğumuz soruları cevaplamayarak neden Anayasa ve Meclis İçtüzüğü’nü ihlal ediyorsunuz Sayın Bakan, öncelikle bunu merak ediyorum. Umarım, birazdan soracağım sorulara da cevap alabilirim.

Yoğun bakım yataklarının yetersiz olduğunu her söylediğimizde tüm ülkedeki doluluk oranlarını söylüyorsunuz. Bu oranı söylerken çocuk bakım yataklarını da hesaba dâhil ediyor musunuz? İl il doluluk oranlarını neden açıklamıyorsunuz? Türkiye’de grip aşısı getiren şirketin Şubat ayında kaç aşı istendiğine dair Bakanlığınıza soru sorduğu ama süresi içerisinde cevaplanmadığı iddiasını neden cevaplamıyorsunuz? Bir grip aşısı dağıtımı nasıl kriz hâline getirilir, sizin döneminizde yaşadık. Türkiye’de en az 20 milyon risk grubu varken risk kriterlerini hangi bilimsel verilere göre yapıyorsunuz? 90 yaşında kanser hastası, kalp hastası bu aşığı alamıyorsa kim alıyor? Amacınız “Aşığı getirdik, sizin kriterleriniz tutmadı.” demek mi? Umarım bu soruya da “Tabii, 83 milyonu aşılama gibi bir gerçeklik yok.” diye cevaplamazsınız çünkü ben hiç kimsenin böyle bir gerçekliğin olmayacağını

bildiğini düşünüyorum. Covid-19 aşılarını da şimdiden ABD ve Avrupa Birliği ülkeleri milyonlarca doz sipariş etti, Bakanlığınızın bir çalışması var mı? Grip aşısında yarattığınız krizi Covid aşısında da yaşayacak mıyız? Dün, SMA hastası çocuklarımızın aileleriyle yapacağınız görüşmeyi ertelediniz, Meclisin Nadir Hastalıklar Komisyonu raporu da dokuz aydır rafta bekletiliyor. Bu çocuklar için bir saniyenin dahi önemli olduğunu bir hekim olarak bilmiyor musunuz? Evlilik öncesi çiftlere SMA tanı testi için, kit üretimi için yıllardır bekleniyor. Sayın Demircan döneminde adım atılmıştı, Komisyon raporumuzda da var, 2019’da görüşmeleri başlattığınızı söylemiştiniz, iki yıl oldu. Bu tanı kitleri ne zaman devreye girecek? Geçtiğimiz her günün öneminin farkında mısınız? Sağlık Bakanlığı bütçe payı geçen yıl oranıyla 0,3 oranında arttı oysa bir yılda dolar kuru yüzde 30 artmışken yüz yılda bir gelen bir pandemi süreci içerisindeyken bu artış yeterli buluyor musunuz?

Bugüne kadar 64 hekim hayatını kaybetti. İzin haklarını, istifa haklarını aldınız, hak ettikleri ücretleri vermediniz, üzerine gördükleri şiddete seyirci kaldınız, Covid-19’un meslek hastalığı olması talebini neden görmezden geliyorsunuz?

Dünya Sağlık Örgütüne “2021 sağlıkçılar yılı olsun.” önerisinde bulunurken Türkiye’de sağlık çalışanlarının taleplerine kulak tıkadığınızı da söylediniz mi? Sadece bir kuru teşekkürle geçiştirdiğiniz sağlık emekçileri ölüyor, farkında mısınız?

Sağlıkta Şiddet Yasası’nın fayda sağlamadığını sabahki konuşmanızda söylediniz. Bunu bilmeyecek bir şey yoktu, biz de zaten gerekli uyarıları yaptık. “Bu yöntemle sağlıkta şiddeti önleyemezsiniz.” dedik. Maalesef, haklı çıktık, keşke sağlık birliklerinin ve bizlerin sözlerine kulak asmasaydınız Sayın Bakan.

Şu anda da, euro kuru 9,18 lirayken ilaç fiyat kararnamesinde 3,81 olarak işlem görüyor. Bu ilaç krizinin kapıda olduğunu gösteriyor, ilaç firmaları bunu bir tehdit unsuru olarak kullanıyor. Kur belirlemesini, yıl içerisinde bir değil en az 3 kez yapmak gibi mantıklı ve çözüm odaklı bir öneri hakkında ne düşünüyorsunuz? Bunu merak ediyorum.

Yine, bulaşma riskinin en çok olduğu kâğıt reçetelerin uygulanmasıyla ilgili neden hâlâ en aza indirecek altyapı sistemi hazırlanmadı?

Dün açıklanan tedbir kararları, dokuz ay önce zaten denemişti, aynı şeyi yapıp farklı sonuç mu bekliyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Son cümlem Sayın Başkan.

Konuşmanızda “Kışla birlikte kapalı ortamlarda bulunma nedeniyle salgın artıyor.” dediniz. AVM’ler açıkken vatandaş otobüste, metroda tıklım tıklım işe giderken içinde bulunduğumuz, tedbir almadığınız salgın artarken vatandaş Twitter’den azarlamak kolayınıza mı geliyor?

AKP mitinglerinde Genel Başkanınızın çay dağıttığı etkinliklere neden bir şey söylemiyorsunuz?

Ve, son olarak Sayın Bakan, süreci neden şeffaf yönetmiyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyoruz.

Şimdi de, HDP Grubundan Sayın Filiz Kerestecioğlu’na söz vereceğim.

Buyurun, Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri...

Sizin yokluğunuzda, aslında AK PARTİ öncesinde sağlık yoktu, hizmet yoktu, ateş yoktu, insan yoktu gibi neredeyse konuşmalar oldu ama eleştiri geliştirici bir şeydir. O yüzden bizler de söz alıyoruz.

Öncelikle, savaş bir halk sağlığı sorunudur ve Partimizin prensipleri, hangi ülke olursa olsun herhangi bir yere daimi asker gönderme konusunda kabulden yana değildir. Özellikle de başkalarının çocukları üzerinden hamaset asla yapmayız ve bu nedenle de verdiğimiz oyların hesabını sizlere verecek değiliz. (Gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onlar bizim kardeşimiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım. Sırası geldiğinde herkes görüşünü ifade etsin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Bakan, kadınlar ve erkekler arasında her alanda olduğu gibi sağlığa erişimde de eşitsizlikler var. (Gürültüler)

Ben, siz konuşurken ağzımı açmadım. Şimdi, söz hakkımı aldım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Siz de cevap verdiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen hatibi dinleyelim. Herkes sırası geldiğinde görüşünü ifade etsin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben, savaşa ve tezkereye karşıysam ret oyu veririm, siz kabul oyu verirsiniz, siz onu savunursunuz, ben bunu savunurum. Ölenlerin ailelerine de hesaplarımızı ayrı ayrı veririm.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kerestecioğlu, devam edin lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Kadınlar ve erkekler arasında her alanda olduğu gibi sağlığa erişimde de eşitsizlikler var Sayın Bakan fakat gördüğümüz kadarıyla Bakanlığınız tarafından bu konuda bir veri paylaşılmıyor ve bir araştırma yapılmış ya da bu eşitsizliği gidermek için önümüzde bir politika göremiyoruz. Gerek sunumuzda gerek bütçe dosyalarında kadınların üreme sağlığı, daha doğrusu annelik süreci dışında sağlığa erişim konusuna değinilmiyor. Anne-bebek sağlığı verileri önemli bir gösterge ama kadın sağlığı bundan ibaret değil. Örneğin, HPV oldukça yaygın bir cinsel hastalık türü ve kadınlarda rahim ağzı kanserinin nedeni. Önemli ölçüde koruyucu olan ve ergenlikte yapılması gereken bir aşısı da olmasına rağmen ulusal aşı programına dâhil edilmiyor.

İstenmeyen gebelikleri önlemek ve cinsel hastalıklardan korunmak için korunma yöntemleri konusunda okullarda, sağlık merkezlerinde hizmetler sunulması, kamuoyunun bilgilendirilmesi gerekiyor fakat bu denli önemli bir konuda bilgiye ve hizmete erişim mümkün değil. İstenmeyen gebeliği ilk on hafta boyunca sonlandırmak bir hak olmasına rağmen fiili bir kürtaj yasağı da görüyoruz.

Yıllardır dile getiriyoruz, kadınlar hane refahı için sürekli kendi harcamalarından kısmaya çalışıyorlar; otobüse para verip doktora gitmek, ilaç almak, daima çocuklarına gıda sağlamaktan, faturalardan, eşinin sağlığından sonra geliyor. Kadınların ihtiyaçları hiçbir zaman öncelikli olamıyor. Örneğin ped fiyatları sürekli artarken kadınlar yeri geliyor, bu en temel ihtiyaçtan dahi kısmayı düşünüyor. Hapishanelerde verilen sözlere rağmen ücretsiz olarak ped sağlanmıyor. Bakanlık olarak kadınların sağlığa erişimini geliştirmek göreviniz, oysa siz şehir merkezindeki hastaneleri kapatıp çok uzaklardaki ve gerçekten erişimin güç olduğu, pandemide de bunu gördüğümüz şehir hastanelerini, dev hastaneleri kuruyorsunuz.

Pandemiyle birlikte aile sağlığı merkezlerinde iş yüküyle birlikte giderler de arttı ancak bu masraflar için yeterli ödenek sağlanmadığı gibi çalışanların hastalık durumlarında ücret kesintileri, çalışan yetersizliği, koruyucu önlemlerin sağlanmaması gibi sorunlar hâlâ çözülmedi. Başta aile hekimleri

olmak üzere birinci basamak sağlık çalışanlarının diğer sağlık birimleri ve filyasyon ekipleriyle koordinasyon içinde çalışmasını sağlayacak bir düzen oturtulmadı. Bu durum salgınla bütüncül bir mücadeleyi zorlaştırdığı gibi ASM çalışanları açısından da gereksiz bir iş gücünün artışına neden oldu. Grip aşısıyla ilgili yayınlanan genelgeyle ilgili de onlar için çok kaotik bir ortam oluştu -o güne ben de şahidim kendi annem vesilesiyle- ve maalesef şiddete de açık bir ortam oluştu.

Şimdi, pandemiyle mücadelede her basamaktaki sağlık çalışanları gerçekten isyan eder durumdalar ve “Tükeniyoruz.” diyorlar. Örneğin 1 tane yoğun bakım yatağı var, “Genç hasta mı, yaşlı hasta mı; hangisini yatıracağım?” kararını vermek zorunda kalmak gerçekten bir hekim için çok acı bir durum olsa gerek. Siz de bir hekimsiniz, ben şunu gerçekten merak ediyorum: En başta da...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kerestecioğlu, süreniz tamamlandı, lütfen toparlarsanız...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bitirebilir miyim? Herkese ek süre verdiniz ve özellikle müdahaleler oldu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yok, on dakika olanlarda süre veriyoruz da beş dakika olanlarda ek süre vermiyoruz doğrusu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Yok, daha önce de verdiniz ve özellikle müdahaleler olduğu için yarım kaldı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, tamamlarsanız, lütfen...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Evet, siz bir doktorsunuz ve on dört günlük ve ücretli izinle en başta kapanma sağlamak bu kadar zor muydu, şimdi de bu yükselişte bu kadar mı zor, yoksa o bütünlüklü politikalar içerisinde gerçekten aslında çalışanlar, işçiler, insanlar değil, yine sermaye mi tercih edildi?

İkinci sorumu da yine bir hekim olarak, bir sağlık insanı olarak size soruyorum: Cezaevlerindeki hasta mahpuslarla ilgili ne düşünüyorsunuz? Bununla ilgili bir izleme mekanizmanız var mı? Neden bu kadar çok sayıda insan ancak ölüm anında tahliye ediliyor Sayın Bakan? Gerçekten bunlar önemli sorular diye düşünüyorum.

Bir de şu anda Mecliste bir torba yasa var ve adına “biyokütle” demeye çalışıyorlar, petrol ürünü lastiklerin yanarak bunların yenilenebilir enerji olduğunu iddia ediyorlar bu torba yasada. Bu, ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Önlenebilir sağlık politikaları açısından lütfen buna bir el atın, bu lastikler biyokütle değildir ve yenilenebilir enerji de değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Kerestecioğlu.

Değerli arkadaşlar, anlayışınıza sığınarak CHP Grubundan birkaç arkadaşta üst üste söz vermek istiyorum çünkü orada sıralarda bir sıkışıklık oluştu. Sağlık şartları açısından birkaç arkadaşımıza söz verelim, sonra tekrar dönelim size çünkü coronadan dolayı biraz endişe ettim doğrusu.

Sayın Sibel Özdemir’e söz veriyorum.

Dört dakikadır süreniz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli katılımcılar; özellikle Sayıştay raporlarında şehir hastaneleriyle ilgili önemli bulgular var; bunların özellikle ihale aşaması, inşaat, alımlar... Faaliyete geçtikten sonra da bu bulgularla ilgili ne diyeceksiniz, gerçekten çok ciddi değerlendirmeler. İstanbul’da şu an yoğun bakım noktasında ciddi bir talep varken Atatürk Havalimanı ve Sancaktepe’deki hastanelerin tekrar sahra hastanesi olarak başlaması noktasında ne düşünüyorsunuz? SMA hastaları

bugün çok gündeme getirildi Sayın Bakan, bununla ilgili gerçekten bu ilaç tedarikiyle ilgili ciddi bir çalışma acilen yapılması gerekiyor. Heybeliada Sanatoryumu var burası -yaşlı nüfusumuzda artmışken- sizin Bakanlığınız bünyesine alınarak bir yaşlı bakım hizmeti noktasına dönüştürülebilir mi diyorum.

Sağlık şiddet -sizde sunumunuzda ilettiğiniz- yani, bu gerçekten Nisan ayında -tam Covid sürecinin çok ciddi olduğu bir noktada- YÖK'le ilgili bir yasanın arkasına iki tane madde eklendi. Yani, kapsamlı, detaylı sağlıkçıların istediği ceza noktasındaki yasa olmadı. Siz de bunu gerçekten bir özeleştirir olarak buraya sunmuşsunuz ki grubumuzun çok yoğun çabaları oldu bu noktada -Sayın Ali Şeker burada- gece yarısı dört tane iki madde ekledik YÖK yasasına, böyle bir sağlıkta şiddet yasası olmamalıydı.

Sağlık çalışanlarının maaşlarıyla ilgili geçen hafta Sayın Fuat Oktay dedi ki “En düşük memur maaşı 5 bin lira.” Ama, şimdi, bakın, yirmi yıllık sağlık hizmeti veren bir memur 3.512 lira alıyor, fizyoterapist bu ve kendisiyle görüştüğümde bir fizik tedavi hastanesi noktasında da bir çalışma yapılması gerektiğini söyledi.

Bir konuyu daha dikkatinize sunmak istiyorum. Bu dönem çok rastladım ve Sayın Bakan Yardımcısı Sayın Eldemir'e de teşekkür ediyorum oldukça ilgilendi. Bu hastanelerdeki yöneticilerin bir mobbing uygulaması, oradaki gerek idari personele gerek sağlık personeline ayrımcı, yıldırıcı bazı uygulamaları oldu. Spesifik örnekleri ben ilettim ama bunun bir dönüşümü olması lazım yani bunun bir zihniyet olarak kapsayıcı, kökten çözülecek bir sorun olarak ortaya konulması gerekiyor.

Pandemi süreciyle ilgili elbette ben de Bakanlığınız, siz, şahsınız, sağlık çalışanlarımız ve sağlığımız için fedakârca çalışan herkese tabii ki teşekkür edeceğiz, ediyorum da. Şimdi, şöyle bir durum oldu Sayın Bakan, özellikle Haziran ayı sonrasında, evet, belli bir sürece geldik çalışmalarla ama şöyle ki kış koşullarıyla birlikte bu pandemi sürecinin ülkemizde nasıl bir tablo yaratacağı çok açık söylendi, siz söylediniz, Bilim Kurulu söyledi, ulusal, uluslararası bütün herkes ortaya koydu. Ama biz ne yaptık haziran sonrası? Belki her gün sizin uyarılarınız, Bilim Kurulunun uyarıları varken Hükümet birden hızlı bir normalleşmeyle gerçekten bir kararla ekonomi ve sağlık arasında bir tercihle kontrolsüz bir sürece geldik. Sizi ve Bilim Kurulunu da yok sayan bir süreç oldu. Aslında bu zor aşamayı atlattığımız başka bir sürece evrildik. Bu noktada toplumda hızlı rahatlamayı önleyecek iletişim kanalları iyi uygulanamadı, doğru veri, şeffaf, gerçek tablo ve pandemiyle ilgili oluşan algı, toplumsal bilinç bir ölçümle ortaya konulamadı ve gerekli stratejiler, önlemler maalesef ortaya konulamadı. Riskli gruplara özgü belki toplumun, ülkemizin, gerçekten vatandaşların bu salgına karşı bakışı, yaklaşımı ciddiye alması, bunları belli ölçümlerle belli bölgelere göre normalleşme kurallarını değişik şekilde uygulayabilirdiniz. Güvensizlik ortamı oldu, bir ciddiye almama durumu oldu. Siz Haziran ayında Toplum Bilimleri Kurulunu kurdunuz. Bu kurul ne yaptı Sayın Bakan? İşte, tam da söylediğimiz bu iletişim ağını iyi kurmalıydı yani toplumda istatistikler var inanmıyor ve uygulanan politikalara güvensizlik var, bir şeffaflık sorunu var. Bunların hepsini aşacak gerçekten iyi bir algı ve iletişim kanalları süreci olmalıyken biz iki adım ileri ama üç adım geri noktaya geldik şu an.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Özdemir teşekkür ediyorum, süreniz dolmuştur.

Evet, şimdi Sayın Murat Emir.

Buyurun, lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Bakan, yeni Bakan Yardımcınız hayırlı olsun. Bu gidişle bütün Medipolü Sağlık Bakanlığına taşıyacak gibi görünüyorsunuz. Medipol aşkınız hiç bitmedi, yine, bir Medipol aşkından bahsedeceğim. 12 Haziranda Sanayi Bakanı büyük bir müjde verdi dedi ki “Medipol ve bir ilaç firması ortaklığında yerli ‘favipiravir’ üreteceğiz.” Söz verdiler ama o ilaca ruhsat verebilmek

için daha önce martta, nisanda başvurmuş olan 3 firmanın başvurusu bekletildi ve 10 Temmuzdan sonra ruhsatlandırıldı bunlar, üretime başladılar. Biz de sevindik, gururlandık ama bakın elimde gümrük girişleri var. Atabay firması yani Medipolün ortaklaştığı Atabay firması Temmuz ayından sonra 2.222 kilogram yani 280 bin kutuluk Çin’den favipiravir ithal etmiş. Dolayısıyla, size yerli sentez diye başvurmuş ama kendisi ithal ürün kullanmış, bilginiz olsun. Bu ruhsat geçerli midir, bu ruhsat eksikse, yanlışsa gereğini yaptınız mı? Bu birinci sorum.

İkinci sorum, ısrarla cevap vermediğiniz bir şey var. Biz dedik ki “USHAŞ test kitlerini kaç liradan aldı?” “Niye Bioeksen firmasında ısrar ediyorsunuz, 12 firma var, niye bu ısrar?” diye sorduk. “Kaç liradan aldınız?” diye sorduk, siz ısrarla sizin aldığınız fiyatı söylediniz. Biz sizin aldığınız fiyatı biliyoruz. DMO ihale yaptı, adrese teslim ihale düzeltildi ve Bioeksenden yine 9,8 liradan alındı. Ama benim sorum şu: USHAŞ kaç liradan aldı? Bakanlığa kaç liradan verdi ve ek fiyat farkı faturası kesildi mi? Bu son derece önemli.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Burada olursanız cevap vereceğim.

MURAT EMİR (Ankara) – Yok, ben burada olacağım merak etmeyin, hep buradayım.

Şimdi, bakın, Şuayip Birinci, Bakan Yardımcınız şu anda ayrıldı buradan. “Sehven” dediğiniz makale elimde, buna “sehven” demeyin yazık size, yapmayın böyle bir şey. Herkesin kusuru kendisine ait, burada bilimsel yayın nedir herkes biliyor. Bir bilimsel yayında “sehven” diye yazarlar, farklı, tarihler farklı. “İstanbul’da yaptık.” diyorsunuz, İstanbul’da kim yaptı bu çalışmayı? Burada yok. İstanbul’da hangi merkezde yapıldı? O da yok. Peki o merkezden Etik Kurulu izni alındı mı? O da yok.

Şimdi, yine Şuayip Birinci’yle devam ediyoruz. Bakın, sizin Bakanlığınızda çalışan birisi ve sorumluluğunu sizin üstünüze yıkıyorlar. Bir makale daha, apar topar bunu geri çektiler, biz fark etmeyiz zannettiler ama biz bunu da biliyorduk ve bunu da paylaştık. Buna cevap vermediniz Sayın Bakan, burada iki gruba ayırmışlar 16 hastayı, bir ilaç kullanmışlar. İlacın da ne olduğunu söylemiyorlar. 8 hastada bunu denemişler, insanlarımızı kobay olarak kullanmışlar. Ve diyor ki bu çalışmada: “Ben bu izni Sağlık Bakanlığından aldım.” Böyle bir çalışma yapıldı mı? Yapıldıysa siz buna izin verdiniz mi? İnsanlarımızın üzerinde bilimsel deney yapma ve insanlarımızı denek yapma suçu işlediniz mi Bakanlık olarak? Bu çalışma hiç yapılmadıysa çekmişsiniz ya geriye Sayın Şuayip Birinci, o zaman bunun adı bilimsel şarlatanlıktır. Bilimsel şarlatanlık yapan birisiyle aynı binada çalışmaktan niye rahatsız oluyorsunuz Sayın Bakan?

Aynı şekilde, bakın, USHAŞ’tan devam ediyoruz. Şimdi, bu USHAŞ’tan bizim bu test kitleriyle ilgili sorularımız ortaya çıktıktan sonra Cevat Şengül, bir Medipol görevlisi ayrıldı, yerine yine Salih Kenan Şahin’i atadınız, o da Medipolden. Ama o her nasılda Medipoldeki geçmişini yazmamış, USHAŞ’taki özgeçmişinde Medipol görünmüyor. Kendisine söyleyelim, siz de söyleyin, hem siz gocunmuyorsunuz Medipolu Sağlık Bakanlığına taşımaktan hem de biz de zaten kimin nerede çalıştığını bilecek kadar Google’da arama yapabiliyoruz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Belediye Başkanlığını niye söylemiyorsunuz?

MURAT EMİR (Ankara) – Niye söyleyeyim? Dört dakikam var gözünüzü seveyim, yetiştirmeye çalışacağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, süreniz dolmak üzeredir, toparlayın lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – Son cümle.

Sayın Bakan, sizden ricamız, kimsenin inanmadığı, şu salonda bile kimsenin inanmadığı rakamları her gün “tweet” atmaktan vazgeçin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Türkiye inanıyor, Türkiye!

MURAT EMİR (Ankara) – Siz inandırıcı başladınız, inandırıcı devam edin; bu, Sağlık Bakanlığına yakışmıyor. Yani ben buna “yalan” demek istemiyorum; ne size yakıştırmam ne ağzıma yakıştırmam. Bir yol bulun, ya buna yeni bir kelime bulalım veya siz de artık gerçekleri söylemeye başlayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Emir.

Şimdi, Komisyon üyelerimizden Sayın Mustafa Baki Ersoy’un söz talebi vardır.

Sayın Ersoy, süreniz on dakikadır.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, kıymetli Komisyon üyelerimiz, kıymetli bürokratlarımız ve basınımızın güzide temsilcileri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle, Covid-19 salgını döneminde muazzam bir dirayet ve başarıyla gerçekleştirdiğiniz çalışmalarınızı büyük bir minnet duygusuyla takip ediyor ve bu çalışmalarınızdan dolayı sizlere şükranlarımı sunmak istiyorum.

Tüm dünya geneline baktığımızda Covid-19’la mücadelede Türkiye’mizin sağlık sektöründeki başarıları aşikârdır. Sağlık sektörümüz, tarihimiz boyunca gurur duyduğumuz ve en başarılı olduğumuz sektörlerdendir. Doktorlarımız, hemşhçilerimiz, diğer tüm sağlık personelimiz fedakârlıkla görevlerini ifa etmektedirler. Zamanımızın gerçek kahramanları, Coronavirüs salgını karşısında bizim için hayatlarını riske atarak fedakârca görevlerini yapan tüm sağlık çalışanlarımıza vefa duygularımızla sonsuz teşekkürlerimizi iletiyor ve pandemi sürecinde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza ve kahraman sağlık çalışanlarımıza Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum.

Sayın Bakanım, bize gelen talepleri sizlere aktarmak istiyorum: Sağlık Bakanlığınca Yardımcı Hizmetler Sınıfında görev yapan personeller için diğer bakanlıklarda olduğu gibi bir defaya mahsus olmak üzere memur kadrosu verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Sağlık Bakanlığındaki ek ödemeler, diğer bakanlıklarda olduğu gibi merkezî bütçeden ödenmelidir. Kuşkusuz, pandemi sürecindeki mücadelemizin en ön safında sağlık çalışanlarımız yer almaktadır. Sağlık çalışanlarımıza ek ödeme yerine tek kalem maaş verilmedir ve emeklilik maaşına yansıtılmalıdır. Bunun yanında sağlık çalışanlarının ek göstergelerinin 800’er puan artırılması gereklidir diye düşünmekteyim. Pandemi döneminde Covid-19 hastalığı sağlık çalışanlarımız için meslek hastalığı sayılmalıdır ve Covid-19 hastalığı sebebiyle hayatını kaybeden kahraman sağlık personellerimize “şehitlik” unvanı verilmesi gerektiğini düşünmekteyim. Bunların yanında, önemli olan bir diğer husus ise, sağlıkta şiddet yasası ve mobbing yasası tüm sağlık sektörü çalışanlarımız için acilen çıkarılmalıdır.

Sayın Bakanım, değinmek istediğim bir diğer konu ise, kamu görevlisi olmayan aile sağlığı çalışanlarının özlük hakları ve kadroya alınması hususuyla ilgilidir. Kamu görevlisi olmayan aile sağlığı çalışanlarının en önemli sorunu iş güvencesidir. Ülke genelinde sayıları yaklaşık 4000 olan, birinci basamak sağlık hizmetlerinde çok önemli bir yükü sırtlanan kamu dışı aile sağlığı çalışanları, başta filyasyon, kişi tespiti sonrası tüm aşamalarda verilen görevleri, aşılama, gebe ve bebek takipleri olmak üzere birinci basamak koruyucu sağlık hizmetlerinin büyük bölümünü uygulamaktadırlar. Talep edilen özlük haklarından bahsedecek olursak, bunlardan birincisi eş durumu, tayin hakkı talebidir. Aile hekimliği Kanunu’nda herhangi bir iller arası yer değişikliği tayin hakkı tanımlanmadığından yer değişikliği yapamamaktadırlar. Eşleri başka bir yere görevlendirilmesi hâlinde, sözleşmelerini tek taraflı feshetmek zorunda kalmaktadırlar.

İkinci olarak, doğum sonrası ücretsiz izin hakkı ile ilgilidir. Kamu görevlisi olmayan aile sağlığı çalışanı doğum izni kullanabilmekte ancak diğer kamu çalışanları gibi doğum sonrası ücretsiz izin hakları bulunmamaktadır.

Üçüncü olarak, askerlik sonrası geri dönüş hakkıdır. Vatani görevini yapmak için ayrıldığında işten çıkartılmakta ve dönüşte çalışana kendi birimi ya da boş bir birimde çalışmaları için sözleşme hakkı tanımlanmamaktadır.

Dördüncü olarak, kıdem, ihbar ve iş sonu tazminat hakkı ile ilgilidir. Kamu görevlisi olmayan aile sağlığı çalışanlarının sözleşmesini feshetmesi hâlinde iş sonu tazminatı ve SGK mevzuatı uyarınca gerekli tüm şartları yerine getirerek emekli olduğunda kıdem ve ihbar tazminatı alamamaktadırlar. Özellikle, yıllardır görev yapan çalışanlarının da bulunduğu göz önüne alındığında bu durum çalışanları son derece mağdur etmektedir.

Son olarak, sağlık sebebiyle, bir sözleşme döneminde 180 günü aşan süreyle görevin ifa edilmemesi hâlinde çalışanın sözleşmesini feshedilmesiyle hastalık izni hakkında mağduriyet yaşanması ve izinli olunan günlerde ücret kesintisi yaşanmasıdır. Kamu görevlisi olmayan aile sağlığı çalışanlarının sizlerden talebi: Sağlık Bakanlığı diğer sözleşmeli personeller, süresiz 4b ve vekil ebeler ile birlikte Bakanlığımızın gerçek istihdam modeli, 45/A, 3+1 istihdam edilerek nitelikli, tecrübeli ve dünyanın parmakla gösterdiği sağlık ordumuza hak ettikleri değerin verilmesidir. Statüsüne bakmadan milletimizin sağlığı için azim ve gayretle çalışan, kamu görevlisi olmayan aile sağlığı çalışanlarının özlük haklarında iyileştirme yapılması, geleceğin inşasında önemli bir husus olan sağlık ordumuzun mücadelesini güçlendirecek ve adaleti tesis edecektir diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, Türkiye'mizin coronavirüsle mücadelesi ilk vakanın tespit edildiği 11 Mart 2020'den bu yana hız kesmeden devam etmektedir. Bu dönemde sürecin kolaylaştırılması ve halkımızın sağlığı açısından hastanelerimizin önemini bir kez daha anlamış bulunuyoruz. Seçim bölgem olan Kayseri'mizde 9 adet yapım aşamasında bulunan ve ödenek bekleyen hastanemiz bulunmaktadır. Bunlar 150 yataklı Develi Devlet Hastanesi, 75 yataklı Yahyalı Devlet Hastanesi, 75 yataklı Bünyan Devlet Hastanesi, 10 yataklı Sarız Entegre İlçe Hastanesi, Melikgazi Mimarşinan Bahçelievler Aile Sağlığı Merkezi, Develi Şıhlı Aile Sağlığı Merkezi, İncesu Süksün Aile Sağlığı Merkezi, Tomarza Toplum Sağlığı Merkezi ve Yahyalı İlçe Sağlık Müdürlüğü ve Aile Sağlığı Merkezidir. Sizlerden bu hastanelerimizin yapımının bir an önce bitirilip hastalarımıza hizmet verilebilmesi için ödenek talep etmekteyiz.

Ayrıca, Sayın Bakanım, geçtiğimiz günlerde Hakk'a yürüyen, inanmış bir ülkücü çalışan bir hekim, başarılı bir siyasetçi, ahlaklı bir insan, mücadeleci bir devlet adamı olan, geçmiş dönem Sağlık Bakanlarımızdan Sayın Osman Durmuş Beyefendi'yi rahmet ve minnetle anıyorum. Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun, ruhu şad olsun.

Sayın Bakanım, fedakâr ve özverili çalışmalarınızdan dolayı şahsınıza, Bakan Yardımcılarımıza, tüm bürokratlarımıza teşekkür ediyorum; 2021 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mustafa Bey'e çok teşekkür ediyorum. Özellikle vaktinden önce tamamladığı için ayrıca teşekkür ediyorum.

Şimdi HDP Grubundan Sayın Serpil Kemalbay'a söz vereceğim.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlık temsilcileri, sayın milletvekilleri; şu anda, ne yazık ki, pandemi sürecinde yönetimin toplum sağlığını koruma yönünde bir niyetinin, çabasının olmadığına yönelik pek çok tartışma yaptık.

Sayın Bakan, siz her gün turkuaz bir tabela açıklıyorsunuz ve bu tabelanın aslında gerçekleri yansıtmadığı, şeffaf olmadığı geçenlerde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından da ifşa edilmiş oldu fakat siz daha sonra çıkıp buna dair herhangi bir şey söylemediniz yani bir açıklama yapmadınız. Açıkladığınız bu turkuaz tablo bir kara tablo hâline gelmiştir. Bize kalırsa siz bu tabloyu çöpe atmalısınız ve her şeye sıfırdan başlamak gerekiyor şu anda çünkü şu anda pandemi yönetiliyor.

Dün açıkladığınız önlem paketi gerçek bir önlem paketi değil, gerçekten yasak savmak için hazırlanmış bir şey. Oysa sendikaların ve Tabip Odasının açıkladığı bir önlem çizelgesi var -siz meslekten gelen birisi de olarak belki incelemiştinizdir- buradaki önlemlere önem vermek gerektiğini ve buradan hareket etmek gerektiğini söylüyorum.

Pandemi herkese eşit muamele etmiyor. Başlarken sandık ki pandemi herkese eşit muamele ediyor; hayır, etmiyor. Bir de pandeminin sınıfsal ve bölgesel bir tarzı ve tutumu var. Yani pandemi işçilere, emekçilere çok ağır bir şekilde darbe vurdu. Bakın, şurada, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin sekiz ay içerisinde Covid nedeniyle yaşamını yitiren hem sağlık emekçileriyle hem de çalışanlarla ilgili bir raporu var ve bu raporda şimdiye kadar yani daha doğrusu, 8'inci aya kadar en az 368 işçinin pandemi nedeniyle yaşamını yitirdiği tespit edilmiş; onların tespit edebildikleri bu. Bunun içerisinde sağlık emekçileri, ticaret emekçileri, belediye, tekstil, metal, taşıma emekçileri var ve bunun içerisinde kadın işçiler, emekçiler var. Özellikle sağlık emekçilerinin ölüm sayıları her gün arttı ve biz bunları saymakta zorlanıyoruz. Sanıyorum şu anda 157 sağlık emekçisi yaşamını yitirdi.

Şimdi, bunları durdurmak hayatiyken bunları durduramayan bir iktidar var ve burada kendisini alkışlamamızı istiyor yani geçmişe gidip “O yoktu, şu yoktu, bu yoktu; bakın, şimdi bunlar var.” deyip alkışlamamızı istiyor. Peki, bunlar var da bunlar insanları yaşatabiliyor mu? Hadi gelin bir bakalım, gerçekten var mı? Varsa bunlar herkese eşit şekilde sunulabiliyor mu?

Bakın, bu eşitsizlikler Kürt coğrafyasında çok fazla yaşama mal oluyor ve iş yerlerinde aşırı derece büyük zorlanmalara sebep oluyor. Çarklar dönsün diye insanlar burada yaşamını yitiriyor Not almıştım, o notlarımı arıyorum şu anda, taşındığım için karıştı ama şunu söyleyebilirim: İmalat sektörü başta olmak üzere çalışanların yurttaşlık hakları bile ellerinden alınmış durumda. Çalışanlara diyorsunuz ki: “Gidin, çalışın.” imalat zincirindekilere diyorsunuz ki: “Bu önlemler sizi kapsamıyor. Gidin, çalışın.” hatta Sağlık emekçilerinin testleri pozitif olsa bile “Çalışın.” diyorsunuz. Şimdi böyle bir tablo ortadayken biz nasıl pandeminin yönetilebildiğini söyleyebiliriz. Diyorsunuz ki: “Aşı çalışmaları var ve aşı çalışmalarının...” yani oraya umut bağlamamızı istiyorsunuz fakat aşı çalışmalarının da sonuçlanmaları dâhilinde halka ulaşacağı konusunda derin endişeler var. Hatta hatta merkez ülkelere daha çok ulaşacak, çevre ülkelere daha az ulaşacak ve ulaştığı ülkelerde de zenginlere daha çok ulaşacak; yoksullara, emekçilere, kadınlara, göçmenlere belki hiç ulaşamayacak. Ve bu süre içerisinde çok önemli bir şey var. Burada sürekli olarak 83 milyon insandan bahsediliyor, yurttaştan bahsediliyor. 5 milyonu aşkın mülteci, göçmen pozisyonunda olan, statüsü mülteci olmasa da aslında öyle olması gereken insanlar var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kemalbay süreniz dolmuştur.

Teşekkür ediyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bir dakika Sayın Başkan.

Bu insanların pandemi sürecinde korunduğunu söyleyemeyiz. İnsanlara “Çalışın.” derken nasıl ölüme gönderiyorsak “Evde kalın.” derken de evde kalıyorsunuz ama acaba “Geliriniz var mı?” sorusunun cevabını veremiyoruz. Dolayısıyla siz başa dönün, tekrar her şeyi yeni baştan kuralım ve halkı, emekçileri, kadınları, göçmenleri, toplumun en geniş kesimlerini pandemiye karşı koruyacak gerçek önlemleri alalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Teşekkür ediyorum Sayın Kemalbay.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bitiriyorum.

Yasaklamalarla pandemi önlenemez ancak ve ancak halk sağlığı herkes için parasız, ulaşılabilir olduğu zaman ve evde kalmanın koşulları bütün yurttaşlara sağlanabildiği zaman ve toplumsal gayrisafi millî hasıla herkes için kullanılabildiği zaman bunu sağlayabiliriz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Şimdi, AK PARTİ Grubundan Sayın Derya Bakbak.

Süreniz beş dakikadır, buyurun lütfen.

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcılarım ve değerli bürokratlar ve tüm katılımcılar; Türkiye küresel salgın hâline gelen Covid-19’la mücadelede Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde tüm kurum ve kuruluşlarıyla milletimizin için seferber olmuştur. Güçlü sağlık sistemimiz, modern şehir hastanelerimiz ve kahraman sağlık ordumuzun fedakârlığıyla tüm dünyaya örnek olmuştur.

Geçmiş yıllara, 2000 öncesine bir göz atalım: Hastanelerde oluşan kuyruklar, hasta haliyle bütün gün doktor kapısı önünde bekleyen hastalar, 4-5 kişiyle gelen hastalar -her biri ayrı bir kuyrukta beklemekteydi- parası olmadığı için tedavi olamayan hastalar, doğuma yetişemeyen kadınlar, hastanelere yetişemeyen insanlar, parası olsa da gidecek hastane bulamayan bir Türkiye vardı. 2002 itibarıyla “Bismillah.” deyip kolları sıvarken ülkemizi 4 temel sütun üzerinde yükseltme sözü vermiştik. Bunlardan birisi sağlıktı. Sağlık ülkemizde en büyük reformları gerçekleştirdiğimiz alanların başında geliyordu. SSK, Emekli Sandığı, BAĞ-KUR ayırımına son verdik. Genel Sağlık Sigortasını hayata geçirip, modern şehir hastanelerimizi inşa ettik. Eski Türkiye’nin hastanelerinde sağlık ocaklarında, eczanelerinde yaşanan utanç verici görüntüleri ortadan kaldırdık. Biz her şeyden önce sağlık sistemini baştan sona değiştirdik. Sağlık birimlerimizi; tomografisinden, (MR), diyalize röntgenine kadar en modern cihazlarla donattık. Ambulanslarımızı yeniledik, sayılarını artırdık, ambulans uçaklarımız, paletli ambulanslarımız hizmete girdi. “Halk içinde mu’teber bir nesne yok devlet gibi/ Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.” anlayışıyla seferber olduk. Pandemi hastanelerimiz, ambulans uçaklarımız ve kahraman sağlık ordumuzun fedakârlığıyla tüm dünyaya örnek olduk. Pandemi karşısında dünyanın en güçlü ülkeleri salgınla mücadelede zorluk yaşarken Türkiye 54 ülkeye tıbbi malzeme yardımında bulunmuştur. Yapılan hizmetlerin ücretsiz olması da bütün dünyaya verilmiş önemli bir mesajdır. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın önderliğinde, başta Sağlık Bakanlığımız olmak üzere bütün bakanlarımızın gayretleriyle ve milletvekillerinin özverili çalışmalarıyla bu süreçte iktidar olarak dimdik ayakta durduk. Çünkü böyle güçlü bir millete ancak böyle güçlü bir devletin yakışacağına da gayet farkındaydık. Ülkemizde sağlık hizmetinin fiyat-performans açısından başarısını yani kaliteli olmakla kalmayıp aynı zamanda uygun olmasını maalesef ki bazı yaklaşımlar kabul etmek istemedi. İşin

başka bir hoş yanı ise gelişmiş ülkelerin bazıları Covid-19'la mücadelede perişan hâle gelirken Türkiye Cumhuriyeti devleti yalnız kendine bakmakla kalmayıp aynı zamanda coğrafyasında bulunan birçok dost ülkeye malzeme yardımıyla bulunarak Türk yardımseverliğinin güzel bir örneğini oluşturmuştur.

Güçlü Türkiye'den bahsetmişken bir alt parantez açmak istiyorum. Geçmişinde yıllarca teknolojiyi ithal eden ve bu sebepten ötürü uzun seneler üzülen bir Türkiye artık mazide kaldı ve solunum cihazı yetersiz Batılı ülkelere solunum cihazı ihraç eden bir ülke oldu. Ülkemiz bunu kısa zamanda yaptı ve seri üretime geçti. Üretimde ve imalatda da ne kadar güçlü olduğunu ve neler yapabileceğini bütün dünyaya gösterdi.

Salgın döneminde Gaziantep'te de sağlıkta ciddi yatırımlar yapıldı. İlimizde toplam yatak kapasitesini 6.309, yoğun bakım yatak sayımızı da 1.489'da yükselttik. Bizim ilçemizde yapımı planlanan 400 yataklı devlet hastanemiz ihale aşamasında olup Yavuzeli Hastanemizin yüzde 80'i tamamlanmış durumdadır, Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanemiz ve 25 Aralık Devlet Hastanemizin de projeleri tamamlanıp ihale aşamasındadır. Gaziantep Şehir Hastanemizin inşaatı da devam etmekte ve yüzde 48'i tamamlanmış durumdadır. Bu hastanemizi de yirmi dört ay içinde tamamlayarak vatandaşlarımızın hizmetine sunmayı planlıyoruz.

Bu sürecin başkahramanı Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Bakanımıza, sağlık ordumuza şükranlarımızı sunuyor, hayatını kaybedenleri rahmetle anıyor, tüm hastalarımıza acil şifalar diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun Sayın Bakbak.

Şimdi, İYİ PARTİ'den Sayın Çulhaoğlu.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, bakan yardımcılarım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Bakanlığımızın çok saygıdeğer bürokratları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Pandemi sürecinde gece gündüz demeden ailelerine hasret kalan, gücünün ötesinde üstün gayretle çalışan tüm sağlık çalışanlarımıza teşekkür ediyorum. Vefat eden başta doktorlarımız, ebe ve hemşirelerimiz olmak üzere tüm sağlık çalışanlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine de sabırlar diliyorum.

24 Mart 2020 tarihli önergemle “Covid-19 virüsüne maruz kalarak vefat eden doktor, ebe, hemşire ve tüm sağlık çalışanlarının şehit sayılarak diğer polis, asker aileleri gibi mali ve birinci dereceden yakınları istihdam imkânlarından neden faydalanamıyorlar?” diye sormuştum. Cevap alamadım. Bu hususta, İYİ PARTİ olarak kanun teklifimiz var ama dikkate alınmadı. Sayın Cumhurbaşkanı, 13 Kasım 2020 tarihinde Tekirdağ Şehir Hastanesi açılış töreninde “Covid-19 virüsüne maruz kalarak vefat eden doktor, ebe, hemşire şehitlerimiz olduğunu.” ifade ettiğine göre, bunun lafta kalmamasını, kanun teklifimizin hayata geçirilmesini bekliyoruz. Bu hususta, özellikle Değerli Bakanım, sizin de görüşlerinizi almak isterim.

11 Şubat 2020 tarihinde “Dış tabiplerimizin askerlik hizmetlerini doktorlar, öğretmenler gibi kamu hizmeti olarak hastanelerde yapmaları için Millî Savunma Bakanlığıyla müşterek bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?” diye sormuştum. Ona da henüz bir cevap alamadım. Bunun gerçekleşmesi hâlinde bazı bölgelerdeki hastanelerde dış hekimi istihdamıyla vatandaşlarımız hizmet alma imkânına kavuşabilirler. Türkiye nüfusunun yüzde 27,5'u 0-18 yaş aralığında. Bu yaş grubundaki kişilerin altı ayda bir koruyucu ağız ve diş sağlığı yönünden muayene olmaları zorunlu olmalı. Bu yapılsa çürük

diş sayısı neticesi diş kaybı önenebilir. Bu konuda SGK özelden de hizmet satın alabilirse faydalı olur düşüncesindeyim. Korumacı ağız ve diş sağlığı hizmetlerinde başarı sağlayamadığımız için 65 yaş üzeri nüfusun yüzde 50'si total dişsiz. Alt çeneye 2 veya 3 implant yapılarak bu hastaların daha sağlıklı beslenmesi sağlanabilir. Yerli implant olmak kaydıyla total dişsizliği bulunan her hastaya 3 implant desteği sağlanması yönünde bir çalışma yapmayı düşünür müsünüz?

Sayın Bakanım, ülkemizdeki diş hekimliği fakültelerinin sayısı 94'e ulaştı, bunlardan 74'ü faal. Açılan bu fakültelerde öğretim üyelerine norm kadro şartı uygulanmıyor. Sonuç olarak öğretim üyesi yetersizliğinden eğitim eksikliği meydana geliyor. Norm kadro şartını tamamlamayan fakülterlere öğrenci alınmasını doğru buluyor musunuz?

Mezun olan diş hekimleri, kamuda atanamadığı gibi yüksek maliyet nedeniyle muayenehane açamamaktadırlar. Muayenehanelerde bir diş hekiminin yanında, bir diş hekiminin çalışmasının önü açılmalıdır diye düşünüyorum.

Yine, şirketleşmede en az 3 diş hekimi şartı getirilmeli, şu anda 2 diş hekimi şartı var. Bu 3'e çıkarıldığı zaman ülkemizde yaklaşık 12 bin muayenehane bulunmakta olup ilgili düzenlemelerin diş hekimi istihdamını artıracığı tezine katılır mısınız? Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünür müsünüz?

Evet, Değerli Bakanım, konuşma süremın kısa olması sebebiyle verdiğim birçok soru önergelerine cevap alamamışım, onları dile getirmek isterim ama 14 Mayıs 2019 tarihli önergemle üniversitemizin sağlık bölümlerinde 39 branştan mezun olan fakat atanamayan 550 bin kişilik sağlık mezunlarının ne zaman atanacaklarıyla ilgili bir soru sormuştum.

Yine, 10 Mart 2020 tarihli önergemle binlerce ağız ve diş sağlığı teknikerliği mezunlarının istihdamı yerine neden İŞKUR üzerinden vasıfsız eleman alımı yapıldığını sormuştum. Bu çocuklar boşuna mı zor olan bölümleri okudu, boşuna mı KPSS'ye girdiler? Ne olacak bunların hâli?

Evet, Sayın Bakanım, bu arada, size bir de meslektaşlarım adına teşekkür etmek istiyorum. Temmuz 2018'de kamudan emekli olan diş hekimlerine, tabiplere emekli maaşlarında iyileşme yapan bir kanuni düzenleme yapmıştınız; bu konuda size teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, süreniz tamamlandı. Lütfen tamamlar mısınız?

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Tamam, tamamlıyorum Başkanım.

Bu kanun gerçekleşirken yalnız kamudan emekli olan tabipler ve diş hekimleri düşünüldü. BAĞ-KUR, SSK kapsamında mesleği icra eden tabip ve diş hekimleri göz ardı edilmişti. SGK ve BAĞ-KUR emeklisi diş hekimi sayısı Türk Diş Hekimleri Birliği verilerine göre 9.511 civarında olup bunlardan 7 bini zaten çalıştıkları için yasal olarak o kanundan istifade imkânları yok. Geriye kalan 3 bin civarında bir diş hekimi var. Bunların da aynı o kanunda kamudan emekli olanlara verdiğiniz hakkı verebilirsek arkadaşlarımız adına bir teşekkür daha ederim size.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, ben de size teşekkür ediyorum.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Ben, Bakanlığınız bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler.

Sayın Ümit Yılmaz, buyurun lütfen.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sayın Bakanlık bürokratları ve tüm sağlık çalışanlarına; 2021 yılı bütçenizin tüm ülkemize hayırlara vesile olmasını ben de Allah'tan niyaz ediyorum.

Bu arada, şahsınıza, Sağlık Bakanlığı çalışanlarına ve tüm sağlık çalışanlarına Covid-19 döneminde fedakâra yapmış oldukları hizmetlerden dolayı teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, ben seçim bölgem olan Düzce’de özellikle son dönemde Covid hastalığı dolayısıyla yoğun bakım ve yataklı servislerde doluluk oranı yüzde 100’lere ulaşmıştır. Sadece devlet hastanesinde değil, üniversite hastanesinde de Covid hastalarından dolayı büyük yoğunluk yaşanmaktadır. Düzce’de, yoğun bakımların yüzde 80’i, yataklı servislerin yüzde 90’ı sadece Covid hastalarına ayrılmıştır. Biliyorsunuz, Muncurlu’da bulunan devlet hastanemiz fizik tedavi hastanesi olarak kullanılmaktadır. Bunun bir an önce pandemi hastanesi olarak devreye sokulmasını ve Covid’li hastaların burada tedavi edilmesini talep ediyoruz. İnşallah bu talebimiz gerçekleşir ve bir an önce Düzce’de tedaviye muhtaç olan vatandaşlarımızı buralarda ağırlarız diyorum.

Sayın Bakanım, bir diğer konu da, Düzce’de son iki yılda, iki buçuk yılda gerçekten yoğun bakım sayısı olarak, nitelikli yatak sayısı olarak ve personel sayısı olarak ciddi iyileştirilmeler olmasına rağmen maalesef istediğimiz safhaya ulaşamamıştır ve eksiklikler gün geçtikçe gün yüzüne çıkmaktadır. Düzce, bölgesinde Bolu’yla kıyaslanabilir nüfus olarak baktığımız zaman ama Bolu’ya göre baktığımızda Düzce’deki yatak sayısının yarı yarıya az olduğunu görmekteyiz. Düzce’de kişi başına düşen yatak sayısı maalesef Türkiye ortalamasının altındadır. Bu oranın bir an önce iyileştirilmesini, özellikle yoğun bakım yatak sayısının artırılmasını talep ediyoruz.

Bir diğer konu, sanki son dönemde hastaneler sadece pandemiye yönelik çalışmaktadır; tedaviye muhtaç olan diğer kardiyovasküler sistem, genel cerrahi, dâhiliye gibi hastalar ötelenmektedir ve hastaneler de sadece pandemi hastanesi gibi kullanılmaktadır. Bu da diğer hastalarımızın tedavisinin eksik kalmasına sebep olmaktadır. Bu da ciddi bir sağlık sorunu oluşturmaktadır.

Düzce’yle ilgili söylenecek çok şey var ama ben bir eczacı olarak bir şeyden bahsetmek istiyorum Sayın Bakanım, bunu daha önce de size ifade etmiştim. Hazırlamış olduğunuz bütçe sunumunda baktığımızda sağlık insan gücü sınıflandırmasında uzman tabipleri yazmışsınız, tabipleri yazmışsınız, diş tabibini yazmışsınız, “hemşire artı ebe” demişsiniz “diğer personel” olarak belirtmişsiniz ama eczacı meslektaşlarımız –ki birinci basamak sağlık çalışanı olarak çok kıymetlidir bana sorarsanız- bu değerlendirmenin içine alınırken ayrı olarak değerlendirilmesini bizler talep ediyoruz. Eczacıların gerçekten pandemi sürecinde de ne kadar faydalı olduklarını, olabileceklerini gösterdikleri kanaatindeyim.

Bir diğer söylemek istediğim şey de grip aşırıları. Grip aşırılarıyla alakalı son günlerde spekülâtif açıklamaları görüyoruz ve takip ediyoruz, geçen ay sonunda sizin yaptığınız açıklamayı değerli buluyoruz. Gerçekten grip aşırılarına pandemiyle beraber artan bir talep var. Bu talep doğrultusunda çalışmalarınızı takip ediyoruz ve takdir ediyoruz. Ancak şu da var: Grip aşırılarında en çok halkla bire bir karşı karşıya gelen eczacılarımız. Bunun yanı sıra eczacılarımız listeler oluşturdular, bu listeler oluşturulurken sizin yaptığınız skorlamanın biraz daha gevşetilmesini, mümkünse Sağlık Bakanlığımızın bir miktar daha aşı talebini karşılayıp eczacılarımız kanalıyla vatandaşlarımıza ulaştırılmasını talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Yılmaz, lütfen tamamlar mısınız.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Hepinize bu pandemi sürecinde tüm sağlık çalışanlarına teşekkür ediyorum ve saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın İrfan Kaplan, buyurun lütfen.

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizi ve tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisiyle birlikte hem sağlık hem de ekonomik anlamda oldukça sıkıntılı günlerden geçmekteyiz. Ülkemizde 25 milyon grip aşısına ihtiyaç olmasına rağmen ne yazık ki gelen aşı 1,5 milyon. Bu sayı Türkiye’de kronik hastalığı olan 65 yaş üstü vatandaşlarımıza dahi yetmiyor. E-nabız sisteminde 5 puanı tutturamazsanız aşı alamıyorsunuz. Kalp, tansiyon, şeker, KOAH hastalığı olan vatandaşlarımızın dahi skoru tutmuyor. Bu skor neye göre düzenleniyor? Kim risk grubunda anlamış değiliz. Aşı meselesini bir an önce çözmek zorundasınız. Bir daha bu sıkıntıyı yaşamamak için yerli üretim desteklenmeli ve ilaçta dışa bağımlılığımızı sonlandırmalıyız. Bakanlığınız AR-GE çalışmaları yapmalı ve yerli üreticiye hibe ve destek vermelidir.

Sayın Bakan, pandemiyle birlikte vatandaşlarımızın fazlaca ilgi gösterdiği besin takviyesi, vitamin, bağışıklık güçlendirici gibi sağlık ürünlerinin AVM’lerde, zincir marketlerde, aktarlarda ve internette satılmasıyla ilgili acilen yeni bir düzenleme getirilmelidir. “Vitamin, gıda takviyesi ve bağışıklık güçlendirici” adı altında sunulan ilaca dair tüm ürünler Sağlık Bakanlığı ruhsatıyla sadece eczanelerde satılmalıdır. Ayrıca, son zamanlarda bu ürünlerin reklam ve pazarlama alanları oldukça yaygınlaşmıştır. İlacın pazarlama ve reklam konusu yapılması kabul edilemez. Eczacı bir vekil olarak bu konuda sizlerden özellikle hızlı bir şekilde düzenleme bekliyoruz.

Sayın Bakan, seçim bölgem Gaziantep’te vaka sayıları artmaya devam ediyor. Hastaneler ve yoğun bakımlar neredeyse ağzına kadar dolmuş. Önümüzün kış olduğunu ve vaka sayısındaki artışı düşünürsek ne yazık ki Gaziantep’te mevcut hastaneler ve yoğun bakımlar yeterli olmayacaktır. Gaziantep ve ilçelerinde doktor açığı vardır, bu açığı ne zaman tamamlayacaksınız? Organize Sanayi Bölgesinin tam donanımlı bir sağlık merkezi ya da hastaneye ihtiyacı vardır. Sanayi bölgesinde hastane kurulmasına dair bir çalışmanız var mıdır? Gaziantep Şehir Hastanesinin hâlâ bitmemesinin gerekçesi nedir? Solunum cihazı sayısını ve yoğun bakım yatak sayısının artırılmasıyla ilgili bir çalışmanız var mıdır? Gaziantep’te yetersiz kalan sağlık hizmetlerini tamamlayıcı bir sahra hastanesi projeniz var mıdır? Bu konuda bizi aydınlatmanızı bekliyoruz.

Sayın Bakan, sağlıkçılarımız bu süreçte büyük bir özveriyle, canla başla çalıştılar, hâliyle yoruldular ve yıprandılar. Hem sağlık çalışanlarımızın yüklerini hafifletmek hem de atanmayı bekleyen 100 binlerce sağlıkçımızın istihdamını sağlamak için sizlerden müjdeli haberler bekliyoruz. Kılavuz bir an önce açıklanmalı, 100 binlerce sağlık çalışanımızın atamaları yapılmalıdır.

Merdiven altında üretilen ve marketlerde, mahalle aralarında satılan maskelerin ne kadar güvenilir olduğunu bilmiyoruz. Maske üretimlerinin denetlenmesi ve standartlara uymayan maske üretiminin önüne geçilmesi için bir çalışmanız var mıdır?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kaplan, lütfen tamamlar mısınız.

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Tamam.

Sayın Bakan, birçok psikolog, psikoloji camiası mesleğini koruyan bir meslek yasası olmadığı için yıllardır çok ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Psikologların alanlarının belirlenmesi, haklarının güvence altına alınması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi için acilen bir meslek yasası çıkarılması elzem olmuştur.

Birçok branşın ataması yapılırken eczane teknikerlerine açılan kadro sayısı çok yetersiz kalmakta ve hastane eczanelerinde farklı branşlardan insanlar görev almaktadır. Hastane eczanelerinde “eczane teknikeri” unvanına sahip kişilerin olması gerekmektedir. Eczane teknikerlerimizin devlet hastaneleri eczanelerine yerleşebilmesi için sizden atama müjdesi bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tulay Hatimoğulları, buyurun lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli hazırun; pandeminin bütün dünyayı her manada çok etkilediği açık bir gerçektir. Bilim Kurulu oluşturulduğu zaman ilk etapta gerçekten bizler dâhil olmak üzere büyük bir güven hissettik duyduk. Ancak, sonraki uygulamalar Bilim Kurulunun -belki de Sayın Bakan, sizin bile- özgür karar alamadığı bir ortam geliştirdi. Türk Tabipleri Birliğinin kurumsal olarak Bilim Kurulunda etkin rol üstlenmemiş olması sorgulanması gereken bir şey. Bir de ayrıca, özellikle bu son zamanlarda, pandemi koşullarında her yerden tabiplere, sağlık emekçilerine teşekkürler sunulurken ve minnettarlık belirtilirken TTB'nin bu şekilde iktidar tarafından hedef hâline getirilmesini kabul etmiyor ve kınıyoruz.

Cumhurbaşkanının şahsı ve iktidarın bekası 83 milyondan daha önemliymiş gibi kararlar alınıyor; ekonomik anlamda alınan kararlar, pandemiyle mücadelede daha belirleyici. Başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere Hükûmetin sorumluluğu açıktır, ortadadır. Sağlık Bakanlığının kamuoyunu salgın hastalığın gerçek boyutu, bulaşma yolları, tanısı, tedavisi, korunma yöntemleri hakkında doğru ve zamanında bilgi paylaşması yaşamsal bir öneme sahiptir ama ne yazık ki bilgilerle ilgili sanıyorum ki Türkiye’de bütün yurttaşlarımızın kaygıları var çünkü verilen bilgilere yeterince inanılmamakta.

İnfaz Yasası çıktı, gerekçe pandemiydi. Cezaevlerinin doluluk oranı, kapasitesinin oldukça üstünde. Bu yasadaki gazeteciler, siyasetçiler, düşüncelerinden dolayı cezaevinde olanlar faydalanamadı, en önemlisi hasta tutsaklar faydalanamadı. Bu konu Adalet Bakanlığı ve sizin Bakanlığınızın ortak kararıyla yeniden gündeme gelebilmeli ve başta hasta tutsaklar olmak üzere cezaevleri koşulları bu manada iyileştirilmelidir.

“Hayat Eve Sığar” dediniz evet, elbette ki hayatı bir manada evde yaşayacağız ama hayatın eve sığabilmesi için ekonomik ve sosyal hayatta Covid-19 salgınının etkileri azaltılmalı. Bununla ilgili yapılan çalışmalara baktığımızda, biz, muhalefetin şerhlerine rağmen Meclisten çıkan yasaya baktığımızda, bariz bir örnek vermek isterim: Varlık Fonunun iflas eden şirketleri kurtarmak için kullanılması kararı çıktı. Evde kalan işçinin, yoksulun yemesi, içmesi, ödeyeceği faturalar hiç hesaba katılmadı pandemiyle mücadele için kararlar alınırken.

Atamalarla ilgili de bir şey ifade etmek isterim. Başta hekimler olmak üzere sağlık personelindeki açıktan bahsettiniz sunumunuzda. Bu açık pandeminin en yoğun yaşandığı İstanbul başta olmak üzere bütün Türkiye için geçerlidir. Sağlık emekçileri ağır koşullar altında çalışıyor, tüm Türkiye adına ben buradan onlara bir kere daha teşekkür ediyorum. Çok büyük bir fedakârlık yapıyorlar, izinleri ve istifaları şu an yasak. KHK’yle ihraç edilen deneyimli sağlık emekçileri var ve bu sağlık emekçilerinin çoğunun durumu komisyonlarda bekletiliyor, başvuruları bekletiliyor. Sağlık emekçilerinin KHK’yle ihraç edilmiş deneyimli sağlık emekçilerinin Türkiye’nin içinden geçtiği bu olağanüstü koşullarda geri çağırılması gerektiğini düşünüyor ve bunu bir kez daha öneriyoruz.

Güvenlik soruşturmasıyla atanmayan yüzlerce doktor, binlerce sağlık emekçisi var. AKP iktidarı güvenlik soruşturmasını hukuk çerçevesinde yapmaktan ziyade farklı görüşten olan ya da olma ihtimali olanları cezalandırma aracı olarak kullanıyor, bu kabul edilemez; insan sağlığı AKP’nin siyasi geleceğinden bin kat daha önemlidir.

Sayın Bakan, burada, sunum yapan birçok Bakan gibi siz de “bilim adamı” dediniz kimi Bakanlar “iş adamı” dedi. Biz, kadınlar olarak Mecliste ve birçok alanda uyarılarımızı bu konuda yapmaya devam ediyoruz. Kadınlar ve LGBTİ bireylerde bilim insanı ve iş insanı olabilir bu yetenekleri haiz çok sayıda kadın ve birey var. Bu konuda farkındalık yaratmak için bu vurguyu diğer bakanlıklarda ve Genel Kurulumuzda, komisyonlarımızda yaptığımız gibi burada da bir kez daha yapmak isteriz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Ali Şeker’e söz vereceğim, ardından Sayın Ayşe Sibel Ersoy, Sayın İbrahim Halil Oral, Sayın Müzeyyen Şevkin, Sayın Fikret Şahin ve Sayın Mustafa Esgin’e söz vereceğim.

Buyurun, Sayın Ali Şeker.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Evet, öncelikle kaybettiğimiz hekimleri, sağlık emekçilerini ve vatandaşlarımızı anarak konuşmama başlamak istiyorum.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; bu zorlu süreçte hepinize kolaylıklar diliyorum ama süreç hiç kolay değil ve kapasite tıkanma noktasına gelmiş durumda. Artık kapasiteyi aşan bir hasta sayısı karşı karşıya kalmış durumdayız ve sürdürülebilir bir sağlık hizmetini verebilmek için de alınan bu tedbirlerin çok daha ciddi bir seviyede sürdürülmesi gerekiyor. Bu önlem olarak açıklanan uygulamalar yeterli karantina uygulamaları değil, en azından on dört gün zorunlu alanlar dışında bütün işletmelerin kapalı olacağı ve herkesin evinde kalacağı bir desteğin sağlanarak bu kişilerin evde tutulması gerekiyor aksi takdirde bu kapasite aşımıyla ilgili yetersizliklerden dolayı birçok yurttaşımızı kaybedebiliriz.

Sağlık Bakanlığının bütçesi pandemi yokmuşçasına hazırlanmış bir bütçe hâlbuki bir pandemi sürecindeyiz ve buna uygun bütçenin artırılması gerekiyordu ama sadece yüzde 5,7’si genel bütçenin, bunun da aslında artırılması gerekiyordu. Burada da ciddi bir eksiklik var.

Aşıyla ilgili, aşıya ulaşabilecek vatandaş sayımızın... Yani bu pandemiden kurtardığımız herkes aşıya ulaşıp kurtulabilecek ama onu kurtulabilecek kadar yaşatmamız gerekiyor. Onun için de alınacak olan bu karantina önlemlerinin daha çok insanımızı bu hastalığın pençesinden kurtarmak açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

Kızamıkla ilgili de çok ciddi artışlar var. Bu konuda mutlaka tedbir alınması gerekiyor. Kızamık sayısı dünyada da Türkiye’de de gittikçe artmaya başladı. Aşı karışıklığıyla ilgili de ciddi artış var. Bununla da ilgili bir tedbir alınması gerekiyor.

Aşı depolama tesislerimiz hazırlanıyor mu? Eksi 80 dereceden bahsediliyor. Özellikle Bakanlığın bünyesinde ve şehirlerde bu aşılamların yapılması için bir hazırlık var mı?

Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü tekrar aşı üretecek şekilde aktif hâle getirilecek mi?

Şehir hastanelerinin kamulaştırılması düşünülüyor mu? Üniversite hastaneleri çökmüş durumda. Şirketlerin 14 milyar lira alacağı var ve bu 14 milyar, aslında şehir hastanelerine bu sene ödeyeceğimiz bir para. Bu medikalcilerin ve tıbbi malzeme verenlerin zor duruma düşmesi sadece onları zor durumda bırakmıyor, kamu hastanelerini de üniversite hastanelerini de işlemez hâle getiriyor. Bunun mutlaka çözülmesi gerekiyor.

Sağlıkçılar “Tükeniyoruz.” diyorlar. Meslek hastalığı olmasıyla ilgili olarak kanun teklifimizi verdik. Bu kanun teklifinin bütün partilerin ortak çalışmasıyla yasalaşması için herkesin üzerine düşeni yapması gerekiyor.

112’de bekleme süreleri çok uzadı çünkü bunun üzerine Vefa grupları ve diğer aramalar da yönlendirildiği için 112’de tıkanmalar meydana geliyor. 112 sadece acil hastaların arayacağı bir sistem olmaya devam etmeli. Diğer o 184 üzerinden Covid’e ek destek, danışma hattı gibi çalışmalar devam edebilir ama 112’nin sadece acil hastalara bakacak şekilde tekrardan organize edilmesinde fayda var diye düşünüyorum.

Bu arada, hastalık nedeniyle hayatını kaybeden hekimlerimizin sayısı, en son bilgilere göre, 70’i aşmış durumda. Bizim, daha önce, bütün partilerin iş birliğiyle, ortaklığıyla ve Bakanımızın da desteğiyle çıkardığımız bir sağlıkta şiddet yasası vardı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Şeker, lütfen tamamlar mısınız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Onun eksiklikleri zaman içinde ortaya çıktı. Bu eksikliklerin giderilerek gerçek bir sağlıkta şiddet yasasını tekrar gündemimize almamız gerekiyor.

Bir de şarlatanlıkla ilgili bir şey söyleyeceğim. Televizyonlarda günlerdir yok “Patlıcan iyi geliyor.” yok “Kekik yağı iyi geliyor.” diye reklamlar yapılıyor. Bunlar, hastalığın ciddiyetinin insanlar tarafından kabul edilmesini de önemli ölçüde engelleyen şeyler. “Patlıcan, baklagiller, yeşil mercimek tüketilmeli.” diye açıklamalar yapan kimya mühendisleri televizyonlarda insanların sağlığıyla oynamamalı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Şeker.

Sayın Ayşe Sibel Ersoy, buyurun lütfen.

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlarımız, basının güzide mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bildiğiniz üzere, 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun’un 43’üncü maddesi ve 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu’nun 18’inci maddesi gereğince ilaç sadece eczanelerde satılabilmektedir fakat Bakanlığın ruhsatlı ilaç listesinde yer alan reçeteli ve kontrole tabi olan ilaçların, on-line satış sitelerinde “az kullanılmış” veya “ikinci el” adı altında satılması halk sağlığını tehdit etmektedir. Bu sorunun acilen çözülmesi için çalışmalar yapılmalı ve gereken önlemler alınmalıdır.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda çalışan eczacı meslektaşlarımın bir sorununu da dile getirmek istiyorum. Özlük hakları ve maaş takdiriyle ilgili olarak kamudaki diğer eczacılarla karşılaştırıldıklarında büyük bir mağduriyet yaşıyorlar. Bu konuya da dikkatinizi çekmek istedim.

Bize iletin birkaç soruyu da burada dile getirmek istiyorum.

Bakanlığınızda çalışmakta olan, yardımcı hizmetler sınıfında çalışan personele memuriyet hakkı verilmesiyle ilgili bir çalışmanız bulunuyor mu?

Yine biraz evvel bahsettiğim, e-ticaret siteleri üzerinden ikinci el ilaç satışının engellenmesiyle ilgili bir çalışmanız var mı? Bunlar bize gelen talepler arasında.

Sayın Bakanım, çalışmalarınızdan dolayı size ve tüm bürokratlarımıza çok çok teşekkür ediyor, 2021 yılı Bakanlığınızın bütçesinin devletimiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyoruz, dualarımız sizinle.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın İbrahim Halil Oral, buyurun lütfen.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, kıymetli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri ve Bakan Yardımcıları, Bakanlığın bürokratları ve değerli basın mensupları; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunuyorum, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime küresel koronavirüs salgınının ülkemizde görülmesinden bugüne âdeta kahramanlık destanı yazan doktorlarımıza, hemşirelerimize, eczacılarımıza ve bütün sağlık çalışanlarımıza teşekkür ederek başlamak istiyorum. Bu mücadele sırasında hayatlarını kaybeden sağlık çalışanlarımıza da Yüce Allah’tan rahmet diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Bakanımız sürecin başında hepimizce takdir edilen, fedakârca bir çalışma göstermiştir, bundan dolayı huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Ancak, doğruya ulaşmak adına yapıcı eleştirilerimi de belirtmek isterim. Sağlık çalışanlarının mağduriyetlerinin artması ve özellikle de hasta sayısı, vaka sayısı ayrımıyla istatistiklerin güvenilirliğinin sarsılması hepimiz açısından bir hayal kırıklığı olmuştur.

Ankara’da pek çok hastanın taleplerini, sıkıntılarını takip etmek için özellikle Şehir Hastanesiyle görüşmeler içindeyiz. Şunu açıkça söylemek istiyorum: Türkiye genelinde 1.200-1.300 vaka açıklandığı dönemlerde şehir hastanelerindeki doktorlarımız sadece Ankara’da günlük 4 bin-5 bin civarında vaka olduğunu ifade ediyorlardı. Türkiye’de 1.200 civarında vaka olduğunda Mamak’taki bir eczacı arkadaşımız sadece o gün için kendisinden 738 ayrı kişiye ait koronavirüs ilacı istendiğini ifade etmişti. Yani, velhasıl bilgilendirme süreci artık şeffaf değildir, güvenilirliğini yitirmiştir. En kötüsü ve vahimi, rakamlar düşük diye insanımızda rehavet oluşmuştur. Bu da, hastalığın en yüksek seviyelere ulaşmasına sebep olmuştur. Sayın Bakana buradan çağırım şu ki: Hem vaka hem hasta sayılarını açıklıkla, il il, ilçe ilçe yayınlamaları ve tedbirlerin bu yerel verilere göre alınmasını sağlamasıdır. Sokağa çıkma yasakları, yerel bazda sürekli başvurulabilen bir önlem olmalıdır.

Kıymetli milletvekilleri, sürem kısıtlı olduğu için madde madde bazı önemli hususları dile getirmek isterim. Sağlık Bakanlığımızın 2021 bütçesi Türk lirası bazındaki artışlar, dövizdeki yükseliş karşısında yetersizdir. Bütçe, yurt dışından alınacak ilaç ve özellikle aşı karşısında savunmasız ve güçsüz kalmıştır. Risk grubunda bir milletvekili olarak dört aydır aşı olamadım. Görünen o ki 80 öncesi dönemde yaşanan yağ kuyrukları, tüp kuyrukları, üzülererek belirteyim ki bugün aşı kuyrukları ve aşı karneleri hâline dönüşmüştür.

Ankara Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi pandemi hastanesi olarak çalışmaktadır. Hastanenin asistanları, düzenli bir şekilde başka hastanelere görevlendirilmiştir. Ameliyathaneler kapalı ve hastanede yataklı bölümler tamamen pandemi özelinde hizmet vermektedir. Bu süreçte, sekiz aydan fazla zamandır asistanlık eğitimini tamamlamak için çalışan asistan hekim arkadaşlarımız hasta görememekte, cerrahi bölüm asistanları ameliyathanenin kapısından hiç geçememekte, eğitimleri ciddi sekteye uğramaktadır. Bu eğitim sorunu acilen çözülmelidir.

Asistan hekimlerin aylık nöbet sayılarının fazlalığı, otuz altı saatlik yoğun çalışma tempoları hem sağlık hizmetlerinin kalitesi açısından hem de hekimin sağlığı ve eğitimi açısından büyük sorunlara yol açmaktadır. Sağlık çalışanlarımıza ek ödemeler komik durumdadır. Hemşirelere tek haneli rakamlarda ödemeler yapılmakta, özellikle büyük yük altında olan pratisyen ve asistan hekimler evlerine gidemedikleri için konaklama harcamaları yapmak zorunda kalmaktadırlar.

İlk tanılarda, Covid hastanesi olmayan yerlerde çalışan doktorlar Covid ödemesi alamamaktadırlar. Kısacası, maaş, sabit döner sermaye, performans ve nöbet parası olmak üzere en az 4 parçada ödenen ve her ay değişkenlik gösteren ücretler yetersiz kalmaktadır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Oral, lütfen tamamlar mısınız.

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Meslek onurları çiğnenmiş, hasta bakıcı, temizlik görevlisi gibi personellere sıra dahi gelememiştir. Doktorlar başta olmak üzere bütün sağlık personellerine ve eczacılara hak ettikleri ödemelerin yapılması şarttır.

Sözlerimi sağlık çalışanlarına yönelik fiziki, psikolojik her türlü şiddeti kınadığımı ve sorunun çözümü için ortak akılla bir adım atılması gerektiğini ifade ederek sonlandırmak istiyorum.

Bütçemizin başta milletimize ve sağlık çalışanlarına hayırlı olmasını diliyor, teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Oral.

Sayın Levent Gök, buyurun lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, bu pandemi süreci başladığında, pek çok arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, toplumun her kesiminden ve her siyasal partiden size olan güven en yüksek seviyede idi ve bu uzun bir süre devam etti ancak gelişen süreç ve pandeminin yayılmasıyla beraber artan sıkıntılar, ekonomik sıkıntılar özellikle Sağlık Bakanlığının yaptığı açıklamalar sizi oldukça tartışmalı bir hâle getirdi. Bunun en önemli nedenlerinden bir tanesi, görünmez bir düşmanla savaşırken sizin Bakan olarak bulunduğunuz konumun daha önceki parlamenter sistemdeki gibi bir Bakanlık olmamasından kaynaklanıyor. Atatürk'ün öncülüğünde yapılan Kurtuluş Savaşı'nda düşmanla savaşılırken bile Meclis açıktı ve Mustafa Kemal dahi Meclise hesap veriyordu, şimdi yeni sistemde artık Bakanlık konumunuz çok farklı bir boyutta ve Meclise hesap veren ve sorumlu olan bir Bakan değilsiniz. Keşke parlamenter sistemdeki gibi bir Bakanlık unvanı sizde olsaydı ve Meclise gelip muhalefet milletvekillerini dinleyen ve muhalefetin sesini, soluğunu ensesinde hisseden bir Bakan olsaydınız şüphesiz muhalefetin yaptığı yapıcı tüm tartışmalardan ve önerilerden etkilenir ve bu süreci çok daha samimi, şeffaf, sağlıklı yürütebilirdiniz. Sistemin aksayan bu yönü bugün karşılaştığınız güven bunalımının en büyük nedenlerinden bir tanesidir. Dolayısıyla parlamenter sistemdeki bir Bakanlığı yapamamış olmanız size bugün bir güvensizlik sonucu olarak geri dönmüştür.

Sayın Bakan, diler ve umarım ki bu sorunu çok kısa bir süre içerisinde aşarsınız ve toplumun ihtiyacı olan güven ortamını sağlayarak pandemi koşullarından ülkemizi bir an önce kurtarırsınız.

Birkaç tane kısa sorum var, onları sizlere sorup konuşmamı bitirmek istiyorum:

Sayın Bakan, salgın süresince Covid-19 virüsüne karşı etkin olan kaç kutu ilacın ücretli olarak satıldığını öğrenmek istiyorum.

65 yaş üzeri ve kronik hastalığı bulunduğu için, salgın sürecinde evden çıkamayan kaç yurttaşımızın salgın süresince evdeki sağlık hizmetleri sağlanmıştı?

Salgın sebebiyle virüs endişesi yaşayan 65 yaş üzeri ve kronik hastalığı bulunan kaç yurttaşımıza psikolojik destek sağlanmıştı?

Pandemi süresince yoğun iş yükü ve virüs tehdidi nedeniyle yoğun stres altında kalan sağlık çalışanları ve ailelerine hangi tıbbi ve psikolojik destekler sağlanmıştı?

Son olarak, Covid-19 salgınının sona erdirilmesi için dünya genelinde aşı çalışmaları yürütülmektedir. Kısa süre içerisinde dünya genelinde -sizin de belirttiğiniz gibi- aşı uygulamalarına başlanmasını umut ediyoruz. Çok sayıda ülkede aşı çalışmaları henüz devam ederken aşı alım için anlaşmalar imzalamıştır. Ülkemizin ihtiyaç duyacağı aşılardan temini için Türkiye olarak hangi ülke ve şirketlerle görüşülmüştür, varsa aşı için imzalanan protokol ve anlaşmaları açıklayabilir misiniz?

Bir de Sayın Bakan, günde onlarca talep geliyor, Ankara hastanelerindeki doluluk oranlarından şikâyetler var “Yoğun bakımlara hasta yatıramıyoruz, 112 Acil Çağrı Merkezini devreye sokuyoruz, özel hastanelere yönlendiriyorlar.” diyorlar. Ankara Milletvekili olarak, Ankara’daki hastanelerimizin yoğun bakım ünitelerindeki doluluk oranlarını sizden rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Müzeyyen Şevkin Hanım.

Buyurun Müzeyyen Hanım.

Süreniz dört dakikadır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, sayın hazırun, bürokratlar; öncelikle SMA ve çölyak hastalarıyla ilgili dikkat çekmek istiyorum, ailelerin feryatlarını buradan duyurmak istiyorum. Türkiye’de sayıları 3 bini geçen çölyak hastası bulunmakta ve aileler çok zor günler geçiriyor. Adana’da da üç ay ömrü kalan Eliz Mira bunlara örneklerden birisi.

Güçlü Türkiye olduğumuz, güçlü bir ülke olduğumuz sabahtan beri söyleniyor; ambulansımızın ne kadar arttığı, işte teknolojik olarak ne kadar iyi birimlerin oluşturulduğu ifade ediliyor. Elbette ki on sekiz yılda teknoloji gelişti, bu olmazsa olmaz ama SMA hastaları gibi 3 bin aileyi ilgilendiren ve gerçekten bunun çözümünü bulamadığı için para toplamak durumunda kalan, kampanya yapmak durumunda kalan ailelerin feryadını buradan duyurmak isterim Sayın Bakan. Buna bir çözüm bulunmak durumunda, 3 bin hasta çocuğumuzun hayatı bence çok önemlidir, yatırımlar ve kaynakların biraz da bu konuya ayrılması gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakan, yine çölyak hastaları, 100 bine yakın çölyak hastası var ülkemizde ve bunlar glütensiz olarak beslenmek zorunda. Özellikle alt gelir grubu veya işsiz olan aileler çocuklarının yaşama tutunmaları için, tamamen devlet desteğine bağlı bunların yaşama tutunmaları, 2015 yılından bu yana verilen çölyak yardımları çok komik durumda kalmıştır. Gerek SMA gerekse çölyak hastalarının sorununa acil çözüm bulmanızı ümit ediyorum.

Sayın Bakan, sağlıkçılar büyük sorun yaşıyor. Çalışanların maaşı düşük, emeklilikte ikramiye ve maaşlarını etkileyecek 3600 ek gösterge yasası çıkarılmalı, sağlık çalışanları koronavirüs gibi hastalıklar ve asit baz kimyasal maddelerle çalıştıkları için risk altındalar. Bunlara ödenmeyen nöbet ücretleri ödenmeli, nöbetler kısa süreli olmalı, enfekte olan emekçiler için ücretsiz misafirhane, otel uygulaması devam ettirilmelidir.

OECD ülkelerine göre ortalama 100 bin kişiye 348 hekim görev yaparken Türkiye’de bu sayı maalesef 187’dir. Ülkemizde 1 sağlıkçı 3 kişinin işini yapıyor ve atama bekleyen 620 bin sağlık personeli var. Sağlık emekçileri, sahada çalışan sağlıkçılar yorgun, bitkin ve destek beklerken, vatandaşlarımız her gün hayatını kaybederken işsiz sağlıkçıları sahaya sürmenin zamanı gelmedi mi Sayın Bakan?

Ayrıca sağlıkçılar için iş kazası ve meslek hastalığı olarak değerlendirilmesi gereken konu hâlâ muğlak olarak duruyor, emekçilerin burada korunması şart diye düşünüyoruz. 5 Eylül 2020’de Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmeliğe göre aile sağlık hekimlerine aylık brüt 3 bin lira, hemşire, ebe ve sağlık memurlarına ise 850 lira ödeme yapılması gerekiyordu ancak bugüne kadar herhangi bir ödemenin gerçekleşmediği bize sağlıkta çalışan arkadaşlardan iletildi.

Yine, 18 Kasım 2020 itibarıyla virüsten dolayı 64’ü hekim olmak üzere 156 sağlık çalışanı hayatını kaybetti, enfekte olan sağlık çalışanı sayısı 40 bini geçti. Arkadaşlarını kaybeden sağlık çalışanlarının moral ve motivasyonu kalmadı, sağlıkçılar tükendi Sayın Bakan.

Öte yandan şehir hastanelerindeki usulsüzlükler, gereksiz harcamalar, müteahhitlere ödenen paraların akıbeti de merak ediliyor. 2021 yılı sağlık bütçesi 77,6 milyar; 2020 yılında bu rakam 58,9 milyardı. Yüzde 32 artış sağlanmış görünse de enflasyon ve kur farkı dikkate alındığında 2020 yılına göre yüzde 17 azaldığını görüyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz tamamlanmıştır.

Teşekkür ediyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hemen bitiriyorum.

Ben, buradan bütün kahraman sağlık ordumuza teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun.

Şimdi, Sayın Fikret Şahin’e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Şahin.

Süreniz dört dakikadır.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de 2021 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesinin milletimiz ve ülkem için hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakan, bütün gün tabii buradaki görüşmelerimizin temelini şehir hastaneleriyle ilgili konu oluşturuyor haklı olarak çünkü görüyoruz ki muazzam bir kamu zararı ve bu hastanelerin üzerinden de bir soygun düzeni var. Siz de, bir Bakan olarak bu konuda sorumlusunuz, onu düşünüyoruz. Bakın, bunu sadece ben demiyorum, Sayıştayın bulgularında da bunu görüyoruz. Geçen yıl, Sayıştayın toplam 31 adet bulgusunun 19 tanesi şehir hastaneleriyle ilgiliyken yani yüzde 61’i bu yılki Sayıştayın raporundaki 42 bulgunun en az 28’i doğrudan şehir hastaneleriyle ilgili yani toplam bulgunun yüzde 67’sini oluşturuyor. Her geçen yıl demek ki şehir hastaneleriyle ilgili sorun artıyor, ki bunu siz de geçen yılki görüşmemizde ifade ettiniz. Bakın, 14 Kasım 2019 tarihinde “Biz bu şehir hastanelerinin yapımının nasıl olduğunu öğrendik, bundan sonra, artık genel bütçeden yapacağız. Neden finans sistemine de ayrı bir yük getiriyor ve biz de neden daha fazla ödeyelim?” diye bir ifadeniz oldu ve 10 tane şehir hastanesini genel bütçeden yapma kararı aldınız. Haklı bir karardı bu, destekliyoruz. Bugün de görüyoruz ki -açıklamanızda ifade etmediniz ama burada verdiğiniz kitapçıkta görüyorum- Şanlıurfa Şehir Hastanesini de kamu-özel iş birliği modelinin dışına çıkarmışsınız, genel bütçeye dâhil etmişsiniz yani 11 tane hastane yapmışsınız fakat 18 tane hastane hâlen kamu-özel iş birliği çerçevesinde devam ediyor. Ve bakın, hesapladığımız zaman -sizin verdiğiniz ve Cumhurbaşkanının vermiş olduğu rakamlar üzerinden söylüyorum- kamu-özel iş birliği modeliyle yapılan hastanelerdeki bir yatak bedeli 24 milyon 39 bin lirayken genel bütçeden yapacağınız hastanenin yatak bedeli 980 bin lira yani en

az 25 kat fazla Sayın Bakan yani 25 kat fazla ödüyoruz sizin verdiğiniz rakamlarla. Yazık, yazık yani ödediğimiz rakamlara. Bir vatansever, bir milletvekili olarak bunu ifade ediyorum, kesinlikle siyasi bir yorum değil.

Bakın, geçen yılki bütçenizin yüzde 17,7'sini şehir hastanelerinin kira ve hizmet bedelleri içerirken bu yıl bütçeniz yüzde 31 artmış olmasına rağmen bu yılki bütçenizin yüzde 21,1'ine yükselmiş durumda yani her geçen yıl giderek bütçenizden daha fazla alıyor. Hatta, bakın, kira bedellerini dövizle ödüyorsunuz, dövizle ödemenizin yıllık değişim oranı kira bazında yüzde 77,6 ama hizmet bedellerini Türk lirasıyla ödüyorsunuz ve yüzde 33 oranında bir artış var. Size tavsiyemiz, bir an önce bu ödemeleri Türk lirasına çevirip -ki Genel Başkanınız ve Cumhurbaşkanı da Türk lirasının güçlendirilmesini ifade ediyor- mümkün olabilen en kısa zamanda da kamulaştırmanız bu ülkenin menfaatleri adına.

Bakın -sizin tablolarınızdan- ocak ve eylül ayında 5 milyar 856 milyon lira kira bedeli ödemiştiniz. Bu parayla en az bin yataklı 6 tane şehir hastanesi yapabiliyorsunuz ve 500 yataklı 19 tane devlet hastanesi yapma imkânınız var.

Sayın Bakan, muazzam bir kamu zararı var, çocuklarımızın üzerine yüklediğimiz bir borç yükü var. Lütfen, gelin bundan vazgeçin, biz de sizi destekleyelim. Bu, kamu-özel iş birliği modeliyle kira ödediğiniz, hizmet bedeli ödediğiniz hastaneleri kamulaştıralım, biz de size gereken desteği verelim Sayın Bakan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şahin, teşekkür ediyorum. Süreniz bitmiştir, sağ olun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Şimdi, AK PARTİ'den Sayın Mustafa Esgin'e söz vereceğim.

Sayın Esgin, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

MUSTAFA ESGİN (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanımıza, Bakan Yardımcılarımıza ve Bakanlık bürokrasindeki arkadaşlarımıza hoş geldiniz demek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, iktidarın ve muhalefetin farklı düşüncelerinin olması son derece doğal ve bu düşünceleri burada karşılıklı olarak birbirimize serdediyoruz. Burada tabii, istatistik diye bir bilim var ve istatistik aslında burada farklı görüşlerin hangisinin doğru olduğunu net olarak ortaya koyuyor.

İşte bakın, sabahın bu yana anlatmaya çalıştığımız “Sağlıkta Dönüşüm Programı” olarak adını verdiğimiz bu süreçte gerçekten hepimizin gurur duyması gereken önemli başarı hikâyeleri var. Sağlık ve tedavi kurumlarında, eğer ki 3 katına çıkardysak bunların sayısını, bu bir başarı hikâyesidir. Sağlık çalışanı sayısını 300 binlerden eğer ki 1 milyon 100 binlere çıkardysak yine bunu takdir etmemiz gerekiyor. Yoğun bakım yatak sayısını -ki Covid sürecinde bu son derece önemli- 20 kat artırdysak yine, burada bir başarı hikâyesinden bahsetmek durumundayız. Nitelikli yatak sayısını da 20 kat artırdık ama bakın, ben başka bir istatistiğe dikkat çekmek istiyorum hiç nazardikkate bugün getirilmemiş olan: Arkadaşlar, 2002'den bu yana bebek ölüm hızının Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın uygulamalarıyla 5 kat azaltıldığını ve binde 31,5'tan binde 6,8'e indirdiğimizi görüyoruz. Doğumda anne ölüm oranlarının da yine 5 kat azaldığını görüyoruz, yüz binde 64'ten yüz binde 13,6'ya indirdik; bu da bir başarı hikâyesidir. Sağlıkta memnuniyet oranları yüzde 39'lardan yüzde 70'lere geldiyse burada da sağlıkta bir başarı hikâyesinden bahsetmek durumundayız. Bağışıklamada çok önemli bir başarı hikâyesi daha var ve 2021 yılı bütçesinde de artı 4 milyarlık bir bütçenin, 20 milyar gibi bir bağışıklama bütçesinin ortaya konulduğunu sevinerek gördük.

Değerli arkadaşlar, Covid sürecindeyiz, 55 milyon vaka ve 1 milyon 300 bin vefatın olduğu bir süreçteyiz, küresel bir salgınla karşı karşıyayız. Vefat eden bütün vatandaşlarımıza, meslektaşlarımıza, sağlık çalışanlarına rahmet etmek istiyorum.

Evet, ağızımızda maskelerle ne yazık ki şehir hastanelerinin finansman modelini şu Covid sürecinde de tartışmak durumunda kaldık. Bunu bir talihsizlik olarak görüyorum çünkü dünyanın yüz yılda bir karşılaştığı bu küresel salgınla hep birlikte mücadele etmemiz gerekiyor. Salgının ilk günlerinde daha gençlerin hayatını kurtarmak adına evlerine gönderilen yaşlıların hayatını kurtarmak için acaba İtalya'ya ve İspanya'ya sorsaydık şehir hastanelerinin finansmanı ile ilgili bir modelin tartışması söz konusu olabilir miydi? Evet, 2019 yılı bütçesinde bunu tartıştık, elbette ki tartışabiliriz, 2020 yılı bütçesinde tartıştık, öyle görüyorum ki şehit hastaneleri muhalefetin bir polemik malzemesi olarak 2021 yılı bütçesini konuşurken de önümüze çıkacak gibi görünüyor.

Evet, değerli arkadaşlar, bu salgın bir Covid salgını, enflüanza salgını değil. Enflüanza aşısı üzerinden bir polemik de yine talihsiz bulduğumu ifade etmek istiyorum.

Değerli Bakanım, görev süresi dolan Muhammet Güven Hocamıza emeklerinden dolayı teşekkür etmek istiyorum. Bugüne kadar yapmış olduğu hizmetlerden ve milletvekillerimizle kurmuş olduğu iletişimden dolayı teşekkür ediyorum.

Bir diğer teşekkürü de yine Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın mimarlarından birisi Sabahattin Aydın Hocamızı Bakan Yardımcısı olarak göreve getirmenizden dolayı size etmek istiyorum. Sabahattin Aydın Hoca çok uzun yıllardır tanıdığımız ve gerçekten bu başarı hikâyesinde rol almış olan, performans göstermiş olan, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın mimarlarından birisi ve kendisinin de bu süreçte çok başarılı olacağına yürekten inanıyorum.

2021 yılı bütçesinin devletimiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Esgin.

Şimdi Sayın Sermet Atay'a söz vereceğim.

Sayın Atay, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

SERMET ATAY (Gaziantep) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle pandemi sürecinde büyük fedakârlık gösteren tüm sağlık çalışanlarına, tüm Bakanlık yetkililerine müteşekkirdiğimizi belirtmek istiyorum.

Malum, Türkiye'de corona vakaları her gün artmaktadır. Bu bağlamda şehrim olan Gaziantep'te de corona vakaları çok yoğun bir artış göstermiştir. Mevsimsel koşullar gün geçtikçe ağırlaşmaktadır, bu durumda zannedirim ileriki günlerde Gaziantep'te yatak problemimiz ve yoğun bakım problemimiz beraberinde gelecektir.

Malumunuz olduğu üzere Gaziantep'e yeni bir Sağlık Müdürümüz atanmıştır. Her gelen sağlık müdürü kendi ekibiyle beraber gelmektedir. Bu Sağlık Müdürümüz de genç ve başarılı biridir, kendi ekibini oluşturmuş ve 180 kişilik listeyi onaylanması için Sağlık Bakanlığına göndermiştir. Sağlık Bakanlığına gönderilen bu 180 kişilik liste içerisinde 140 kişi onaylanmış, 40 kişi henüz onaylanmamıştır. Listede onaylanmayanların büyük kısmını Gaziantep'in en büyük hastanesi olan Dr. Ersin Arslan Devlet Hastanesi personeli oluşturmaktadır. Dr. Ersin Arslan Devlet Hastanesinin görev yapan Başhekimini istifa etmiş durumdadır, istifa ettiğinde yerine gelecek arkadaş henüz göreve başlamamıştır. Gaziantep'in en

büyük hastanesi konumunda olan Ersin Arslan Devlet Hastanesine bir başhekim atanmamış olması ve sözleşmesi yenilenecek olan idari personelin sözleşmesinin yenilenmemiş olması Gaziantep'te bir zafiyet yaratmaktadır. Biz bu bağlamda Sayın Bakanım, özellikle Ersin Arslan Devlet Hastanesi açısından bu atamaların, bu sözleşmelerinin bir an önce yenilenmesini sizden arz ediyoruz.

Ayrıca, Gaziantep'te artık yılan hikâyesine dönen 2013 yılından beri yapımı devam eden bir şehir hastanemiz var. Bu şehir hastanemiz 2020 yılı gelmesine rağmen -aynı zamanda başlayan birçok şehir hastanesi bitmesine rağmen- çeşitli problemlerle bitirilememiştir. Bu anlamda sizin burada da yardımınıza muhtacız. Yeni başhekimimiz görev yapabilmek için kendi ekibini oluşturmuştur. Dedğim gibi Ersin Arslan Devlet Hastanesinde bir zafiyet vardır. Bu zafiyetin giderilmesi konusunda mutlaka ve mutlaka herhâlde sizin yardımınız gerekiyor çünkü geçtiğimiz günlerde yaptığımız konuşmalardan bu konuda bir sonuç alamadık.

2021 yılı bütçesinin Bakanlığımıza ve devletimize hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyoruz.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan Burhanettin Bulut Bey'e söz vereceğim.

Buyurun.

Süreniz dört dakikadır.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Bakan, pandemi sürecinin ilk zamanlarında buradaki konuşmacıların birçoğunun ifade ettiği gibi toplumda olumlu bir izlenim bıraktınız. Ancak bu olumlu izlenim maalesef zaman içerisinde partinizin tutulduğu hastalığa tutulduğunuz için...

Sayın Bakanım, bu sorulara herhâlde cevap verirsiniz. Bizi bir dinleseniz. Sayın Bakanım buradayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Evet, devam edelim lütfen.

BURHANETTİN BULUT (Adana) - Dedim ki; toplumun izlenimleri açısından bakıldığında ilk günlerde olumlu bir izlenim bırakıyordunuz ancak zaman içerisinde partinizin hastalığına kapıldınız, sağlıkta başarı hikâyesi yerine siyasi bir başarı hikâyesi yaratmanın çabasına düştünüz. Hele hele özellikle 1 Ağustostan sonra siyasi gömleğiniz üzerinizde ama hekimlik gömleğinizi astınız. Neden böyle diyorum? Çünkü bu virüsü siz yaratmadınız doğal olarak hepimiz -buradaki konuşmacıların söylediği gibi- bununla mücadele etmemiz lazım. Ancak maske olayında başta olmak üzere 31 Ocakta maskeleri ihraç ederken tüm kesimler sizleri uyardı "Bu maskeye ihtiyaç var." denildi ancak iki ay maske kaosu yaşandı. Eğer o gün Türk Eczacıları Birliğiyle ya da eczacılarla ya da sivil toplum örgütleriyle ya da Türk Tabipleri Birliğiyle bu işi görüşmüş olsaydınız iki ay o kaos yaşanmazdı, millete postayla ya da sırayla ya da kolonyayla birlikte maske gönderim işi olmazdı.

Hemen arkasından grip aşısı meselesi var. Her ne kadar arkadaşınız "Grip aşısının pandemiyle alakası yok." dese de Sağlık Kurulunun bir önerisi var. Biz İran bile olamadık, İran 7,5 milyon adet grip aşısı tedarik etti ama Türkiye 1 milyon 350 binin üstüne çıkamadı. Burada da, yine, konunun muhataplarıyla bir araya gelinseydi, örneğin Türk Eczacıları Birliğiyle... Hatta televizyonda şöyle bir şey söylediniz, dediniz ki: "Orada başka şeyler var." Buyurun, açıklayın. Türk Eczacıları Birliğinin "Size aşı getirelim." demesine rağmen bunu kulak ardı ettiniz çünkü bu başarıyı kendi üzerinizde almak istiyorsunuz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bekleyin, cevap vereceğim.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Bekleyeceğiz zaten, buradayız, dinleyeceğiz.

Sonuç itibarıyla, şu hâle geldik, pandemi artık kontrol edilemez hâle geldi. Sizi toplumda başta alkışlayanlar, olumlu izlenim bıraktığınızı ifade edenler sizi artık pandemi sürecinin izleyicisi, sadece akşamları tabloyu açıklayan Bakan olarak ifade etmeye başladılar. Bu, bizim açımızdan üzücü, sizin açınızdan da üzücü olduğu kanaatindeyim. Çünkü pandemi süreci bugün itibarıyla, artık bireylerin mücadelesi hâline geldi, kurumsal bir mücadeleden uzaklaştı; filyasyon da dâhil olmak üzere, 1 kişi 80-90 kişiyi kontrol etmek durumunda kalıyor, bu da çok mümkün görünmüyor.

Son olarak, PCR'la ilgili bir tartışma var kamuoyunda. PCR'daki tartışmanın özü şudur, önce onu söyleyeyim: Türkiye'deki Covid testi oranı düşüktür, Amerika'yla mukayese ettiğinizde yarıda, Güney Kore'yle mukayese ettiğinizde ancak üçte 2'si oranında Covid testi yani PCR testi yapılıyor. Türkiye'de böyle bir eksiklikten kaynaklı olarak ya da son dönemde bulgu oranındaki artış nedeniyle, herkese test yapılmaması nedeniyle, insanlar özelde test yapmaya başladı. Siz de bununla ilgili bir genelge yayınladınız, genelgenizde PCR testinin ücretinin 250 lira olduğunu ifade ettiniz. Geçen hafta biz de özel hastaneleri aradık, sizin kurucusu olduğunuz hastane de dâhil olmak üzere 350 ile 550 lira arasında fiyat verildi.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yalan söylüyorsun.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Biz aradık efendim, kaydı var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Bulut, süreniz bitmiştir.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Hemen bitiriyorum.

Dün yine aradık, 250 liraya düştü. Sorum şudur: 350 liradan 250 liraya düştüğü anda daha önce 350 lira verenlerin parasını iade edecek mi etmeyecek mi bu hastaneler?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yalan söylüyorsun.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Ben aradım efendim, kaydı var, 350 lira. Hastaneyi de size söyleyeyim hangisi olduğunu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Teşekkür ediyorum, süreniz bitmiştir.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Şimdi, Bağımsız Milletvekili Sayın Cihangir İslam'a söz veriyorum.

Süreniz beş dakikadır.

NAZİM CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle “Hoş geldiniz.” diyorum, Sayın Sabahattin Aydın'a da yeni görevinin hayırlı olmasını diliyorum.

Belki bu söyleyeceklerimin birçoğu benden önce söylendi. Aslında bütçe görüşmelerinden önce de yani sene içinde de tekrarladığımız şeyler. Fakat politikada bir değişiklik olmadıkça yani yanlışlıklar düzeltilmedikçe bize de bunları tekrarlamak dışında herhangi bir şey kalmıyor.

Şimdi, Sayın Bakanım, bakınız, Sağlık Bakanlığı 2021 bütçesini karşılaştırdığımızda yüzde 32'lik bir artış var ama enflasyon payını düşersek bu artışın yüzde 28'in altında olduğunu görüyoruz. İkinci önemli nokta, geçen yılın bütçesi ile bu yılın bütçesi arasına giren Covid hadisesi yani pandemi koşullarına uyarlanmış bir bütçe olduğunu söyleyemiyoruz.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; yine, bütçeye baktığımızda koruyucu sağlık hizmetinin, merkezi bütçenin yüzde 1,4'ünü, Sağlık Bakanlığı bütçesininse yaklaşık yüzde 25'ini oluşturduğunu görüyoruz ki ayrılan bu payın aile hizmeti, aile hekimliği hizmeti için yani koruyucu hekimlik için yeterli olmadığının hepimiz farkındayız.

Çok değerli arkadaşlarım, bir noktayı daha dikkatinize net bir rakamla sunmak istiyorum: Yaklaşık 78 milyara ulaşan bu bütçeyi 83 milyonluk nüfusumuza böldüğümüzde kişi başına aşağı yukarı 933 lira 38 kuruşluk bir pay öngörüyor bütçemiz, sağlık harcamaları açısından. Ama bundan personel giderini, SGK prim giderini, genel kamu giderini ki bu 3 kalem aslında bütçenin yüzde 48,5'ini yani yuvarlasak bütçenin yarısını oluşturuyor. O hâlde 2021 yılı için planladığınız kişi başına sağlık harcaması 480 lira 69 kuruşa düşüyor efendim. Sözü çok fazla uzatmak istemiyorum ama burada bir iki talebimizi gündeme getirmek istiyorum. Aşağı yukarı 40 bin sağlık personeline testlerin pozitif yani Covid testinin pozitif olduğunu görüyoruz ki bugüne kadar sağlık personelinin 150 kayıp verdik. Biz bu Covid meselesinin bir meslek hastalığı olarak ele alınmasını ve bunun yasalaşmasını ve bu haklardan, Covid'e yakalanan sağlık çalışanlarının istifade etmesini diliyoruz efendim.

Sayın Bakan ve değerli arkadaşlar; geçen gün bir gazete haberinde okudum, bunu sizin ağzınızdan duymak isterim. Covid-19'a yakalanan sağlık personelinin şikâyetlerinin devam etmesine rağmen istirahat için ayrılan sekiz veya on günlük süre sonunda çalışmaya zorlandığını gazete haberinden şey yaptık. Benim sorum çok açık, çok net bir soru soruyorum ve lütfen bu sorunun cevabını çok açık istiyorum: Covid enfeksiyonuna yakalanan sağlık personelinin işbaşı yapma kriteri veya raporlu durumunun ya da istirahatli durumunun uzatılma kriteri olarak neyi ele alıyorsunuz?

İkinci mesele: Sadece ve sadece yumuşak doku iyileşmesi vücutta aşağı yukarı altı hafta sürer yani aşağı yukarı kırk gün sürer. Covid enfeksiyonuna yakalanan ve gece gündüz çalışan sağlık personelinin kanaatimce en az altı haftalık bir istirahate ihtiyacı vardır.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın İslam.

Şimdi, salonun havalandırılması için on dakika ara veriyorum. Lütfen on dakika sonra salonda olalım, devam edeceğiz.

Kapanma saati: 18.51

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.58****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 19’uncu Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinden hazır olan arkadaşımız var mı acaba?

Mustafa Adıgüzel Bey’e söz veriyorum.

Buyurun Mustafa Bey.

Süreniz dört dakikadır.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım ve sayın bürokratlar; hoş geldiniz. Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Pandemide on dört-yirmi bir gün kapatmayı bir yapalım, bu işi beraber bitirelim.” derken, siz bu tam kapatmayı yapmadığınız gibi, esasen bilgiye ve veri akışına kapatma yapıyorsunuz. Sayın Bakan, bu sayılarla ilgili yanlış bilgilendirmeye daha ne kadar devam edeceksiniz? Bakın, dün, 103 cenaze bildirdiğiniz gün bizim 3 büyükşehirde -Ankara, İstanbul ve İzmir’de- Cenaze Dairesine sizin doktorlarınızın, başhekimlerinizin imzalayarak gönderdiği, testi pozitif, bulaşıcı hastalık verilerini buradan bildirmek istiyorum. Resmî bir kurumdan alınan rakamlardır, tam rakamlardır: 17 Kasım 2020, İstanbul için 164 cenaze, İzmir 50, Ankara 38 -İzmir’in depremden dolayı 2’nci sıraya çıktığını görüyoruz- toplam 252 cenaze dün itibarıyla, 25 milyon nüfusun cenazesidir ve siz tüm Türkiye için 103 cenazeden bahsediyorsunuz. Keza şu ana kadar toplam coronavirus pozitif olup vefat edenler için açıkladığınız sayı 11.704. Yine bu 3 ilde salgının başından beri, İstanbul’da 10.334, Ankara’da 2.780, İzmir’de 1.705 olmak üzere toplam 14.819’dur, sadece 25 milyonluk nüfus için. Bunu eğer 83 milyona projeksiyon yaptığınızda cenaze sayılarımızın günlük 1.000’in, başından beri de 60-70 binin altında olması mümkün gözüküyor. Şimdi diyeceksiniz ki: “Cenaze sayılarıyla milletin maneviyatına saygı göstermemek...” Daha önce böyle bir şey kullandınız ama asıl milletin bu açıdan maneviyatına saygı göstermemek bu cenazeleri yok saymaktır. Yine, cenaze sayıları üzerinden skor yapmakla itham etmişsiniz bir dönem. Bu süreçte skor peşinde olanları arıyorsanız salgının başında maske işiyle, sonraki süreçte de test kitiyle, dolarla skor yapanlara dikkat etmenizi tavsiye ederim.

İstanbul akıllı karta HES koduna benzer bir uygulama yapılması için İBB’ye hasta ve pozitif vaka verilerini neden vermiyorsunuz? Otelere, şehirlerarası otobüs ve uçaklara kadar HES kodu kontrol ediliyor, diyoruz ki: İstanbul’da hastalık kontrolden çıkmış, bu kadar cenaze var. İstanbul’da bu pozitif hastaları dolaşımdan engellemek için bu verileri İstanbul Büyükşehir Belediyesiyle neden paylaşıyorsunuz? Bu şekilde paylaşmadığınız için, ortalıkta pozitif vakaları engelleyemediğimiz için -fazladan olan ölümler engellenebilir- siz bu verileri vermediğiniz için bu ölümleri engelleyemiyoruz.

Sizin bu mevcut durumu küçülten, sayıları onda 1 gösteren açıklamalarınız insanları rehavete düşüyor ve vakaların inanın artışına sebep oluyor. Yani şunu desem yanlış olmayacak: Berat Albayrak istifa etti, daha yerine biri atanmadan dolar kendiliğinden düştü. Siz bu açıklamalarınızdan ya vazgeçin

ya da vazgeçmeyecekseniz bakın, istifa edin, hakikaten vakalar kendiliğinden azalacak çünkü insanlar gerçek sayıları öğrenince önlemlerini alacak. Size tavsiyem, bu sayıları gerçek rakamlarla anlatın, beraber bu işi birlikte, ülke çözelim.

Bakın, yine bir diğer konu: SMA hastalarının çilesi ne olacak? Aileler yardım kampanyalarıyla evlatlarına çare olmaya çalışıyor. Sosyal devletin gereğini yapıp bu evlatlarımızın kendi başarılarının çaresine bakmaları yerine bizim devlet olarak el atmamız lazım.

Şehir hastanelerinin malzemelerini neden DMO'dan alıyorsunuz? Bu hastaneler anahtar teslim olmayacak mıydı? Şimdi, Kamu Hastaneleri Birliğiyle kamu kaynaklarıyla DMO'dan malzeme alıp bunu diğer hastanelere alınmış gibi gösterip buradaki yetkililere teslim belgesi imzalatıyorsunuz sonra cihazlar Ankara Bilkent Şehir Hastanesine gidiyor; bununla ilgili evraklar burada, bunu tartışmak isteyen varsa tartışım.

Ordu'da bir hastane işi vardı, ne olacak? Bir yıl önce yine Plan ve Bütçeye geldiğinizde "İhaleye çıktık, başlıyoruz." demiştiniz, Komisyon Başkanı da "Sayın Adıgüzel, müjde." demişti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Adıgüzel, süreniz bitmiştir. Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Son cümlem.

Bari bir temel atsaydınız da Ordu'dan Uşak iline ve Kayseri iline doğru yoğun bakım hastası göndermek zorunda kalmasaydık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ünal Demirtaş'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Demirtaş.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sağlık Bakanlığının değerli bürokratları; sözlerime başlarken herkese saygılarımı sunuyorum.

Covid-19 salgınıyla mücadelede yaz aylarında tedbirlerin gevşetilmesiyle ve kış aylarında da yeterli ve sert tedbirlerin alınmadığı ülkemizde, Covid-19 salgınının âdeta bir tsunamiye dönüştüğü bu günlerde çok önemli bir Bakanlığın bütçesini görüyoruz. Sağlık Bakanlığı 2021 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını ve tüm vatandaşlarımıza sağlıklı günler getirmesini diliyorum.

Sayın Bakan, on sekiz yıldır uygulanan yanlış politikalarla sağlık sistemimizde kamucu anlayıştan vazgeçilmekle beraber, sağlık sistemi özel hastanelerle, dövize endeksli ve hasta garantili şehir hastaneleri ekseninde yeniden yapılandırılarak özelleştirilmiştir. Bu yanlış sistem, özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişememesine, yeterli ve kaliteli sağlık hizmeti alamamasına yol açmaktadır. Öte yandan, bu durum, hem kamu maliyesine hem de vatandaşlarımıza bireysel olarak ekonomik anlamda büyük bir yük getirmektedir. Bugün itibarıyla sağlık sistemimiz, bir kara deliğe dönüşen şehir hastanelerinin ağır ekonomik yükünü kaldıramayacak bir noktaya gelmiştir. Eğer bu yanlış sistemden geri dönülmez ise sağlık sistemimiz önümüzdeki yıllarda iflas etme riskiyle karşı karşıyadır.

Sayın Bakan, bugün itibarıyla 1 milyon 100 binin üzerinde sağlık çalışanının bulunduğu ülkemizde, sağlık çalışanları Covid-19 salgınının ülkemizde ilk görüldüğü andan itibaren salgınla mücadelede en önde, en önemli ve en kritik rolü fedakârca üstlenmişlerdir. Hemşiresinden doktoruna, hastabakıcısından memuruna, aile hekiminden filyasyon ekiplerine, temizlik görevlisinden başhekimine kadar tüm sağlık çalışanları bu mücadelenin kahramanıdır. Ülke olarak onlara minnet borçluyuz. Ancak salgından

önce de sağlık çalışanlarının çözölmeyi bekleyen pek çok sorunları varken Covid-19 salgınıyla bu sorunlara yenileri eklenmiş, sorunları büyümüş ve sağlık çalışanları tükenme noktasına gelmiştir. Kötü yönetimin faturasını maalesef sağlık çalışanları ödemektedir.

Bugün itibarıyla 50 binin üzerinde sağlık çalışanı enfekte oldu ve 72'si hekim olmak üzere 166 sağlık çalışanı da maalesef yaşamını yitirmiştir. Enfekte olanların yüzde 5'i oranında sağlık çalışanını keiğerlerinde ve kalbinde hasar oluştuğı ve bu nedenle de malul olduğı tahmin edilmektedir.

Sayın Bakan, salgın sürecindeki yanlış politikalar nedeniyle sağlık çalışanlarının çalışma koşulları zorlaşmış ve hakları geriye gitmiştir. Sağlık çalışanları salgına karşı adeta savunmasız bırakılmıştır. Covid-19 sağlık çalışanları arasında 14 kat daha hızlı yayılırken, yeterli önlemler alınmamıştır. Covid-19'a karşı kişisel koruyucu donanım malzemeleri -özellikle birinci basamak sağlık birimlerinde- sayı ve nitelik olarak yeterli düzeyde verilmemiş, sağlık çalışanlarının periyodik test yapılması talepleri karşılanmamıştır. Risk gruplarında olduğı belirlenen 60 yaş üzeri, kalpdamar, diyabet, kanser gibi hastalıkları olan sağlık çalışanlarına özel hiçbir düzenleme yapılmamış ve önlem alınmamıştır. Covid-19 sağlık çalışanları açısından "meslek hastalığı" kabul edilmemiş; çalışma saatleri çok daha fazla uzamış, uzun ve aralıksız çalışma saatleri süresince çok ağır vakalarla karşılaşan çalışanların psikolojik olarak yıpranmalarının önlenmesi için tedbirler alınmamıştır. Bakanlığınızca "Hakları ödenmez." denilen sağlık çalışanlarının hakikaten hakları ödenmemiş; fedakârca yaptıkları çalışmalarının karşılığında kendilerine vaad edilen ek ücretleri zamanında, tam, eşit ve adil olarak ödenmemiştir. Sağlık işçilerinin yıllardır bekleyen toplu sözleşme kapsamına alınma talepleri de kabul edilmemiştir. Oysa sağlık çalışanlarının bütün bu sorunlarının ivedilikle çözölməsi Covid-19 salgınıyla mücadelenin başarılı olması için son derece önemlidir.

Sayın Bakan, pek çok ölkede Covid-19 salgını sürecinde sağlık çalışanlarına sahip çıkmaktadır. İtalya, Fransa, Belçika, Güney Afrika, Kanada, Malezya gibi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Demirtaş, süreniz dolmuştur. Tamamlayınız lütfen.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Efendim, tamamlayayım, az kaldı.

...ölkelerde de Covid-19 sağlık çalışanları açısından meslek hastalığı olduğı kabul edilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü Covid-19'un meslek hastalığı olarak değerdendirileceğini açıklamıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü de Covid-19'un meslek hastalığı olarak tanınmasını tavsiye etmiştir.

Biz de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Covid-19'un meslek hastalığı kabul edilmesi için bir kanun teklifi vermiştik Sayın Bakanım. Bu sebeple, kanun teklifimizin Parlamentoda temsil edilen tüm siyasi partilerce kabul edilmesi sağlık çalışanlarına verdiğimiz önemi ve değeri gösterecektir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan, bitiriyorum. Son cümlem efendim.

AK PARTİ Grubunun ve Mecliste bulunan tüm siyasi partilerin bu kanun teklifini ivedilikle kabul etmesi hâlinde sağlık çalışanlarına büyük bir destek ve moral verilecektir diyorum, saygılarımı sunuyorum.

2021 yılı bütçesinin de Bakanlığınıza ve ölkemize hayırlı olmasını diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Hasan Baltacı'ya şimdi söz veriyorum.

Buyurun Sayın Baltacı.

Süreniz dört dakikadır.

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle şunu söyleyeyim: Arkadaşlarımın sağlık sisteminin geneliyle ilgili yapmış olduğu eleştirilerin tamamına katılıyorum. Ben burada sağlık sorunlarıyla ilgili olarak daha çok yerel birkaç sorundan bahsedeceğim ama ilk vakayı kamuoyuyla paylaştığınız günden bugüne açıkladığınız rakamların gerçekleri yansıtmadığını hepimiz biliyoruz. Vaka ile hastayı birbirine karıştırıp milletten gerçekleri saklayınca da bu tabloyla karşı karşıya kalmamız kaçınılmaz oldu. Bu bakımdan, Kastamonu’da salgınla mücadele edebilmemiz için ilk günden beri gündeme getirdiğimiz önerilerimize kulaklarınızı tıkadınız fakat altı ay sonra bunların bir kısmını uygulamak zorunda kaldınız. Ama buna rağmen vaka ve ölümlerin her geçen gün arttığı, sağlık tesislerimizin kilitlendiği Kastamonu’da sekiz yıldır atıl durumda bulunan Özel Uğurlu Hastanesi ve on bir yıldır atıl vaziyette bulunan Daday’daki Ballıdağ Göğüs Hastalıkları Hastanesinin ivedilikle sağlık sistemine entegre edilmesi gerektiğiyle ilgili söylediğimiz sözler karşılığını bulamadı. Maalesef bu konuda en küçük bir adım bile atılamadı.

Yine, başka bir konu Sayın Bakan, 31 Martta sosyal demokrat belediyeccilikle yeniden tanışan Cide ilçemizde yapımı devam eden devlet hastanesinin altyapı sorunudur. Belediyeyi AKP’nin yönettiği dönemde Bağyurdu köyü mahalleye dönüştürülmüş, hastane binası için de buradan yer gösterilmiştir. Bakanlığınızın “su, kanalizasyon ve yol yapılmadan hastane inşaatına başlanamaz” şartı olmasına ve bunu yazılı olarak dönemin belediye yönetimine bildirmesine rağmen ne yazık ki suyu, kanalizasyonu, yolu olmayan alanda hastane inşaatına başlanmıştır. Bağyurdu köyünün mahalleye dönüştürüldüğü tarihten 31 Mart seçimlerine kadar dokuz yıl geçmiştir Sayın Bakan. Bu süreçte belediyeyi yöneten AKP, eksiklerin tamamlanması için tek bir adım bile atmamıştır. 20 milyon üzerinde borçla devralınan belediyede, yetmezmiş gibi İller Bankasından alınan gelirler de yarı yarıya kesilen Cide Belediyemizde bu eksikliklerin ivedilikle tamamlanması beklenmektedir. Buna rağmen belediyemiz, tüm personel ve ekipman gücüyle bu altyapı sorununu çözüme kavuşturmaya hazırdır fakat ek kaynak sağlanmalı ya da en azından ihtiyaç duyulan malzeme noktasında destek verilmeli.

Yine, Sayın Bakan, Kastamonu Devlet Hastanesi “Eğitim ve Araştırma Hastanesi” statüsüne kavuşturulmuştur ancak doktor eksikliği sorunu bir türlü çözüme kavuşturulamamıştır. Tosya’da, Taşköprü’de, Araç’ta, İnebolu’da olmazsa olmaz birçok branşta doktor eksikliği bulunmaktadır. Pınarbaşı’nda, Şenpazar’da, Seydiler’de vatandaşımız kan tahlili bile yaptıramamaktadır. Kastamonu’dan her ay 2 binin üzerinde hasta Karabük ve Ankara başta olmak üzere, başka illere sevk edilmektedir.

Binlerce sağlık çalışanı atama beklerken, göreve hazırlanırken bu açığın derhâl kapatılması gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu salonda değil galiba.

Sayın Çetin Arık salonda mı?

Sayın Çetin Arık, buyurun lütfen.

Süreniz dört dakikadır.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, bugün, size, suratına yumruk atılıp burnu kırılmış, kafasında kaldırım taşları parçalanmış, gebe hâliyle sırtından bıçaklanmış, mesai yaparken odasında öldürülmüş, o yoksa yerine eşi öldürülmüş hekim arkadaşlarımın, bağımsız hekim hareketinin size olan mesajlarını aynen iletmek istiyorum Sayın Bakanım:

“Sayın Bakan, biz, tıp doktorları, diş hekimleri ve yardımcı sağlık personeli Sağlık Bakanlığı tarafından yaşadığımız sorunlara acilen çözüm bulunmasını istiyoruz. Ekonomik ve özlük haklarımız her geçen gün erozyona uğramakta. Medya üzerinden herkesin çok ciddi miktarlarda aldığımızı zannettiği ek ödemeler çoğumuz için çok cüzi miktarlarda olup bir kısım sağlık çalışanına da zaten ödeme yapılmamakta, sağlık çalışanlarının emekliliğine de yansıtılmamakta.

Personel maaşları üç kalemden değil, hekimliğin onuruna yakışacak şekilde devletin diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personellerde olduğu gibi tek kalem olarak belirlenerek genel bütçeden ödenmeli ve gelirlerinin tamamı emekliliğe yansıtılmalıdır.

Sağlıkta performans sistemi hekimliğin ve sağlığın ruhuna aykırıdır. Sağlıkta performans sistemi en kısa zamanda kaldırılmalıdır. İzin ve raporlarda diğer memurlara sağlanan haklar sağlık çalışanlarına da sağlanmalıdır.

Sağlıkta şiddet ve şikâyet aynı şekilde devam etmektedir. Çıkarılan yasa şikâyet ve şiddetlere engel olamamakta çünkü sağlık sisteminin kendisi şikâyet ve şiddet üretmektedir. Sağlıkta Şiddet Yasası TCK’ye göre eklenmeli ve bu hususta hekimlerin mağduriyeti giderilmelidir.

Hekimlerin poliklinik, nöbet ve çalışma koşulları, hastane başhekimlerinden veya sağlık müdürlüklerinden bağımsız mevcut iş yasaları baz alınarak düzenlenmelidir. Asistan doktorlar otuz altı saat çalışıyor ve nöbet sonrası izne ayrılmıyor ve bu, Anayasa’ya aykırıdır. Yeni bir malpraktis yasası içinde hukukçu hekimlerin de olduğu bir kurul tarafından, hekimlerin mevcut çalışma şartları gözetilerek yeniden düzenlenmelidir.

Pandemi süresince cansıparane çalışan ve belki de dünyada en fazla ölüm ve hastalanma riski taşıyan, ülkemizin en yetişmiş insan gücüne sahip olan hekimlere Covid-19 testi yapılmalı, koruyucu önlemler alınmalı ve eksiksiz koruyucu ekipman en kısa zamanda sağlanmalıdır. Her geçen gün sağlık personelinin hastalandığı ve ölüm haberlerini aldığımız şu günlerde Covid-19 meslek hastalığı kapsamına alınmalı, bu hastalıktan dolayı biz hekimlerin mağduriyeti giderilmelidir, hekimlere hak ettikleri yıpranma payı verilmelidir.

Sayın Sağlık Bakanı, biz artık pratisyen, aile hekimi, akademisyen, diş hekimi, uzman, asistan, intern vesaire değiliz; bizler sadece hekimiz. Branşlarımız, unvanlarımız, yaşımız, cinsiyetimiz, çalıştığımız yerler ayrı olsa da sorunlarımız hep aynıdır. Artık bu sorunlarımızın çözülmesini istiyoruz. Artık şikâyetten, şiddetten, performans yapmaktan, nöbet tutmaktan, angarya işler yapmaktan, yöneticilerin baskısından, olumsuz koşullarda çalışmaktan, yargılanmaktan ve tazminatlardan bıktık. Sayın Sağlık Bakanı, televizyonlarda sağlıkçılara yapılan teşekkür konuşmaları artık bizim için hiçbir şey ifade etmiyor. Bizler bu ülkenin en yüksek puanıyla tıp ve diş hekimliği fakültelerini kazanmış, en uzun eğitimi alan insanlarıyız. Bizler saatlerce, günlerce, haftalarca, yıllarca sürekli okuyoruz, çalışıyoruz; yeri geliyor evimize gitmiyor, çocuklarımızı öpemiyoruz.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Arık, süreniz tamamlanmıştır. Teşekkür ediyorum.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir cümleyle lütfen.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Çok az kaldı.

“Şu anda geldiğimiz noktada artık maddi ve manevi olarak tükenmişlik sendromu yaşıyoruz. Artık hiçbirimiz aile sağlığı merkezlerine, acil servislere, hastanelere gitmek istemiyoruz. Kısacası, bu şartlar altında hekimlik yapmak istemiyoruz. Sayın Sağlık Bakanı, 5 madde hâlinde belirttiğimiz sorunlarımızın en kısa zamanda çözümünü istiyoruz.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – “Sorunlarımız çözülmediği takdirde sonunda iş bırakmaya gidecek bir dizi süreli-süresiz iş bırakma hareketine başlayacağımızı bildiriyoruz. Bizler hekimler olarak gücümüzün farkındayız. Sizlerin de en kısa zamanda bu gücümüzün farkında olmanızı istiyoruz. Bağımsız hekim hareketi.”

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi de Sayın Ali Fuat Kasapoğlu’na söz veriyorum.

Süreniz dört dakikadır.

Buyurun.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ali Fazıl Kasap olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Affedersiniz. Ali Fazıl Kasapoğlu’na söz veriyorum.

Süreniz dört dakikadır.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – “Ali Fazıl Kasap” olacak Sayın Bakanım. “Oğlu” yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok affedersiniz. Buraya yanlış yazılmış. Kusura bakmayın.

Sayın Ali Fazıl Kasap’a söz veriyorum.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Sağlık Komisyonu da uzun süredir toplanmadığı için Sağlık Komisyonuna da iştirak edilemedi. Benim şahsi bir önerim olacak. Kâğıt ve madeni para dolaşımında fiziki olarak acaba Türkiye’de en aza indirilemez mi coronanın bulaştırılması açısından? Bir.

İkincisi, Covid’li hastalar ve doktorlar şu anda Covid pozitif olmalarına rağmen çalıştırılıyor. Bu konuda sendika başkanlarının mesajlarını size iletebilirim.

DNA’nın bulunmadığı zamanlardaki sağlık sisteminden bahsediyoruz. Birinci basamak sevk zincirini net olarak ne zaman uygulama planınız var?

29 Ağustos gecesi bağırsak perforasyonundan dolayı bir kadın hasta Gediz Devlet Hastanesinde yirmi iki saat sonra hastanede beklerken vefat etmiştir. Yoğun bakım yatağı bulunamadığı için Covid’in “Çok iyi oldu.” dediğiniz zamanlarda gerçekleşti. Bu kadının sorumluluğu kime ait? ADSM’ler, ağız ve diş sağlığı merkezleri şu anda kapalı ama özel diş poliklinikleri ve muayenehaneler açık. Diş hekimleri bu konuda mağdur durumda. Sağlık personeli atamaları, fizik tedavi ve rehabilitasyon, anestezi teknikerleri, röntgen teknikerleri şu anda atanamıyor. Filyasyonu diş hekimlerine yaptırıyoruz.

Kütahya Şehir Hastanesi ne zaman bitecek? Yoncalı Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon merkezi neden 150-200 yatak kapasiteliyken 100 yatağa düşürüldü ve yeni hastane o şekilde yapılıyor sekiz dokuz ay sonrasına randevu verilmesine rağmen?

İkinci basamak devlet hastanesi olmayan tek il Kütahya. Afili hastane facia yaşıyor. Şu anda Covid’li personel gerçekten çalışıyor Sayın Bakanım. Covid pozitif ve istirahat süresi dolmamış olan hekimler ve sağlık personeli Kütahya’daki hastanede çalışıyor. Afili hastane, eğitim araştırma hastanesi mantığına kesinlikle uymuyor. Afili olduktan sonra tüm hastanelerde bence facia yaşanıyor.

Taşrada mecburi hizmet sonrası boşalan kadrolar için on sekiz yıldır çözüm bulunamadı, bunun için bir sistem düşünüyor musunuz?

“Mecburi hizmet insanlık dışıdır.” diyen halef selef Bakanın görüşüne katılıyor musunuz? Sayın Recep Akdağ “Mecburi hizmet insanlık dışıdır.” demişti. Kaldırdılar, altı ay sonra tekrar geri geldi. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz? Gönül işi olması gerekiyor.

Hekimliklere vad edilen bu ek ödeme, 3600 vesaire, meslek hastalığı konusunda bir planınız var mı?

Aile hekimleri şu anda Sayın Bakanım, günde yaklaşık 50 ile 150 hastaya, PCR pozitif ya da temaslı hastaya, bir çağrı merkezi gibi evlerinde -bakın, gündüzki mesaisini tamamladıktan sonra- telefonla durumlarını soruyor; günlük 100 ile 150 arası şu anda tüm Türkiye’de; ha, 50 ile 150 arası diyelim ama bir hekimin, gündüz mesaisini tamamladıktan sonra akşam 100 civarında hastayı araması sizce ne kadar adaletli? Bunların haklarını verirken kamuoyuna neden “3 bin lira veriyoruz, vadediyoruz.” falan tarzı bir şeyler söylendi? Bence para mefhumunun ön planda tutulmaması gerekiyordu. Tüm hekimlere, tüm sağlık çalışanlarına sabit bir ödeme yapmayı düşünüyor musunuz? Bunu da performans düzeyine indirgemeyi mantıklı buluyor musunuz? Çağrı merkezi gibi çalıştırmak doğru değil. Ayrıca bu aile hekimlerinden ulusal sağlık sisteminin yanlış işlemlerinden dolayı –Sayın Bakanım, burası çok önemli- bu arkadaşlardan savunma istendi. Aile hekimlerinden savunma istendi sisteminizdeki yanlışlıktan dolayı. Sistemde kayıtları olmadığı için bu aile hekimleri rencide edildi ve savunma istendi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Kasap.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Bu savunması istenen arkadaşlarımız için ben, sizin adınıza Sağlık Bakanlığının özür dilemesini, ilgili müdürlüklerin özür dilemesini, bilgi işlem biriminin özür dilemesini talep ediyorum.

Yeni bütçenin hayırlı olmasını temenni ediyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Sayın Kasap, sağ olun.

Sayın Turan Aydoğan’a şimdi söz vereceğim.

Sayın Aydoğan, süreniz dört dakikadır.

Buyurun lütfen.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz ekibinizle beraber.

Sayın Bakanım, büyük bir ihtimalle sizin de bünyesinde bulunduğunuz, Türkiye’de en demokratik yöntemlerle seçilmekte olan Türk Tabipleri Birliğine çok ağır, hakaretamiz ve hukuken suç sayılabilecek ifadeler kullanıldı, özellikle iktidarınız tarafından da bu ifadeler kullanıldı. Hekimlerin cansiparane çalıştığı bir dönemde, motivasyon gereken hekimlere bu şekildeki bir dili uygun buluyor musunuz? Çünkü bu konuda ben, bu saate kadar sizin herhangi bir açıklamanıza rastlamadım.

Bir de Sayın Bakanım, Covid’le mücadele konusunda sizin verdiğiniz rakamlar ile büyükşehir belediyelerinin verdiği olağan rakamlar arasında olağanüstü farklılıklar var. Mesela, 14 Kasım tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın İmamoğlu sadece İstanbul’da salgından kaynaklı 164 ölümlü vakanın olduğunu söyledi. O akşam sizin Twitter hesabınızda “92” olarak Türkiye geneli açıklandı. Kamunun anayasal olarak tanımlanmış kurumları arasında bu kadar eş güdümsüzlüğü, bilgi bazındaki iletişimsizliği ve birbirini yalanlayan tabloyu doğru buluyor musunuz? Bu, yönetme

tarzınızdan kaynaklı değil mi? Ama biz de etrafımıza baktığımızda sokağımızda, kapımızda, komşumuzda var olan vakaları göz önüne aldığımızda sizin verdiğiniz rakamlar artık şüpheli hâle geldi diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, Bakanlığınız, Dünya Sağlık Örgütü tarafından Covid-19 hastalığı için önerilen uluslararası tanı kodlarını kullanmıyor. Nedeni nedir?

Yine, Covid salgını sırasında hekimlerimizden sıkça gelen bir eleştiri: Koruyucu malzeme yetersizliği konusunda hepimize aracı olmamız ve bunu dile getirmemiz yönünde telkinler söz konusu. Bu durumu göz önüne aldığımızda şunu sormak istiyorum: Kişisel koruyucu malzeme stoku ve üretim kapasitesi öngörülen ihtiyacı karşılayabilecek düzeyde midir, eğer öyleyse dağıtımda mı bir sorun vardır?

Sayıştay raporlarına baktığımız zaman; Sayıştay raporlarında şehir hastanelerinin artık bir kambur hâline geldiği görülmektedir. Şehir hastaneleri, kamu sağlığına ilişkin daha işlevli ve yapılan harcamalara uygun olarak kullanılabilsin diye kamuya iltihak ettirilmesi konusunda bir düşünceniz var mıdır?

Yine şehir hastanelerinde –Sayın Bakanım, lütfeder dinlerseniz; sorularıma cevap istiyorum- Sayıştay raporlarında ciddi anlamda kamu zararına uğratmanın söz konusu olduğu çok net belirlenmiş. Burada tek tek saymayacağım çünkü raporlar sizin elinizde de var. Bu kamu zararıyla alakalı idari anlamda başlattığınız bir soruşturma var mıdır? Kamu zararının tespiti ve kamu zararının devlet hazinesine tekrar kazandırılması anlamında bir çalışmanız var mıdır?

Sayın Bakanım, az önce konuşmamın başında da söyledim, anayasal anlamda tanımlanmış olan kurumların eş güdümü vatandaş açısından avantaj yaratacaktır. Zaten bu eş güdümlü çalışma zorunluluğu vardır. İdarenin bütünlüğü dediğimiz bu eş güdümün içerisinde çalışmanın da bütünlüğü anlamını taşımaktadır. Bugüne kadar Covid salgını döneminde olağanüstü çaba gösteren belediyelerle alakalı bugüne kadar sizden bir teşekkür duymadım. Özellikle, büyükşehir belediye başkanlarımızın Covid salgını konusunda yapmış olduğunuz her türlü istişareden uzak tutulması, ırak tutulması karşılığında sadece merkezî idarenin emri altında çalıştırılan ve salgını aslında sahada da çok yaşamayan insanlarla toplantı yapıyor olmanız doğru mudur? Halkın seçmiş olduğu, halkın temsilcileriyle ne zaman bir araya gelerek bu konuları konuşabilir hâle geleceksiniz? Bu eleştirim sadece size yönelik değildir, iktidarınızın tamamına yöneliktir. Bu konuda da sizden bir yanıt bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydoğan, teşekkür ediyorum.

Şimdi de Komisyonumuzun üyesi olan HDP Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz’ün söz talebi vardır.

Sayın İpekyüz size söz veriyorum.

Buyurun, lütfen.

Süreniz on dakikadır.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Bakan, Sayın Başkan; bütün herkesi saygıyla selamlıyorum. En başta şunu söyleyelim: Sağlık Bakanlığının bütçesi artmış görünüyor. Niçin görünüyor diyorum? Çünkü aslında baktığımızda bütçe yetersiz ve yetersiz görünmesinin nedeni bir taraftan TL üzerinden değerlendirme yaparken -ama biz biliyoruz ki Bakanlığın bazı kalemleri döviz üzerinden ödeniyor- döviz üzerinden ödenince, Türk lirası olarak Bakanlığın bütçesi arttığında, döviz üzerinden verdiği kalemlere baktığımızda pek artmamış oluyor ve hizmete veya koruyucu sağlığa yansımamış oluyor.

Öncelikle, çok zor bir dönemde siz bu işi üstlendiniz. Bu, sadece sizin değil bütün dünyanın bir problemi. Pandemiyle baş etme nasıl olacak, neler yapacağız? Ve biz, sağlığın tanımından yola çıktığımızda nedense sanki sadece Sağlık Bakanıyla bu iş çözülecek. Ya, siz o koltuktan gitseniz, arkadaşlar bile gitse, başkaları da gelse yine bu pandemi var. Burada, aslında tercihler nasıl olacak, nasıl yapılacak? Ve sağlık hizmeti bir ekip hizmeti olduğu gibi sadece hekimle olmadığı gibi sağlık tek başına Sağlık Bakanıyla, sağlık kurumlarıyla da olmuyor. Muhtelif diğer bakanlıklarla bir koordinasyon lazım, organizasyon lazım ve en önemlisi biz, bu tabloyu dünyada nasıl yarattık ve burada yaratmamak için neler yapabiliriz? Bakın, biz burada görüşürken şu anda Meclis Genel Kurulunda madenlerle ilgili, enerjiyle ilgili maddeler görüşülüyor. Orada, yine, doğayla ilgili bir kısım yapılmaması gerekenler yapılmaya çalışılıyor.

Şimdi, sağlığın tanımından yola çıktığımızda aslında pandemiyle beraber şu ortaya çıktı: Koruyucu sağlığın ne kadar önemli olduğu. Türkiye’de sağlıkta dönüşümle beraber, birçok itirazlara rağmen o dönem evet, hastaneler açılınsın; evet, bazı yatırımlar yapılsın, bazı teknik donanımlar gelsin ama ihmal edilmemesi gereken, önemli olan; insanların hasta olmaması, hastaneye az başvurması. Bunu başarabilirsek, becerebilirsek biz koruyucu sağlıkta ilerlemiş oluyoruz.

Bakın, bütçeye baktığımızda koruyucu sağlık için ayrılan parayla tedavi edicilere baktığımızda arada bir fark var. Genel bütçe içerisinde baktığımızda merkezî bütçede koruyucu sağlık yüzde 1’ler düzeyinde, Sağlık Bakanlığında yüzde 24’ler düzeyinde görünüyor ve bunu da kendi içinde değerlendirdiğimizde aile hekimlerine verdiğimiz yatırımlar veya masraflarla, sağlık çalışanlarına verdiğimiz ödemeleri düşündüğümüzde aslında koruyucu sağlık hizmetlerine çok cüzi bir miktar da para vermiş oluyoruz ve tedavi edici hizmetlere baktığımızda bu dönem çok önemseniyordu aslında. Tedavi edici hizmetlerde de Sayın Bakan, sayın yetkililer giderek sıkıntıya düşeceksiniz. Bu şehir hastanelerine verdiğiniz kiralalar, hizmet bedelleri döviz üzerinden olduğu sürece, her yıl dövizle ilgili bir başarı sağlanmadığında, döviz yükseldiğinde tedavi edici hizmetler, tedavi yatırımlarınız azalmış olacak, bunun bilinmesi lazım. Bir taraftan da “Personel yetmiyor, personel alınması gerekir.” diyorsunuz, nitekim, bu konularda girişim yapılıyor ama personele vereceğiniz parada da ciddi bir azalma söz konusu olacaktır.

Bizlerin en çok öne çıkardığı ve söylemek istediğimiz konulardan biri sadece bu bütçe değil, arkadaşların bir kısmı değindi, sizin bir paralel bütçeniz de var. Bir bu kadar bütçeniz de var, bu da döner sermayedir. Şimdi, size sorduğumuzda diyeceksiniz ki “SGK’ye sorun.” SGK’yle konuştuğumuzda “Zaman yok buna, size yazılı cevap vereceğiz.” diyorsunuz ama biz biliyoruz ki döner sermaye ilk çıktığında işte, çalışanlar için bir şeyler söyleniyordu, giderek sağlık hizmeti alımına dönüştü, sağlık hizmetlerinde yatırıma dönüştü, teknik işlere dönüştü. Birçok ihale o kalemde yapılıyor, sağlık çalışanlarına hiçbir şey verilmiyor ve bu kalem de bilinmiyor, bu paranın nereye gittiği de bilinmiyor. Birçok para harcanıyor, nelerin yapıldığını bilemiyoruz.

Sayın Bakan, burada otururken geçen yıl, basındaki arkadaşlar sizin konuşmanızdan hemen son dakika haberi geçtiler televizyonlarda ve birçok yerde, dediler ki: “Sağlık Bakanı Fahrettin Koca diyor ki: ‘Bundan sonra hastaneleri biz kendimiz yapacağız.’” Bu çok güzel bir şeydi, gerçekten bu ülkenin çeşitli yerlerinde sağlık kurumlarına ihtiyaç var, hastaneye ihtiyaç var ve bunun da koruyucu sağlığı ihmal etmeden ülkenin kendi gelirleriyle yapılması anlamlıdır.

Şimdi, 22 hastaneyle ilgili düzenleme düşünülmüştü, 4’üyle ilgili bir fesih işlemi yapıldı; 4 tane kamu-özel iş birliğiyle ilgili bir fesih ama bu neye dayanarak yapıldı, ne aşamada, mahkeme açıldı mı açılmadı mı, mahkeme açıldıysa Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinde mi, tahkimde mi ve ne aşamada; hiç kimse bize bilgi vermiyor. Eğer bu mahkemeler, bu fesih işlemi başarılıysa bu

4 hastaneyle ilgili, niye diğerlerinde yapmıyoruz? Eğer başarısızsa niye açıklanmıyor? Çünkü bize açıklanan bilgiler, kamuoyunda bilinen bilgi 4 tanesiyle ilgili fesih işlemi yapılmış. Bunun mutlaka bize açıklanması lazım.

Gelelim Covid meselesine. Evet, burada şeffaf değiliz. Burada artık “pandemi” de demememiz lazım “sindemi” dememiz lazım. “Sindemi” İngiltere’de çıkan birtakım bilim insanlarının savunduğu, dile getirdiği bir şey. Nedir? Pandemi ile sinerjiyi birleştirmişler. Burada dedikleri şu: “Kronik hastalığı olan, diyabeti olan, KOAH’ı olan veya dezavantajlı, en dipte olan, yoksul olan, aç olanlar daha çok hastalanıyor.” O zaman “sindemi” dediğimizde, biz bir önlem aldığımızda, bir mücadele yürüttüğümüzde ülkedeki yoksulları, dezavantajlı kesimleri düşünmemiz lazım. Bu ülkede 10 milyondan fazla asgari ücretle geçinen varsa -10 milyondan fazla asgari ücretli demek açlık sınırının altında demek- onlara günlük 39 liraya “Evde otur.” deniliyorsa Sağlık Bakanlığı bir önlem aldığında veya “Maske tak.” dediğinde nasıl olması gerektiğini de düşünmesi ve ilgili bakanlıkları uyarması lazım.

“Kapan.” demek rahat, “Otur.” demek rahat ama bunu bir türlü anlayamadık: AVM’ler açık ama insanlar fabrikaya gitmek zorunda ve neyle gidecek? Toplu taşımayla gidecek. Orada bir düzenleme yok. Eğer siz parayı öncelikli düşünüyorsanız bu olmaz. Evet, o da önemli, ikisi paralel seyretmeli. Siz paralel seyretmediğinizde, denetim yapmadığınızda, bir insan Batman’da tekstil için sabah erken işe gittiğinde, İstanbul’da saat 6’da uyanıp fabrikaya gittiğinde siz ona nasıl “Korunun.” diyeceksiniz, nasıl “AVM açık.” diyeceksiniz? Bunun bir izahı olmaz, bunu düzenlemeniz lazım.

Ve “yasak” kelimesi giderek keyfiyete dönüştü. Gerçekten bu virüs mü, herhangi bir şey mi; onu da bilemiyoruz. Virüs eğer Türkiye’de saatleri düşünse, günleri düşünse gerçekten şaşkına dönerdi ama öyle bir şey de yok. “Akşam çık, hafta sonu çık, maça git, kahveye gitme, yemek ye, kafe olursa gitme, stada git, stada gitme...” Bunların izahı olmaz. Gerçek şey önlemekle olur, önleme olmadığı sürece olmaz.

Sayın Bakan, filyasyon ekipleri iniyor. Siz de çok iyi biliyorsunuz, hepimiz de biliyoruz; ya, Türkiye’de sıtma savaş memurları vardı, verem savaş memurları vardı, trahom savaş memurları vardı ve Türkiye’de trahom dediğinizde de sıtma dediğinizde de belli bir aşamaya geldik. Ya “filyasyon” dediğiniz, sıfırcı vakaya gitmektir. Şu anda sıfırcı vaka değil, hiçbir yere gitmiyorlar, temas edileni zaten aramıyorlar. Daha geçtiğimiz hafta bizim burada milletvekili arkadaşımız pozitif çıktı, arkada oturan milletvekili arkadaşımız pozitif çıktı ama hiçbirimize bir kimse telefon açıp sormadı filyasyon açısından. Bu filyasyon değildir, ilaç tarifi gibi bir şey yapıyorlar. Eğer filyasyon hizmeti olsa en başta bu Meclisin çatısı altında olurdu. Bu burada yapılmıyorsa Batman’daki, Siirt’teki, Denizli’deki, Rize’deki, İstanbul’daki vatandaşın vay hâline. Sizin gerçekten koruyucu sağlığı düşünmeniz lazım.

Sayın Bakan, şurada, sizin açıkladığınız tabloda, yıllara göre 5 yaş altı nüfusla ilgili ölüm oranları veriliyor. Bir sayfada “8,9” deniliyor, hemen arka sayfaya geçtiğinizde “11,1” deniliyor; ikisi de 2019. Ya, bu arkadaşlar bunu hazırlarken de bakmıyorlar mı? Tabloda farklı, grafikte farklı yani bunu böyle yaptığınızda değil ki turkuaz tablo, inandırıcılığı kalmıyor. Şu anda bize dağıttığınız kitapçıkta bile -yanılmıyorsam sayfa 21 ile 22- 21’deki grafik ile 22’deki tablo birbirini tutmuyor. Yani, bunu hazırlayanlar hiç mi halk sağlığından başka bir şeyden anlamıyorlar? Bu, olunca gerçekten güven kalmıyor.

Şehir hastaneleri, biraz önce de söyledim, ya Sayın Bakan gerçekten şu anda sizin oturduğunuz Sağlık Bakanlığı binası ne kadar kira veriyor? Bununla ilgili bir açıklama yapmak lazım ve bu kirayla ilgili neler neler yapılabilir, nerelerde yatırımlar yapılabilir? Siz bunu yapmadığınız sürece inandırıcı olmuyor. 6 seçim geçti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İpekyüz, normal süreniz tamamlanmıştır, bir dakika ek süre veriyorum.

Lütfen, bitirin.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Şimdi, Sayın Başkan birkaç konuya daha değineceğim, lütfen.

Bunlardan biri de şu: Arkadaşların çoğu konuştu, Sayın Bakan, zorunlu olarak Türkiye’de şu anda cezaevlerinde gereksiz yere birçok tutuklu var ve tutuklu mahkemeye çıkmak cezaya dönüştürülmüş ve pandemiyle ilgili en zor şartlarda yaşamaktalar. Her gün Meclise dilekçe gelmekte, her gün milletvekilleri aranmakta, bununla ilgili bir düzenleme yapmak lazım, şeffaf olması lazım, gerek oraya gidenlerle ilgili, oradaki sağlık sistemiyle ilgili, en zor dönemde.

Ana dili meselesinde ben size bir konuda teşekkür ediyorum, daha önce size söylemiştik. Şu anda, bölge illerinde Kürtlerin yoğun yaşadığı illerde 112’yi aradığınızda Kürtçe de var, Zazaca da var. Sayın Bakan, peki bu pandemiyle ilgili niye bir anons yapmadınız? Ya, TRT Kürdi’de bile bir anons yapmadınız pandemiyle ilgili; Fransa yaptı, Almanya yaptı, İtalya yaptı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İpekyüz, toparlarsanız çok sevinirim.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – En son şunu söyleyeyim: Sayın Bakan, ya, size Türk Tabipleri Birliği de, birçok sağlık çalışanı da geldi. Şu anda, şeffaflık yok verilerde. Ne olur Türkiye vakalarını değil, il il, her il kendi vakalarını açıklasın. Batman kendi vakasını bilsin, İstanbul kendi vakasını bilsin, İzmir kendi vakasını bilsin. Oradaki yurttaş, yöneticiler çözüm bulsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, toparlıyorum, selamlıyorum.

Şeffaflık yok, izin yok, tayin yok, emeklilik yok, istifa yok, özlük haklarında dağılım yok, aşı yok sağlık çalışanlarına, katılım yok, PCR testi bile yok ve sağlık çalışanlarına meslek hastalığı için verdiğimiz kanun tekliflerine de ret geliyor. Siz buradayken, bütün heyet buradayken ne olursunuz meslek hastalığına dönüştürelim. Üç ay önce -siz de orada konuşurken- Türk Tabipleri Birliği Başkanına ve yöneticilerine, Bilim Kurulu üyelerine dediniz ki: “Meslek hastalığı yapacağız.” Şu anda 155 kişi yaşamını yitirdi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İpekyüz, gerçekten çok aştınız süreyi. Lütfen, rica ediyorum.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Bununla ilgili düzenleme yapalım.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, yine Komisyon üyelerimizden Sayın İbrahim Aydemir.

Buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, şahsınızda bütün heyete saygı sunuyorum. Arzu ettiğimiz, istediğimiz yegâne şey budur, Necdet Hocanın hak teslimi yapması gibi bir hâl, bütün istediğimiz bu. Elbette ki tenkit edeceğiz, elbet taleplerde bulunacağız ama yapıları inkâr kadar kötü bir şey yok. Habip Bey, benim hemşehrim, İğdırlı kardeşim, sabahleyin öyle şeyler söyledi ki, yani bu kadarına da pes denir. Bak, Habip Bey, bu yaklaşık 7’nci bütçemiz, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim. Benimle beraber kuvvetle muhtemel 5 bütçede bulunmuş bir isim vardı, o da sabah buradaydı, bir konuşma yaptı. O konuşma

yaparken italikledim, aklımdan geçirdim. Mehmet Bekaroğlu Hocamız, kendisi hekim, tabip. Bizde derler ki -Türk atasözüdür- “Taç giyen baş akıllanmış.” Onu dinlerken bunun tababete, Sağlık Bakanlığına teşmil edilecek olanı ne olur? Efendim “Eğer geceler sizin için uzun yaşanmışsa hâlden anlar hâle gelirsiniz.” demektir. Şunu söylemeye çalışıyorum: Bekaroğlu Hocam her bütçede, özellikle Sağlık Bakanlığı bütçelerinde acımasız eleştiriler yapardı. Bugün dikkat ettim, müthiş bol, ganime teşekkür etti, hak teslimi yaptı. Niye? Çünkü o gecelerde gördü ki bu sistem onu dört başı mamur hâlde, salah üzere oradan çıkardı, o yüzden de hak teslimi yaptı; bunu yapacağız. Biz öyle bir kadroyuz ki bizim lügatimizde hiç “öteki” olmadı.

Sonra, şuna çok üzülüyorum ve kızıyorum, canım sıkılıyor: “Kürt’ü sahiplenmek...” Bu sizin haddinize mi ya, kimsin sen ya! Benden daha fazla sahiplenemezsin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne demek “Kimsin sen!” ya?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kürt’ü sahiplenecek değilsin, çok açık söylüyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biraz lafını bil.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben lafımı bilerek söylüyorum, ben biliyorum lafımı; Kürtleri istismar yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım, herkes görüşünü ifade ediyor.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Temiz bir dile davet edin Sayın Başkan.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, o biliyor ne demek istediğimi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Kimsin sen!” ne demek ya?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İstismar... Sürekli oradan geçindikleri için Kürt...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cümleyi bağlamı içinde düşünelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onlarca Kürt kardeşim var benim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biraz düşür ya.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Mesela, bir şey söyledi: “Keyfi karantina uygulaması...”

HABİP EKSİK (İğdır) – Evet.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani bir taraftan hekimleri tebci etti, hekimleri methetti... Orada da bir kurnazlık yapılıyor.

HABİP EKSİK (İğdır) – İspat edebilirim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Malum, kurnazlık şu demek arkadaşlar: Akıllı arkaya koyup zeki numarası yapmak.

HABİP EKSİK (İğdır) – İspat edebilirim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, hatibi dinleyelim, sıra geldiğinde grubunuz konuşur.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne diyor? Hekimleri, tabipleri, sağlık çalışanlarını methediyor ama Sağlık Bakanımızı...

HABİP EKSİK (İğdır) – Kars’ta uygulandı, ispat edebilirim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar, rica ediyorum.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yaptığı şey şu, bir daha söylüyorum: Kurnazlık yani akıllı geri plana bırakıp zeki numarası yapmak. Burada sabahleyin şunu yapıyor, diyor ki: “Hekimler, sağlık çalışanları çok özveriyle çalıştılar, kendilerine minnettarız.” Eyvallah ama Sağlık Bakanımız başta olmak üzere derijane ekibe olabildiğince tenkit getiriyor. Arkadaş, bir kadroyuz; hekimler, çalışanlar, hep beraber onlar bizim başımızın üstünde yer alıyorlar, onların parmağına diken battığı an bizim yüreğimize batıyor; böyle bir kadroyuz biz. Dolayısıyla kaldı ki bu ekip yani şu lider kadro onları yönetiyor. Oradan neşet eden bir güzellik varsa onlara teşmil edilecek, bir çirkinlik olduğu zaman da Bakanımız başta olmak üzere bütün bir kadroya; bu, insafsızlıktır, haksızlıktır, bunu yapmayalım. Biz şunu biliyoruz: Yani... “Keyfi karantina uygulaması...” Nasıl olabilir arkadaş ya?

HABİP EKSİK (İğdır) – Mübalağa yapmıyorum İbrahim Bey.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani bu akıl alır gibi bir şey değil, böyle bir iddia olabilir mi kardeşim.

HABİP EKSİK (İğdır) – Kars’ta iki ay boyunca uygulandı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Her neyse, karşılıklı konuşmayalım, ben sabahleyin size bunu...

HABİP EKSİK (İğdır) – İsim verebilirim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama yeri geldiğinde konuşun, belgesini koyun. Olur mu öyle şey?

HABİP EKSİK (İğdır) – Belgesini de koyabilirim, ispatlayabilirim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Neyi ispatlayacaksın ya? Böyle bir şey olur mu ya? Hekimler bu işe karar vermeden idari makamlar öyle bir karar alamaz; böyle bir şey olmaz, yapmayın bunu.

HABİP EKSİK (İğdır) – Valileriniz, kaymakamlarınız bölgede öyle yapıyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yapmayın bunu, bunlar yanlış.

HABİP EKSİK (İğdır) – Valileriniz ve kaymakamlarınız bölgede keyfi uygulamalar yapıyorlar.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, bir dinle, dinle.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Burada konuşmacılardan ehliveciden çok sayıda isim oldu, istifade ettik; tenkit getirenler oldu, içlerinde hekimler vardı, elbette onların zaviyesinden bakmak lazım, saygımız sonsuz ama bir isim çok tafsilata girerek rakamlarla anlattı ve bir şeyi söyledi “Vatan, millet hissiyatı ayakta olanlar hakkı teslim ederler.” dedi ve Bakanlığımızın hakkını teslim etti, kim bu kişi? Mustafa Kalaycı Bey. Tabii, İsmail kardeşim şimdi bana bakıyor, elbette ki o da çok ayrıntılı anlattı, çok istifade ettik, Allah razı olsun. Dediğim gibi, burada başka arkadaşlarımız da oldu, muhalif cenahta hekim olan kardeşlerimiz anlattılar, öğrendik, noksan varsa biz de görmüş olduk ama bütün bütün siyaha takılı zihinlerden rahatsız oluyoruz arkadaşlar. Bunu yapmayalım, kimse bundan bir fayda temin edemez.

Bakın, bir arkadaşımız, yine, çok değer verdiğim bir arkadaşımız, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi, aileden birisi şunu söyledi: “Rövanşist yaklaşımdan artık uzan durun.” Neyin rövanşı kardeşim ya? Biz destan yazmışız, destan. Çıkmış bir yurt dışına, sağlık sistemimizle ilgili anlatılanları görün, oradaki hekimlerin Türkiye’ye düzduğu methiyeleri, hak teslimlerini görün. Kimden rövanş alacağız ya? Bizden önceki hâli biliyoruz. Ben hekim değilim ama iş adamı olarak on beş yıl özel hastane işlettim; hâli biliyorum, 1990’lı yılları biliyorum, yaşımız ona uygun, bu ülkede neler yaşandığını biliyorum. Ben rakam vermem, rakam verdi arkadaşlarımız, nereden nereye geldiğimizi hepimiz biliyoruz ama şunu da söylemek lazım hak teslimi bağlamında: Bir özel sistem kurulmuş, sistemin mimarı Sayın

Cumhurbaşkanımızdır, onunla beraber şekil almış ve tabii, Sağlık Bakanlarımız var. Şimdi, ismini söylemesem bir büyük haksızlık olur, dadaş kıvamıyla iftihar ettiğim Recep Akdağ Bakanımız, ekibiyle beraber çok muntazam bir zemin oluşturdu ve onun üzerine diğer arkadaşlarımız, diğer Bakanlarımız geldikten sonra da onu çok daha ihya eder hâle geldiler ve şimdiki Bakanımız... Arkadaşlar, güzelleme yapmaktan imtina ederim çünkü onlar bizim kadromuz, bizden, dolayısıyla onları zaten başımızın üstünde taşıyoruz ama hakkı da teslim etmek lazım. O müşfik hâliyle şu süreçte özellikle ortaya koyduğu tavır bütün yüreklerde özel bir yer edinmesine sebep oldu Değerli Bakanımızın ve o yüreklerden yönelen dualar, niyazlar Allah'ın izniyle sadece ona değil 7 bin sülalesine yetecek kadardır, Allah'ın izniyle.

Arkadaşlar, bir şey daha söyleyeceğim ben: Evet, netameli bir hâl yaşıyoruz, sıkıntılı bir dönem yaşıyoruz. Yani, öyle bir musibetle muhatabız ki bir türlü baş edemedi insanlık. Niye? Bir sual açmak lazım yani neden bu musibet bize düçar oldu ve niye bugüne kadar derde derman bulamadık? Çünkü arkadaşlar, hakikatin önünü perdeliyoruz. Bana göre bu dert bize, insanlığa, “İnsanlığa dönün.” tekdiridir bana göre. Lütfen, ben hepinizi bu noktada elbette ki bir özel yere koyuyorum, tenzih ediyorum ama haksızlıktan uzak durmak lazım. Şimdi, demin arkadaşım, o da benim hemşehrim, Gümüşhaneli kardeşim “Türk Hekimler Birliği” diyor. “Türk” ifadesi onlara zıkkım olsun, çok açık söylüyorum. Ne hakları var Türk’ü kullanmaya? Teröristleri tebcil eden, terörü yücelten, çok açık söylüyorum, efendim, millî olanın karşısında duran, ondan sonra da Bakanlık niye onları... Kardeşim, beni temsil etmiyor, bu milleti temsil etmiyor. “Türk” bütün bir milleti ifade ediyor. Türk; Kürt’üyle, Çerkez’iyle, Laz’ıyla, bütün renkleriyle Türk milletini ifade ediyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yazıklar olsun!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onların Türk’le bir alakası yoktur. Ben her zaman söyledim, bak gocunuyor ama şunu söyleyeyim: Yakın zamanda, yakın zamanda vefat eden, Türk milletinin esaslı bir evladı vardı: Markar Eseyan. Bu, her ne kadar ona itiraz etse de Türk milletinin en esaslı parçasıydı, milliydi, yerliydi, bizim bakışımız bu.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – 100 bin üyesi vardı...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Arkadaşlar, arkadaşlar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Karşılıklı konuşmayalım. Sayın Aydemir, çok az süreniz kaldı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Herkes, bizi tanıyan herkes bilir ki milletin her rengine âşığız biz. Milleti yekpare gören...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sizden daha yerli ve millî.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, boş ver! Herkes... Ayinesi işidir kişinin, lafa bakılmaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, lütfen...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne söylüyor? Bakın, burada senin temsilcin aynen şu ifadeyi kullanıyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Oyla seçilmiş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, süreniz bitti, bir dakika ek süre veriyorum. Lütfen tamamlayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, bir şey söyleyeceğim. Bunu söylemeyecektim ama söylemek durumundayım.

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, lütfen, lütfen...

Değerli arkadaşlar, böyle bir usulümüz yok, lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buradan birisi aynen şunu söyledi, Azerbaycan’a gönderilen askerle ilgili ifadesi şu oldu, az önce söyledi: “Başkalarının çocuğunun ölmemesi için savaşa biz çocuklarımızı gönderemeyiz.” İşte, mantalite farkı bu, insan gibi görmüyor. Biz, Azerbaycan’da... Elbet soydaşlarımız, onlar bizim yüreğimiz, canımız, ciğerimiz ama onlar önemli değil ki; insansa orada barışı tesis etmek için biz varız, gideriz. İşte, 150 küsur tane yere Sağlık Bakanlığımız koşmuş, gitmiş; kim olursa olsun, rengi, cinsiyeti... Biz böyle bir milletiz, asil bir milletiz. Dolayısıyla ötekileştirmeyin, ötekileştirdikçe batıyorsunuz, hiçbir şekilde mesafe almanız da mümkün değil.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ötekileştiren sizsiniz!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Güzel Bakanım, sizinle iftihar ediyoruz, kadronuzla iftihar ediyoruz. Eğer, sevgili Cevdet Bakanım müsaade ederse sizden bir küçük talebim var, onu...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, süreniz dolmuştur.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Doldu ama Başkanım, bir şey istiyorum. Arkadaşlarımdan da...

SALİH CORA (Trabzon) – Erzurum mu, Ağrı mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yahı, Ağrı’yla değil.

Güzel Bakanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bir cümleyle lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Çok, hakikaten sağlık zeminine müthiş konfor koydunuz, nitelik getirdiniz. Diş hekimliğinin nereye geldiğini sabahleyin Bekaroğlu söyledi, eskiden sadece berberler gibi diş çekme hâlindeydi, şimdi envaitürden diş hizmeti veriliyor. Ama Erzurum’a bir talebimiz var, birkaç tane ilçemize. Erzurum’a kadar geliyorlar ve mesafelerimiz çok uzak. Panoramik dijital röntgen cihazı talep ediyorum. Güzel Bakanım, bunu yaparsanız çok mutlu oluruz, dualar zaten katmerlenir Allah’ın izniyle.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Son söz arkadaşlar: Vatanperver Türk hekimleri gönlümüzde, yüreğimizde, onlara saygı sunuyorum. Bütün sağlık ekibine canı yürekten saygı sunuyorum ak kadro adına.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sağ olun, var olun, teşekkür ediyorum.

Sayın Abdüllatif Şener’in söz talebi var, komisyon üyemiz.

Sayın Şener, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, Sayın Başkan...

Sayın Bakan, her şeyden önce bütçenizin hem Bakanlığa hem de ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Aslında, bugün konuşmayı düşünmüyordum ama tartışmalar derinleşmeye başlayınca ister istemez dedim ki: “Birkaç kelam da ben edeyim.”

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz milletvekiliyiz, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesiyiz. Söylediğimiz sözler, karşılıklı tartıştığımız kavramlar, cümleler bile sadece bu salonu etkilemiyor, tüm Türkiye’yi etkiliyor; Edirne’den Hakkâri’ye, Sinop’tan Hatay’a, ülkemizin her tarafını belirliyor, şekillendiriyor çünkü siyasetin en temel etkisi toplumsal kültür oluşturmastır. Siyaset konuştuğça, toplumda insanlarımız üzerinde bir algı, bir düşünce biçimi, bir davranış biçimi oluşturmaktadır, en doğrudan etkisi ve en güçlü etkisi budur. O hâlde bu etkiyi kullanan insanlar olarak çok dikkat etmemiz gereken konular var. Ben zaman zaman bu “Kürt” “Türk” gibi kelimelerin özensiz kullanıldığını görüyorum burada, sadece sizin için söylemiyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben zaten çok özenli kullanıyorum. Çok özenli kullanıyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bak, deminki konuşman çok özensizdi.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nasıl?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Çok özensizdi deminki konuşman.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Niye?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bazen çok özen göstererek konuşuyorsun, katılıyorum da bunlar yani ayrışma oluşturacak konular, kavramlar, cümleler öyle sonuçlar ortaya çıkarır ki bunun ağırlığı bizi aşar. Yeri gelecek, duygularımızı içimize mezar yapacağız ama kendimizi tatmin için bir şey söylemeyeceğiz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, ne kullandım? Ne dedim ben ya?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi, değerli arkadaşlar...

Ne dediniz? Sizin gibi düşünmeyen, sizin gibi davranmayan, sizin gibi refleks göstermeyen koca bir kitleye “Bunlar Türk değil, Türk ismini taşımasınlar.” diyorsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Demedim ben öyle bir şey kardeşim. Türk milletinin parçası onlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Haram olsun.” dedi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Dedin.

CAVİT ARI (Antalya) – Dedin.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Dedin kardeşim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Haram olsun.” Dedi, kayıtlara bakalım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir bakalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

Evet, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bölücülerin yanında olanlara zıkkım olsun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vatan hainleri için söylüyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Türk ismi haram olsun.” diyor.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya, şunun yanında, bunun yanında olduğu için de bu sözler söylenmez.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Niye?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Niye mi söylenmez? Ya, yıllardır... Bak, bir şey söyleyeyim: Kimin Türk, kimin Türk olmadığını biz ölçemeyiz, tarih ölçer onu. Nasıl ölçer biliyor musun? Bakın, nasıl ölçer? Vaktiyle bu ülkede Nazım Hikmet linç edilmiştir. Şimdi, Türkçeye, Türk edebiyatına en büyük katkı sağlayanlardan birinin Nazım Hikmet olduğunu herkes kabul ediyor. Ben Meclisteydim, Sayın Alpaslan Türkeş de Meclisteydi. O dönem de Nazım Hikmet'ten dizeler okudu.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben kabul ediyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bak, sen hâlâ kabul etmiyorsun. Kardeşim, Nazım'ın nesini kabul etmiyorsun? Bak, ben sana bir dizesini okuyayım: “Onlar ki toprakta karınca, suda balık/ Havada kuş kadar çokturlar/Korkak, cahil, cesur, hâkim ve çocukturlar/Ve kahreden yaratan ki onlardır/ Destanımızda yalnız onların maceraları vardır” diyor. Şu cümlelerin güzelliğine bak ya. Şunu Türk edebiyatına yerleştirmeyeceksin, “Bu beni temsil ediyor.” demeyeceksin, neyi söyleyeceksin?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Bakanım, Allah aşkına...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen karşılıklı konuşmayalım arkadaşlar, hatibi dinleyelim lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Onun için yani biraz nezih olmakta, kapsayıcı olmakta, herkesi kucaklayıcı olmakta fayda vardır diye düşünüyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – CHP'nin “Türk” tarifini öğrenmek istiyorum. “Türk milleti”nden ne anlıyorsunuz?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Anayasa'da ne yazıyorsa onu anlıyoruz kardeşim, o kadar. Aç, oku, Anayasa'da var zaten.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben Anayasa'ya göre konuştum zaten.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Tamam, o tarafına itiraz etmiyorum da Anayasa'yı yanlış yorumladın sen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır ya...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, karşılıklı konuşmayalım lütfen, dinleyelim hatibi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – HDP hakkında ne düşünüyorsunuz?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – HDP hakkında ne düşünüyorum, söyleyeyim mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım, dinleyelim hatibi.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bu konuda da kolektif bir düşünceye ihtiyacımız var. Nedir o? Türkiye bir hukuk devletidir, bu ülkede Anayasa vardır, bu ülkede kanunlar vardır, bu ülkede Siyasi Partiler Kanunu vardır, Mecliste HDP'nin milletvekilleri vardır, Meclis başkan vekili vardır. Meclis başkan vekili Meclisi idare ediyor, onun idaresinde çıkan kanunların hepsi geçerli oluyor, onun yönetiminde AK PARTİ'li bir arkadaşımız söz istiyor, HDP'nin Meclis başkan vekili diyor ki: “Hayır, konuşturamıyorum, otur yerine.” AK PARTİ milletvekilimiz güzel güzel yerine oturuyor ve dinliyor. Ya, kardeşim, bazen görüyorum, grup başkan vekilleri aralarında ittifak yapmak için, mesai saatini belirlemek için geliyor, fis fis fis CHP grup başkan vekilleriyle de konuşuyor, gidiyor HDP grup başkan vekilleriyle de fis fis konuşuyor. Kardeşim, şimdi, ne farkı var, Adalet ve Kalkınma Partisinden HDP'nin ne farkı var? Burada yasama organının üyesi. Şimdi bunu niye tartışıyorsunuz ya? Bunu tartışmaya gerek yok ki. Bu çatı altında...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bakanım, üç dakikanız kaldı.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, biliyorum üç dakikam kaldığını.

Yani zihnimizin arkasında bazı ön kabuller olmadan... O zaman söz vermeyin HDP'lilere, "Size söz vermiyoruz." deyin.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Öyle bir şey yok ya.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yoksa "HDP hakkında ne düşünüyorsun?" ne demek o zaman?

SALİH CORA (Trabzon) – Yanlış anladınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bakanım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bir usulümüz var, burası bir sohbet ortamı değil, lütfen ikili konuşmayalım, hatibi dinleyelim.

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bu Meclis çatısı altında bulunan bütün siyasi partiler, milletvekilleri Anayasa'da, Siyasi Partiler Kanunu'nda nasıl tanımlıyorsa ben öylece bakarım, bir.

İkincisi, bazı kavramlar, hatta buradaki bazı kavramlar üzerindeki ayrışmalar bu ülkenin bütünlüğüne zarar verir, sadece ona dikkat çekmek istedim.

Sayın Bakan, her şeyden önce bütçeniz hayırlı olsun, sözümün başında söylemiştim. Sizin burada hazır olmadığınız bir başka bakanlığın bütçesinde Kamu Başdenetçisine sizinle ilgili bir vekâlet vermiştim, belki kulağınıza gelmiştir, gelmemiştir. Meclis tutanaklarına geçtiği için o vekâletimi ilgili Ombudsman arkadaştan geri alıyorum bu grip aşılılarıyla ilgili olarak, onu söylenmemiş söz olarak sayın diye ifade etmek istiyorum, bu mesainin de faydalı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum Sayın Şener.

Şimdi sırada Sayın Garo Paylan var yine Komisyonumuzun üyelerinden.

Sayın Paylan, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuza hoş geldiniz Sayın Bakan.

Sayın Bakan, bizler herhâlde kuşaklardır böyle bir pandemi yaşamamıştık yani dedelerimiz, büyük dedelerimiz belki yaşamış ama biz böyle bir pandemi yaşamamıştık, özellikle de dünya çapında bir pandemi. Dünya birbirinden yüz yıl önce habersizdi ve bu kadar hızlı yayılmasının sebebi aslında bizim dünyada yarattığımız hızdan kaynaklanıyor yani bir bakıyorsunuz, bir gün Çin'desiniz, öbür gün Türkiye'de, öbür gün Amerika'da. Her gün on milyonlarca insan bir yerden bir yere gidiyordu ve bu pandemiye Wuhan'dan alıp bütün dünyaya...

Sayın Bakan, sizden ricam beni dinlemeniz. Rica ediyorum çünkü yılda bir gün size bu anlamda hesap sorabiliyoruz, istirham ediyorum beni dinlemenizi.

Sayın Bakan, böyle, bütün dünyaya yayılan bir hızda yaşadığımız için bir anda bütün dünyayı saran bir yangınla karşı karşıya kaldık. Türkiye olarak da sağlık emekçilerinin -tabii siz de bir sağlık emekçisiniz- bütün meslektaşlarınızın sonuç olarak büyük mücadelesiyle, sekiz aydır gece gündüz canla başla bir mücadele veriliyor. Buradan bütün sağlık emekçilerine sizin şahsınızda, bütün arkadaşlarımın

şahsında öncelikle teşekkür ederek başlıyorum. Ya, hastanede çok önemli bir mücadele verdiniz, bunu kabul ediyorum, bütün sağlık emekçileri olarak söylüyorum; kayıplar verdiniz, bunun için teşekkür ediyorum bütün sağlık emekçilerine sizin şahsınızda.

Sayın Bakan, Covid-19 bütün dünya için bir testti, Türkiye’imiz içinde bir testti. Bu testte hastanede büyük oranda bir başarı var, bunu kabul ediyorum, bu hakkı teslim etmemiz gerekir çünkü sokaklarda insanlarımız büyük oranda kalmadılar, hastane kapasiteleri çökmeydi. Ancak Sayın Bakan, bu işin ikinci ve üçüncü boyutu var; pandemiyle mücadelede başarısız oldunuz Sayın Bakan. Ben bunun da tamamıyla sizden kaynaklanmadığını da biliyorum, açıkça söyleyeyim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kimden kaynaklanıyor?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani, pandemiyle mücadelede ekonomik sorunlarla sağlık dertlerini teraziye koydunuz, maalesef sağlık dertleri terazide öte tarafta kaldı. (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, lütfen konuşmacıya müdahale etmeyelim lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ekonomik dertleri öne koyduk maalesef iktidar olarak Sayın Bakan.

Bakın, pandemiyle mücadelede Sayın Bakan, bütün dünyada da başarısızlıklar var. En başarısız iki ülke hangileri dersiniz Amerika ve İngiltere’yi sayarız, öyle değil mi? Dünyanın en gelişmiş ülkeleri olarak sayılır ama niye en başarısız ülkelerdi? Çünkü neoliberal politikaların en derin şekilde uygulandığı ülkelerdi yani “Bırakınız yapsınlar, bırakınız etsinler.” Sağlık sektörü, efendim, alsın, en iyisini o yapar diye elli yıllık neoliberal politikaların bir sonucuydu. Yani, kamunun en az devrede olduğu iki ülke en başarısız iki ülke oldu. Neyse ki biz o kadar özel sektöre sağlığı bırakmamıştık, belli bir oranda bırakmıştık ama tamamen bırakmamıştık. Siz de bir özel sektör şirketinin patronuydunuz, hâlâ da çoğunluk hissesine sahipsiniz. Bu konu da görüşünüzü çok merak ediyorum Sayın Bakan. Çünkü burada öyle bir akım oluştu; bırakalım özel sektör yapsın, daha iyisini yapar dedi ama sağlığı piyasalaştırdı ve nitelik büyük oranda düştü. Ben çocukluğumda Çapa Hastanesine gittim, Cerrahpaşa Hastanesine gittim; siz de o mutfaklardan yetiştiniz, o mutfaklarda bilim üretiliyordu, sağlık emekçileri yetişiyordu, şu anda o mutfaklar, gerçekten, o habitatlar yok edildi Sayın Bakan. Bu habitatları yeniden kurmalıyız yani kamuculuğa yeniden dönmeliyiz, bütün dünya da bunu tartışıyor, bakın; Amerika da tartışıyor İngiltere’de tartışıyor, bütün dünya tartışıyor. Biz de yeniden kamucu, ulaşılabilir, nitelikli, ücretsiz ve kamucu sağlık anlayışına dönmeliyiz. Tamamen ücretsiz, nitelikli, ulaşılabilir ama en önemlisi kamucu. Çünkü kamunun her şeyi başaramayacağına dair bir inanç vardı. Ama bunu başarabiliriz, yeniden Cerrahpaşaları, Çapaları, o habitatları yaratabiliriz.

Sayın Bakan, bakın, ikinci başarısız olduğunuz konuyu da söyleyeyim: Ekonomik konuda başarısız oldunuz yani pandeminin yarattığı ekonomik sorunlarla ilgili mücadelede büyük bir başarısızlık ortaya koydunuz. Sayın Bakan, siz hep şunu söylediniz, bu konuda da size teşekkür ediyorum: “Evde kal.” dediniz, yüzlerce kez sizden “Evde kal.” diye duyduk. Siz varlıklı bir insansınız; ne bileyim, varlıklı insanlar bu çağrınızı duydular ve evde kaldılar, öyle değil mi Sayın Bakan? Ama vatandaşlarımızın büyük çoğunluğu varlıklı değil; emin olun, vatandaşlarımızın ciddi bir bölümü bir hafta çalışmazlarsa açlar; hadi bir ay idare ederler belki ama ikinci ay açlıkla karşı karşıya kalırlar. Şimdi, medeni devletler vatandaşlarına evde kal derken -buna Amerika, İngiltere, bütün Avrupa ülkeleri dâhil- onların bütün temel ihtiyaçlarını güvence altına aldı ama biz ne yaptık Sayın Bakan? Bakın, siz “Evde kal.” dediniz. Sabahları o minibüslerin içindeki vatandaşlarımızı izlemiştinizdir değil mi? Bir minibüsten 30 kişi çıkıyor. Niye binmek zorunda o minibüse? Çünkü işine geç kalırsa patronu onun mesaisini keser, evde aç kalır diye o minibüse binmek zorunda kalıyor. O çağrınıza yoksullar cevap veremediler

Sayın Bakan, bir tek zenginler cevap verdiler. O metrobüslerin hâlini gördünüz değil mi? Alt alta üst üste vatandaşlarımız bindiler, o minibüslere bindiler, işe gittiler, işten eve virüsü götürdüler –siz onu söylediniz, hep söylediniz- evdeki annelerini, babalarını öldürdüler Sayın Bakan. Bu vebalin ortağısınız, hepiniz ortağısınız arkadaşlar. Bu vebale ortak olmamak için size bir şey önermiştik: “Gelin, toptan bir karantinaya girelim –bu Mart ayında mümkündü- zorunlu ihtiyaç olan sektörler haricinde bütün sektörlerde bir iki ay faaliyeti durduralım –aynen Çin’in yaptığı gibi- pandemiyi sıfırlayalım. Bunun ekonomik bir maliyeti de vardı, bunun ekonomik maliyetini karşılamak için de yani evde kal dediğimiz vatandaşların da temel ihtiyaçlarını karşılayalım, elektriğini, suyunu, doğal gazını, internetini ücretsiz yapalım, esnaflara kira desteğini verelim, vatandaşlarımıza en az 2.500 lira olmak üzere İşsizlik Sigortası Fonu ve bütçe kaynaklarıyla kaynak sağlayalım bütün medeni ülkelerin yaptığı gibi, iki ay herkes karantinada olsun, Türkiye’de pandemiyi sıfırlayalım –aynı Çin’in yaptığı gibi- ve ondan sonra hayatımıza daha normal devam edelim.” dedik, bunu yapmadınız. Ne yaptınız? Belli bir yatay çizgiye gelmesini sağladınız, sonra biraz eğik bir çizgiye geldi, sonra gevşediniz Sayın Bakan. Niye? Turizm sektörü başlıyordu. Efendim, İngiliz ve Alman turistleri getirmemiz gerekiyordu.

Bununla ilgili de sağladığınız önemli bir güven vardı, Türkiye’de en güvenilen insanlar listesine girmiştiniz. Bu da çok önemliydi Sayın Bakan, güven çok önemlidir, ekonomide de sağlıkta da. Özellikle de ben çocukluğumda öyle öğrendim, annem hep şunu söylerdi: Hayatta en güvendiği insanlar olarak doktorları ortaya koyardı. Değil mi? Bir doktor için, hekim için en önemli şey güvendir. Bir hasta güvendiği hekime gider. Siz de bu güveni sağlamıştınız ama gelen baskılarla veya İngiliz ve Alman turistleri getirmek için hani 5 bine, 10 bine giden vakaları 987, 999 diye on beş yirmi gün öyle açıkladınız Sayın Bakan ama bizim etrafımızda gördüğümüz durum öyle değildi maalesef. İnsanlar ölüyordu, insanlar hastalanıyordu ama sayılar hep düşük gösterildi ve bu konudaki güveni de kaybettiniz. Çok önemli bir krediniz vardı, onu da harcadınız, bu konuda büyük bir üzüntü yaşıyorum. Gerçekten bu güvene sahip çıkmalıydınız. Eğer ki sizin üzerinizde bir baskı varsa Sayın Bakan, rakamları düşük açıklamak üzere, ben sizin yerinizde olsam mutlaka masaya elimi vururdum, eğer kabul ettiremiyorsam da istifa ederdim ve bunu çıkıp kamuoyuna açıklardım.

Şu anda vaka sayıları –bütün hekimler burada biliyor- en az açıklananın 10 katı ile 20 katı arasında, bunu herkes biliyor. Benim Vekili olduğum Diyarbakır’da her gün binin üzerinde, bin ile 2 bin arasında vaka çıkıyor, her gün. Bunu hepimiz biliyoruz, İstanbul’da vakaların açıkladığının 7, 8, 10 katı olduğunu herkes biliyor ama siz ısrarla düşük rakamlar açıkladınız ve bu anlamda hep beraber kaybettik.

Değerli arkadaşlar, bakın, Sayın Bakan bir de bütçenizi savunamamışsınız. Bakın, ne dediniz bu sabah? Okuyorum sizin açıklamanızdan: “Birçok ülkeyle kıyasladığımızda sağlık için ayırabildiğimiz kaynaklar oldukça sınırlı.” Ya, pandemi döneminde bütçe tercihlerinin değişmesi için daha çok mücadele etmeliydiniz Sayın Bakan. Bakın, bu bütçeden saraylara kaynaklar gidiyor, öyle değil mi? Yazlık saray, kışlık saray, uçan saraylar... Sayın Cumhurbaşkanının 14 tane sarayı var, bunlardan vazgeçmesini önerebiliridiniz Sayın Cumhurbaşkanına. Biliyorsunuz “mücbir sebep” diye bir gerekçe vardır. “Kamu-özel iş birliği hastanelerine pandemi döneminde ödeme yapmıyorum arkadaş.” En azından bunu diyebilmeliydiniz. Hani yandaş müteahhitler biliyorsunuz euroyla garanti ödemeleri alıyorlar, hiç yoksa demeliydiniz ki “Ben bütçemi halkım için harcayacağım; hastalar için, pandemi için harcayacağım.” Bu dönemde mücbir sebebi gerekçe gösterip kamu-özel iş birliği projelerine, o 5 tane yandaş müteahhide “Ödeme yapmıyorum.” diyebilmeliydiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Paylan, bir dakika ek süre veriyorum, lütfen tamamlayınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, bir şey daha var, aşı için de kaynağınız yok bütçede. Bakın, bütün dünya ne yapıyor? Tabii, zengin ülkeler bunlar daha çok, bu Pfizer’ın veya diğer şirketlerin ürettiği yüzde 95 etkili aşılardan siparişlerini verdiler değil mi? 50 milyon tane, 100 milyon tane sipariş verdiler. Siz çok sınırlı sipariş verdiniz veya veremediniz, bunun bilgisini verin. Bakın, aşı Türkiye’ye gelecek, o aşırı da kimlerin olacağını biz çok iyi biliyoruz maalesef. Yoksullar o aşırı ulaşmakta çok ciddi sıkıntı yaşayacaklar ve sınırlı sayıda aşı gelecek. Önce zenginler aşı olacaklar, zengin ülkeler aşı olacaklar; sonra belki bizim ülkemizin zenginleri aşı olacaklar ama Sayın Bakan, bütün vatandaşlarımızı aşırıya ulaştıracak bir bütçemiz de yok.

Bu anlamda, önerim Sayın Bakan: Bütçe tercihlerini değiştirilelim. Bakın, biz 2 tane önerge vereceğiz, özel hastanelerin –başta sizin hastaneniz olmak üzere, Medipol grubu olmak üzere – kamulaştırılmasını öneriyoruz. Gelin bunu yapın. Ya, bütün hastaneleri siz, başta Medipol olmak üzere kamulaştırın

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, lütfen toparlayalım. Ek süreniz de tamamlandı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitiriyorum efendim, İbrahim Bey’e verdiğiniz süre kadar bana da verirsiniz.

Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herkese aynı, eşit davranıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bütün özel hastaneleri -mademki kamuculuğu savunuyoruz- başta sizin patron olduğunuz hastaneyi kamulaştırın Sayın Bakan. Bakın, bunu yaparsanız çok önemli bir örnek olmuş olursunuz. Bütün bütçe kaynaklarının pandemiyle mücadele için seferber edilmesini sağlayın. Gelin, ikinci dalgada, iki aylık karantınayı ortaya koyalım, hastalığı topyekûn ortadan kaldıralım ama bütün vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarını güvence altına alalım. Bunun için de bütçe tercihlerinin değişmesi lazım Sayın Bakan. Bu konuda da desteğinizi bekliyorum.

Arkadaşlar, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Paylan.

Şimdi, yine bir Komisyon üyemiz Sayın Uğur Aydemir’e söz veriyorum, süreniz on dakikadır.

Buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok kıymetli Bakanım, Bakan Yardımcıları, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlarımız, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Evet, sözlerime başlarken öncelikle başta Sayın Cumhurbaşkanım olmak üzere, Sayın Bakanım, sizin nezdinizde bütün sağlık çalışanlarına huzurunuzda sizden başlayarak, temizlik görevlisine kadar, güvenlikçisine kadar, il müdürlerimiz, ne kadar sağlık çalışanımız varsa bütün camiaya çok teşekkür ediyorum; Allah onlardan razı olsun, iyi ki varsınız. Hayatlarını kaybeden kardeşlerime de Allah’tan rahmet diliyorum, bütün milletimizin de başı sağ olsun.

Evet, Covid-19 salgını bütün dünyayı etkisi altına aldı. Öyle bir düşmanla mücadele ediyoruz ki bu düşman görünmüyor, bu düşman bilinmiyor; görüldüğü zaman, bilindiği zaman da çoğu zaman iş işten geçmiş oluyor. Tedbirlerimizi alıyoruz ama bazen de mücadelede bu hastalığa yenik düşen kardeşlerimiz oluyor. Evet, bu tür düşmanla mücadele eden bütün sağlık çalışanlarımız gözlerini kırpmadan, gözlerini budaktan esirgemedi, birçoğumuz belki de hepimiz Covid-19 dendiği zaman

o ortamdan uzaklaştığımız zamanlarda, o ortama girmek istemediğimiz zamanlarda onlar giysilerini giyerek hastalarımızı iyileştirmek için canla başla çalışıyorlar. Onun için her zaman en büyük takdiri, teşekkürü hak ediyorlar, biz de teşekkür ediyoruz.

Evet, bu pandemide Sayın Bakanım, başarılı mı olduk, başarısız mı olduk? Kimilerine göre başarılıyız, kimilerine göre başarısız diye görüyorlar. Nereye bakmak lazım? Bize göre çok başarılısınız Sayın Bakanım ama bazı milletvekili arkadaşlarımız da başarılı olarak görmüyorlar sizi. Dünya Sağlık Örgütü ne diyor baktığımızda, Dünya Sağlık Örgütü sizi takdir ediyor Sayın Bakanım, Allah sizlerden razı olsun, çok güzel bir süreç yönettiniz. Bazı arkadaşlarımız sayılara takılıp kaldılar. Yani Sayın Bakanım her konuşmasında “Evde kal” “Evde kalın” “Maske, mesafe, temizlik...” Her defasında söyledi, her gün söyledi. Yani sayıları bin dedi, 2 bin dedi, 100 dedi, 500 dedi. Yani, sayılar 5 bin deyince rahatlayacak mıydık, bilmiyorum veya 10 bin dese ne olacaktı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğruyu söylemiş olacaktı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ –Lütfen, konuşmacıya müdahale etmeyelim.

Evet, devam edin lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayılara takılıp kalmaktansa olayın temeline inip de politikamıza bakmanız bence daha doğru olurdu. Kimisi Covid-19’u hiç hissetmeden geçirdi, teste ihtiyaç duymadı; kimisi hastaneye gitti, kimisi evinde kaldı, kimisi yattı ama değerli arkadaşlar, bence, bunlardan ziyade bu pandemiyle mücadelenin ön planda olması lazım, ön planda olan Bakanımızın da teşekkürü hak ettiğini düşünüyorum.

Evet, sağlık dediğimizde, tabii ki neyle kıyaslayacağız Türkiye’nin geldiği noktayı? Arkadaşlarımız “Avrupa Birliği, OECD ülkeleri” dediler, tabii ki bunlarla kıyaslayacağız kendimizi ama 2002 öncesine bir bakmak lazım. Hastanelerimizin fiziki şartlarını gözümüzün önüne getirmemiz lazım, nereden nereye diyebilmemiz lazım. Hastanemizin şartlarına baktıktan sonra yeter mi? Yetmez. Tıbbi cihazlara bakmak lazım, yeter mi? Yetmez. Nitelikli yatak sayısına bakmak lazım, yeter mi? Yetmez. Yoğun bakım yatak sayısına bakmak lazım, yeter mi? Yetmez ama neye bakmak lazım bir de biliyor musunuz değerli arkadaşlar: Evde bakım hizmetlerine bakmak lazım. Rüyamızda görsek inanamazdık; şimdi, evimizde bir hasta varsa telefon açıyoruz, il, ilçe sağlık müdürlüğüne, hekimler, hemşiresiyle birlikte evimize kadar geliyorlar. Evimizde hastamızı muayene ediyorlar, ilacını veriyorlar ve ne zaman bir daha geleceğinin tarihini yazıyorlar, öyle dönüp gidiyorlar. Nereden nereye? Bunlara bakıp da teşekkür etmemek bence... Hakikaten arkadaşlar, biraz haksızlık yapıyorsunuz.

Az önce bir arkadaşımız söyledi: “Ya, Sayın Bakanım, hiç Belediye Başkanına teşekkür ettiniz mi?” dedi. Ya, arkadaşlar, “Belediye Başkanına teşekkür ettiniz mi?” diye soran arkadaşımızın burada Bakanımıza bir teşekkür edip de arkasından teşekkür beklemesi doğru bir şey değil mi? Hanginizden duyduk bugüne kadar teşekkürü değerli arkadaşlar, hanginizden duyduk? Ben duyamadım. Duyan var mı, gören var mı, bilen var mı? Yok, teşekkür yok ama sizde ne var? Değerli kardeşlerim, sizde şu var: Acımasızca bir eleştirme var.

Geçmişle mi hesaplaşıyor muyuz? Bazı arkadaşlarımız söylediler. Biz geçmişle hesaplaşmıyoruz. Biz geçmişin eksiklerini tamamlıyoruz, bunu fark etmek lazım. Hesaplaşmak ayrı, geçmişin eksiğini kapatmak çok farklı şeyler; bunları bilmek lazım.

Şimdi, arkadaşlarımız yine konuştular, “Yoğun bakımda, hastanede yer yoktu; arkadaşın bir tanesi evde öldü. Bu doğru mudur Sayın Bakanım?” diye soru sordular.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Evde ölmedi, hastanede öldü; yirmi iki saat bekleyip öldü.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neredeyse.

Şimdi, ben şunu söylüyorum: Şimdi, şehir hastaneleri olmasaydı, eğer AK PARTİ iktidarıyla bu dönüşüm olmasaydı, bu hastaneleri bu kadar güzelleştirip yatak sayılarını artırmasaydık, fiziki şartları güzelleştirmeseydik, şehir hastanelerini yapmasaydık, bu pandemi döneminde burada hanginiz şehir hastanesinden veya maharetinden bahsederdi? Hanginiz “Sayın Bakanım, hastalarımız sokaklarda kaldı, hastalarımız yatacak yatak bulamıyorlar.” diye burada Sayın Bakanımızla konuşturdunuz? Bakınız -Allah’a şükürler olsun- şehir hastanesi bir ihtiyaç mı arkadaşlar? Şunu ortaya koymak lazım: Şehir hastanesi ihtiyaç mı değil mi, karar verin. Şehir hastanesi ihtiyaç mı değil mi arkadaşlar?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Hastane ihtiyaç, şehir hastanesi ihtiyaç değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, karşılıklı konuşmayalım. Değerli arkadaşlar, lütfen dinleyelim hatibi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yapma şeklini...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Hastane ihtiyaç, şehir hastanesi modeli değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bakın...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Şehir hastaneleriyle tüm ülkenin birikimlerini heba ettiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, böyle bir usulümüz yok. Sohbetler arada yapılabilir, odalar ziyaret edilebilir; buranın bir usulü var, konuşmacıyı dinleyelim lütfen.

Sayın Aydemir, devam edin lütfen.

Karşılıklı konuşmayalım.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Uğur Bey size laf attı mı arkadaşlar?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sen attın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Siz konuşurken Uğur Bey hiçbir şey söyledi mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Uğur Bey’i dinleyelim lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, şehir hastanesi ihtiyaç mı değil mi, bunu ortaya koyalım.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Şehir hastanesi modeli ihtiyaç değil.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, bugün, şehir hastanelerinin yapılmasına sebep olan, emek sarf eden, fikir babası kimse, Allah hepsinden razı olsun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Âmin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bugün arkadaşlarımız gittiği zaman bana şöyle telefon açıyorlar -evet, arkadaşlar, bakınız, abartısız- “Uğur Bey, vallahi de billahi de hastanenin böyle olduğunu bilmiyordum, benim evimden daha da konforlu. Allah hepsinden razı olsun.” diyen vatandaşlarımız var. Ama siz gerçeklere gözünüzü kapatsanız da sizin gözünüzü kapatmanızla güneş kaybolmuyor, siz kendi dünyanızı karartıyorsunuz. Siz böyle yaşamaya devam edin, bizim için fark etmez.

Efendim “Sayın Bakanım, sizin güvenilirliğiniz çok yüksekti ama sağlıktaki başarıyı bırakıp siyasi başarıya koşunuz.” Hayır, siz yanlış yerden bakıyorsunuz. Sayın Bakanım sağlıktaki başarıya olmaya devam ediyor ama siz baktınız ki arkasından siyasi başarı da geliyor “Aman ne yapalım? Doktorumuzu övmeyelim, sağlığı övmeyelim, Bakanımızı övmeyelim.” Tak, U dönüşü yaptınız, Sağlık Bakanımızı eleştirmeye kalktınız. Sağlık Bakanımız dün ne söylüyorsa bugün de aynısını söylüyor ama bir şey değişti, değişen ne var? Sizin söyleminiz, sizin fikirleriniz değişti. Bunları görmek lazım, bunları bilmek lazım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Rakamları niye saklıyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, Sağlık Bakanım geldiği günden beri kesinlikle siyasi şov yapmıyor, hizmet yapma çabası içerisinde, hizmet yapıyor, milletimiz de takdir ediyor bu hizmeti.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Açıklanan rakamlar doğruyu göstermiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydoğan, lütfen... Lütfen Sayın Aydoğan, müdahale etmeyin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bırak milleti, 150 tane ülkeye de yardım ediyor Sayın Bakanımız. Az önceki sunumunda söyledi, Sayın Bakanımız hangi ülkelere hastane açtığını az önce söyledi ama ne oldu? Dünya Sağlık Örgütü'nün yapmış olduğu teşekkürü, maalesef, sizden göremedik.

CAVİT ARI (Antalya) – Cebinden yapmıyor, devletin bütçesinden yapıyor, hepimizin vergilerinden yapıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, rica ediyorum, lütfen...

CAVİT ARI (Antalya) – Devletin bütçesinden yapıyor, devletin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir tek siz kendi kendinize inanmaya devam ediniz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Doğru bilgi vermiyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, devam edin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bizim dediklerimizin hepsi doğru, evet.

Bakınız, durmadan “saray” kelimesini dilinize dolayıp duruyorsunuz. Biz her kesime, toplumun her kesimine hizmet yapıyoruz.

Bu bütçede aç yokmuş, yoksul yokmuş; işte, efendim, bu bütçede derman yokmuş. Değerli kardeşlerim, bakınız “Ben hastayım, cebimde para yok, 1 lira param yok.” deyip de “Hastaneye gidip de derman bulamadım, çare bulamadım.” diyecek bir Allah kulu getirin, istifa edeyim ben. Hadi, getirin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kesinlikle yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yok.

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Getiriyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İşte biz eski bütün ezberleri bozduk, biz ezberleri bozduk. Kim “Açım.” diyorsa kaymakamlıklarımız, sosyal yardımlaşma kurumlarımız orada. Evet, ekonomide Türkiye dünyanın zirvesinde değil, bunu kabul ediyoruz ama...

CAVİT ARI (Antalya) – Sınıfta kaldınız ekonomide, doğru.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, siz konuşurken karşı taraftan ne bekliyorsanız aynısını lütfen kendiniz de uygulayın.

CAVİT ARI (Antalya) – Ekonomide sınıfta kaldıklarını itiraf ediyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fikirlerini ifade ediyor Sayın Aydemir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, dolayısıyla, bu bütçede yoksul da var, bu bütçede gariban da var, bu bütçede 84 milyon var; yetmedi, bu bütçede diğer ülkelerden ne kadar “Ben garibanım.” diyen insan varsa bu bütçede hepsi var değerli arkadaşlarım.

Evet “Hastanelere el koyun, hastaneleri kamulaştırın.” diyorlar. Sayın Bakanım, yanlış yola tuzak kuruyorlar, bunu söylemeyi bile dile getirseniz “Aman ha, Türkiye’de demokrasi yok. Mal varlıklarına el koyuyorlar milletin, herkes gitsin.” derler. Aman dikkat edin, aman sermaye... Evet, bunların hepsini biz biliyoruz.

Şimdi, 100 bin hastaya düşen doktor sayısından bahsetti arkadaşlarımız. 2002’de doktor sayımız neydi, hemşire sayımız neydi, bunlara bakmak lazım ya. 2002’de hekim sayımız kaçmış? 91 bin civarı ama şimdiki hekim sayımız...

CAVİT ARI (Antalya) - Sen hâlâ 2002’ye takılı kaldın, 2002’ye. Bu yıla bak sen.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, süreniz tamamlandı, lütfen... Bir dakika ek süre veriyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Salih Başkan’dan üç dakika alacağım var benim, lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Nerede alacağın var, yok öyle bir alacağın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bakanım ve... Bakınız, bir şey daha söyleyeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, tamamlamamız gerekiyor, lütfen. Siz, bir dakikada ifade ederseniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hekim sayısını 1,7 kat arttırdık. Ebe ve hemşire sayısını 2,2 kat arttırdık. 2002’de 113 bin hemşire ve ebe varken şimdi 2019’da 254 bin hemşire ve ebemiz var. Arkadaşlarımız OECD ve Avrupa Birliğindeki 100 bin hastaya düşen hekim sayısını karşılaştırdılar.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Nüfus da 20 milyon arttı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onların şuna bakmasını tavsiye ederim, biraz hekim sayılarına bakmalarını tavsiye ediyorum: Evet, arkadaşlar -bakınız çok önemli- 2008’de, 2012’de, 2018’de Avrupa Birliği ülkeleriyle, OECD ülkelerinde 100 bin kişiye düşen hekim sayısı artış oranına bakın, Türkiye’deki artış oranına bakın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha çok konuşacak arkadaşlarımız var, rica ederim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, son sözlerim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama o zaman...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama müdahale ettiniz Sayın Paylan, kusura bakmayın siz de bizzat müdahale ediyorsunuz, yapmayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Konuşturamıyorsunuz ki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakınız, Türkiye’deki artış oranı yüzde 22,1; nereden nereye gelmişiz. OECD’yle de her zaman konuşuyoruz, Avrupa Birliğiyle de konuşuyoruz, her anlamda konuşuyoruz, bu bizim yüz akımız. Sağlık Bakanlığıyla ilgili sorduğunuz zaman... Sağlıkta AK PARTİ’nin yapmış olduğu icraatlara bütün milletimiz, 84 milyon, istisnasız, hangi partiden olursa olsun -siz hariç- herkes Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyor “Allah sizden razı olsun.” diyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, çok fazla aştınız sürenizi, lütfen, rica ediyorum. Teşekkür edin lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Son cümle, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Allah sizden razı olsun.

2021 yılı bütçeniz hayırlı olsun, her kuruşu bereketli olsun, yolunuz açık olsun, yolunuz aydınlık olsun inşallah diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir, sağ olun.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan Candan Yüceer aramızda mı acaba? Yok.

Sayın Okan Gaytancıoğlu’na söz veriyorum.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu, süreniz dört dakikadır.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle Sağlık Bakanlığınız bina yapmakla hastane yapmak arasındaki farkı tam olarak anlayamamış. Siz, hastane binaları yapıyorsunuz ama oraları hastane hâline getirmek için bir şey yapmıyorsunuz. Uzman doktoru olmayan, hemşiresi, ebesi ve diğer sağlık personeli olmayan yerler bana göre hastane değildir. İnsanları doktorlar muayene eder, duvarlar değil.

Diğer yandan, sağlık çalışanlarına da pandemi döneminde gördüğünüz gibi insanüstü bir yük yüklüyorsunuz. Bırakın maddi haklarını, sosyal haklarını dahi vermiyor, çalışma şartlarını iyileştirmek için bir adım atmıyorsunuz. Seçim bölgem olan Edirne’de tamamlanan doktorsuz hastanelerin durumunu da dikkatinize sunarak şu soruları sormak istiyorum:

1) Yeni Uzun Köprü devlet hastanesinin yapımına ne zaman başlanacaktır? Hastanenin yapımı ne zaman bitecektir?

2) Seçim bölgem olan Edirne’nin Enez ilçesi, Saros Körfezi’nin berrak suları ve doğal güzellikleriyle yaz aylarında tatil için vatandaşlarımızın tercih ettiği gözde yerlerimizdendir. Gerek yaz tatili için Enez’imizi tercih eden vatandaşlarımızın gerekse burada yazlık konutları olan vatandaşlarımızın sayısı dikkate alındığında sağlık hizmetleri çok yetersizdir. Enez’de bir hastane yapılmış olmasına rağmen uzman doktor bulunmamaktadır. Yaz aylarında nüfusu 100 bine yaklaşan Enez kış aylarında 5-6 bin nüfusla hayatına devam etmektedir. Biri kalp krizi geçirdiğinde en yakın hastane 60 kilometre ileride, Keşan’dadır. Dediğim gibi, uzman doktorların olmaması en yakın hastanenin bulunduğu Keşan ilçemize olan uzaklık dikkate alındığında Enez ilçemiz ve yaz aylarında buraya gelen yüz binlerce vatandaşımız sağlık hizmetinden mahrum bırakılmış durumdadır. Yıllardır yapılmayan Enez-Keşan yolu da dikkate alındığında sağlık hizmetine ulaşmada vatandaşlarımız büyük zorluklar yaşamaktadır. Hele bir de pandemiden dolayı Enez’de ve Saros’da yazlıkları olanlar soba almışlar, kalorifer tesisatı kurmuşlar ve buralarda kalmaktadırlar, nüfus daha da artmıştır. Enez Devlet Hastanesine ne zaman yeterli sayıda uzman doktor ataması yapılacaktır?

3) Bölgede önemli bir merkez olan Keşan ilçemizde de yeterli uzman doktor bulunmamaktadır. Aynı şekilde Keşan Devlet Hastanesine de uzman doktor ataması yapacak mısınız?

4) Yine, Havsa, İpsala, Meriç ve Süloğlu ilçelerimize güzel hastaneler yapıldı, dışarıdan çok güzel duruyor ama içinde yine doktor yok.

5) Sağlık çalışanları içinde daha önce taşeron şirketlerde çalışırken kadroya alınanlar mağduriyeti en çok yaşayanların başında gelmektedir. Benim başıma geldi, sordum “4/D’liyim.” dedi. O nedir dedim “Uzun zamandır böyleyim.” dedi. Hastanede birçok işi yapan bu çalışanlar hem özlük hem maaş bakımından zor durumda bırakılmıştır. Kadroya alınan bu çalışanlarımızın tayin, maaş ve diğer özlük haklarıyla ilgili bir düzenleme ve iyileştirme yapmayı düşünüyor musunuz? Bunları kadroya aldınız ama özlük haklarında bir iyileştirme yapmadınız. Farklı sağlık alanlarıyla ilgili eğitim almış, bu konularda geçerli belge ve diploması olan ancak buna rağmen temizlik görevlisi olarak istihdam edilen çalışanların eğitimlerine göre kadrolara atanması için gerekli düzenlemeyi yapacak mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Süleyman Bülbül... Salonda yok.

Sayın Erkan Aydın... Salonda yok.

Sayın Abdurrahman Tutdere’ye söz veriyorum.

Süreniz dört dakikadır.

Buyurun lütfen Sayın Vekilim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce Türkiye'nin her tarafında corona savaşında mücadele eden bütün sağlık çalışanlarına, sağlık emekçilerine teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, ben özellikle seçim bölgem olan Adıyaman'la ilgili birkaç hususu belirtmek istiyorum. Adıyaman sizin tarafınızdan da çok yakinen takip ediliyor, hatta kamuoyuna yapmış birtakım açıklamalarda virüsün en yaygın olduğu ve vaka sayılarının, hasta sayılarının en yüksek olduğu iller arasında yer alıyor. Bu nedenle şu anda Adıyaman'da gerçekten, Kurban Bayramı'ndan sonra, bütün aylar bazında baktığımızda sürekli vakaların yükseldiğini ve hasta sayısının arttığını görmekteyiz. Aslında Adıyaman'daki sağlık çalışanlarının bütün özverili çalışmalarına rağmen, bütün gayretlerine rağmen Adıyaman'da maalesef coronayı durduramıyoruz. Bunun sebeplerinden bir tanesi de Sayın Bakanım, Adıyaman'daki sağlık tesislerinin yetersizliğidir. Adıyaman'ımızda, -Adıyaman'ın nüfusu yaklaşık 630 bin- Adıyaman merkezde sadece 400 yataklı bir hastanemiz var. Bu, pandemi hastanesi olarak hizmet veriyor. Adıyaman'daki bu hastanede hem Covid'li hastalar hem de normal diğer hastalara hizmet verilmektedir. Dolayısıyla Covid'li hastalarla diğer hastalar aynı acili kullanmakta, aynı bekleme salonlarını kullanmakta, aynı yerlerde filmleri ve röntgenleri çekilmektedir. Hastane Adıyaman'da aslında Covid'e kaynaklık yapan bir yer hâline gelmişti. Daha sonra biz bunu ifade ettikten sonra oraya bir denetim heyeti geldi ama ondan sonra 400 yataklı hastanenin fiziki koşullarında bir çalışma yapıldı mı, yapılmadı mı Adıyaman kamuoyu da merak ediyor. Aslında Adıyaman'da acilen yapılması gereken şey: Adıyaman'daki hastanenin ya bahçesine ya da yakın bir yerine Covid hastalarını karşılayacak ve bu sistemi birbirinden ayıracak mekanizmaların oluşturulması. Burada sahra hastanesi benzeri bir yapılanma olabilir. Eğer bu yapılırsa Adıyaman'daki vakaların sayısı daha rahatlıkla kontrol altına alınacaktır.

Bunun dışında, Sayın Bakan, siz sabahki konuşmanızda ifade ettiniz Afrika'nın çoğu ülkesine dahi hastane yapmışsınız ancak bizim Adıyaman'daki devlet hastanemiz önceki yıllarda yıkıldı, yıkım kararı verildi ve bütün taleplerimize rağmen bugüne kadar Adıyaman'a 150 yataklı devlet hastanesi yapılamadı. Aslında bu Covid şartlarında bile, eğer Adıyaman'da normal birinci basamak hastane olsaydı belki bu kadar vaka olmayacaktı. Onun için, acilen Adıyaman'daki 150 yataklı devlet hastanesinin çalışmalarına bir an evvel başlanmasını bekliyoruz, talep ediyoruz. Bu hastanenin bir an evvel yapılıp halkın hizmetine açılması gerekiyor.

Sayın Bakanım, bunun dışında, 2020 yılı Yatırım Programı'nda Adıyaman'la ilgili 26 tane yatırım olduğunu görüyoruz. Bunlardan 12 tanesine hiç ödenek ayrılmamış, 7 tanesine de iz ödenek ayrılmış. Adıyaman halkının beklentisi 2021 bütçesinin Yatırım Programı'ndaki bütün bu yatırımlar için gerekli ödeneğin ayrılmasını talep ediyoruz. Yatırım Programı'ndaki bu tesislerin de Adıyaman'daki sağlık hizmetlerine açılmasını bekliyoruz.

Sayın Bakan, buradan, birkaç hususu size iletmek istiyorum. Özellikle, Türkiye'de medikalçiler de sağlık sisteminin aslında birer parçası. Medikalçiler Türkiye'nin her tarafında özellikle şu anda ekonomik anlamda ciddi sıkıntılar yaşıyorlar. Türkiye'nin değişik illerinden bize ulaşıyorlar, size de ulaşmışlardır muhtemelen. Özellikle, medikalçilerin bu ekonomik sıkıntılarının giderilmesi için bir çalışmanız var mı? Medikalçiler sizlerden ödeme bekliyorlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Tutdere, teşekkür ediyoruz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Çünkü yaklaşık seksen gündür ödemelerini alamadılar. Bu konuda eğer medikalcilerin de mağduriyeti giderilirse çalışmalar koordineli bir şekilde, daha sağlıklı yürüyecektir.

Biz, 2021 bütçesine özellikle, Adıyaman’daki yatırımlar için gerekli ödeneğin ayrılmasını talep ediyoruz.

Sizlere de başarılar diliyoruz, iyi çalışmalar diliyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, çok teşekkür ediyorum Sayın Tutdere.

Böylece, müzakere bölümümüz tamamlanmıştır. Katkıda bulunan bütün üyelerimize, vekillerimize teşekkür ediyorum.

Şimdi de soru-cevap bölümüne geçiyoruz.

Sayın Bakana soru sormak isteyen değerli milletvekillerinin sisteme giriş yapmaları gerekmektedir. Komisyon üyelerimiz için on dakika, diğer milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere, toplam on beş dakika soru taleplerini karşılayacağım. Sonra da sorulara cevap vermesi için Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca’ya söz vereceğim.

Şimdi soru-cevap bölümüne geçiyorum.

Sayın Bülent Kuşoğlu’ndan başlayalım; buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Polatlı’da bir hastane açıldı. Duatepe Hastanesi ve Polatlı Şentepe Hastanesi kapatıldı ancak binalar yıllardan beri bekliyor. Dört beş yıldan beri Polatlı’daki açılan hastanenin yerine kapanan 2 hastane -Duatepe ve Şentepe Hastaneleri- binası olduğu gibi bekliyor; sıkıntılı, sorun oluşturuyor. Bir devir işlemi ya da herhangi bir proje söz konusu mu?

Bir de Polatlı’da, Mehmet Akif Mahallesi’nde aile sağlığı merkezi var, eski sağlık ocağı; konteyner vaziyette. Soru olarak da yazmıştım, cevaplamadınız ama onun akıbeti ne olacak acaba?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Garo Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, gerçekten bunu merak ediyorum, bir tek bu soruya cevap verirsiniz çok teşekkür edeceğim size.

Türkiye’de PCR pozitif hasta sayısı bugün kaç? Bunu çok merak ediyorum. Yani Covid hasta sayımız...

Sayın Bakan, burada, milletin temsilcilerine bugünkü PCR pozitif hasta sayısını açıklayın. Her gün turuncu tabloları açıkladınız, deyin ki “10 bin var, 20 bin var, 30 bin var, 40 bin var.” PCR pozitif hasta sayısını milletin vekillerine lütfen söyleyin.

Hayır, PCR pozitif hasta sayılarını istiyoruz Sayın Bakan, PCR pozitifleri istiyorum.

Sayın Bakan, hastanelerde, servislerde her gün “Yoğun bakımda yer bulamıyoruz.” diye telefonlar geliyor, yoğunluklar var. Yoğun bakımlarda ve servislerde sıkıntılar başladı. Bununla ilgili daha radikal tedbirler neler alacaksınız? Bunları merak ediyorum ve pandemide ikinci dalgayı nasıl yöneteceğiz? Gerek ekonomik olarak gerek pandemi yönetimi olarak gerek hastane yönetimi olarak ikinci dalgayı nasıl yöneteceksiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Salih Cora...

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, yaklaşık iki ay önce Trabzon’da 900 yataklı şehir hastanesinin ihalesi yapıldı. Bu konuda hem sizlere hem Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyoruz.

Edindiğimiz bilgilere göre ihale sonucu değerlendirme aşamasındadır. Ne zaman sonuçlanacaktır, bilgi verebilir misiniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ekrem Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, ilk önce, Ağrı’daki devlet hastanemizin afilyasyon işlemlerine verdiğiniz destekten dolayı çok teşekkür ediyorum.

İkinci sorum da şu yönde: Ağrı merkez Devlet Hastanesinin arka kısmında 100 dönüm yeri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı zıatlılarının kurumuna tahsis etti. 2021 yılı yatırımı kadın ve çocuk hastanemizin temelini inşallah, atacak mıyız? O konuyla ilgili bilgi edinmek istedim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Necdet İpekyüz, buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Bakan, şu anda Sağlık Bakanlığı binasının -Bakanlığın oturduğu binanın- kirası ne kadardır? Kaç yıllıktır? Artış oranı nedir? Bu konuda bir açıklama yaparsınız.

SAĞLIK BAKANİ FAHRETTİN KOCA – Kira vermiyoruz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Vermiyorsunuz, tamam.

Aile hekimleri bölge tabanlı bir tarama yapacaklar mı, yapmayacaklar mı? Çünkü genelde mahallî ölçekte yapılmadığında sıkıntı çıkmakta, sadece telefon üzerinden bir çalışma yürütülmekte; bu doğru değildir. Bölge tabanlıya geçilecek mi, geçilmeyecek mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cavit Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, Sayıştay raporunda çok sayıda bulgudan bahsetmiştik. Örneğin, hizmete giren şehir hastanelerine ait sözleşmelerde atıf hataları ve mahiyeti belirsiz hükümlerin bulunması; bazı şehir hastanelerinde görevli şirketçe sunulan yer ve bahçe bakım hizmetlerine ilişkin ödemelerden eksik sunulan hizmetlerin mahsup edilmemesi; şehir hastaneleri sözleşmelerine yatırım ve işletme aşamalarında uygulanmak üzere yer verilen yaptırım maddelerinin şirketin sözleşmeye uygun olarak hizmetleri sunması caydırıcı olmaması gibi hükümlerin böyle... Milyarlık projelerde bu kadar eksiklerin bulunması, bu kadar ciddiye alınmamasının sebebi nedir?

Bir de, 200 bini geçen nüfusu bulunan Antalya Manavgat ilçemize ne zaman devlet hastanesi yapılacaktır, onu da öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Süleyman Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Covid-19 verilerini halktan neden gizliyorsunuz? Covid-19 verilerini Bilim Kurulundan neden gizliyorsunuz? Covid-19 verilerini Meclisten neden gizliyorsunuz? Covid-19 verilerini Türk Tabipleri Birliğinden neden gizliyorsunuz? Covid-19 verilerini uluslararası sağlık camiasından neden gizliyorsunuz? Covid-19 verilerini tıp dünyasından neden gizliyorsunuz? Covid-19 verilerini akademi dünyasından neden gizliyorsunuz? Covid-19 verilerini neden bizden gizliyorsunuz? Sayın Bakan, böyle yaparak sadece AKP'nin sağlık politikalarına olan güveni değil, halkın Sağlık Bakanlığına olan güvenini yok ediyorsunuz. Sizi bu tutumdan vazgeçmeye çağırıyorum. Verileri kimseden gizlemeyin Sayın Bakan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, alışveriş merkezlerinin girişinde yapılan ateş ölçümleri sonucu kaç vaka sağlık kurumlarına sevk edilmiştir? Elinizde böyle bir veri var mıdır?

İkinci sorum, Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde çalışan sivil tabiplerin önemli sorunları bize yansıdı. Sağlık Bakanlığının düzenlediği kura usulü atamayla askerî hastanelerde görevlendirilen tabipler askerî ortamda amir statü kavramlarının tam belirlenmemiş olması, özlük haklarının belirsizliği, tabibin kendi isteği dışında ansızın görev yerinin değiştirilmesi gibi sorunlar yaşadıklarını ifade ediyorlar. Sistemsel sıkıntılardan istifaların da arttığı vurgulanıyor. Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Habip Eksik...

HABİP EKŞİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben soru sormayacağım, sorularım vardı ama sizinle de görüşmüştük, sorularda ben Sayın İbrahim Bey'e birkaç şey söyleyecektim bana yönelik yaptığı ithamlardan dolayı.

Kars'ın Dağpınar beldesinde yazın iki ay boyunca karantina uygulandı. Aradım Halk Sağlığı Müdürlüğünden birisiyle görüştüm ve şunu bana söyledi, dedi ki: "Orada vakalar var, biz onun için karantina uyguluyoruz." Ben de dedim ki: Kars'ta şu an vaka yok mu, Sarıkamış'ta yok mu ya da Dığor'da yok mu? Her yerde vakalar var. Oralara da karantina uyguluyor musunuz, kapatıyor musunuz? "Hayır." dedi. Peki niye yasak koydunuz diye sordum. "Vali Bey ve Kaymakam Bey koyuyor." dedi. Ben dedim ki: Sizi Bakanlığa şikâyet edeceğim, bunu Meclise taşıyacağım. Ertesi gün yasağı alelacele kaldırdılar. İki ay boyunca insanlara bir beldenin tümüne o şeyler gevşetildiği sırada karantina uygulandı, onu söyleyeyim. İbrahim Bey arayıp bakabilir.

Bir de benim "AKP iktidarı Kürt ve Kürtçe düşmanıdır." sözüme çok alınmış, itiraz etti. İbrahim Bey'e şunu söylüyorum, diyorum ki: Yedi gün boyunca cenazesi yerde kalan Taybet Ana'nın fotoğrafına baksın, bu bir.

Kuzey Irak'ta bir referandum yapıldı, iktidarının o dönem yaptıklarına baksın, iki.

Afrin'i Kürtlerden alıp selefi güçlere iktidarlarının verdiği baksın, üç.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkanım, böyle bir usul yok ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayın lütfen.

HABİP EKŞİK (İğdır) – 20 milyon insanın kullandığı Kürtçe dilinin ikinci resmî dil olmamasına baksın, dört.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Böyle bir usul yok.

HABİP EKSİK (İğdır) – KHK’yle kapatılan Mezopotamya Kültür Merkezi ve aynı zamanda...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Eksik, diğer birçok arkadaşımız var. Görüşünüzü ifade ettiniz.

HABİP EKSİK (İğdır) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, konuyla alakası yok!

HABİP EKSİK (İğdır) – ...Kürtlerin seçtiği belediye başkanlarının...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, lütfen...

HABİP EKSİK (İğdır) – ...atılmasına baksın, Kürt ve Kürtçe düşmanlığını görür.

Teşekkür ederim Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Deniz Yavuzılmaz’a geçiyoruz.

Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Bakan, değerli bürokratlar; Metamor Nükleer Güç Santrali 1977 yılında Ermenistan’da inşa edilen, oldukça tartışmalı bir nükleer santraldir. Nükleer kaza yaşanan Fukushima Nükleer Santrali 1971’de, Çernobil ise 1977’de Metamor Nükleer Güç Santraliyle aynı yıl hizmete açılmıştır. Bu santraller dünyanın en eski ve en tehlikeli teknolojileriyle inşa edilmiştir. Türkiye-Ermenistan sınırında Erivan kentine 36 kilometre ve İğdır’a ise yalnızca 16 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır. Her an patlamaya hazır bir bomba gibidir. Bu konuyla ilgili verdiğim yazılı soru önermesine Dışişleri Bakanının verdiği yanıtı göre “Doğal afetlerin yaşandığı bir bölgede – depremler kastediliyor- ve sınırımıza çok yakın bir mevkide konulu, eski teknolojiyle işletilen bir tesis olan santralin tüm bölge için gerçek bir risk unsuru teşkil ettiği ülkemizce vurgulanmaktadır.” diyor.

Sayın Bakan, bu büyük tehlikenin varlığı doğrultusunda her an gerçekleşebilecek olası bir nükleer kazadan sonra başımızı duvarlara vurmamak için uyararak soruyorum: Bugün itibarıyla Sağlık Bakanlığı ilaç depolarında Metamor veya Akkuyu Nükleer Santrallerinde nükleer ve radyolojik bir kaza durumunda radyasyon yayılmadan altı saat önce vatandaşlarımızın kullanması gereken hayati önemdeki iyot tabletlerinden kaç adet bulunmaktadır?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Toparlayabilirsek lütfen.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Almanya Hükûmetinin 2019 yılında 190 milyon adet iyot tableti stokladığını da dikkatinize sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erkan Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Acelece hemen 2 soru soracağım. Bir tanesi: Son günlerde, Covid vakalarının özellikle artış gösterdiği bugünlerde 20 bin doları veren Covid’li birisinin özel ambulansla Türkiye’ye getirildiğine dair iddialar var.

Covid-19’da açıkladığınız resmî rakamlar bile endişe yaratırken başta Irak, İran, Gürcistan, Rusya olmak üzere Avrupa ve Dünya’nın birçok noktasından Türkiye’ye hasta taşındığı iddiaları var. Tüm dünyada hava trafiğini canlı olarak takip eden “Flightradar” adlı sistemdeki verilerde Sağlık Bakanlığının ihaleyle kiraladığı uçaklar devlet uçağı statüsünde gösterildiği için gizlendiği iddiaları var ancak, özel sektöre ait ambulans uçakların uçuş verileri ise açık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, çok az süremiz var, çok fazla soru sormak isteyen var; kısa ve net sorular sorabilirsek çok memnun olurum.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bunlardan biri Katarlıların sahip olduğu “Redstar” diğeri de “SAS”. Bunlarla ilgili iddialar hakkında bir şey söyleyebilir misiniz?

İkinci sorum da, malumunuz bu Covid aşısını Almanya’da Türk asıllı BioNTech firmasının sahibi Uğur Şahin ve eşi Özlem Hanım buldu ve sizinle de görüştüklerini kamuoyundan, basından takip ettik. Kendisi de Türk olduğu için özellikle Türkiye’ye öncelik sağlamak istediğini -biraz önce sizinle de görüştük- ve bu konuda da girişimler yaptığını ve sizinle de görüştüğünü... Bu konuda, aşının Türkiye’ye ulaşması en erken ne zaman mümkün olur? Çünkü grip aşısında büyük bir sıkıntı yaşandı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, Sayın Aylin Cesur...

Buyurun, Sayın Vekilim.

AYLİN CESUR (Isparta) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, ben, şahsım adına size ve buradaki tüm Sağlık Bakanlığı personeline Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak, gösterdiğiniz çaba için teşekkür ediyorum ancak gelinen noktada Covid-19 pandemi salgın mücadelesi üstün gayretler yapılmasına rağmen başarısız olmuştur. Başarısız olmuştur çünkü bugün, siz açıklamazsanız da filanca sebeplerden dolayı -hepimiz onların ne olduğunu aşağı yukarı tahmin ediyoruz- günlük 50 bin civarında vaka var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok az süremiz kaldı. Lütfen, yorum yapmadan soru sorabilirsek memnun olurum.

AYLİN CESUR (Isparta) – Şimdi, bu kadar büyük bir mücadele içerisinde insanların öldüğü, her gün yakınlarımızı kaybettiğimiz bir yerde, ben geceleri vicdanen sabahlara kadar uyuyamazken ne olacak diye, sizlerin de bu sorumluluk altında çok ciddi üzüldüğünüzü tahmin ediyorum.

Peki, bunu düzeltmek adına siz bir tıp doktoru olarak burada, bugünkü toplantıdan edindiğiniz izlenimlerle belki önümüzdeki süreçte pandemiyle ilgili en az on beş gün süren bir kısıtlamaya gidilmesi için sorumluluğunuzu direksiyona geçerek, tam geçerek kullanmayı düşünüyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Isparta) – Bir sorum daha vardı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi Sayın Murat Emir, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Bakan, bir konuya açıklık getirmenizi talep edeceğim: Yaklaşık iki ay önce 1.500’ün üzerinde ağır hastamız vardı, yoğun bakım doluluk oranımız yüzde 67’lerdeydi. Bu arada on binlerce yoğun bakım yatağı da devreye sokulmadı. Peki, bugünlerde nasıl oluyor da vaka sayımız, ağır vaka sayımız 3.500’lerdeyken yani neredeyse 3 katına çıkmışken sadece yüzde 3 oranında artıyor ve yüzde 70’lerde oluyor yoğun bakım doluluk oranımız? Nasıl oluyor, bunu bir açıklar mısınız, bunun matematiğini merak ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Semra Güzel, buyurun.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Sayın Bakan, biliyoruz ki sağlık emekçileri sayısı bu pandemi sürecinde az. Yeni atamalar yapacağınızı da ifade ettiniz ama dört yıldır dosyası incelenmeyen ve KHK'yle ihraç edilen sağlık emekçileri var, bunların işe iadesi düşünülüyor mu? Sağlık meslek örgütleriyle ortak çalışmayı düşünüyor musunuz? Sağlık emekçilerinin bir talebi var: Pandeminin meslek hastalığı olarak kabul edilmesini istiyorlar. Meslek hastalığı olarak kabul edilecek mi? Aşı sayısı az, biliyoruz ve siz bu sayının 3 milyona çıkarılacağını ifade ettiniz sanırım...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, yorum yapmadan direkt soru sorabilirsiniz. Çok sayıda arkadaşımız var, süremiz bitti zaten.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Bir dakika olmadı ki.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süremiz bitti. Daha çok sayıda arkadaşımız var.

Şimdi, Fikret Bey, buyurun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ülkemizde 25 bini aşkın tıbbi ürün tanıtım mümessili eylül ayından itibaren kısmi zamanlı çalışma sisteminden tam zamanlı çalışma sistemine geçtiler. Günde en az 25 hekim ve eczane ziyaret etmek zorunda kalan bu kişiler salgının artış gösterdiği bu dönemde salgının yayılmaması açısından sadece online çalışmak istemektedirler. Bu konuda gerekli düzenlemenin yapılmasını Bakanlığınızdan talep ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, sorumuzu soralım lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Evet, Sayın Bakanım, bugün itibarıyla, Covid nedeniyle enfekte olan ve hayatını kaybeden sağlık çalışanı sayısı nedir, onu söyler misiniz?

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gamze Taşcier buyurun, lütfen.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sayın Bakanım, bugüne kadar kaç kişi grip aşısı oldu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, çok net bir soru.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Sayın Mustafa Bey buyurun, lütfen.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Bakanım, hasta ve vaka gibi tanımlamalara girmeden net bir şekilde soruyorum: PCR testi pozitif kaç kişi diyorum, çünkü bazen hasta bazen vaka diyoruz, kaç kişi salgının başından beri vardır ve şehir hastanelerinin malzemelerini neden DMO'dan alıyorsunuz? Bu hastaneler anahtar teslim olmayacak mıydı? Kamu Hastaneleri Birliği aracılığıyla kamu kaynaklarına malzeme alıp başka hastanelere gösterip Bilkent Şehir Hastanesine gönderdiğiniz söyleniyor. Bu konuda düşüncelerinizi istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Sibel Özdemir, buyurun, lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, en son Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesinde sağlık çalışanları haziran ayından itibaren ek ödeme yapılmamasını protesto ettiler. Bu konuda bir çalışmanız var mı Sayın Bakan?

Bir de Sayın Aydemir’i dinledim az evvel, OECD verileriyle ülkemizi karşılaştırdı ama Sayın Bakan size teşekkür ediyorum, siz sunumunuzda ülkemizdeki kişi başı kamu cari sağlık harcamalarının ve gayrisafi yurt içi hasıla içinde sağlık harcamalarımızın düşük seviyede olduğunu açıklıkla yazmışsınız. Bu noktada Sayın Aydemir’e referans veriyorum sizin açıklamalarınızı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Ali Fazıl Kasap, buyurun.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Deminki zaman kaybını ilave etmenizi istirham ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kasap, zamanımızı zaten çoktan aşmış durumdayız, lütfen biraz kısa soru soralım.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Bakanım, şimdiye kadar göstermiş olduğunuz çabalardan dolayı teşekkür ediyorum samimiyetle. Sizin hangi güçlükler altında çalıştığınızı tahmin ediyorum ama ekonomik boyutunu beceremediğimiz için maalesef sizin önerilerinizin bir kısmı havada kalıyor.

Kısaca soracağım, çok kısa: Toplumun yüzde kaç şu anda koronavirüsle karşılaştı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Çetin Arık...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Bir saniye, çok önemli bir konu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sordunuz sorunuzu.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Lütfen, otuz saniye... Bir soru değil ki, lütfen, istirham ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, buyurun, peki ama çoktan aştık süremizi.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sağlıkla ilgili çok ciddi bir hadise konuşuyoruz. Lütfen, istirham ediyorum. Bakanım sabaha kadar bekler, biz de bekleriz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakın, sabahtan beri çok müsamahakâr bir şekilde zamanı tanıyoruz. Sayın Bakanımız da bütün bu sorulara belli bir kısıt içerisinde cevap vermek durumunda.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – İstirham ediyorum ve sağlıkla ilgili çok ciddi bir şey. Otuz saniye...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun lütfen, buyurun.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Kâğıt ve madenî fiziki parayı kaldırmak için girişimde bulunacak mıyız? Covid pozitifli personel çalıştırmaya devam edilecek mi? Gediz Devlet Hastanesinde yirmi iki saat bekleyerek yoğun bakım bulamadığı için ölen hasta için ne düşünüyorsunuz? 2007’den beri yapılamayan Kütahya Şehir Hastanesi ne zaman yapılacak?

SALİH CORA (Trabzon) – Hani karşıydınız şehir hastanelerine?

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – “Hibor” denilen ilacı bulamadığı için beş gündür -hiçbir sosyal güvencesi yok- bu hasta ortalarda dolaşıyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çetin Arık...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Bakanım, Develi Devlet Hastanesinin görüntüleri bunlar. Ağustos ayında bitmiş olacaktı ve sayın milletvekilimiz de ilk ameliyatını yapmış olacaktı. Görüntü bu; yüklenici firma hak edişi alamadığı için bırakıp gitmiş. Develi Devlet Hastanesinin akıbeti nedir?

Bir de Sayın Bakanım, bir yavrumuzun epikrizi bu. Biliyorsunuz, her yenidoğana K vitamini yapılır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sorumuzu soralım lütfen.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – K vitamini yapılmadığı için intrakranial kanama olduğunu ve çocuğun 2 gözünün görmediğini söylüyorlar. Hastanenin iddiası da “Bakanlık K vitamini göndermediği için biz ilacı yapamadık.” oluyor. K vitamini hastanelere gönderilmiyor mu?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ali Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Bakanım, birçok aşı çalışması yapılıyor ve sonuca da varmış durumda bir kısmı. Bunlarla ilgili bir sözleşme yapıldı mı? Bu konuda bir bütçe hazırlandı mı aşılarla ilgili, Covid-19 için?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Serpil Kemalbay...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, İzmir’de müzisyenler sokakta -100 kadar müzisyenin işsiz kaldıkları için intihar ettiğini söylüyorlar- yaşamını kültür, sanat ve eğlenceyle idame eden insanlar pandemi döneminde işsiz kaldıkları için ne yapacaklarını bilmiyorlar. İzmirli müzisyenler için ve genel olarak kültür, sanatla yaşamını kazananlar için bir ekonomik paket düşünülüyor mu? Yani bu insanların iş yerlerini kapatmak, yasaklamak yeterli olabilir mi?

Ayrıca, sağlık emekçileri ve genel olarak işçilerin Covid-19 sonucu pandemiden etkilenerek yaşamlarını yitirmesi, hastalanması, 6331 sayılı Yasa’ya göre, aslında meslek hastalığı sayılması gerekiyor ama bu uygulanmıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, sorunuzu sorabilirseniz...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Soruyorum.

Bu, meslek hastalığı olarak ve iş kazası olarak -bana göre meslek hastalığı hepsinde ama- sayılacak mıdır? Bu konuda bir çalışmanız olacak mı?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Adıyaman’ın 150 yataklı devlet hastanesini ne zaman yapacaksınız? Adıyaman’da boş bulunan uzman doktor kadrolarına atamaları ne zaman yapacaksınız? Şu anda Adıyaman’daki toplam vaka sayısı kaçtır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kabukcuoğlu...

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, YÖK'ün kataloğunda görüyoruz ki sağlıkla ilgili 19 kadar yüksekokula 80 bin öğrenci alınıyor yılda. Bu 80 bin öğrencinin içerisinde tıbbi sekreterler var, radyologlar var, podolog var, var oğlu var. Şimdi, bu kadar çok insanın alınması ve bunların mezun olması sonrasında Sağlık Bakanlığının ya da Türk sağlık sisteminin bunları istihdam etmesi mümkün değil. Burada iki tane problem var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Kabukcuoğlu, sorumuza gelebilirsek çok sevinirim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Bir tanesi, Hükümetin pek çok alanda yaptığı gibi, gençler için burası bir bekleme salonu gibi, işsizlik bekleme salonu gibi oluyor. İkincisi ise Sağlık Bakanlığını itibarsızlaştırma sorunu oluyor. Bununla ilgili düşüncelerinizi rica ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Böylece, soru bölümünü de tamamlamış olduk. Bütün arkadaşlarımıza, sorularıyla, görüşleriyle katkıda bulunan herkese çok teşekkür ediyorum.

Şimdi görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'ya söz veriyorum.

Süreniz otuz dakikadır Sayın Bakanım, buyurun lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız 2021 yılı bütçesinin görüşüldüğü bu oturuma katılan Komisyon üyelerine, değerli milletvekillerimize saygılarımı sunuyorum.

Görüşleriyle politikamıza destek veren, eleştirileriyle toplumun daha iyi sağlık düzeyine ulaşması için çabasını ve niyetini ortaya koyan Komisyon üyelerine ve tüm milletvekillerimize Bakanlığım adına teşekkür ederim.

Sağlık, iktidarı ve muhalefetiyle hepimizin ortak paydası. Görüşlerini paylaşan tüm milletvekillerimizin bu kaygıyla hareket ettiğine inanıyorum. Olumlu görüşleri de olumsuz görüşleri de daha iyi sağlıklı bir topluma ulaşma hedefimize yönelik önemli katkılar olarak addediyorum.

Sayın milletvekillerimiz, sorularınıza cevap vermek ve bazı bilgileri düzeltmek istiyorum.

Öncelikle, bir, Türkiye’de üretilen, sentez edilen, devamında 3 firmanın da ayrıca yerli olarak ürettiği ilaçla başlamak istiyorum. Yani, benim kurucusu olduğum kuruluşla irtibatlı kılınarak, özellikle bunu neredeyse her gün dillendiren arkadaşlarımız var. Umarım bugün beni dinlediklerinde bu yanlışlıktan sonrası için tekrarlamazlar diye ümit ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Soru önergelerimizi de cevaplayın.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sabırlı olun.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Şimdi, söylüyorum. Bir, başlayan arkadaşın, bizim USHAŞ’a başlayan arkadaşın 2 dönem belediye başkanlığı, ayrıca SGK il müdürlüğü yapmış geçmişisi var. Sadece, bir yıl zaman diliminde, ders vermek üzere, kurucusu olduğum üniversiteye gelmiş olan birisi; bugüne kadar belki 100 defa tekrar edildi ama bir gün belediye başkanlığı ve SGK il müdürlüğü söylenmedi, zamanınız olmasına rağmen. Diğer arkadaş ise, daha önceki arkadaş ise, o arkadaş son dört yılını Acıbadem Özel Sağlık Hizmetlerinde yurt dışı işleri için koordinatör olarak görev alan, ondan önce 3 tane farklı hastanede görev almış olan, on yılı özel sektörde geçen, sadece üniversitede ders vermek üzere bir-bir buçuk yıllık zaman dilimi geçen birisi. Bunu da özellikle söyleyeyim, bu dediğim hastanelerdeki çalışması da hiç konuşulmadı.

İlaç konusuna gelince, biz ilacı Çin’den 140 dolara alıyorduk ve bu ilacı yerleştirmek istedik çünkü bu ilacı özellikle pandemide erken dönemde hastalarımıza vermek istedik. Son dönem uygulamalarımızda, geç dönem uygulamalarımızda bu ilacın fazla faydasının olmadığını gördük. Hatırlarsanız o dönem bu ilacın etkisini öncelikle göreceğimizi ifade etmiştik. Bilim Kurulu devamında, geç dönem değil, çünkü Çin geç dönemde kullanıyordu, yoğun bakım döneminde bir faydasının olmadığı bu ilacın erken dönemde kullanımının faydalı olacağı düşünülerek rehberimize ilave edildi. Bu ilacın 140 dolar olduğu bilinerek, bu ilacın yaygın kullanımını sağlamak için yerleşme noktasında biz ısrarlı olduk ve bu ilacı sentezlemek üzere, kurucusu olduğum üniversiteden bir öğretim üyesi arkadaş bilinen bir firmaya sadece proje desteği verdi. Hiçbir şekilde üniversiteyle asla ve kata bir sözleşmesi ve menfaat ilişkisi yoktu; bunun altını özellikle çizmek istiyorum. Özellikle o arkadaş da heyecanla bu ilacı üretme çabası içinde oldu Amerika’da uzun süre bu konuda çalışan birisi olduğu için. Devamında sentez başarılıydı. Yani bu ilacı alabilecek tek yer Bakanlık yani kamu. 140 dolar olan ilaç için telaffuz edilen 100 dolar oldu. Bu arada 3 tane farklı firma da ham maddesini ithal ederek müracaatını yaptı, ruhsat müracaatı. Ben, sizin kurucusu olduğum yerle ilişkili kıldığımız yere ruhsat vermedim. Bunları ilk defa duyacaksınız ve belki de inanmayacaksınız.

(Gürültüler)

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir dakika... Beni dinleyin, ben sizi çok dinledim.

Bakın, 4 firmadan bahsediyorum. Bu 4 firma birbiriyle mücadele içinde, rekabet içinde olan firmalar; bunların hepsi bilir. Ben nerede konuştuğumu ve neyi konuştuğumu çok iyi biliyorum ve “Tek firmaya olmayacak.” dedim, “Diğer müracaat eden 3 firmayla birlikte verilecek, 4 tane firmaya verilecek.” dedim. Bunun fiyatı da... Çünkü ben ham madde ithalinin ne olduğunu biliyorum, 10 doları geçmediğini de biliyorum maliyetinin. O nedenle 13-14 dolardan da fazla bunun fiyatı olmayacak. Yurt dışına istediğiniz fiyatı, yurt dışı fiyatını verebiliriz ama kamuya vereceğiniz rakam onda 1’i olacak yani 13-14 dolardan fazla olmayacak, bunu kabul etmiyorsanız ruhsat yok dedim. Yani normalde bu, uygulanabilir bir şey değil, kamu mantığıyla yapılabilir bir şey değil. O firma kabul etmedi. İnanın, bunu birçok arkadaşımız iyi bilir, birçok yeri zorladılar ve en sonunda olmadığını gördüler çünkü 2 firma hemen kabul etti, üstelik 10 bin kutu ilaç vermeyi de taahhüt ederek. O durumda, o firma da 10 bin kutu verecek dedim ve 4 firmaya biz ruhsat verdik. O firmaya özellikle ruhsat vermek isteyen kamudaki arkadaşlardan birisini de görevden aldım ve o arkadaş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bu kadar.

MURAT EMİR (Ankara) – Öyle yapmayın bana.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir dakika, beni dinleyin, bir dakika...

MURAT EMİR (Ankara) – Öyle yapmasınlar bana.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanımızı dinleyelim lütfen, sorularınızı sordunuz, lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bakın, ben konuşuyorum, bir konuşayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanımızı dinleyelim, sorular soruldu.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bakın, ısrarla benimle -altını çiziyorum- irtibatlı kıldığınız firmaya ruhsat verilmemesini söyleyen ben o kişiyi... 4 tane firmaya vereceksiniz ve 140 dolar olan ilacın, bunun fiyatı 13-14 doları geçmeyecek dedim. 100 dolara vermeyi teklif eden o firmadan bahsediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Bakan...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir dakika, bir dakika...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, böyle bir usulümüz yok, böyle bir usulümüz yok.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir dakika, sizi dinlemedik mi? Ben konuşayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Bakan dinleyelim, karşılıklı konuşma usulümüz yok.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Devamında, 4 firmaya ruhsat verildi ve 4 firma da 14 dolardan vermeye devam etti. O, benim görevden alıp başka birisini atadığım kişinin verdiği ruhsatla alındı ama görevden aldığım kişi şu an özel sektörde.

SALİH CORA (Trabzon) – Ya, şiştiniz mi?

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Bakan, konuştuklarınız...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – İki...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen, karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Bakanım, siz devam edin lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bakın, ben iyi niyetinize güvenerek anlatıyorum, lütfen dinleyelim.

MURAT EMİR (Ankara) – Ben dinlerim, sabaha kadar dinlerim seve seve.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Bakın, benim bu dediğimi ve benzeri konuları Tabipleri Birliği beni ziyaret ettiğinde de bir saat anlattım detaylı bir şekilde. Bu dediklerimi şu an kamuya söylüyorum. Bu firmaların hepsi -4 firmaya vermiştik, şimdi 2 firmaya daha verdik, 6 firma oldular-neyin nasıl devam ettiğini iyi bilir.

İki, kit meselesi. Kit meselesinde bizim yurt dışından aldığımız kitin karşılığı 8,75 dolardı.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Bakan...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Hayır, başta diyorum, ilk, ilk.

Bu kiti yerleştirmek istedik, bir firma yerleştirdi, bu yerleştiren firmanın haklarını da biz satın aldık -ama o önemli değil- ve bu yerleştirmeye birlikte devamında, bir ay sonra başka üreten firmalar da oldu. Bu firmadan bizim aldığımız rakam neydi, biliyor musunuz? 32 lira. Yerli üreten, şu an aldığımız firmalara “Biz sizden almak istiyoruz.” dediğimizde 8 doların altına inmediler. Devamında, bu firmaların sayısı 12’ye çıktı ve bizim 32 liraya aldığımız kitin, hepsini ihaleye soktuk -6 firma girdi-fiyatı kaça indi biliyor musunuz?

MURAT EMİR (Ankara) – 9,8’e.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – 9,8’e.

Lütfen, ben söylüyorum, herkes bir söylesin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşım, yapmayın artık ama, böyle bir usulümüz yok bizim, Bakanımızı dinleyelim; sohbet ortamında değiliz, lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bakın, ben bir şey anlatıyorum, bu anlattığımı bugüne kadar duymamışsındır. Ben anlatıyorum, bir dinleyin.

9,8 lira. Niye 9,8 lira? Özellikle 2 firma yurt dışına satışı kapatmak için -çünkü yurt içinde satış yapması gerekiyor yurt dışına satış için- birbiriyle rekabet ederek fiyatı 9,8 liraya indirdi. Normalde maliyeti 9,8 lira değil; zararına.

Peki; 9,8 liraya verdikten sonra bizim geçmişe yönelik 32 liraya aldığımız kitler için ne yaptım ben? Geriye dönük olarak 1,7 milyon kiti 9,8 liraya çektim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bravo.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Peki, kamuda bu yapılabilir mi? Kamu mantığında bu mümkün mü?

Bakın, işte, size söylüyorum: 1,7 milyon kitten bahsediyorum. USHAŞ'ın aldığı, Sağlık Bakanlığı adına aldığı bütün kitler 9,8 liranın üstünde asla değil. İki, devamında bu firmalar tekrar ihaleye sokuldu, firma çünkü 9,8 liradan artık vermek istemedi, diğer 3 firma da vermedi, 12 firma da vermedi. 1,65 dolardan vermek durumunda kaldılar. Devamında, şu an kim veriyorsa -4 firmadan alınıyor- 1,65 dolardan alınıyor. Ama, geçmişe dönük, benim ta pandeminin, nisan ayından itibaren aldığım kiti 9,8 liraya; 1,7 milyon kiti geriye dönük fatura keserek aldım. Kamu mantığında yeri yok, ben onu anlıyorum ama bunu yaptım diyorum.

Bunun dışında, ayrıca iki şey göstereceğim: Bu firmaların ihalesi yapıldı, 4 firmayı ihaleye aldık, ilaç için söylüyorum. O “100 dolar.” diyen, benimle ilişkili kılınmak istenen firmanın verdiği fiyat 350 lira. Vermedi, diğer 2 firma indirdi aşağıya. İkincisinde 200 liraya indirdi, vermedi. Bunları bugüne kadar yaşamamışsınızdır ama böyle oldu.

Bunun dışında, Mersin’de hasta görüldüğü, ilk vakanın görüldüğü... Ben Mersin’de, bunu Adana’da söyledim. Ne zaman? Orada, Mersin’de yaptığım ziyarette ifade ettim, dedim ki “Evet, bu sehven yapılmış.” Bunun doğru olmadığı bilgisi de editör tarafından bildirildi. İddiayla dedim. Söylediğim şeyi söylüyorum, iki ay önce söylediğimi, iddiayla şunu söylüyorum: Şubat ayı denilen ayla ilgili Mersin’de yayında bahsedilen ilk vaka 25 Marttır. Şubat değil, yanlışlıkla şubat yazılmış. Mersin’de 1 milyon 840 bin Mersinli kardeşime seslenerek söylüyorum, Adana’da söylüyorum, “Mersin’de ilk vaka 22 Martta görüldü.” diyorum, ilk vaka 22 Martta, şubat yok, martta diyorum, 22 Martta görüldü. O vaka da bir avukat kardeşimizdi, yabancı biriyle temasıyla bu enfeksiyonu almış olan kişiydi. Mersin’de 22 Marttan önce 1 milyon 840 bin kardeşimize seslenerek söylüyorum: “Testi pozitif olan bir vatandaşımız varsa lütfen çıksın, söylesin.” diyorum. “İddia ediyorum, 22 Marttan önce testi pozitif olan Mersinli yok.” diyorum. “Lütfen, politikacılar sağlık üzerine siyaset yapmasınlar.” diye devam ediyorum. O günden bugüne 22 Marttan önce, daha pozitif olan bir vaka çıkmadı. Hâlâ şubat diye niye ısrar ediyoruz, yazık değil mi? Niye siyaset yapıyoruz?

MURAT EMİR (Ankara) – Oraya soracaksınız oraya!

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Yanlış yapılmış, yanlış yapılmış, sehven yapılmış.

MURAT EMİR (Ankara) – Orası yapmış.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Anladım, sehven yapılmış, editöre bildirilmiş ve ben diyorum ki “Ey Mersinli! 1 milyon 840 bin Mersinli...”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan cevap veriyor, lütfen dinleyelim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – “22 Marttan önce Mersin’de pozitif çıkan biri var mı?” diyorum. Yok. Siz çıkarın.

MURAT EMİR (Ankara) – Ben bunu iddia etmiyorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Anladım. Hatası düzeltiliyor, söyleniyor, söyleniyor. Bunu hâlen ısrarla söylemenin anlamı yok ki.

MURAT EMİR (Ankara) – Böyle sehven olur mu ya!

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Bir sus ya! Ayıp ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Devam edelim lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Aşı konusu, aşı konusu, bir dakika, aşı konusu. Aşı konusunda her ülke bir yıl önceden aşırı sipariş eder ve bugüne kadar Türkiye’nin, geçen yıl yaptığı aşı, tedarik ettiği 1 milyon 300, küsuratını söylemiyorum, grip aşısından bahsediyorum. Ama, yapılan 1 milyon 100 bin yani geçen yıl eczanelerde parayla satışına izin verildiği hâlde yapılan toplam aşı 1 milyon 100 oldu, 1 milyon 300 tedarik edilmiş olmasına rağmen 200 bin arttı ve biz bu yıl “Parası olanlara veriliyor.” dediniz, parası olanlar almasın diye eczanelerden satmadım ben.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben Covid için söyledim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir dakika, hayır, parası olanlar için diyorum, bu yıl ben eczaneden sattırmadım. Bununla ilgili hakkı olan kimse ona vermeliyiz diye. Dolayısıyla 1 milyon 100 bindi ve bizim de bununla ilgili... Dünyanın, peki, oranlarını söylüyorsunuz, haklısınız ama dünya bugüne kadar yoğun aşı yapıyordu. Dünyada, küresel dünyada aşı arzı yüzde 20 oranında arttı, 2 kat 3 kat artmadı, kapasite belli, yüzde 20 oranında arttı. İngiltere 25 milyon yapıyordu 30 milyon yaptı, Almanya geçen yıl 21 milyon yapıyordu 26 milyon yaptı yani yüzde 20 oranında bir artış yaptı, bizde 1,3 milyon gibi daha önce yapılan bir oran olduğu için artırabileceğiniz rakam sınırlı. Peki, biz ne yaptık? Bu süreçte 2,3 milyona çıkardık yani 1,1 milyon geçen yıl yapıldı, biz bu yıl 2,3 milyona çıkardık. Peki, şu ana kadar kaç kişiye yaptık? 600 bin kişiye yapıldı. Peki, bunu yaparken kime yaptık? Bilim Kurulu bunu oturup hazırladı en riskliden başlayarak, bu gruplara tanımlandı ve bu gruplar dışında -şimdi söylüyorum- burada olmayan 80 yaş üstünü de koyduk. Bakın, hâlen diyorum: Şu an 4 milyon kişiye açık, yapılan 600 bin, aşımız da 2,3 milyon. Eğer bu noktada elimizdeki aşı böyle devam ederse 75, 70, 65 gibi aşağıya doğru indirmeyi hızla planlıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Süre geçiyor Sayın Bakanım.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Biz planlıyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen müdahale etmeyin.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bir iki gün içerisinde de sağlık çalışanlarımıza da başlıyoruz.

Başka bir şey söyleyeyim: Şu ana kadar, biz normalde her yıl kırk ikinci haftadan başlarız, enflüanza surveyansı yaparız yani “Oluyor mu, var mı, başladı mı?” diye, her yıl, dünya yapar biz de benzer şekilde yaparız. Şu an kırk yedinci haftadayız yani beş haftadır enflüanza yok. Şu an enflüanza yok diyorum.

HABİP EKSİK (İğdir) - Olmayacağı anlamına gelmez ama.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Gelmez ama yok diyorum, tedirgin etmeyin insanları demek istiyorum. Şu ana kadar bakın, beş haftadır tarıyoruz, bu dönemde enflüanza daha yok. Her yıl şu dönemde çocuk poliklinikleri üst solunum yolu enfeksiyonundan geçilmez, biliyorsunuz. Şu an üst solunum yolu enfeksiyonu olan çocuk polikliniklerine gidin çocuk poliklinikleri çok sakindir, en yoğun olan erişkin, dâhilî polikliniklerdir çünkü Covid daha fazla; bu dönemin mevsimsel gribi artık Covid.

AYLİN CESUR (Isparta) - Maske koruyor.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Sadece maske değil, maske olsa Covid de olmaz. Maske var, maskenin etkisi var tabii ki var ama Covid maskeye rağmen olduğu için, enflüanza olsa enflüanza da olur; o anlamda söylüyorum.

Bunun dışında, gelelim TEB’in “1,5 milyon aşı temin ettim, izin vermediler.” TEB’in “1,5 milyon aşı” dediği... Normalde ruhsatlı olan aşırı herkes getirebilir. Ruhsatlı olmayan aşı için Halk Sağlığından, Bakanlıktan izin alınması gerek. Bununla ilgili elimde belgeler var. TEB diyor ki: “Ben

Hollanda menşeli bir firmadan 1,5 milyon aşı buldum. Bunun fiyatı 12 dolar.” Bu firma -bakın, tarihleri söylüyorum, 31/8’de- hazineye, DMO’ya söylüyor: “11 dolara size veriyorum.” diyor. 21/9’da söylüyor, yani bir ay önce. Bir ay önce -zaten DMO yani bizlerle irtibatlı olan firmadan bahsediyorum- bize firma “11 dolar.” diyor, TEB bize “12 dolar.” diyor. Tabii buradan yüzde 4 komisyon alınacak ayrıca. Firmanın buraya verdiği teklif 12 dolar -aynı fiyatla veriyoruz, artı yüzde 4 olacak- ama aynı firma bize 11 dolarla veriyor. Bak, tarihlerini söylüyorum. Sonra firma diyor ki, okuyorum: “Bu Abbott firmasının Hollanda’da üretmiş olduğu aşından -Türk Eczacıları Birliğiyle de paylaşıldı- firmanın, tedarikçi depolardan üretici yetki belgesi, aşının orijinal olup olmadığını kanıtlayan analiz sertifikası, orijin sertifikası ve “Batch Release” sertifikası gibi belgeler sağlanmadığı için ürünün gerçekten olup olmadığı teyit edilememiş, ayrıca mevcutsa bile sahte veya bozulmuş olabileceği kaygısıyla firmanın tedarikinden vazgeçilmiştir.” Nerede aşı? Bu kadar söylüyorum, rakamları da söyledim. Firmayla zaten biz bir ay önceden irtibattayız. Resmî olarak teklif 11 dolar, bize teklif edilen 12 dolar.

Bunun dışında, Covid’le ilgili aşı çalışmaları... Bildiğiniz gibi, yurt dışında Faz 3 aşamasına gelen, yakında ruhsatlanabilecek aşılar var. 2 tane aşı yani Pfizer’in ve Çin Sinovac’ın aşısı; bu ikisinin Faz 3’ü üniversitemizde devam ediyor ve şu ana kadar herhangi bir sorun yaşanmadı. Ayrıca, Rus aşısı var. Rus aşısının, biz teknik olarak bir yetersizliğini... Dünya Sağlık Örgütünün asgari standartları var, onu tamamlamak üzere şimdi başlandı, toksikolojik kısmı. Eğer o tamamlanırsa Rus aşısı da devreye girmiş olacak.

Burada, bu aşılarla ilgili de bizim irtibatımız devam ediyor. Pfizer’le ilgili aralık ayında olma ihtimali Sayın Uğur Hoca’nın söylemiyle çok zayıf görünüyor, en erken 15 Aralıktan sonra ruhsat alınabilir. EMA ve FDA’ya müracaat edildiği ama ruhsatın aralıkta olmama ihtimalinin yüksek olduğu, olursa bize, Türkiye’ye verebileceği rakam 1 milyon, ocak ayından itibaren de tedricî, bir iki ay içinde değil, yıl içinde 25 milyona kadar olabilirliği şeklinde şu an görüşmelerimiz var.

Diğer aşı içinse, Çin aşısı, orada aralık ayında en az 10 milyon gibi bir aşıyı alabilir olacağız, bu sayıyı artırmak istiyoruz. Ocak ayında da en az bu kadar olacak. Bu sayı muhtemelen 2 katına kadar çok rahat çıkabilir. Bununla ilgili de bir iki gün içerisinde sözleşme de imzalanır olacak. Bu aşılarda, bizim için, karşılıklı, sözleşmenin içeriği dâhil olmak üzere teyitleşildi, imza bir iki gün içinde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangisi daha güvenli Sayın Bakanım?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Bunu söylemek doğru değil ama şunu söyleyebilirim: Herkesin bildiği, en eskiden beri bilinen aşı tekniği, bir şekilde inaktif aşılardan yan etkileri daha az...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne demek o Sayın Bakanım?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – İnaktif... Virüsün inaktif hâliyle veriyorsunuz. Suçuğünden beri geçmişten bildiğimiz bir aşı tekniği. Bunun maliyeti genelde yüksektir, üretimi çok hızlı değildir. O nedenle, küresel dünya daha çok sentetik aşılara yönelir, hem maliyeti düşürmek hem yoğun üretimi sağlamak açısından.

MRNA ve Adenovirüs aşılarının uzun vadedeki etkileri konusunda bir şey söyleyemeyiz, hiç kimse söyleyemez. Uğur Hocaya dediğimde “Biz iki aylık sonuçları biliyoruz...” Haklı, daha fazla sonucu bilme şansınız yok. Bizim -biliyorsunuz 16 tane aşı çalışması var- insanda Faz 1 çalışmasına geçilen bir inaktif aşımız var. Bu inaktif aşı ilk önce 44 kişiye yapılacaktı, bu hafta itibarıyla ilk 44 kişi tamamlanmış olacak. O da inaktif aşı, bizim aşımız. Bizim aşımızın devreye girmesi bizim tahminimiz -en erken- nisan ayı şeklinde olur. Dolayısıyla, bizim, dünyada, aralık ayında, aşı çıkar çıkmaz, erken

dönemde vatandaşımıza güvenilir olanı- ki Türkiye’de şu an biz uyguluyoruz yani hem Pfizer’i hem Sinovac’ı uyguluyoruz, bu anlamda herhangi bir sorun şu ana kadar yaşamadık ve antikor oluşuyor, ikisiyle ilgili girişimlerimiz ciddi- temin ederek yoğun bir şekilde yaptırmak istiyoruz.

AYLİN CESUR (Isparta) – Ne kadar peki?

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Özür dilerim ama... “Yılbaşına kadar 200 milyon kullanılacağı” şeklinde yabancı basında haber var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ– Değerli arkadaşlar, lütfen...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – O ayrı, o Pfizer’in; net değil o. Uğur Hoca’nın bana söylediği... Çıkarsa zaten bize 1 milyon verecekler ama Sinovac daha fazla olacak.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – 200 milyon...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Öyle değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ– Değerli arkadaşlar, sorularınızı sunumdan sonra özel sorabilirsiniz ama şu anda...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Dolayısıyla şunu söylemek istiyorum: Bir, biz, dünyada, erken dönemde, güvenebilir olduğumuz çıkan aşırı vatandaşımıza, önce kendimden başlamak üzere yapmak istiyoruz. Bunun için de yoğun bir çaba içinde olduğumuzdan emin olun. Aralık ayında başlayabilirliğimizin de çok yüksek olduğunu bilmiş olalım. Ben sayısı şimdiden çok söylemek istemiyorum ama 10 milyonla ifade edilen sayılar olduğundan emin olun.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Eksi 70...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Fiyatı belli mi Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Eksi 70 Pfizer için, öbürü için değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Devam edelim Sayın Bakanım.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Şehir hastaneleri, hep konuşuldu. (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, sorularımızı, yorumlarımızı yönelttik, lütfen dinleyelim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Şehir hastanelerini sadece bir hastane binası olarak düşünmeyin. Alanında özelleşmiş çok sayıda hastanenin bir arada sağlık dağıttığı hastane şehirleridir. Bu hastanelere başvuran hastaların sağlıkla ilgili sorunlarının tamamını bir merkezde sonuçlandırmak, onları hastane hastane, il il gezmekten kurtarmayı hedefledik hep; bulunduğu bölgede, bulunduğu ilde en üst noktada hizmet eden sağlık üssü olmalarını hedefledik. Bu hastaneler tek bir yerleşkede bütün sağlık sorunlarına cevap vermek üzere tasarlandı. Ayrıca, deprem izolatörleri kullanılarak şiddetli depremlere dayanıklı binalar hâlinde de inşa edildiler. Kamuoyunda hasta garantisinden bahsedildi, şehir hastanelerine hasta garantisi verildiği iddiaları doğruyu yansıtmamaktadır; ne acil hizmetlerinde ne poliklinik hizmetlerinde ne yatan hasta da ne ameliyat sayısında herhangi bir garanti söz konusu değildir; yatak doluluk oranıyla ilgili de herhangi bir garanti söz konusu değildir. Artı, bir kullanım bedeli var; iki, P1 dediğimiz hizmet bedeli var, esas; P2 dediğimiz 17 kalem, bazen 20 kalem, oluşan hizmet bedelleri var. Bu hizmet bedelleriye yirmi beş yıllık değil, beş yıllığına veriliyor. Yani önümüzde Yozgat gibi, Mersin gibi, Denizli gibi bir yıl sonra ihaleleri serbest olarak yapılabilecek şehir hastanelerimiz olacak. Yani, bu, şu an hizmet veren “müteahhit” dediğiniz kişiler buraya sadece katılıyor olacak, biz P2 hizmet bedelini bir başkasına çok rahat verebilir olacağız. Burada, özellikle, hizmetlerin pahalı olmadığını, hizmetlerin piyasadan, bizim şu an aldığımız fiyatlardan da düşük olduğunu daha önce de söylemiştim. Özellikle fizibilitede öngörülen ve güvence altında olan aylık

miktardan yüzde 70'i için SUT fiyatlarından yüzde 40 indirim yapıyoruz, bu miktarı aşan hizmetler için laboratuvar tetkiklerinde yüzde 15, görüntülemelerde yüzde 40 daha indirim sağlıyoruz. Biz şu an kamu hastanelerimizde, şehir hastaneleri dışındaki kamu hastanelerimizde bu fiyatı alamıyoruz. Yani, daha pratik söyleyeyim: Bir tomografi toraks bt çekildiğinde şu an 55 lira, biz bunu ilk yüzde 70'deyse 33 liraya, eğer aşarsa bir daha indirim istiyoruz -yüzde 40- 20 liraya çektirebiliyoruz yani tomografi 20 liraya kadar inebiliyor. MR 75 lira, ilk yüzde 70'teyse 45, bir yüzde 40 daha indirim yapmış oluyoruz, 27 lira yani 75 lira SUT fiyatı 27 liraya kadar inebiliyor. Biz şu an kamuda bu fiyatı alamıyoruz.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Ama kirayı bilmiyoruz değil mi?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Kira sabit.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Ne kadar?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN – Bütçede var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, ilk otuz dakikalık süreniz, normal süreniz tamamlanmıştır. Zaman hızlı akıyor, biliyorsunuz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN – Daha çok var Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Fakat size bir on beş dakika ek süre vereceğim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Eyvah!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tabii şunu da hatırlatayım: Tabii bu sürede de muhtemelen bütün sorulara cevap verme imkânınız olmayacak ama bir hafta içinde yazılı olarak cevapları iletirseniz biz Komisyonumuz aracılığıyla üyelerimize onları aktaracağız.

Buyurun lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Şehir hastanelerinin binalarının ve arsalarının özel sektöre devredileceği, buraların farklı kullanılacağı ve başka amaçla kullanılacağı iddia edilmekte. Bizim hiçbir hastanenin eğitim ve sağlık dışında kullanılmasına asla müsaade etmeyeceğimizden emin olun; Numune Hastanesi dâhil olmak üzere, Dışkapı dâhil olmak üzere, Yüksek İhtisas dâhil üzere.

Bunun dışında, şehir hastanelerinde, bu süreçte hizmet olarak daha önce verilen kemoterapi gibi, TPN gibi tıbbi hizmetleri, fizik tedavi gibi, Bilkent'teki fizik tedavi hastanesi gibi; bunları biz kendimiz işletiyoruz. Bu hizmeti biz dışarıdan almıyoruz, sadece kira veriyoruz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Sayın Bakan, neden kamu özel işbirliği modelini... (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen Fikret Bey, sorular soruldu, geçti o bölüm, o bölüm geçti.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Tahkim konusuna geliyorum. Uyuşmazlık, şirket ile idare arasında ise yurt içi tahkim ve Türk mahkemelerinde uyuşmazlık çözülür. Tahkim konusu uyuşmazlık finansman sağlayanların taraf olduğu -kreditörler- bir konu ise ilgili husus uluslararası tahkimde ama Türk hukuku uygulanarak uyuşmazlık çözülecek.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Neden Türk mahkemesinde olmuyor?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Çok net anlattım, daha nasıl anlatayım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Türk yargısına güvenmiyor musunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, soru-cevap bölümünde sordunuz soruları, lütfen. Böyle bir usulümüz yok. Sayın Bakanım, lütfen cevap vermeyin. Siz daha önce sorulan sorulara cevap verin lütfen. (Gürültüler)

Sayın Vekilim lütfen, rica ediyorum, bir düzenimiz var, bir usulümüz var, lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ölümle ilgili esas vakaya geleyim, hastaya geleyim, ölümlere geleyim, rahat olun. Bir dakika sakin olun. Ölüm bildirimi, bu ölüm belgesi. Türkiye’de ölüm bilgileri iki kaynaktan toplanmakta. Biri belediyelerimizin e-devlet veri tabanında da yer alan defin sayılarıdır, diğeri Türkiye İstatistik Kurumudur. Söz konusu iki ayrı veri tabanının birlikte kullanımı yanlıştır. Ayrıca, ölüm raporlarında bulunan bazı kategorik bilgiler yanlış yorumlanıyor. Öncelikle, ölüm sayıları konusuna açıklık getiriyorum. Ölüm bildiriminde kullanılan form yeni değildir. Bu form, 2013 yılından beri kullanılmakta. Bu belgede yer alan iki hane önemli. Bu hanelerden biri ölüm şekli, biri ölüm sebebi. Ölüm şekli hanesinin amacı -bulaşıcı hastalık dediğiniz- şu bilgiyi veriyor: Ölen kişi, mesela silahlı saldırı gibi adli bir vakayla veya hastalık, yaşlılık gibi normal, beklenebilecek bir ölüm mü? Bu sorunun cevabı, doğal ölüm veya adli vaka sonucu ölümdür, o kısım. Bu haneye hastalığa bağlı doğal ölümün izahı için bulaşıcı hastalık veya bulaşıcı olmayan hastalık açıklaması da eklenmiştir. Kayıtlar, bu yılki toplam ölümlerin yaklaşık onda 1’inde ölüm şeklinin bulaşıcı hastalık sonucu doğal ölüm olduğunu göstermektedir, yüzde 10’unun. Onda 9’u ise bulaşıcı olmayan hastalık, yaşlılık ve benzeri şeklinde işaretlenmiştir. Bu hanedeki bilgi, ölümün nedenini hastalık bazında göstermez. Buradan Covid-19 ölüm sayıları anlaşılmaz, bulaşıcı hastalık eşittir Covid demek değildir.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Hayır, yanlış bilgi veriyorsunuz ama.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bulaşıcı tek hastalığın Covid-19 olduğunu düşünmek yanlıştır.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Bakan, pozitif olmadan bulaşıcı hastalığı bilemiyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, rica ediyorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Raporda ölüm nedeni hanesi asıl bilgiyi veren kısım, şu alttaki ölüm hanesi ikinci hekim tarafından doldurulur. Bu ikinci hekim tarafından doldurulur, birinci hekim değil. Bu hanede hastayı takip eden doktorun kaydı ikincidir. Defin sonrası alınan kesin ölüm raporunda hastanın onaylanmış ölüm nedeni bu hanede yer alır. İstatistiklerde Covid-19’un ölüm nedeni olarak gösterilebilmesi buradaki veriye dayanır, yukarıdaki bulaşıcı hastalığa dayanmaz. Belediyelerin e-devlet veri tabanında yer alan mezarlık bilgi sisteminde sayılar yer alır.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Covid pozitif olmadan bilemezsiniz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Beni dinleyin, lütfen.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok net cevap veriyor, lütfen dinleyin.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bakın, defin raporları ise kişilerin öldüğü ilde verilir, ölen kişi ya öldüğü ilde veya resmen ikametinin olduğu ilde ya da ailesinin uygun gördüğü ilde, memleketinde defnedilebilmektedir. Üç ayrı yer, üç ayrı il söz konusu. Belediyelerin verileri kendi illerindeki defin sayılarını ortaya koyar. Türkiye İstatistik Kurumu verilerinde dağılım, ölen kişilerin ikamet adresine göre yapılır yani kişi İstanbul’da yaşadığı hâlde ikamet adresi şayet Sivas ise TÜİK onu Sivas olarak kaydeder. Dolayısıyla belediyeyle TÜİK verileri arasında bir fark oluşur, bu farkı yılın 9’uncu ayında görürsünüz fakat 31 Aralıktan yeni yıla devrettiğinizde toplam vefat sayıları iki kaynaktan eşitlenir. Birkaç il belediyesi verilerine bakıp sonuç çıkarmak veya bu iki kaynağı harmanlamak yanlış olur. Yılın sonu beklenirse TÜİK verileriyle diğer verilerin çakıştığı zaten görülmüş olacaktır. TÜİK verilerine göre geçtiğimiz yılın sadece dokuz ayını söylüyorum, bakın, dokuz ayı: Ölüm sayısı 329.274’tür. Yıllık öngörülen yüzde 2 oranında artışla bunun şimdi 336.518 olması beklenir. Bu yılın ilk dokuz ayında Covid-19 kaynaklı ölümler dâhil 339.026 ölüm gerçekleşmiştir yani aradaki fark 7.244’tür. Covid-19 kaynaklı tespit edilmiş ölümlerin sayısı 8.062’dir, daha az veya daha fazla değildir. Ölüm nedenleri TÜİK tarafından Dünya Sağlık Örgütü’nün standart sınıflamasına göre yayınlanır. Bu

sınıflamada enfeksiyon ve parazit hastalıkları başlığı altında -bulaşıcı hastalıklardan bahsediyorum- 21 alt başlık ve 932 hastalık bulunmaktadır, sadece Covid değil; bağırsak enfeksiyonları, hepatit, tüberküloz, AIDS bunlardan bazıları. Covid-19 ise şu an için akla en çok gelenidir. Geçtiğimiz yılın ilk dokuz ayında 21 başlık altındaki 932 hastalık sebebiyle ölüm sayısı 8.977’dir, bu yıl ise Covid hariç 8.785’tir, geçen yıla göre daha azdır. Covid ölümlerinin “bulaşıcı hastalık” başlığı altında verilmediği açıktır. Bunları sırf bulaşıcı hastalık sebebiyle ölüm diye Covid-19 hanesine yazmak yanıltıcıdır.

Bunun dışında...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Hayır, yanlış bilgi veriyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, lütfen... Ama sonra konuşun, lütfen Sayın Bakanı dinleyelim. Başka vesilelerle görüşleriniz ifade edersiniz.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Vaka-hastayla ilgili konuya geleyim. Dünyada ülkeler arasında test politikası birliği yoktur. Bazı ülkeler sadece solunum güçlüğü çekenlere, bazıları hastanelerde yatanlara test yapmakta, açık test politikaları uygulayanlar da bulunmaktadır. Uluslararası bildirimlerde ülkemiz sadece semptomlu hastalara test yapan ülkeler arasında sayılmaktadır, vaka sayıları da bu açıdan kıyaslanmaktadır, Dünya Sağlık Örgütü de böyle bilir. Bizim rehberimizde de “Semptomlu olanlara test yapılır.” diye yazar. Uyumsuzluğa yol açmamak, özellikle normalleşmeyle birlikte dünya test politikasından vazgeçti, sadece solunum sıkıntısı olan hastalara test yapmaya başladı, baştan yaptığı gibi yapmadı. O dönemde biz ayrıca kesitsel taramalar, havaalanlarında, sporcularda ve benzeri birçok tarama yaptık. Bu aradaki farkı ayırmak üzere, semptomlu olan kişileri göstermek üzere hasta olarak tanımladık yani semptomu olmayan ama pozitif olanlar değildi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç tane Sayın Bakan? Kaç kişi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, lütfen, rica ediyorum; böyle bir usulümüz yok. Sorular soruldu. Dinleyelim lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Semptomlulara test yapan bir ülke olarak kabul edildiğimiz bir dönemde semptomlu olup testi pozitif çıkanların bildirilmesi daha doğru bir hareketti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç kişi?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Beni dinle, rahatlayacaksın sen, rahat ol. Beni dinle, bir rahat ol. Ben rahatlatacağım seni.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan devam ediyor, bir dinleyelim lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Burada, özellikle, daha önce “insidans” çalışması için yaparak sonuçlarını kamuoyuyla paylaştığımız saha taramalarına da devam ediyor olacağız. Ve burada, özellikle, biz Bilim Kurulumuzla önümüzdeki günler bu konuları tartışıp -altını çiziyorum- “toplam vaka” başlığı altında, “yatan hasta” başlığı altında, “hasta” başlığı altında ne varsa bunun hepsini kamuoyuyla nasıl paylaşacağımızı, tabloda nasıl göstereceğimizi de tartışıp göstermiş olacağız.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Ya, niye şimdi değil?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bunun dışında, ben başka bir şey söyleyeyim...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ne zaman?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ben söylüyorum size ama hasta olarak tanımladığımızı, dünyanın politikası değişti diyorum. Dünya kendisine solunum sıkıntısı olarak gelen hastaya test yapıyordu. Benim tarama olarak evde takip ettiğim hastaya yapılmasıyla eş değer miydi?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, burada “hasta” diyorsun...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, değerli arkadaşlar, böyle bir usulümüz yok. Lütfen, yok böyle bir usulümüz, kusura bakmayın.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ama lütfen doğruyu söyleyelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, rica ediyorum.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bu süreçte –dikkatinizi çekiyorum- bakın, 29 Temmuzdan bu yana ağır hasta sayımız 8 kat arttı. 29 Temmuzdan bu yana vefat edenlerin, hayatını kaybedenlerin oranı 8 kat arttı. Bu da vatandaşımızı ve sizleri uyarmıyor mu? Ağır hastamız 8 kat artıyor. Evde semptomu olmayan, hastaneye yük olmayanın sayısı mı sizin için önemli?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Elbette önemli. Vatandaşımız bilsin.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ama karşılıklı, yurt dışıyla entegrasyonun bir gerekliliği olarak yaptık biz onu. Bu dönemde, şundan emin olun, hiçbir vatandaşımız... Pozitif olup semptomu olmasa bile bütün vatandaşlarımız takibe alındı, bütün vatandaşlarımız fiyasyon yapıldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç kişi? Vatandaşlarımız bilsin.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bütün vatandaşlarımız telefonla arandı, bütün vatandaşlarımız HES koduna işlendi, HES kodunda gördüğünüz bütün vatandaşlarımız... Pozitif olan herkes orada.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaç kişi?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Herkes orada.

(Gürültüler)

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Anlatacağız, söyleyeceğiz.

Dolayısıyla ben...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakan cevabını verdi, lütfen. Tatmin olursunuz, olmazsınız o ayrı bir konu ama dinleyin lütfen.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – İstanbul Büyükşehir’e neden bilgi vermiyorsunuz?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Ben sadece, bu konuyu Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Direktörü... Biliyorsunuz Dünya Sağlık Örgütünde Türkiye’nin başarısını gösteren bir yayın oldu ve Avrupa’da hiçbir ülkenin başarısı Dünya Sağlık Örgütünün sitesinde yer almıyor Türkiye dışında, bununla övünün lütfen.

Hans Kluge şunu diyor: Burada anahtar nokta -Türkiye için söylüyorum- ülkenin gerekeni yapıyor olması, yani virüs taşıyan ya da virüs şüphesi bulunan kişilerin karantinaya alınması, hafif vakaların da karantinaya alınması çok önemli. Türkiye zaten bunu salgının başından beri yapıyor. Hans Kluge söylüyor, Avrupa direktörü söylüyor, bir enfeksiyon hastalıkları hocası söylüyor. Hans anlıyor, biz de anlayalım.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Bu rakamlarla mı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hans anlıyor ama...

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Vaka tanımlamalarının standart hâle getirilmesi durumu var. Bakın ifadesi şu: “Bu konuda birçok ülkede sorun var, Türkiye’de semptomatik vakalarda olduğu gibi, semptom göstermeyen vakalar için de detaylı raporlama yapılıyor ama temelde yapılan müdahalede bir farklılık yok.” Bunu kim söylüyor? Hans söylüyor. Biz de inanalım.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ya Sayın Bakanım, bırakın Hans’ı, siz söyleyin bize.

(Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen sükûneti muhafaza edelim, lütfen. Çok az bir süreniz kaldı Bakanım, bir dakika.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bu arada önümüzdeki günlerde KPSS puanına göre ÖSYM tarafından yapılacak merkezî yerleştirme ile 12 bin sözleşmeli sağlık personeli alıyormuş söylemek istiyorum.

AYLİN CESUR (Isparta) – Ne zaman alıyorsunuz?

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Önümüzdeki günlerde. Hazırlık yapıyor, ÖSYM hazırlık yapıyor. Bununla ilgili, istiyorsanız hemen söyleyeyim: 7 bin hemşire, 1.700 ebe, 2.864 sağlık teknisyeni gibi devam ediyor.

Başta hekimler olmak üzere sağlık çalışanları, temel insan hakkı olan sağlık hizmetine adanmış olarak sağlıklı bir toplum olma hedefimize ulaşmadaki gücümüzdür. Güzide bir mesleğin mensuplarıdır. Tüm sağlık çalışanları, “kara gün dostu” ifadesinin müşahhas örneği olan bir mesleğin mensuplarıdır. Sağlık çalışanı ve hekim olmak, başta insanı sevmek, mesleğine yürekten inanmaktır. Tıbbiyeli olmak bir ayrıcalıktır. Ne var ki üstlendiğimiz sorumluluk da o denli ağırdır. Daha azimli, daha uzun soluklu, daha fedakâr, daha sevecen ve daha sabırlı olmayı gerektiren bir sorumluluk bu. Bir o kadar da onur verici, gurur vericidir. Sağlık hizmeti insan odaklı bir hizmettir. Doktorundan hasta bakıcısına kadar her aşamada sabır ve fedakârlık ister. Yoğun mesailerin, geceyi gündüze, gündüzü geceye devşirdiği, kaderin mutsuz yüzüyle tanışmış insanların mutlu edilmesi uğruna kendi mutluluklarını feda etmeye talipliler ve bunun bir ömür boyu süreceğini bilirler. Hekimler, hastanın nabzını tuttuğu kadar toplumun da nabzını tutabilen bir misyonun sahibidirler. Tarih sayfaları bunun örnekleriyle doludur. Bu ruhla bugün ülkemizin birlik ve dirliğinin korunmasında halkımızın sağlık seviyesinin yükseltilmesinde kararlıyız. Halkımızın layık olduğu sağlık ve refah düzeyine ulaşabilme yolunda hep birlikte çaba harcıyoruz. Ülkemizin yakın tarihi boyunca eriştiği sağlık refahının yollarını sağlık çalışanlarının döşemiş olduğu taşlar sağlamıştır. Ülkemizde verem ve sıtma istisnai bir hastalık olmuşsa, çocuk felci görünmüyorsa, difteri artık bilinmiyorsa, annelerimiz, bebeklerimiz ölmüyorsa, ortalama yaşam süresi 70’li yaşlara ulaşırsa bu, sağlık ordumuzun kararlılığı ve başarıları sayesinde olmuştur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bakanım, ek süreniz de dolmuştur lütfen toparlayalım.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bitiyor Sayın Başkanım.

Günümüze geldiğimizdeyse yine bir Kurtuluş Savaşı veriyoruz, bir salgın hastalıktan kurtulma savaşı. Yine ulusal bir seferberlik hâliyle her vatandaşımız üzerine düşeni yapmaktadır. Ancak bu sefer cephede olan ordumuz askeriye değil tıbbiye ordusu, sağlık ordumuz. Cephede savaş veren sağlık ordumuzun fedakârlık seviyesini ancak yaşayan bilir. Bu fedakârlık ancak milletini, vatanını seven bir ordunun neferlerinin fedakârlığıdır. Ailesine, sevdiklerine hastalık bulaştırmamak adına haftalarca onlardan uzak durmak, evladınıza sarılamamak, annenizin, babanızın hatırını ancak telefonla sorabilmek çok ağır bir insanı yüküdür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, sürenizi aştınız lütfen.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Bunu hiç tanımadığı kişileri sağlığına yeniden kavuşturmak adına yapmak, kendi hayatını riske atmak aynen bir savaşta cephede savaşla eş değerdir. Bu ordumuzun hakkını ödeyemeyiz demiştik. Elimizdeki imkânlarla maddi olarak destek vermeye gayret ediyoruz. (Gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen dinleyelim.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Biliyoruz ki bunun karşılığı maddi olamaz. Ancak toplumumuz nezdinde bu gayretler önemli bir karşılık görmüştür. Sağlık çalışanlarımıza sadece pandemi zamanında değil gelecekte de ihtiyaç duyacağız, bu nedenle sağlık çalışanlarımızı korumak zorundayız. Pandeminin yayılmasını engelleyici tedbirlere sıkı sıkıya uymamız onların üzerindeki yükü hafifleterek onların bu gayretlerine verilecek en büyük karşılık olacaktır.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Covid-19 meslek hastalığı olarak ilan edilsin.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Meslektaşlarımızın görevi başında Covid-19'a yakalanmasının meslek hastalığı olarak kabul edilmesinden ve kaybettiklerimizin şehit statüsünde sayılmasından Bakan olarak memnuniyet duyuyorum. Yüce Meclisimizin bu yolda atacağı adımı saygıyla karşılarım. Katkılarınız için teşekkür ediyorum.

2021 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Kalan soruları yazılı olarak bir hafta içerisinde Komisyonumuza iletirseniz soru soran arkadaşlarımıza biz de aktarmış oluruz.

CAVİT ARI (Antalya) – Hiçbir soruya cevap vermedi ki.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA – Bu arada, arkadaşlar kamu spotlarının Kürtçe yapılmadığını söylediler. Anladığım kadarıyla TRT Kürdi dinlemiyorlar, lütfen dinlesinler, orada nasıl yapıldığını da görmüş olurlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim Sayın Bakan, sağ olun.

SAĞLIK BAKANI FAHRETTİN KOCA - Kürtler, Lazlar, Çerkezler, Türkler kadar bu toprakların birinci sınıf vatandaşlarıdır, hiç kimseye ayırım yapılamaz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi değerli hazırun kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlamış bulunuyoruz. Sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum:

Sağlık Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Sağlık Bakanlığının 2021 yılı bütçesi okundu)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Burada HDP Grubunun verdiği 2 adet önerge vardır, 1'inci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Kurum: Sağlık Bakanlığı

Yıl: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
54	14.67	01	06.05	10.000.000.000 TL

Needet İpekyüz

Batman

Garo Paylan

Diyarbakır

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar bir oturabilirsek yerlerimize... Lütfen, sayın milletvekilleri. Rica ediyorum, bütçeyi, önergeleri okutuyoruz, Sayın Bakanımızın, herkesin dinlemesi gerekiyor. Yerlerimize oturalım lütfen. Böyle bir usul olmaz değerli arkadaşlar. Biz usule uymazsak bu hukuk devleti, bu demokrasi nereye gidecek arkadaşlar? Lütfen yerlerimize oturalım, usullere uyalım. Usulün olmadığı yerde hukuk, hukukun olmadığı yerde demokrasi işlemez. Lütfen yerlerimize oturalım, örnek olmamız lazım.

Önergeyi okuduk, herhangi bir şeyiniz var mı gerekçe olarak?

Buyurun lütfen Necdet Bey size söz veriyorum.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Bakan, siz konuşmanızın sonunda sağlık çalışanlarıyla ilgili uzun uzun anlattınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, Bakanımızı meşgul etmeyelim lütfen, rica ediyorum. Çok rica ediyorum.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Gerçekten pandemi öncesinde ve pandemi sonrasında, yaşamımızın her alanında, sağlık çalışanları bir ekip hizmeti olarak, değil sadece alkışı birçok şeyi hak ediyorlar ve yaşamını yitirenlere gerçekten rahmet dilerken hastalananlara şifa dilemek gerekirken birçok şeyi de düzenlememiz lazım. Siz meslek hastalığından söz ettiniz, bunun yasalaşmasından söz ettiniz ama her verdiğimiz teklif gerek araştırma gerek kanun teklifi.

Şimdi biz -Sayın Bakan, söylediniz- sizin bütçenizin artırılmasını istiyoruz. Niçin artırılmasını istiyoruz? Sağlıkta çalışanlar, aynı okuldan mezunlar, aynı kurumda çalışıyorlar, aynı işi yapıyorlar, statüleri farklı olduğu için farklı ücretle karşı karşıyalar. Döner sermaye zaten yok, performans çalışma ortamını bozmuş, defalarca söylememize rağmen 3600’le ilgili bir çalışma yok. Gelin, sizin bütçenizi 10 milyar artırmayı teklif ediyoruz ve biz arkadaşlara da söylüyoruz, artıralım, hem siz rahatlayın hem de burada kamuoyuna diyelim ki: “Sağlık çalışanları alkış değil, birçok şeyi hak ediyorlar; onların yanında duruyoruz.” Lütfen destek verin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi HDP tarafından verilen önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2’nci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Kurum: Sağlık Bakanlığı

Yıl: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
53	14.67	01	01.01	10.000.000.000 TL

Necdet İpekyüz

Batman

Garo Paylan

Diyarbakır

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçe konusunda herhangi bir söz talebi var mı?

Necdet Bey, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Bakan, tekrar sizin bütçenizin artırılmasını teklif ediyoruz. Bu sefer ne için? Biz uzun bir süredir şunu söylüyoruz: Dünya pandemide de gördü, sağlık bir haktır ve hak olduğu için ücretsiz, erişilebilir, eşit bir hizmet şeklinde ulaştırılması lazım ve bunun bir koşulu da şu: Ücretsiz olduğu zaman dezavantajlı kesimler, yoksullar, işçiler, çalışmayanlar, kadınlar, öğrenciler, birçok kişi bundan yararlanacak ve nitelikli sağlık hizmetini alacak. Siz de belirttiniz, şehir hastanelerinin artık kamu-özel işbirliğiyle değil, olmaması lazım. Giderek özeline değil, kamunun hizmet vermesi lazım. Dünya pandemide şunu konuşuyor: Artık sağlık satılamaz, sağlık işletme olamaz; sağlık bir haktır, ücretsiz olması lazım ve bunun adımını, gelin, biz Türkiye’de başlatalım. Az önce sevgili arkadaşlarımız da söyledi partimizden, en başta sizin hastanelerinizden başlayalım ve şehir hastaneleriyle ilgili -kamu-özel iş birliğini de- bu fesihle beraber başlayan kamucu bir hizmet için tekrar bütçenizi 10 milyar artıralım ve bununla beraber giderek Türkiye’de kamucu, herkese ulaştırılan bir hizmet sunalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz Necdet Bey.

Şimdi HDP Grubunun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bütçeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabını okutuyorum:

(Sağlık Bakanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün bütçesini okutuyorum:

(Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun bütçesini okutuyorum:

(Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, böylece gündemimizdeki kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Bakanımıza, bütün ekibine teşekkür ediyorum. İki buçuk saatlik bir uykuyla bugün aramıza katıldı Bakanımız ve sabahtan beri sorularımıza cevap verdi, sunumlar yaptı. Sayın Bakanımızın şahsında tekrar tüm sağlık çalışanlarına toplumumuz, milletimiz, Komisyonumuz adına şükranlarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, 19 Kasım Perşembe günü saat 10.00’da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:21.51

